

กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้

ชุตินิพนธ์ คสผาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ.2561

**The Processing of Ideology Construction in
Thailand Television Program “Mic-Mod-Nee”**

Chutimon Dolpad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Communication Arts

Department of Communication Arts

Faculty of Communication Arts, Dhurakij Pundit University

2018

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมัดหนึ่ง
เสนอโดย น.ส.ชุตินฉัตรณ์ ดลผาด
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาการสื่อสารมวลชนและวารสารศาสตร์ยุคสื่อหลอมรวม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ชนัญสราร อรนพ ณ อยุธยา
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ศักดิ์ ทิศภาภักย์)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ชนัญสราร อรนพ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กำจร หลุยยะพงศ์)

คณะนิเทศศาสตร์รับรองแล้ว

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(อาจารย์ กอบกิจ ประดิษฐผลพานิช)

วันที่ .. 21 .. เดือน .. ธันวาคม .. พ.ศ. 2564 ..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้
ชื่อผู้เขียน	ว่าที่ ร.ต.หญิง ชุติมณีนันท์ คลผาค
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ชนัญศรา อรนพ ฌ อยรชยา
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษากระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ และเพื่อศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การวิเคราะห์กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่อง (Textual Analysis) ของรายการไมค์หมดหนี้ จำนวน 9 เทปรายการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยใช้ข้อมูลการประกอบสร้างความหมายจากการเล่าเรื่อง (Textual Analysis) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) จากผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ และการวิเคราะห์อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ ด้วยตัวของวิจัยเอง โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ส่วนแรกมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในรายการไมค์หมดหนี้

จากการศึกษาส่วนที่ 1 พบว่ากระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ มีด้วยกัน 3 ความหมายหลัก ๆ ได้แก่

1) ความหมายของคนจน ถูกประกอบสร้างความหมายผ่าน VTR การบอกเล่า และการสัมภาษณ์ผู้เข้าแข่งขันของพิธีกรในรายการ รวมถึงภาระ หน้าที่ที่ผู้เข้าแข่งขันต้องรับผิดชอบ และถูกถ่ายทอดผ่านการเป็นหนี้ที่คนจนต้องเผชิญ

2) ความหมายของคนดี ถูกประกอบสร้างความหมายผ่านผู้เข้าแข่งขัน ผ่านพิธีกร ผ่านคณะกรรมการ และผ่านเพลงประกอบในรายการฯ “คนดี” จึง หมายถึง คนที่คิดจะทำแต่สิ่งที่ดี และเลือกจะไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี คนที่เป็นหัวหน้าครอบครัว คนสู้ชีวิต คนที่ต้องต่อสู้ ดิ้นรน คนที่มีความคิดที่ดี ทำดี ไม่คิดหนีหนี้ อดทน สุจริต กตัญญู มีจิตสำนึก มีน้ำใจ มีความรักให้แก่กัน สุภาพบุรุษ มีความเป็นพ่อเป็นแม่

3) ความหมายของผู้ให้-ผู้ได้รับโอกาส ถูกประกอบสร้างผ่าน การแต่งกายของตัวละคร ซึ่ง “ผู้ให้โอกาส” หมายถึง พิธีกร คณะกรรมการ ที่มีการแต่งกายที่สุภาพ ดูดี ทันสมัย น่าเชื่อถือ

และมีเครื่องประดับ ที่บ่งบอกว่าเป็นกลุ่มคนชนชั้นกลางที่มีอำนาจ มีสิทธิในการให้โอกาส แต่มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจกลุ่มคนจน ส่วน “ผู้ได้รับโอกาส” คือ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน ที่การสวมใส่เสื้อผ้าตามที่ตนเองมี หรือสวมใส่เสื้อผ้าที่ใส่เป็นประจำอยู่ที่บ้าน ซึ่งส่วนมากจะเป็นเสื้อยืด เสื้อเชิ้ต กางเกงขาสวย รองเท้าสวมเก่า ๆ ไม่มีเครื่องประดับ ไม่ได้แต่งหน้าหรือทำผม บ่งบอกให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้คือชนชั้นแรงงานที่ต้องใช้กำลัง หรือแรง หรือความสามารถเข้ามาแข่งขัน เพื่อให้ได้รับโอกาสที่ดีขึ้น

จากการศึกษา ส่วนที่ 2 อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ พบว่าในรายการไมค์หมดหนี้มีอุดมการณ์แฝงอยู่ทั้งสิ้น 6 อุดมการณ์ ประกอบด้วย อุดมการณ์ของคนจนที่ดี อุดมการณ์ความรัก อุดมการณ์กำลังใจและให้โอกาส อุดมการณ์ชนชั้น อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอุดมการณ์ที่พบดังกล่าวต่างมีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกัน เป็นอุดมการณ์ที่ผลิตซ้ำจากมุมมองของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ เป็นอุดมการณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่าคนจนยังเป็นผู้ใช้พลังแรงงานบนสายพานของทุนนิยมในสังคมอยู่ ซึ่งไม่ใช่คนจนที่ใช้พลังความรู้ พลังนวัตกรรมมาต่อสู้กับความยากจน แต่ระบบทุนนิยมดังกล่าวกลายมาเป็นระบบทุนนิยมสมัยใหม่ ที่ต้องเดินไปพร้อม ๆ กับอุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียงด้วย

Thesis Title	The Processing of Ideology Construction in Thailand Television Program “Mic-Mod-Nee”
Author	Sup.Rt.Chutimon Dolpad
Thesis advisor	Dr.Chanansara Oranop na ayutthaya
Department	Communication Arts
Academic year	2018

ABSTRACT

The research “The Processing of Ideology Construction in Thailand Television Program “Mic-Mod-Nee” (mic on debt off) is qualitative research. The purposes of the research were to study the processing of ideology construction in the historical meaning of the program creator and the ideology that appear in the television program. The analysis divided into two parts: The first part being analyzed the processing of ideology construction in the historical meaning of the program creator. The researcher used Textual Analysis to analyze the content of the television program. The nine shows recorded from October to December 2017 were used with the processing of Textual Analysis and In-depth Interview of the television program creator. The second part analyzed the ideology that appears in the television program.

The study of the first part was found that the processing of ideology construction in the historical meaning of program creator has three main meaning were;

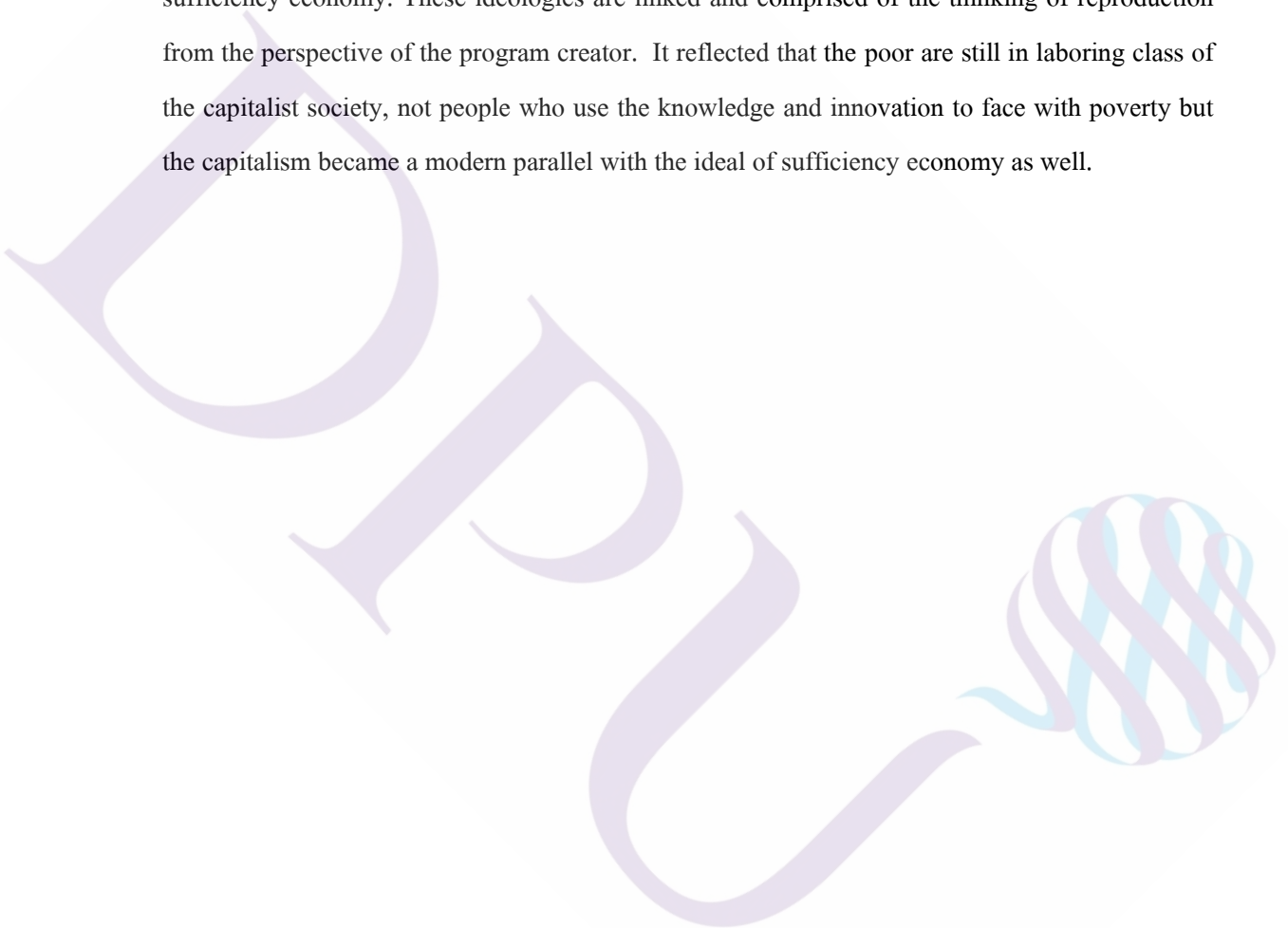
1) the meaning of being poor, construct of meaning through VTR and interview by the television host including the obligations and responsibilities of the players transmitted through debt that the poor have to face.

2) the meaning of being a good person, construct of meaning through the players, television host, committee and music of the television program. A good person is a person who being and having; goodness, family leader, struggling, the right attitude, patience, honest, proper gratitude, good conscious mind, gentle and kind parenthood.

3) the meaning of being an opportunity provider and receiver, construct of meaning through the costume. The opportunity provider is a television host and committee with a modern and luxury dress which indicates the middle class has the power to give compassion and to

understand the poor people. The opportunity receivers are players and relatives who wear clothing as they have such as an old t-shirt, shirt, trousers, shoes, no accessories, and no makeup. These indicated the group of laboring class that need talent or ability to compete to get a better opportunity.

The study of the second part was found that six ideologies appeared on the television programs consisting of the ideals of a poor, love, encouragement, opportunity, capitalist and sufficiency economy. These ideologies are linked and comprised of the thinking of reproduction from the perspective of the program creator. It reflected that the poor are still in laboring class of the capitalist society, not people who use the knowledge and innovation to face with poverty but the capitalism became a modern parallel with the ideal of sufficiency economy as well.

กิตติกรรมประกาศ

“ความรู้มีค่ามากกว่าเงิน” เป็นวลีที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะก้าวเข้ามาสู่เส้นทางการเรียนต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต กระทั่งถึงวันแห่งความสำเร็จ กับบทพิสูจน์ความอุสาหะในงานวิจัยชิ้นนี้ เบื้องหลังความภาคภูมิใจที่ผู้วิจัยพึงระลึกอยู่เสมอ อันดับแรกคือ ต้องขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่อนุเคราะห์มอบทุนการศึกษาให้ผู้วิจัยได้ศึกษาในระดับมหาบัณฑิต

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้เป็นวิทยานิพนธ์ระดับดีมาก ก็ต้องกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักอย่าง ดร.ชนัญสรารัตน อรนพ ณ อยุธยา ที่ทำให้ผู้วิจัยได้หล่อหลอมความคิดใหม่ ๆ ขึ้นมา เป็นผู้ที่ทำให้แนวคิด แนวทางในการศึกษา และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยได้ลุกขึ้นสู้ครั้งแล้วครั้งเล่าโดยไม่มีวันย่อท้อ และเหน็ดเหนื่อยกับผู้วิจัย รวมทั้งคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และเชี่ยวชาญอีก 2 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ศักดิ์ ทิศภากรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กัจจกร หลุยยะพงศ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ งานวิจัยออกมามีความน่าสนใจ และมีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมทั้งคอยแนะนำช่องทางในการค้นหาแหล่งข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์กับงานวิจัยเล่มนี้ตลอดมา

กราบขอบพระคุณพี่น้อง ชวิษฐานิต ชัยชาติ โปรดิวเซอร์รายการไมค์หมดหนี้ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล ให้โอกาสผู้วิจัยได้เข้าไปสัมผัสทุกกระบวนการการทำงาน กราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และองค์กร ที่อนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ไปพร้อม ๆ กับการทำงานจนจบขอบพระคุณพี่กั้ง พี่แพรว ที่เปรียบเหมือนแม่ของพี่ผู้วิจัย คอยเป็นธุระประสานงาน ตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาศึกษา ขอขอบคุณทุกแรงใจจากคนรอบข้าง ที่คอยไล่ถาม ให้กำลังใจ ขอขอบคุณกลุ่มเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโททุกคน

และอีกแรงสนับสนุนที่สำคัญที่สุดของผู้วิจัย คือ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคนในครอบครัว ที่คอยกระตุ้น คอยเติมพลัง คอยช่วยเหลือในยามที่ผู้วิจัยรู้สึกท้อแท้ หดพลัง และเหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยเชื่อเสมอว่าผู้วิจัยเป็นคนที่มีโชคดี ที่มีคนดี ๆ อยู่รอบข้างเต็มไปหมด และยังเชื่ออีกว่าหากเรายังมีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง ย่อมผ่านพ้นอุปสรรคเหล่านั้นมาได้ จุดหมายแห่งความสำเร็จคือหลักชัย “ขอบพระคุณทุกคน ทุกความกรุณาค่ะ”

ชุตินันท์ ดลผาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ปัญหานำวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	7
1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.7 ภาพรวมของรายการไมค์หมดหนี้	9
1.8 กติกาการแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิด	12
2.1.1 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์	12
2.1.2 แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่อง	18
2.1.3 แนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม	28
2.1.4 แนวคิดเรื่องสัญญาวิทยา	35
2.1.5 แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์	39
2.1.6 แนวคิดเรื่องการแข่งขันความสามารถ	43
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
2.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา	58

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย	59
3.1 หน่วยของการวิเคราะห์	59
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	60
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	66
3.4 การนำเสนอผลการวิจัย	71
4. ผลการศึกษา	73
4.1 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 228	74
4.2 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 233	87
4.3 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 238	101
4.4 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 243	115
4.5 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 248	128
4.6 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 253	141
4.7 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 258	154
4.8 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 263	167
4.9 รายการไมค์หมดหนี เทปที่ 268	179
4.10 วิเคราะห์บทสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการ	192
4.11 วิเคราะห์การประกอบสร้างความหมาย	195
5. สรุป การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	221
5.1 สรุปผลการวิจัย	222
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	226
5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย	230
5.4 ข้อเสนอแนะ	230
บรรณานุกรม	232
ประวัติผู้เขียน	236

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ต.ค. 60 – ธ.ค.60.....	60
4.1	วิเคราะห์การประกอบสร้างความหมาย.....	195

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเรื่องความเป็นจริงทางสังคม.....	29
2.2 การสร้างความหมายทางสังคมของสื่อมวลชน.....	33
2.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	58
3.1 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228.....	62
3.2 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233.....	63
3.3 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 238.....	63
3.4 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243.....	63
3.5 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248.....	64
3.6 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 253.....	64
3.7 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258.....	64
3.8 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 263.....	65
3.9 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 268.....	65
3.10 คุณวิชฐานิต ชัยชาติ.....	66
4.1 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228.....	74
4.2 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233.....	87
4.3 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 238.....	101
4.4 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243.....	115
4.5 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248.....	128
4.6 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 253.....	141
4.7 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258.....	154
4.8 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 263.....	167
4.9 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 268.....	179

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 เป็นต้นมาประเทศไทยได้เริ่มเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์จากแอนะล็อก(Analog TV) มาเป็นระบบดิจิทัล (Digital TV) ด้วยการประมูลทีวีดิจิทัล พร้อมกับเพิ่มช่องให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมให้มีทางเลือกในการรับชมได้เพิ่มมากขึ้น ถึง 24 ช่อง โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 3 ใบอนุญาต, หมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดสูง (ทั่วไป HD) จำนวน 7 ใบอนุญาต, หมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดปกติ (ทั่วไป SD) จำนวน 7 ใบอนุญาต, และหมวดหมู่ข่าวสารและสาระ 7 ใบอนุญาต (ประชาไท ออนไลน์, 2556) จึงทำให้รายการโทรทัศน์มีการแข่งขันกันมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในระยะ 6 ปีที่ผ่านมาจึงได้เห็นถึงการเติบโต และการล้มสลายไปของช่องทีวีดิจิทัลดังกล่าวตลอดมา แต่ก็ยังมีอีกหลายช่องที่พยายามประคับประคองการบริหารจัดการช่องอย่างต่อเนื่อง เช่นช่องเกิดใหม่ อย่างเช่น เวิร์คพอยท์ ,ไทยรัฐ ทีวี ,ช่อง8 และ โมโน 29 ที่ ค่อย ๆ ขยับลำดับขึ้นมา แข่งช่องฟรีทีวีบางช่อง ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจของ นิลเส็น ประเทศไทย (2560) พบว่า ช่องรายการที่ได้รับความนิยมสูงสุด 5 อันดับแรกในเดือนกันยายน 2560 คือช่อง 7 (7HD) ช่อง 3 (3HD) ช่อง Workpoint TV ช่อง โมโน 29 และช่อง 8 ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนฐานผู้ชมที่แข็งแกร่งจนได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง

โดยนายฐากร ตัณฑสิทธิ์ เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2559) เปิดเผยว่า รายการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) ในปัจจุบันถือว่าได้รับความนิยมขึ้นมากตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2559 ที่ผ่านมา โดยเฉพาะรายการแข่งขันความสามารถประเภทการประกวดร้องเพลงของช่องเวิร์คพอยท์ เนื่องจากพบว่า มีเรตติ้งเพิ่มสูงถึง 5.592

ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เป็นช่องรายการโทรทัศน์ของบริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) เป็นองค์กรธุรกิจสื่อที่ผลิตเนื้อหาความบันเทิงหลากหลายรูปแบบทั้งรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ คอนเสิร์ต โชว์บิซ การผลิตตัดต่อภาพเคลื่อนไหว สื่อสิ่งพิมพ์และบริการสตูดิโอ โดยเวิร์คพอยท์ได้เข้าร่วมประมูลช่องรายการและผ่านการประมูลดิจิทัลทีวีประเภทภาพคมชัดปกติ ในนามของบริษัท ไทย บรอดคาสติง จำกัด เริ่มทดสอบออกอากาศภาคพื้นดินตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2557 ผลปรากฏว่าเวิร์คพอยท์เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ได้รับความนิยมนจากผู้ชมติดอันดับ 1 ใน 3 ของประเทศในปี พ.ศ.2559 พร้อมทั้งผลกำไรในช่วงต้นปีแรกของปี พ.ศ.2559 ที่เพิ่มสูงถึง 162.6 ล้านบาท หรือประมาณ 111% ซึ่งเกิดจากการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในรายการให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สุรการ ศิริโมทย์, 2559) จากการการจัดอันดับรายการโทรทัศน์ประจำสัปดาห์ของ นิลเส้น ประเทศไทย (2560) พบว่า 10 อันดับรายการของช่องเวิร์คพอยท์ที่มีเรตติ้งสูงที่สุดอันดับแรกเป็นของรายการเดอะแมสซิงเกอร์ (The Mask Singer) มีเรตติ้งอยู่ที่ 8.224 รองลงมาเป็นรายการไอแคนซีวออยซ์ไทยแลนด์ (I Can See Your Voice Thailand) มีเรตติ้งอยู่ที่ 6.295, รายการไมค์ทองคำเด็ก มีเรตติ้งอยู่ที่ 5.790, รายการไมค์ทองคำ 6 มีเรตติ้งอยู่ที่ 4.836, รายการปริศนาฟ้าแลบ มีเรตติ้งอยู่ที่ 4.522, รายการไมค์หมดหนี้ มีเรตติ้งอยู่ที่ 4.436, รายการซูเปอร์หมา มีเรตติ้งอยู่ที่ 4.410, เท่ง โหม่ง วิทยาคม มีเรตติ้งอยู่ที่ 3.521, รายการไมค์หมดหนี้ตั้งตัว มีเรตติ้งอยู่ที่ 3.131, และรายการชิงร้อยชิงล้าน มีเรตติ้งอยู่ที่ 2.254 ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าส่วนมากแล้วรายการที่มีเรตติ้งสูง และได้รับความนิยมจากผู้ชมจะเป็นรายการประเภทการแข่งขันความสามารถด้านการร้องเพลงมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นรายการเดอะแมสซิงเกอร์, รายการไอแคนซีวออยซ์ไทยแลนด์, รายการไมค์ทองคำเด็ก, รายการไมค์ทองคำ 6, รายการไมค์หมดหนี้ และรายการไมค์หมดหนี้ตั้งตัว เมื่อเปรียบเทียบแล้วทั้ง 6 รายการนี้ล้วนมีรูปแบบรายการที่คล้ายคลึงกัน คือ การแข่งขันร้องเพลง แต่จะมีความต่างกันตรงวัตถุประสงค์ของผู้เข้าแข่งขัน ส่วนใหญ่รายการประเภทการแข่งขันร้องเพลงจะเป็นการเข้ามาตามหาความฝันของตนเอง ที่อยากเป็นนักร้อง อยากมีชื่อเสียง อยากยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองขึ้นมาให้เป็นที่รู้จักของผู้ชมทั่วประเทศ แต่ก็ยังพบว่ามีการที่ผู้เข้าแข่งขันเข้ามาร่วมแข่งขันความสามารถทางการร้องเพลงเพื่ออยากให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวหลุดพ้นจากการเป็นหนี้ นั่นคือรายการไมค์หมดหนี้ และรายการไมค์หมดหนี้ตั้งตัว

รายการไมค์หมดหนี้ตั้งตัว เป็นรายการที่ต่อยอดมาจากรายการไมค์หมดหนี้อีกครั้งหนึ่ง มีลักษณะ และรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายกัน ต่างเพียงวัตถุประสงค์ของผู้เข้าแข่งขันที่ต้องการเข้า

มาแข่งขันเพื่อนำเงินที่ได้จาก M150 ที่เป็นผู้สนับสนุนหลัก จำนวน 50,000 บาท ไปลงทุนทำมาหากิน เลี้ยงครอบครัว แต่รายการไมค์หมดหนี่เป็นรายการที่ผู้เข้าแข่งขันไม่ได้หวังที่จะได้เงินก่อนไปลงทุน แต่ต้องการเพียงหมดหนี่ให้กับตนเองและครอบครัว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์หาอุดมการณ์ที่ถูกประกอบสร้างขึ้นของรายการไมค์หมดหนี่ ว่ารายการดังกล่าวกำลังปลูกฝังแนวความคิดอะไรให้กับผู้ชม แตกต่างหรือมีความเหมือนเดิมในการนำเสนอของรายการโทรทัศน์การแข่งขันความสามารถ ประเภทเกมโชว์อื่น ๆ หรือไม่อย่างไร ซึ่งรายการไมค์หมดหนี่เป็นหนึ่งในรายการความสามารถ (Talent Contest) ด้านการร้องเพลง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนชนชั้นล่าง มีรูปแบบการผลิตรายการที่แตกต่างจากรายการเกมโชว์อื่น ๆ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยวัตถุประสงค์ของการผลิตรายการไมค์หมดหนี่นี้ ชวิศฐานิต ชัยชาติ (2560) เปิดเผยว่า มาจากนโยบายของผู้บริหารบริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) ที่ส่วนมากแล้วจะเน้นผลิตรายการโทรทัศน์ประเภทการแข่งขันเกมโชว์ และการแสดงความสามารถ (Talent Contest) จึงอยากให้มีรายการเกมโชว์ที่แตกต่าง และสามารถตอบแทนช่วยเหลือสังคมไปพร้อม ๆ กัน ทางผู้ผลิตจึงสร้างสรรค์รายการแข่งขันความสามารถด้านการร้องเพลง ที่เป็นเกมโชว์อย่างรายการไมค์หมดหนี่ขึ้นมา ด้วยการนำเอาเพลงลูกทุ่งมาเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือกลุ่มคนที่เป็นหนี่ แต่อยากหมดหนี่

อดิเทพ ภัทรเดชไพศาล (2555) เปิดเผยว่า ไมค์หมดหนี่ เป็นรายการใหม่ที่ออกอากาศครั้งแรกในช่วงหลังปี 2559 พบว่าสัปดาห์แรกในการออกอากาศมีเรตติ้งสูงถึง 2.23 และได้รับความนิยมจากผู้ชมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และหลังจากออกบู๊ธที่เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศส ในงาน MIPCOM-The World's Entertainment Content Market 2016 ซึ่งเป็นการออกบู๊ธขายและแลกเปลี่ยนของธุรกิจทีวีระหว่างประเทศก็ได้รับความสนใจจากผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในต่างประเทศมากมาย อาทิ ประเทศในแถบยุโรปอย่างประเทศฝรั่งเศส แอบอเมริกาใต้อย่างประเทศเปรู และฝั่งเอเชียอย่างประเทศเวียดนาม เนื่องจากรูปแบบของรายการที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้ง่าย ซึ่งล่าสุดประเทศอินโดนีเซียได้ซื้อลิขสิทธิ์รายการไมค์หมดหนี่แล้ว โดยใช้ชื่อว่า Mikrofon Pelunas Hutang ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ Indosiar ครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2560

จากรูปแบบรายการแล้วสิ่งที่รายการไมค์หมดหนี่แตกต่างจากการประกวดร้องเพลงของช่องอื่น ๆ คือการระบุในกติกาการประกวดแข่งขันว่าต้องใช้ “เพลงลูกทุ่ง” ในการประกวดเพื่อปลดหนี่ เนื่องจากเพลงลูกทุ่งถูกผูกติดอยู่กับภาพลักษณ์ของชาวนา และชนชั้นแรงงานหรือชนชั้นล่างที่มีจำนวนมากในประเทศไทยมาตั้งแต่ช่วงปี 2480 จากงานเพลงของนักร้องรุ่นบุกเบิกอย่างแสง

นภา บุญราศรี และเสน่ห์ โกมารชุน รวมทั้งรูปแบบรายการที่แตกต่างจากรายการประกวดร้องเพลงอื่น ๆ คือ การประกวดแข่งขันกันเพื่อปลดหนี้ให้กับตนเอง หรือครอบครัวที่สร้างความลำบาก ทุกข์ยากให้กับชีวิตในขณะนั้น และสิ่งที่แตกต่างอีกอย่างหนึ่งของรายการประกวดร้องเพลงอย่างของรายการไม่ค์หมดหนี้ คือเป็นเวทีที่ไม่เพียงสร้างชื่อเสียงให้กับคนที่อยากเป็นศิลปินและมีตัวตนขึ้นในสังคมเท่านั้น แต่เป็นเวทีอิสระ ที่สามารถแสดงความกตัญญูทเวทีแก่ครอบครัวเพื่อให้หมดหนี้และมีชีวิตการทำมาหากินที่ดีขึ้นกว่าเดิม ด้วยการ ใช้ความสามารถด้านการร้องเพลงแลกกับเงินรางวัลในการปลดหนี้ที่จะได้รับ

เมื่อความสนุกสนานของรูปแบบรายการเกมโชว์ มาผสมรวมกันกับเรื่องราวชีวิตของคนจน ที่ถือว่าเป็นกลุ่มคนใช้แรงงานหรือชนชั้นล่างของประเทศ การสื่อสารผ่านรายการโทรทัศน์จึงมีความน่าสนใจขึ้น เนื่องจากประเทศไทยที่ถือว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing Countries) ถือเป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศฐานะปานกลาง เช่นเดียวกับประเทศจีน อินเดีย ตรุกี มาเลเซีย และอาเซียน (วิทยากร เชียงกูล, 2550) แต่ ณ ปัจจุบันกลับพบว่ากลุ่มประเทศเหล่านี้มีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับประเทศไทย โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ และการค้า ชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในประเทศ ประชากรมีงานทำมากขึ้น ส่วนในประเทศไทยยังพบกลุ่มคนที่ไม่มียานทำ ตกงาน กลุ่มคนเร่ร่อน ขอดาน ซึ่งดูจากโครงการลงทะเบียนคนจนของรัฐบาลที่มีการเปิดให้คนจนลงทะเบียนเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2559 ที่ผ่านมาพบว่าในประเทศไทยมีคนจนอยู่กว่า 5.4 ล้านคน โดยพิจารณาจากผู้ที่มียรายได้น้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี หรืออยู่ที่ 8,333 บาทต่อเดือนรัฐบาลถือว่าคนกลุ่มนี้เป็น “คนจน” ซึ่งจากที่กรมการปกครองได้สรุปจำนวนประชากรในประเทศไทยปี พ.ศ.2560 พบว่าปัจจุบันจำนวนประชากรในประเทศไทยมีทั้งหมด 65,931,550 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 32,357,808 คน และเพศหญิงจำนวน 33,573,742 คน ซึ่งสูงชันกว่าปี 2559 ถึง 202,452 คน และแนวโน้มคาดว่าจะเพิ่มขึ้นทุกปี

เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น แต่การจัดการกับความยากจนในประเทศยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างจริงจัง จึงจะเห็นระบบทางชนชั้นในสังคมในหลากหลายมิติอยู่เช่นเคย การปฏิบัติต่อคนในสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งรัฐยังมองว่าการแก้ปัญหาที่ตัวเงิน คือคนจนที่ต้องการเงินช่วยเหลือ โดยสังเกตได้จากโครงการต่าง ๆ ที่รัฐพยายามให้ความสำคัญกับคนจนในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นโครงการประชารัฐสวัสดิการ ที่ช่วยเหลือกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อปี รัฐจะให้เพิ่มเติมละ 300 บาท ส่วนผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,000 – 100,000 บาท รัฐจะให้เพิ่ม เดือนละ 200 บาท และโครงการลงทะเบียนคนจนที่มีการจ่ายเงินให้คนจนกลุ่มนี้ถึงคนละ 3,000 บาท รวมทั้ง

บัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่กำลังถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากในขณะนี้ โดยรัฐบาลมองว่าจะเป็นการแก้ปัญหาให้กับคนจน ดังเช่นที่นายสมคิด จาคูศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ไปพูดในงานสัมมนาไทยแลนด์ 2018 หัวข้อ จุดเปลี่ยนและความท้าทาย เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2560 ว่า “ในปี 2561 รัฐบาลจะใช้โอกาสที่มีอยู่เร่งแก้ปัญหาความยากจนของประเทศ โดยตั้งเป้าหมายคนไทยทุกคนที่ยังมีความยากจนอยู่จะต้องหายจนให้ได้ในปีหน้า ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาหน้านั้น ตอนนี้กำลังคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ทั้งกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ รวมไปถึงธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อหาทางออกมาตรการพิเศษ ออกมาดูแล โดยเฉพาะการกระจายเม็ดเงินลงไปยังชุมชนมากขึ้น”

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวพบที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลของ ดร. เดชรัต สุขกำเนิด อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้นำเสนอข้อมูลสถานการณ์คนจนในไทยล่าสุดจากสภาพัฒน์ ที่พบว่าการกำหนดเส้นความยากจนอยู่ที่ 2,920 บาท/คน/เดือน จากตัวเลขดังกล่าวพบว่า ในระหว่างปี 2558-2559 ประเทศไทยมีคนจนเพิ่มขึ้น 963,000 คน (เกือบ 1 ล้านคน) จากเดิมมีจำนวนคนจน 4.847 ล้านคนในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 5.810 ล้านคน ในปี 2559 (หรือเพิ่มขึ้น 20% จากจำนวนคนจนในปี 2558) ในจำนวนคนจนที่เพิ่มขึ้นเกือบ 1 ล้านคน แยกเป็นคนจนในเมืองเพิ่มขึ้น 436,000 คน (หรือเพิ่มขึ้นถึง 24% ของจำนวนคนจนในเมือง ปี 2558) และคนจนในชนบทเพิ่มขึ้น 527,000 คน (หรือเพิ่มขึ้น 17% ของจำนวนคนจนในชนบท ปี 2558) ซึ่งแปลว่า สัดส่วนของคนจนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจาก 7.21% เป็น 8.61% ทั้งนี้ตลอดช่วงเวลา 30 ปี ภาวการณ์ที่ความยากจนเพิ่มขึ้น เกิดขึ้น 3 ครั้ง ครั้งแรกในปี 2541 - 2543 ในช่วงวิกฤตต้มยำกุ้ง จำนวนคนจนเพิ่มขึ้น 5.5 ล้านคน ครั้งที่สองในปี 2551 ในช่วงวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ จำนวนคนจนเพิ่มขึ้น 398,000 คน และครั้งที่สามก็คือครั้งนี้ ดังนั้นในปัจจุบันคนจนในประเทศไทยยังมีและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

สื่อจึงมีความสำคัญในการตีแผ่เรื่องราวของคนกลุ่มนี้อยู่ การที่รายการเกมโชว์นำเรื่องราวชีวิตของกลุ่มคนจนออกมาเผยแพร่ในช่วงระยะเวลาที่ขัดกับนโยบายของรัฐบาล เป็นอีกสัญญาณหนึ่งที่บอกให้ประชาชนได้รับรู้และสัมผัสความจริงที่ประเทศไทยยังต้องเผชิญอยู่ ทำให้สังคมที่กำลังพัฒนาไปตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 นั้น ไม่ลืมคนกลุ่มนี้ และไม่ลืมว่าเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากในประเทศอยู่

ขวัญฟ้า ศรีประพันธ์ (2551) ได้ให้ความหมายของคนจน ว่า “คนจน” ต้องเป็นผู้ใช้แรงงานบนระบบทุนนิยม ต้องมีความรักและต้องดูแลครอบครัวของตนเอง ถึงจะมีโอกาสในการปลดหนี้ที่มีได้ แต่ด้วยความที่เป็นสังคมไทยก็ยังพบกลุ่มคนชั้นกลางบางกลุ่มที่พยายามช่วยเหลือกลุ่มคนชั้นล่างเรื่อยมาไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งมูลนิธิ การบริจาคของหรือเงินช่วยเหลือ การเป็นคนกลาง

ในการบอกกล่าวหรือประชาสัมพันธ์ให้เกิดการบอกต่อเพื่อเข้าช่วยเหลือกลุ่มคนชั้นล่างในสังคมอย่างทีพบในสื่อตลอดมา ยิ่งในยุคของเทคโนโลยีและการเข้าถึงเครือข่ายออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเช่นนี้แล้วยิ่งง่ายต่อการช่วยเหลือกว่าสมัยก่อนมาก เมื่อการสื่อสารมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชากรในประเทศได้อีกทางหนึ่ง ฝั่งงานด้านนิเทศศาสตร์หลายแขนงจึงใช้สื่อเป็นเครื่องมือเพื่อเป็นกระบอกเสียง และเป็นช่องทางในการช่วยเหลือกลุ่มคนจนเหล่านี้ให้ได้มีสิทธิมีเสียงต่อสู้เพื่อความเป็นอยู่ของชีวิตตนเองได้มากขึ้น

รายการไมค์หมดหนี้ ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 จึงเป็นรายการที่ผู้วิจัยมีความสนใจอยากศึกษา แน่แน่นอนว่าเมื่อเกิดการผลิตรายการของสื่อมวลชนย่อมเกิดอุดมการณ์มากมายตามมา ซึ่งอุดมการณ์เหล่านั้นที่เกิดขึ้นล้วนแต่ทำให้ผู้ชมไม่รู้ตัว ในปัจจุบันการศึกษาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ยังเห็นได้น้อยเมื่อเทียบกับการศึกษาอุดมการณ์ที่เกิดจากภาพยนตร์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอุดมการณ์ที่เกิดจากการผลิตรายการทางโทรทัศน์ของรายการไมค์หมดหนี้ เนื่องจากเป็นรายการที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างและน่าสนใจอย่างที่ได้อีกกล่าวมาข้างต้น รวมทั้งยังเป็นรายการที่กำลังออกอากาศในช่วงที่ผู้วิจัยทำการศึกษาอยู่ เมื่อเทียบกับรายการประเภทแสดงความสามารถ (Talent Contest) ด้านร้องเพลงอื่น ๆ ในขณะนี้ รายการไมค์หมดหนี้ถือเป็นรายการเดียวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ผู้วิจัยชื่นชอบและสนใจศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรายการไมค์หมดหนี้ ผ่านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง (Narrative) ว่ารายการดังกล่าวมีการประกอบสร้างความหมาย และสร้างอุดมการณ์ (Ideology) อะไรให้กับผู้ชมบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตหรือสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์เพื่อสังคมในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้
2. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้

1.3 ปัญหาวิจัย

1. กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้เป็นอย่างไรบ้าง
2. อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการ ไมค์หมดหนี้ได้แก่อะไรบ้าง และลักษณะเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาถึงอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ จำนวน 9 เทป จากเทปรายการทั้งหมด 44 เทป ที่ออกอากาศไปแล้วในช่วง 3 เดือนย้อนหลัง ก่อนผู้ศึกษาได้เริ่มทำการศึกษา คือช่วงเดือน ตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2560 โดยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้

1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

รายการไมค์หมดหนี้ หมายถึง รายการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) ที่จัดอยู่ในประเภทรายการเกมโชว์ ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ออกอากาศทุกวันจันทร์ – วันพฤหัสบดี เวลา 18.20 น. – 19.20 น.

รายการโทรทัศน์ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดรายการขึ้นมา เพื่อนำเสนอข้อความหรือสาระต่อผู้ชม โดยรายการที่ผลิตจะมีลักษณะการนำเสนอที่เป็นรูปแบบ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน

การประกอบสร้างความหมาย หมายถึง กระบวนการสร้างความหมายการเล่าเรื่องในรายการไมค์หมดหนี้ ที่นำไปสู่อุดมการณ์ที่เกิดขึ้น

อุดมการณ์ หมายถึง ชุดของความคิดที่ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ได้แฝงเอาไว้ในรายการไมค์หมดหนี้ โดยที่ผู้ชมไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกปลูกฝังชุดความคิดนั้นเข้าไปในระบบความคิด ความเชื่อ หรือแนวคิดที่มีความสำคัญ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการรวมกลุ่มผู้ชมเข้าด้วยกัน ทำให้ทุกคนเข้าไปในทิศทางเดียวกัน รวมไปถึงแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย

การเล่าเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ในรายการ ไมค์หมดหนี้ที่ประยุกต์มาจากแนวคิดและทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative) เพื่อให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์หาคำตอบของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหาให้เหมาะสมกับงานวิจัยชิ้นนี้ประกอบด้วย

1) แก่นเรื่อง (Theme) คือ การวิเคราะห์ใจความสำคัญของแนวคิด หลัก สาร ประเด็นต่าง ๆ ของเรื่องราวที่เกิดขึ้นในรายการ สำหรับรายการประเภทแข่งขันความสามารถแล้วจะรวมไปถึงสิ่งที่สำคัญที่สุดนั่นคือ การวิเคราะห์การแข่งขันร่วมด้วย การแข่งขัน (Competition) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งองค์ประกอบของรายการประเภทเกมโชว์ ที่ขาดไม่ได้เพื่อกันหาอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในรายการไมค์หมดหนี้ คือ วิธีการแข่งขัน และ รางวัลในการแข่งขัน ซึ่งทั้ง 2 อย่าง เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น และเป็นสิ่งที่ผู้เข้าแข่งขันมีความสนใจและต้องการ

2) การแข่งขัน (Competition) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการแข่งขันของรายการประเภทเกมโชว์ที่ขาดไม่ได้ เพื่อกันหาอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในรายการไมค์หมดหนี้ ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเน้นการวิเคราะห์ในเรื่องของการแข่งขัน และเงินรางวัล เนื่องจากทั้ง 2 อย่างนี้ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้เกิดการแข่งขันกันขึ้นระหว่างผู้เข้าแข่งขัน และเป็นสิ่งที่ผู้เข้าแข่งขันให้ความสนใจ และต้องการ

3) โครงเรื่อง (Plot) คือ การจัดลำดับเหตุการณ์โดยรวมของเรื่อง ประกอบด้วย ชั้นเริ่มเรื่อง (Exposition), ชั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental moment), ชั้นจุดหักเห (Turning Point), ชั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Acting), ชั้นคลี่คลาย (Climax), และชั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

4) ความขัดแย้ง (Conflict) คือ การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์เชิงลบที่เกิดขึ้นในการเล่าเรื่อง โดยแบ่งความขัดแย้งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความขัดแย้งภายในจิตใจ (ของมนุษย์) หรือความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal Conflict), ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ (Interpersonal Conflict), ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม (Interpersonal and Social Relationships Conflict), และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับพลังงานภายนอก (Intersonal Relationships with Natural Conflict) โดยในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โครงเรื่อง และความขัดแย้ง (Conflict) ที่เกิดขึ้นเข้าไปด้วย

5) ตัวละคร (Character) คือ การวิเคราะห์ลักษณะ อุปนิสัยใจคอ การกระทำของตัวละครในเรื่องเล่า รวมถึงความคิด และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการของตัวละคร

6) เครื่องแต่งกาย (Costume) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบสมทบขององค์ประกอบหลัก ที่นำมาประกอบเพื่อวิเคราะห์หาอุดมการณ์อื่น ๆ ที่แฝงอยู่กับการแต่งกายของตัวละครว่ามี ความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แฝงอุดมการณ์อะไรบ้างในการการแต่งกายนั้น

7) อาวุธ (Weaponry) คือ การวิเคราะห์เครื่องมือที่ผู้เข้าแข่งขันนำมาต่อสู้ในรายการไมค์หมดหนี้ ซึ่งหมายถึง เพลงลูกทุ่งที่กำลังสร้างความหมายบางอย่างให้ผู้ชมได้รับรู้ และนำไปสู่อุดมการณ์ที่มีในรายการด้วย

8) มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) คือ การวิเคราะห์ส่วนสำคัญที่จะบอกถึงผู้ที่เป็นคนถ่ายทอดอุดมการณ์ต่าง ๆ ของรายการออกมาสู่ผู้ชม เป็นมุมมองที่แท้จริงที่เข้ามากำหนดทิศทางของการเล่าเรื่อง โดยจะเน้นการวิเคราะห์ว่ารายการไมค์หมดหนี้ถูกเล่าจากมุมมองของผู้ใด เพราะจะทำให้ทราบว่าใครเป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในการเล่าเรื่องของรายการได้ ซึ่งมุมมองในการเล่าเรื่องในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ ผู้เล่าบุรุษที่หนึ่ง (The First-Person Narrative), ผู้เล่าบุรุษที่สาม (The Third-Person Narrative), การเล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective Narrative) และการเล่าเรื่องแบบผู้รอบรู้ (The Omniscient Narrative)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกระบวนการประกอบความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้
2. ทราบถึงอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้

1.7 ภาพรวมของรายการไมค์หมดหนี้

รายการไมค์หมดหนี้ เป็นรายการประเภทแข่งขันความสามารถ (Talent contest) ด้านการประกวดร้องเพลง ของบริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด(มหาชน) ออกอากาศทุกวันจันทร์ – พฤหัสบดี เวลา 18.20 น. - 19.20 น. ทางสถานีโทรทัศน์ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ออกอากาศเทปแรกเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ.2559

การแข่งขันในแต่ละเทปนั้นจะประกอบด้วยผู้เข้าแข่งขันจำนวน 2 คน ผู้เข้าแข่งขันที่สมัครเข้าร่วมรายการจะถูกคัดเลือกจากผู้ผลิตรายการหรือจากโปรดิวเซอร์รายการ (Producer) ต้องมีคุณสมบัติหลัก ๆ อยู่ 3 ประการคือ 1.) เป็นคนดี คือ ต้องรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น เลือกไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี แต่ทำในสิ่งที่ดีตามที่สังคมตั้งไว้ 2.) เป็นคนขยัน คือ ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต 3.) รักครอบครัว คือ เป็นผู้ที่ต้องดูแลครอบครัว นอกนั้นในเรื่องของเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพจะไม่มีข้อกำหนดแต่อย่างใด ส่วนจำนวนหนี้ของผู้เข้าแข่งขันที่นำมายื่นยันกับทางรายการนั้นต้องใช้เป็น

หลักฐานทางเอกสารจากเจ้าหน้าที่ สามารถตรวจสอบได้เท่านั้น เพื่อเป็นการยืนยันการเป็นหนี้และจำนวนหนี้ที่แน่นอนในขณะนั้น

ในการแข่งขันผู้เข้าแข่งขันต้องใช้เพลงลูกทุ่งในการแข่งขันคนละ 1 ผลงานเพลง ตัวละครหลัก ๆ ในรายการจะประกอบด้วย ผู้ดำเนินรายการ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน กรรมการและผู้ชมในห้องออกอากาศ ตัวละครเหล่านี้จะถูกคัดเลือกมาจากโปรดิวเซอร์รายการ และทีมจัดทำตัวประกอบเป็นหลักเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินรายการและง่ายต่อการควบคุมเมื่อทำการถ่ายทำรายการ ใน 1 เทปของการแข่งขันของรายการไมค์หมดหนี่นั้นจะประกอบด้วย 3 ช่วงรายการใหญ่ ๆ คือ

ช่วงที่ 1 คือ ช่วงของการเปิดรายการด้วยผู้ดำเนินรายการ ที่เป็นผู้ดำเนินรายการเองทั้งหมดทั้งรายการ ช่วงแรกผู้ดำเนินรายการจะเชิญผู้ชมเข้าสู่รายการด้วยการพูดทักทาย บอกกล่าวกติกาในการแข่งขัน รวมถึงเงินรางวัลที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อชนะการแข่งขัน ผู้สนับสนุนรายการหลักที่มาพร้อมค่าตอบแทนเพื่อสนับสนุนผู้แข่งขันที่ชนะ อย่างเครื่องดื่มชูกำลังของ M150 ที่ให้เงินทุนชีวิตจำนวน 50,000 บาทเพื่อให้ผู้ชนะใช้เป็นทุนในการสู้ชีวิตต่อไป

จากนั้นผู้ดำเนินรายการก็จะเชิญผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนขึ้นบนเวทีการแข่งขันเพื่อแนะนำให้กับผู้ชมได้รับทราบถึงชีวิตความเป็นมา และจุดมุ่งหมายที่เข้ามาแข่งขันร้องเพลง พร้อมทั้งมี Video Tape Recorder (VTR) ให้รับชมเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันแต่ละคนที่ทางรายการได้ไปถ่ายทำไว้ก่อนหน้าที่จะมีการอัดรายการในห้องส่ง เรื่องราวใน Video Tape Recorder (VTR) นั้นโดยส่วนมากแล้วจะถ่ายทำที่บ้านหรือที่ทำงานของผู้แข่งขัน สภาพความเป็นอยู่ ครอบครัว โดยเหล่านี้จะบอกถึงที่มาของการเป็นหนี้ดังกล่าว

ช่วงที่ 2 คือ ช่วงของการแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการจะให้ผู้เข้าแข่งขันขึ้นร้องเพลงทีละคนด้วยเพลงที่ตนเองเตรียมมา เมื่อร้องเพลงครบทั้ง 2 คนแล้ว ผู้ดำเนินรายการจะส่งให้กรรมการในรายการจำนวน 3 คน วิเคราะห์การร้องเพลงนั้น ซึ่งในส่วนของการตัดสินนี้จะใช้เกณฑ์การตัดสินในส่วนของเนื้อเสียงของผู้เข้าแข่งขันเป็นหลักเท่านั้น จะไม่สามารถใช้ความสงสารมาเป็นเกณฑ์ตัดสินผู้ที่เข้ารอบได้ เมื่อได้ผู้ที่เข้ารอบก็จะนำไปสู่ช่วงของการค้นหาไมค์หมดหนี่ต่อไป

ช่วงที่ 3 คือ ช่วงของการค้นหาไมค์หมดหนี่ คือช่วงที่ผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะจะต้องมาค้นหาไมค์เพื่อปลดหนี่ให้กับตนเองตามจำนวนหนี่ที่มีอยู่ โดยไมค์ 1 ตัวจะแทนจำนวนเงิน 10,000 บาท แต่จะมีไมค์เพียงตัวเดียวที่มีเสียงดังสามารถใช้งานได้ จะถือว่าเป็นไมค์ที่สามารถปลดหนี่ได้ทั้งหมดของผู้เข้าแข่งขัน แต่ถ้าไม่สามารถปลดหนี่ได้ ผู้เข้าแข่งขันที่เป็นแชมป์ยังมีโอกาสแก้

ตัวได้ในเทปต่อไป ด้วยการเข้าไปแข่งขันกับผู้ทำชิงคนใหม่ ซึ่งจะมีโอกาสแข่งขันจนกว่าผู้เข้าแข่งขันจะปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจะตกรอบไป สำหรับผู้เข้าแข่งขันที่หมดหนี้ ไม่ว่าจะหาไมค์หมดหนี้พบ หรือได้รับทุนสะสมจนหมดหนี้ จะได้รับรางวัลพิเศษ ที่เรียกว่า ทุนในการฮึดสู้ชีวิต จาก M150 เพิ่มอีก มูลค่า 50,000 บาท

เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมภาพรวมของรายการไมค์หมดหนี้ดังกล่าวให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจและเรียนรู้ถึงธรรมชาติ และรูปแบบของรายการทั้งหมดก่อนนำมาวิเคราะห์ จะเห็นได้ว่าในแต่ละช่วงของรายการมีความน่าสนใจที่แตกต่างกันออกไป มีอุดมการณ์หลายอย่างที่แฝงอยู่ในรายการนี้ โดยบางครั้งผู้ชมอาจจะไม่คาดคิดเลยก็ได้

1.8 กติกาการแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้

1.8.1 ผู้เข้าแข่งขันจะต้องนำเพลงมาร้องแข่งขันกันคนละ 1 บทเพลง

1.8.2 เมื่อผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ร้องเพลงจบ จะถูกให้คะแนนจากคณะกรรมการในรายการจำนวน 3 คน ซึ่งผู้เข้าแข่งขันคนใดได้คะแนน 2 ใน 3 ขึ้นไปจะถือว่าคนนั้นเป็นฝ่ายชนะการแข่งขันทันที

1.8.3 ผู้ชนะการแข่งขัน หรือผู้ที่ได้เป็นแชมป์จะได้รับโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์หมดหนี้ โดยผู้ชนะจะต้องเลือกไม่เพียงหนึ่งเดียวเท่านั้นที่คิดว่าเป็นไมค์หมดหนี้ (จำนวนไมค์จะขึ้นอยู่กับยอดหนี้ของผู้เข้าแข่งขัน โดยไมค์ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท)

1.8.4 ถ้าแชมป์สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบจะสามารถปลดหนี้ที่ตนเองมีอยู่ได้ทั้งหมดทันที ถือว่าเป็นการปิดเทปรายการนั้นได้อย่างสมบูรณ์ แต่ถ้าไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบก็จะทำได้เพียงการลดหนี้ทีละ 10,000 บาท และต้องไปแข่งขันกับผู้ทำชิงหรือคนสู้ชีวิตรายต่อไป ในเทปถัดไปอีกครั้งจนกว่าจะค้นหาไมค์หมดหนี้เจอ แล้วปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าจะตกรอบไป

หมายเหตุ : เมื่อใดที่ผู้เข้าแข่งขันสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ผู้สนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการอย่าง M150 จะมอบเงินรางวัลพิเศษ ที่เรียกว่า “เงินทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิต” จำนวน 50,000 บาท ทันที

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไม่ค์หมดหนี้” เป็นการศึกษากระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไม่ค์หมดหนี้ และศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไม่ค์หมดหนี้ ด้วยว่ามีอุดมการณ์อะไรบ้างที่ปรากฏในรายการประเภทการแข่งขันความสามารถนี้ โดยผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์หาคำตอบ ดังนี้

2.1. แนวคิด และ ทฤษฎี

2.1.1. แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology)

2.1.2. แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่อง (Narrative)

2.1.3. แนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Construction of Social Reality)

2.1.4. แนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiology)

2.1.5. แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์ (Television production)

2.1.6. แนวคิดเรื่องรายการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest)

2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3. กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

2.1. แนวคิด และ ทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology)

สำนัก Birmingham เป็นสำนักที่ได้รื้อฟื้นแนวคิดอุดมการณ์ (Ideology) ขึ้นมาเมื่อเริ่มก่อตั้งแนวทางวัฒนธรรมศึกษาของกลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมืองยุคใหม่ที่เริ่มเปลี่ยนจุดเน้นหนักของการวิเคราะห์จากมิติของเศรษฐกิจ-การเมืองมาสู่มิติวัฒนธรรม-อุดมการณ์-จิตสำนึก โดยอาศัยข้อเสนอของ A. Gramsci ที่ว่าแนวทางหลักในการศึกษาของสำนัก Birmingham นั้นคือการศึกษาอุดมการณ์

อุดมการณ์ (Ideology) ในความหมายทางด้านสื่อมวลชน (Media Product) ถูกนิยามจากนักคิดสายเศรษฐศาสตร์การเมืองตั้งแต่ K. Marx ที่มองว่า “อุดมการณ์เกิดจากจิตสำนึกที่ผิดพลาด (False Consciousness)” ในยุคแรก ซึ่งในยุคต่อมาได้มีการให้ความหมายใหม่ที่หลากหลายกล่าวโดยสรุปได้ว่า อุดมการณ์ เป็นความคิดที่มีการพรางตา ชุกช่อน บิดเบือน ปกปิดสภาพที่เป็นจริง (Distorted reality) ความหมายดังกล่าวถูกมองว่าต่อไปในทางลบ เนื่องจากนักคิดกลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมืองจะมีความสนใจหลักในเรื่องชนชั้น (Class) แนวคิดเรื่องชนชั้นจึงถูกนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับเรื่องของอุดมการณ์ในลักษณะของ กลุ่มชนชั้นที่มีอำนาจเศรษฐกิจ-การเมืองในสังคมจะผลิต “ความคิดเชิงอุดมการณ์ออกมาครอบงำชนชั้นที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาความได้เปรียบทางชนชั้นของตนต่อไป”

หลุยส์ อัลธุสแซร์ (Louis Althusser) นักทฤษฎีมาร์กซิสม์แนวโครงสร้าง (Structural Marxism) ชาวฝรั่งเศส ในช่วงทศวรรษ 1970 ได้เสนอว่าอุดมการณ์มิใช่ตัวความคิด (Idea) หรือชุดความคิด (Set of idea) แต่อุดมการณ์เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะในชีวิตประจำวันของคนเรา การวิเคราะห์อุดมการณ์ตามทัศนะนี้จะเน้นการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีเดียวไม่ได้ หากต้องวิเคราะห์เรื่องของการปฏิบัติการมาประกอบด้วย Althusser ได้เบนความสนใจจากตัวอุดมการณ์มาที่ “ตัวคนที่ถูกอุดมการณ์ทำงาน” ผลของการทำงานของปฏิบัติการเชิงอุดมการณ์ดังกล่าวก็就会被เชื่อม “ตัวตน” เข้ากับโครงสร้างของสังคมมีความแตกต่างว่าให้อยู่กับสังคมแบบที่เป็นอยู่นั้นได้ต่อไป ดังนั้นหน้าที่หลักของอุดมการณ์จึงเป็นการผลิตซ้ำสืบทอดโครงสร้างสังคมให้ดำรงอยู่ต่อไปได้

แนวคิดข้างต้นสามารถแบ่งพัฒนาการของอุดมการณ์ได้เป็น 4 ยุค ได้แก่

1. อุดมการณ์ คือ ความคิด
2. อุดมการณ์ คือ จิตสำนึกที่ผิดพลาด
3. อุดมการณ์ คือ กระบวนการคิด/วิธีคิด/ระบบคิดที่ถูกติดตั้งผ่านปฏิบัติการ
4. อุดมการณ์ คือ ระบบสัญญาณ/รหัสที่ถูกติดตั้ง

ธิดารัตน์ มูลลา, 2556 ได้กล่าวถึง “ปฏิบัติการของอุดมการณ์” (Ideological Practices) ได้แก่

1. การสร้างชุดความสัมพันธ์ (Structuralism set of relations) ซึ่งอัลธุสแซร์ ได้นำแนวคิดดังกล่าวนี้มาจากโคสตัด เลวี-สเตร้าส์ ที่พูดถึงโครงสร้างของภาษาและเรื่องเล่า โดยอุดมการณ์ทำงานผ่านความสัมพันธ์แบบชั่วคราวข้าม หมายถึงความหมายของสิ่งหนึ่ง จะเกิดขึ้นได้จากการแยกชั่วคราวความสัมพันธ์เชิงตรงกันข้ามกับสิ่งอื่น เช่น เรา/เขา รวย/จน ดี/เลว และเมื่อเกิดการจำแนกความสัมพันธ์แล้วก็จะเริ่มมีการกำหนดชั้นของคุณค่าว่าจะไรดีกว่าอะไร เช่นเราดีกว่าเขา รวยดีกว่าเขา เป็นต้น

2. การทำให้ดูราวกับเป็นเรื่องธรรมชาติ (Naturalisation) ซึ่งอัลธูแซร์ได้รับอิทธิพลแนวความคิดนี้จากนักทฤษฎีสายจิตวิเคราะห์อย่าง มาร์ค ลาก็อง โดยภาคปฏิบัติการของอุดมการณ์จะทำงานลงลึกไปในจิตไร้สำนึก ทำให้รู้สึกราวกับว่ากระบวนการนั้นเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นเรื่องปกติทั่วไป

3. การผสมผสานระหว่างความจริงกับจินตนาการ (Real and Imagination) การทำงานของอุดมการณ์จะใช้วิธีการผสมเรื่องจริงกับเรื่องไม่จริงเข้าด้วยกันจนไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ การที่ความหมายเชิงอุดมการณ์ดังกล่าว ถูกเผยแพร่ผ่านการสื่อสารออกไปอย่างกว้างขวางจนบางครั้งอาจเกิดการยอมรับโดยคนส่วนใหญ่ หรือกลายเป็นสามัญสำนึกของผู้คนจำนวนมากในสังคม ทั้งนี้เพราะสถาบันต่าง ๆ ในสังคมเช่น ครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชนต่างช่วยกันตอกย้ำอย่างต่อเนื่อง

4. การผลิตซ้ำสืบทอดอุดมการณ์ (Reproduction of Ideology) เป็นการผลิตซ้ำความหมายในมิติของจิตสำนึกและความคิดเพื่อสืบทอดอุดมการณ์นั้น ๆ โดยส่วนมากแล้วการผลิตซ้ำนี้จะถูกดำเนินการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการสื่อสารของสื่อมวลชน

จากข้อมูลข้างต้นเครื่องมือที่สำคัญในการติดตั้งกรอบความคิดก็คือกลไกทางสังคม ซึ่งอัลธูแซร์ได้แยกออกเป็น 2 กลไก คือ

1. กลไกด้านการปราบปราม (Repressive State Apparatus) ซึ่งเป็นกลไกที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลัง ความรุนแรง การบังคับกดขี่ ซึ่งมีลักษณะเป็นทางการ อันได้แก่ รัฐบาล ฝ่ายบริหาร กองทัพ ตำรวจ กฎหมาย ค่ายกักกันคุก ฯลฯ

2. กลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological State Apparatus) ซึ่งเป็นกลไกสังคมที่ทำงานในเชิงอุดมการณ์หรือกำหนดกรอบพฤติกรรมความเชื่อของคนในสังคมให้รู้สึกเต็มใจที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม อันได้แก่ ศาสนา โรงเรียน ครอบครัว วัฒนธรรม สื่อมวลชน ฯลฯ

กลไกทั้ง 2 ประเภทที่ได้กล่าวมานั้น อัลธูแซร์เห็นว่า กลไกด้านความรุนแรงจะใช้ได้ต้องมีข้อจำกัดและไม่อาจทำงานได้ผลอย่างแท้จริง (Hartley, 2002) เพราะกลไกดังกล่าวได้ครอบงำวิธีคิดของคนเอาไว้ ซึ่งหากเทียบกันระหว่างกลไกทั้งสอง กลไกด้านอุดมการณ์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและกระทำไปโดยที่ผู้คนในสังคมมักไม่ตระหนักรู้ ในท้ายที่สุดก็จะส่งผลให้เกิดความยอมรับมากกว่าการใช้กำลังและความรุนแรง

A. Gramsci มองว่าไม่เคยมีอุดมการณ์หลักใด ที่จะดำรงครองความเป็นเจ้า ได้ยาวนานตลอดไป หากแต่อุดมการณ์หลักก็ต้องต่อสู้ทำสงครามแย่งชิงกับชุดอุดมการณ์ด้วยเกณฑ์หน้าที่ต่อโครงสร้างอำนาจไว้เป็น 3 กลุ่มคือ

1. อุดมการณ์หลัก (Dominant Ideology) หรืออุดมการณ์ที่ชนชั้นปกครองผลิตและผลิตซ้ำขึ้น เพื่อครอบงำให้มวลชนยอมรับและกลายเป็นกรอบความคิดกระแสหลักของสังคม อุดมการณ์หลักนี้กลุ่มผู้มีอำนาจในสังคม เป็นผู้สร้างขึ้นมาเพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มคนในทางการเมืองกลุ่มมีอำนาจ คือ ผู้ที่สามารถกุมอำนาจรัฐได้นั่นเอง

2. อุดมการณ์ทางเลือก (Alternative Ideology) คืออุดมการณ์ที่รวมชอบกับระบบวิถีคิดหลักในระดับหนึ่ง หรือเป็นกรอบความคิดที่ยอมรับอุดมการณ์หลักแต่ก็อยู่บนเงื่อนไขบางอย่างอยู่ (On Condition)

3. อุดมการณ์ตรงข้าม/ต่อต้าน (Oppositional/Counter-Ideology) หรืออุดมการณ์ที่ปฏิเสธกรอบวิถีคิดของอุดมการณ์หลักและมักนำเสนอจิตภาพของสังคมแบบใหม่ เพื่อเรียกร้องหรือดึงให้ผู้คนเข้ามามีส่วนร่วมต่อต้านกับโครงสร้างอุดมการณ์หลักของสังคม

พิมพร สุนทรวิริยกุล (2551) ได้จำแนกประเภทของอุดมการณ์ออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ อุดมการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ และอุดมการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งก็จะแบ่งออกเป็นอุดมการณ์ย่อยอีก ได้แก่

1. กลุ่มอุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) เป็นอุดมการณ์ที่เกี่ยวกับรัฐ แผ่นดิน การบริหารประเทศ หรือนโยบายในการประเทศ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้แก่

1.1. อุดมการณ์ประชาธิปไตย (Democracy) คือ ความมีสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคในการเลือก การตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับในเสียงข้างมาก

1.2. อุดมการณ์อำนาจนิยม (Authoritarianism) คือ การใช้อำนาจตัดสินใจจัดการ หรือกระทำการใด ๆ โดยคนเดียวหรือกลุ่มเดียว ซึ่งเชื่อว่าการจัดการที่มีประสิทธิภาพมีอยู่อย่างเดียว คือ การใช้อำนาจอย่างเด็ดขาด โดยแยกออกมาเป็น เผด็จการแบบอำนาจนิยม นั่นคือ การได้มาซึ่งอำนาจ การใช้อำนาจ และการเผชิญอำนาจ

1.3. อุดมการณ์ประชาธิปไตย (Monarchy) คือ การเคารพนับถือกษัตริย์ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือพระเจ้าแผ่นดิน ประหนึ่ง “เจ้าของแผ่นดิน” และกษัตริย์คือ สมมติเทพ ผู้ศักดิ์สิทธิ์ สูงส่ง เปลี่ยมด้วยคุณธรรม

1.4. อุดมการณ์ชาตินิยม (Nationalism) คือ ความเชื่อในความยิ่งใหญ่ และความเป็นเอกภาพ ของประเทศหนึ่ง ๆ กล่าวคือ บุคคลมีจิตใจรักในชนชาติ หวงแหนแผ่นดินและผลประโยชน์รวมของคนในชาติ การสร้างสำนึกให้เกิดความรัก ความชอบ ความศรัทธาในความเป็นไทย เช่น การร้องเพลงชาติไทย การใช้ของไทย ฯลฯ

2. กลุ่มอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Ideology) เป็นอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจำหน่ายแจก การบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้แก่

2.1. อุดมการณ์ทุนนิยม (Capitalism) คือ ความเชื่อในอำนาจทุนเป็นใหญ่ ให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิต มีการผลิตเพื่อการซื้อขายและแลกเปลี่ยนในตลาด ผู้ขาดปัจจัยการผลิตอยู่ที่ชนชั้นนายทุนพลังแรงงาน (Labor Power) เป็นสินค้าชนิดหนึ่ง ซึ่งบุคคลต้องพยายามผลักดันให้ตนขึ้นมาเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต

2.2. อุดมการณ์บริโภคนิยม (Consumerism) คือ การบริโภคที่ไร้ขีดจำกัด เป็นการบริโภคที่ไม่ใช่แค่กิน แะใช้อย่างเดียว แต่เจาะจงไปถึงการกิน การใช้ หรือเสพสิ่งที่ตนเองไม่ได้ผลิต มีค่านิยมใฝ่เสพมากกว่าใฝ่ผลิต หรืออยากได้มากกว่าอยากทำ ใช้เงินเพื่อบรรลุนิยามความต้องการแทนที่จะลงมือลงแรง พร้อมทั้งความคิดความเชื่อที่ว่าความสุขอยู่ที่การบริโภค ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการบริโภคหรือนิยมมากกว่าการบริโภคเพื่อตอบสนองประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งบริโภคนิยมไม่ใช่เรื่องของวัตถุล้วน ๆ แต่มีมิติทางจิตใจเข้ามาเกี่ยวข้อง

2.3. อุดมการณ์วัตถุนิยม (Materialism) คือ ความต้องการวัตถุเพื่อตอบสนองประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ พุทธิกอย่างหนึ่งคือ กามตัณหา ซึ่งเป็นเรื่องความอร่อย ความสะดวกสบาย หรือรสชาติจากรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เช่น การกินอาหารเพราะคิดในรสอร่อย ต้องการเครื่องปรับอากาศเพราะให้ความเย็น หรือต้องการรถเบนซ์เพราะไปไหนมาไหนไม่สบายไม่เหน็ดเหนื่อย เป็นต้น

2.4. อุดมการณ์เงินตรานิยม (Moneyism) คือ อุดมการณ์ที่สังคมวัดความสำเร็จจากกำไรในการประกอบธุรกิจ การวัดตัวเลขจากบริษัทใหญ่ เงินฝากบัญชีธนาคาร รายได้ประจำปี ทั้งหมดนี้คือเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จในชีวิต และการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการคำนวณเป็นตัวเงินและผลได้ผลเสียเป็นตัวเงินเป็นฐาน แม้บางครั้งการทำกุศลด้วยการบริจาคมีการคำนึงถึงโอกาสในการหักภาษี เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสังคม อันจะสะท้อนกลับไปสู่การได้ประโยชน์ต่อธุรกิจอีกด้วย (ศ.ดร. ลิจิต ธีรเวคิน, 2546)

2.5. อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Economy Ideology) คือการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนตามทางสายกลาง โดยหลักการของความพอเพียงนั้นจะหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอีกด้วย เพื่อให้เหมาะสมกับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอก เศรษฐกิจพอเพียงไม่เน้นเอาเงินเป็นที่ตั้ง แต่เน้นที่ความเป็นผู้เจริญทุกด้าน เช่น การพึ่งพาตนเอง ความเพียร ความประหยัด ความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีสติ การมีปัญญา

3. อุดมการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Ideology) เป็นอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การดำเนินชีวิตประจำวันตามความเชื่อระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรมของคนในชุมชน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้แก่

3.1. อุดมการณ์ศักดินา (Feudalism) คือ ระบบสังคมที่มีการแบ่งชั้นซึ่งกำหนดสิทธิหน้าที่และฐานะของแต่ละบุคคลในสังคม เป็นระบบเจ้าขุนมูลนาย แต่ละชนชั้นจะมีบุคลิกภาพ กฎเกณฑ์ ประเพณี สิทธิของตนโดยเฉพาะ ชนชั้นปกครองจะได้รับสิทธิพิเศษ แต่ผู้ใช้แรงงาน (ประชาชน) จะมีสิทธิต่ำกว่า (สุพัตร สุภาพ, 2531)

3.2 อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) คือ ระบบของโครงสร้างสังคมและแนวการปฏิบัติที่ผู้ชายมีความเหนือกว่า กตจีและเอารัดเอาเปรียบผู้หญิง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเป็นระบบที่ผู้ชายมีความเหนือกว่าผู้หญิงในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง หรือวัฒนธรรม อุดมการณ์ดังกล่าวนี้พยายามสร้างความชอบธรรมต่อความเหนือกว่าของผู้ชาย (ผู้ชายเข้มแข็งกว่าฉลาดกว่า มีเหตุผลมากกว่า คิดอะไรที่ลึกซึ้งได้มากกว่า ฯลฯ) และทำให้ความเหนือกว่านี้ดำรงอยู่ในความเชื่อของคนในสังคม (วารุณี ฐิริสิทธิ์, บทความ)

3.3. อุดมการณ์พุทธศาสนา (Buddhism) คือ ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม การเวียนว่ายตายเกิด การทำบุญประกอบกุศล โดยพุทธศาสนาจะสอนให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ (อานนท์ อภาภิรมย์, 2515)

3.4. อุดมการณ์ไสยศาสตร์ (Occultism) คือ อุดมการณ์ที่มีการเชื่อถือโดยรู้สึกเกรงขามหรือกลัวในสิ่งที่เข้าใจว่าอยู่เหนือธรรมชาติ หรือสิ่งลึกลับ อันไม่สามารถจะทราบด้วยเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ โดยเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยคติความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ เวทมนตร์ คาถา สิ่งเร้นลับ หรืออำนาจเหนือธรรมชาติ ที่มีลักษณะเป็นการหวังพึ่งอำนาจภายนอกหรือการคลั่งไคล้จากอำนาจภายนอก มีต้นกำเนิดมาจากบทสวดในคัมภีร์พระเวท เป็นเรื่องที่ไม่อาจพิสูจน์ได้แน่นอนว่ามีผลจริงหรือไม่ และไสยศาสตร์ไม่อาจนำไปสู่การพ้นทุกข์ได้ เพราะที่สุดของไสยศาสตร์อาจแสดงฤทธิ์ต่าง ๆ ได้ก็เป็นเพียงชั้น โลกียอภิญญา ยังเกี่ยวข้องกับอยู่กับโลก อยู่ในวิสัยของปุถุชน (พระประเสริฐ ชุตินุโร (สุนทรวัฒน์, 2543)

3.5. อุดมการณ์ท้องถิ่นนิยม (Localism) คือ อุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพันธะผูกพันทางอารมณ์ที่มนุษย์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับกลุ่มมีต่อถิ่นที่อยู่อาศัย ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณี สัญลักษณ์ และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ของตนเอง มีการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมวัฒนธรรมที่เป็นลักษณะของแต่ละท้องถิ่น (เสรี พงศ์พิศ, 2547)

3.6. อุดมการณ์ธรรมชาตินิยม (Naturalism) คือ แนวความคิดที่ยึดธรรมชาติเป็นหลัก ประกอบด้วยทัศนะต่าง ๆ เช่น ทัศนะที่ถือว่าธรรมชาติเท่านั้นคือสิ่งที่เป็นจริงนิรันดร์ มีพลังกระตุ้นในตัว ดำรงอยู่ด้วยตัวเอง มีทุกอย่างในตนเอง อาศัยตนเอง ปฏิบัติการด้วยตนเอง และมีเหตุผลในตัว , ทัศนะที่ไม่ยอมรับอำนาจเหนือธรรมชาติ โดยถือว่าปรากฏการณ์ทุก ๆ อย่างเป็นไปตามสภาวะ ความเกี่ยวพันที่มีต่อกันของเหตุการณ์ทางธรรมชาตินั้น ๆ เอง ไม่เกี่ยวข้องกับอำนาจเหนือธรรมชาติใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นกระบวนการธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองตามกาลเทศะ กล่าวคือ ธรรมชาตินี้มีโครงสร้างของตนเองและโครงสร้างนั้นเกิดขึ้นได้เองไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอำนาจเหนือธรรมชาติ , ทัศนะที่มีลักษณะนิยมวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ทัศนะที่ถือว่าปรากฏการณ์ธรรมชาติสามารถอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผลเพียงพอโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ความรู้จะเกิดขึ้นได้ก็โดยอาศัยวิธีการวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ความรู้ที่เรียกว่า อัจฉนคติญาณ (Intuition) คือ การเรียนรู้เองก็ดี ประสบการณ์เชิงรหัสยะคือประสบการณ์เรื่องลึกลับก็ดี คติความเชื่อก็ดี วิวรรณคือการที่พระเป็นเจ้าเปิดเผยความรู้ให้มนุษย์รู้และเข้าใจโลก แต่มนุษย์ก็มีประสบการณ์เกี่ยวกับโลกเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด, ทัศนะที่ถือว่ามนุษย์เป็นสิ่งหนึ่งที่ธรรมชาติมิได้มีฐานะพิเศษเหนือกว่าสิ่งอื่นใด พฤติกรรมของมนุษย์ก็คล้าย ๆ กับพฤติกรรมของสัตว์อื่น ๆ จะต่างกันก็ตรงที่มีความซับซ้อนมากกว่าเท่านั้น อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อมทำให้พฤติกรรมของมนุษย์ผันแปรไปต่างกัน คุณค่าของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ได้อาศัยสิ่งเหนือธรรมชาติเป็นหลัก (ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ปรัชญาฉบับราชบัณฑิตยสถาน, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2548, หน้า 70.)

จากแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำมาใช้จำแนก แยะแยะ และจัดกลุ่มอุดมการณ์โดยใช้การแบ่งลักษณะของอุดมการณ์ที่ได้กล่าวมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งจะนำมาใช้ในการประกอบการอภิปรายผล แะสรุปผลของอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหน้านั้นเอง

2.1.2 แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่อง (Narrative)

เกิดขึ้นเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 จากกลุ่มนักรูปแบบนิยมในรัสเซีย (Russian Formalist) ซึ่งภายหลังทฤษฎีนี้ได้ข้ามมาเติบโตที่ประเทศฝรั่งเศสในช่วงทศวรรษที่ 1960 ได้รับความสนใจในแวดวงวิชาการเป็นอย่างมาก วิธีการศึกษการเล่าเรื่องนั้นมาจากเรื่องในสายวรรณคดีของกลุ่มรูปแบบนิยมรัสเซีย มุ่งค้นหารูปแบบของวรรณคดีที่ทำให้ต่างจากงานเขียนประเภทอื่น ๆ และความคิดนี้ได้ถูกพัฒนากลายเป็นรากฐานส่วนหนึ่งของกลุ่มโครงสร้างนิยม ที่ก่อตัวขึ้นภายหลัง

การศึกษการเล่าเรื่องบนพื้นฐานโครงสร้างนิยมได้รับการพัฒนา และประยุกต์มาจากสาขาวิชาภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักมานุษยวิทยาฝรั่งเศสอย่าง Claude Le'vi-Steauss ที่ได้

ศึกษาระบบเครือญาติ ระบบความคิดของกลุ่มชนดั้งเดิม และการศึกษานิทานปรัมปรา มโนทัศน์หลักของเขา คือ โครงสร้างพื้นฐาน(ความคิด) (Nodelman&Reimer, 2003, pp. 231-232)

มิติทางการศึกษาของการเล่าเรื่องก็มีได้ชัดเจนพรมแดนถูกกักขังอยู่ในฝั่งของวรรณคดีหรือสาขาวิชาใดเฉพาะ เนื่องจากวิธีการศึกษาการเล่าเรื่อง สามารถศึกษาเรื่องเล่าได้ทุกชนิด เพราะคำจำกัดความของคำว่า “เรื่องเล่า” คือ สิ่งต่าง ๆ ที่สามารถแสดงเหตุการณ์ร้อยเรียงเป็นเรื่องราวอาจสื่อได้ทั้งมุมมองตัวอักษร ภาพ เสียง เป็นต้น ก็ถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องเล่าได้ เพราะฉะนั้นองค์ความรู้ที่ศึกษาตัวเรื่องเล่าได้กลายมาเป็นความรู้ที่ไม่ต้องไปอาศัยอยู่ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง แต่การศึกษารายการเล่าเรื่องได้กลายมาเป็น สาขาวิชาการเฉพาะอย่างเต็มตัว เนื่องจาก Narratology หรือศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง ได้มีวิธีการศึกษาข้ามผ่านจากสายวรรณคดีมาสู่สาขาสื่อสารมวลชนจากการเปลี่ยนแปลงของกระบวนทัศน์แห่งการศึกษาเรื่องเล่าในสามจุดใหญ่ด้วยกัน (ณพพร ประชากุล, 2547, น. 1-30)

การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ของการศึกษาเรื่องเล่า จุดแรกคือ การเปลี่ยนแปลงนิยามจากเดิมที่เรื่องเล่าเป็นการสะท้อนความเป็นจริงเปลี่ยนสู่การมองใหม่ว่า เรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งสะท้อนโลกของความเป็นจริง แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างในตัวของมันเอง จุดที่สองคือ การเปลี่ยนแปลงของเขตของการศึกษาจากเดิมที่เรื่องเล่าจะดูมองอย่างมีขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่าออกไปสู่ตัวบทประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บันเทิงคดี คือการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการศึกษามีการเปลี่ยนจุดเน้นของเป้าหมายในการศึกษาเรื่องเล่า จากเดิมที่เน้นเรื่องความซาบซึ้ง เปลี่ยนเป้าหมายมาเน้นที่ความเข้าใจเป็นหลักแทน

P. Holland (2000) สรุปเกี่ยวกับประวัติของการก่อร่างสร้างตัวของสาขาวิชาศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องว่า ได้เริ่มต้นในทศวรรษที่ 1920 จากกลุ่มนักรูปแบบนิยมในรัสเซีย (Russian Formalist) ต่อจากนั้นในช่วงทศวรรษ 1960 ก็ก้าวข้ามเติมโตในประเทศฝรั่งเศส เช่น R. Barthes นักสัญวิทยาชาวฝรั่งเศสได้นำเอาวิธีการการเล่าเรื่องมาวิเคราะห์งานเขียนชิ้นสำคัญ ๆ ของฝรั่งเศสหลายชิ้น เช่นงานเขียนของ Balzac และในช่วงทศวรรษ 1970 นักวิชาการในประเทศต่าง ๆ ของยุโรป เช่น Christian Metz ในฝรั่งเศส Peter Wollen & Laura Mulvey ในอังกฤษ รวมทั้งกลุ่มนักวิชาการที่จัดทำวารสารวิเคราะห์ภาพยนตร์ชื่อ Screen ก็ได้นำเอาศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องมาใช้ในงานศึกษาวิจัยกันอย่างแพร่หลาย

สำหรับจุดเน้นของการเล่าเรื่องตามกระบวนทัศน์ใหม่ จะเน้นที่ จะเล่าเรื่องอะไร (What to narrate) กับจะเล่าเรื่องอย่างไร (How to narrate) มรดกทางความคิด ของ V.Propp นักวรรณกรรมศึกษาชาวรัสเซีย ช่วง ค.ศ.1928 ได้เขียนหนังสือชื่อ Morphology of the Folktale ซึ่งเป็นผลงานที่ส่งผลสะท้อนอย่างมากต่อการก่อตัวของศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องในชั้นต่อมา เริ่มตั้งแต่ตัวตุ๊กตึบที่

Propp ใช้วิเคราะห์เป็นนิทานพื้นบ้าน/เทพนิยายของรัสเซียจำนวน 167 เรื่องนอกจากนั้น Propp ก็ยังพิสูจน์ว่าท่ามกลางเรื่องเล่าจำนวนกว่า 200 เรื่องที่มีเนื้อเรื่องที่แตกต่างกันนั้น แท้จริงแล้วในบรรดาเรื่องเล่าเหล่านั้นล้วนถูกกำหนดอยู่ภายใต้ “โครงสร้าง” เดียวกัน

โครงสร้างของ Propp นั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. โครงสร้างชุดตัวละคร ที่มีอยู่ 7 ประเภท ที่เรียกว่า Paradigmatic structure ประกอบด้วย พระเอก ผู้ร้าย ผู้ให้ ผู้นำสาร พระเอกตัวปลอม ผู้ช่วยเหลือ และเจ้าหญิง
2. โครงสร้างเกี่ยวกับการกระทำของตัวละคร ที่เรียกว่า Actant/Function ที่พบว่าไม่ว่าจะเป็นการกระทำใดอะไรก็จะหนีไม่พ้น 31 function เช่น แนะนำให้รู้จักพระเอก พระเอกถูกขังได้ ผู้ร้ายพยายามหลอกลวงเหยื่อ/เจ้าหญิง ผู้ร้ายถูกลงโทษ พระเอกได้แต่งงานกับเจ้าหญิงและครองบัลลังก์ เป็นต้น

จากแนวคิดเรื่อง “โครงสร้าง” ของชุดของตัวละคร และการกระทำของตัวละครที่ Propp ใช้ทำงานกับเรื่องเล่าประเภทแบบเทพนิยายนั้นเป็นการวางแนวคิดต้นแบบเรื่อง “ตรรกะภายใน” ของเรื่องเล่าที่ถูกนำมาใช้วิเคราะห์ผลงานสื่อสารมวลชนประเภทต่าง ๆ แม้ว่าในรายละเอียดของชุดตัวละครและการกระทำของตัวละครอาจจะผิดเพี้ยนไปจากข้อค้นพบของ Propp บ้าง แต่แนวคิดเรื่องการมีตรรกะภายในของเรื่องเล่าก็ยังคงเป็นจริงอยู่

แนวคิดเรื่องโครงสร้างของการเล่าเรื่อง : Story v.s. Plot เป็นแนวคิดในการอธิบายโครงสร้างการเล่าเรื่อง โดย T. Todorov (1977) นักวิชาการชาวรัสเซียให้คำอธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่าง “Story” และ “Plot” ไว้ว่า “Story หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นวัตถุดิบของเรื่อง” ส่วน “Plot คือวิธีการนำเสนอเรื่องที่เกิดขึ้น” ในขณะที่ Story นั้นมีความหลากหลายอย่างมากไม่ว่าจะเป็นตัวละคร เหตุการณ์ ฯลฯ Story จึงมีอยู่หลายมิติ และกระจัดกระจายแต่ว่า Plot นั้นกลับมีลำดับขั้นเป็นเส้นตรงและมีระบบระเบียบขั้นตอน

นักคิดที่เริ่มแนวคิดเรื่อง “โครงเรื่อง” หรือ Plot ก็คือ Aristototele ที่ชี้ให้เห็นว่า โครงเรื่องที่เล่าเรื่องแบบโสกนาฏกรรมนั้นจะต้องมีขั้นเริ่มต้น ขั้นตอนกลาง และขั้นตอนจบของเรื่อง และแนวคิดของการเรียงลำดับของโครงเรื่องก็ได้พัฒนาต่อมาจากนักวิชาการในยุคต่อ ๆ มา จากโครงสร้างของเรื่องเล่ายังมีตัวแปร/ปัจจัยอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวพันกับการวางโครงสร้างของเรื่องเล่า นั้น ๆ เช่น G.Burton (1997) เสนอว่า แบบวิธีของเรื่องเล่า จะมีส่วนเข้ามากำหนดการวางโครงเรื่องของเรื่องเล่าด้วย เช่น เรื่องเล่าว่าด้วยเหตุการณ์ จะเน้นการนำเอาโครงเรื่องที่นำเอาเหตุการณ์ต่าง ๆ มาวางเรียงตามลำดับของการเกิดขึ้น และ เรื่องเล่าว่าด้วยนาฏกรรม กลับจะวางโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวละครและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร เป็นต้น

แนวคิดเรื่องเวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time) S. Chatman (1995) เสนอว่า ในขณะที่เหตุการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นดำเนินไปเรียกว่า “เวลาของเนื้อเรื่อง” แต่เมื่อมีการเลือกเหตุการณ์ดังกล่าวมาเล่าเป็นเรื่องเล่านั้นก็ไม่ใช่จำเป็นว่าเวลาของเรื่องเล่าจะต้องเท่ากับเวลาของเหตุการณ์จริง ๆ เสมอไป หากทว่าผู้เล่าสามารถที่จะใช้กฎของการเลือกสารดังที่กล่าวมาแล้วมาคัดเลือกโครงสร้างของช่วงเวลาที่จะมาเล่าได้หลายแบบแผน ดังนี้

- 1) Scene เป็นแบบแผนที่ช่วงเวลาของเนื้อเรื่องเท่ากับเวลาของเรื่องเล่า
- 2) Pause เวลาของเนื้อเรื่องจะเท่ากับศูนย์ เนื่องจากมีการหยุดเวลาของเนื้อเรื่องเอาไว้เพื่อขยายความ
- 3) Ellipsis ช่วงเวลาของเรื่องเล่าจะเท่ากับศูนย์โดยตัดเหตุข้ามเหตุการณ์นั้น ไปเลย (เช่น ภาพนางเอกวิ่งตั้งแต่เป็นเด็ก ๆ แล้วภาพต่อมาก็เป็นหญิงสาวกำลังวิ่ง)
- 4) Stretch ช่วงเวลาของเรื่องเล่าจะยาวกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง
- 5) Summary ช่วงเวลาของเรื่องเล่าจะสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การสรุปด้วยการใช้ภาพหลาย ๆ ภาพเพื่อเล่าว่าการทำงานของตัวพระเอกที่ใช้เวลาหลายวันเสร็จสิ้นได้ในช่วงเวลาการเล่าเรื่องด้วยภาพสัก 5-6 ภาพ

เมื่อการเล่าเรื่องในกระบวนทัศน์ใหม่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการประกอบสร้างความหมายให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่องจึงเป็นเรื่องที่เข้าไปเกี่ยวพันกับทฤษฎีสัญวิทยา (Semiology) ซึ่งศาสตร์ดังกล่าวนี้จะถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยเรื่องของสัญลักษณ์ ที่ถูกประกอบสร้างความหมายและเมื่อแนวคิดดังกล่าวมาบวกผสมกับแนวคิดเรื่องอำนาจ (Power) ตามกระบวนทัศน์ใหม่ เช่น แนวคิดของ M. Foucault การศึกษาการเล่าเรื่องในแบบกระบวนทัศน์ใหม่จึงมักจะตั้งคำถามว่า “ใครเป็นผู้ที่มีอำนาจในการประกอบสร้างความเป็นจริงหรือความหมายของความเป็นจริง” เหล่านี้ รวมทั้งสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ “พลังอำนาจของเรื่องเล่าและการเล่าเรื่อง” เองด้วย

(1) กระบวนทัศน์ใหม่ของการเล่าเรื่อง (How to narrate)

ในกระบวนทัศน์ใหม่ของการเล่าเรื่องนั้นจะสนใจเป้าหมาย และการทำบทบาทหน้าที่หลักของการเล่าเรื่องคือ การประกอบสร้างความหมาย (Construction of Meaning) ให้แก่สรรพสิ่งต่าง ๆ และในขั้นตอนการวิเคราะห์ “กระบวนการประกอบสร้าง” นั่นก็คือ การให้ความสนใจว่า “มีวิธีการเล่าเรื่องอย่างไร” (How to narrate) และเนื่องจากการเล่าเรื่อง มีรูปแบบขององค์ประกอบที่แน่นอนในตัวเอง (narrative form) ซึ่งในที่นี้จะแยกองค์ประกอบของการเล่าเรื่องออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

(1.1) องค์ประกอบของเรื่องเล่า (Component of Narrative) ในมิติแรก การประกอบสร้างความหมายผ่านการเล่าเรื่องจะอยู่ที่การเลือกสรรและการผสมผสานองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องเล่ามานำเสนอ ซึ่งองค์ประกอบของเรื่องเล่าทั้งหลายจะมีอยู่ 9 องค์ประกอบย่อย คือ

(1.1.1) ตัวละคร (Character) เป็นองค์ประกอบย่อยตัวหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การประกอบสร้างความหมายต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากประกอบสร้างความหมายที่เกี่ยวกับคนและกลุ่มคน ในการวิเคราะห์นั้นจะพิจารณาใน 2 แง่มุมคือ ประเภทของตัวละคร (Type of Character) มีวิธีการที่จะจัดแบ่งประเภทของตัวละครได้หลายแบบ เช่น อาศัยแนวคิดเรื่อง Paradigmatic structure ของ V.Propp ที่ได้กล่าวมาข้างต้นเราก็อาจจะแบ่งประเภทของตัวละครได้เป็น 6-7 ประเภท คือ พระเอก นางเอก ผู้ร้าย-นางร้าย ผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำสาร ผู้ช่วยเหลือ ประเอก จอมปลอม เป็นต้น หรือการแบ่งตัวละครตามแบบของ E.M.Forster (1963 อ้างในอิรวดี, 2546) ที่แบ่งตัวละครออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวละครมิติเดียว (flat character) และตัวละครหลายมิติ (major character) หรือแบ่งเป็นตัวละครหลักและตัวละครรอง ตัวละครพลวัตกับตัวละครสถิต เป็นต้น แต่ถึงจะเป็นการแบ่งตัวละครแบบไหนก็ตามสุดท้ายแล้วตัวละครเหล่านี้จะนำไปสู่ “ความหมายอันหนึ่งอันใด” เสมอ และวิธีการสร้างตัวละคร (Characterization) J.Boggs (2003) ได้ประมวลการสร้างตัวละครไว้หลาย ๆ วิธี เช่น การสร้างตัวละครโดยปรากฏตัวให้เห็นลักษณะภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเพศ วัย รูปร่างหน้าตา สีผม ผิวพรรณ ลักษณะรูปร่าง การแต่งกาย บุคลิกภาพ และการพูดจา การสร้างตัวละครผ่านบทพูด ผ่านผู้เล่าเรื่อง ผ่านการกระทำภายนอกและภายใน ผ่านปฏิกิริยาของตัวละครอื่น ๆ ผ่านการใช้ลักษณะตรงกันข้ามด้วยการสร้างตัวละครอื่น ๆ เทียบเคียง สร้างโดยใช้ความเกินเลยหรือการทำซ้ำ ๆ และ การสร้างตัวละครผ่านการเลือกชื่อ เช่น ตัวละครเอกในเรื่อง “แม่เบีย” มีชื่อว่า “ชนะชล” เนื่องจากมีประวัติการจมน้ำ และตัวละครตัวนี้จะมีลักษณะและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำอยู่ตลอดเวลา เป็นต้น

(1.1.2) โครงเรื่อง (Plot) เป็นชุดของสัญญาณที่ถูกร้อยเชื่อมด้วยความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และเมื่อร้อยเชื่อมกันแล้วก็จะเกิดเป็นความหมายใหม่ขึ้นมา เมื่อเป็นตัวเรื่อง ผู้ฟัง/ผู้อ่านจะได้รับทราบว่าได้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง แต่ทว่าเมื่อเป็น โครงเรื่อง ผู้ฟัง/ผู้อ่านก็จะได้รับทราบความหมายเพิ่มเติมมากขึ้น การวางโครงเรื่องจะมีความสำคัญระดับเป็นกระดูกสันหลังของเรื่องเล่า เนื่องจากสร้างความหมายต่าง ๆ นั้นเกิดมาจากการวางโครงเรื่องเป็นสำคัญ

(1.1.3) แก่นเรื่อง (Theme) J.Boggs (2003) ให้คำนิยามของแก่นเรื่องไว้ว่าเป็นจุดรวมที่เป็นศูนย์กลางของเรื่อง หรือปมประเด็นสำคัญ ๆ ของเรื่อง บทบาทแก่นเรื่องทำหน้าที่กำกับว่าตัวละครจะแสดงอย่างไร ภาพยนตร์ควรจะดูแบบไหน ควรจะตัดต่ออย่างไร จะใส่เพลงแบบไหนเข้ามาช่วงไหน ส่วน J.Gripsrud (2002) ใช้เกณฑ์สำหรับแยกแยะเอาไว้ว่า สำหรับเนื้อหาส่วนที่เป็น

รูปธรรมที่แสดงออกมาให้เห็น ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร เหตุการณ์ การกระทำ จะเรียกว่า Motif แต่สำหรับสิ่งที่เป็นนามธรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ไม่อาจมองเห็นหรือได้ยินได้หากทว่าเป็นสิ่งที่เล่าเรื่องเล่า นั้น “มุ่งหมายถึงอย่างแท้จริง” สิ่งนี้เรียกว่าแก่นเรื่อง และ K.Griffith (1994 อ้างในอิราวัตติ, 2546) นำเสนอวิธีการวิเคราะห์แก่นเรื่องที่เป็นระบบ โดยกล่าวว่าเราสามารถจะวิเคราะห์แก่นเรื่องได้จาก กลอุปลักษณ์ (devices) 3 อย่างของการเล่าเรื่องคือ คู่ตรงกันข้าม (Binary opposition) สัญลักษณ์ (Symbol) และพัฒนาการของเรื่อง (Story development)/ตัวละคร

(1.1.4) ช่วงเวลา (Time) / สถานที่ (Location) / ฉาก (Setting) เนื่องจากการเล่าเรื่อง เป็นการนำเอา “เหตุการณ์” ที่มีตัวละครแสดง “มีการกระทำ” ดังนั้นในแต่ละเหตุการณ์จึงต้องมีมิติของ “เวลา” และ “สถานที่” ประกอบอยู่ด้วยเสมอ มิติด้านเวลาและสถานที่(รวมทั้งการตกแต่งพื้นที่) นี้จะเรียกว่า “ฉาก” (Setting) J.Boggs (2003) ได้แบ่งประเภทของฉากออกเป็นหมวดใหญ่ ๆ 2 หมวดคือ ลักษณะทางด้านกายภาพ(Physical dimension) และลักษณะทางด้านสังคม-วัฒนธรรม (Socio-Cultral aspect) ซึ่งแยกย่อยออกเป็น 4 ประเภทคือ 1.ปัจจัยด้านเวลา 2.ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ 3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม และปัจจัยด้านประเพณี ค่านิยม ศิลธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติ

(1.1.5) เครื่องแต่งกาย (costume) / พาหนะ (Location) / อาวุธ (Weaponry) องค์ประกอบย่อยทั้ง 3 ประเภทนี้เป็นองค์ประกอบสมทบขององค์ประกอบหลักอื่น ๆ เช่น เครื่องแต่งกายก็เป็นส่วนสมทบตัวละคร และเครื่องแต่งกายนั้นจะเป็น “สัญลักษณ์” อย่างหนึ่งที่ใช้บ่งบอกความหมายของตัวละคร เช่นเดียวกับพาหนะหรืออาวุธที่ใช้ก็จะทำหน้าที่เป็น “สัญลักษณ์” บ่งบอกถึงความหมายของเรื่องที่กำลังเล่า ในภาพยนตร์เรื่อง James Bond ยุคแรก ๆ รถยนต์ที่พระเอกใช้นั้นจะมีความทันสมัยล้ำยุคมาก เพราะสามารถควบคุมได้ด้วย remote control ซึ่งสะท้อนถึงความเหนือกว่าทางเทคโนโลยี ของพระเอกเมื่อเทียบกับผู้ร้าย สำหรับองค์ประกอบย่อยทั้ง 3 นี้จะทำหน้าที่เป็น ชุดของสัญลักษณ์ ที่จะต้องควบคุมความหมายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเรื่อง เช่น หากกำลังเล่าเรื่องหนัง Sci-Fi อาวุธที่นำมาใช้ก็ต้องเป็นปืนแสงเลเซอร์ มิใช่ปืนลูกม่ เสื้อผ้าของตัวละครก็ต้องไม่ใช่เสื้อลูกไม้หรือกางเกงยีนส์ เป็นต้น

(1.1.6) ความขัดแย้ง / ปมขัดแย้ง (Conflict) อาจกล่าวได้ว่า “ความขัดแย้ง / ปมขัดแย้ง” นั้นเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ “เรื่องเล่า” นั้นมีความแตกต่างไปจากตัวบทด้านภาษา (Verbal text) แบบอื่น ๆ ซึ่ง J.Gripsrud (2002) แยกเอาไว้ว่ามีอยู่ 3 ประเภทคือ การเล่าเรื่อง (Narrative) การพรรณนา (Description) และการโต้แย้ง (Argumentation) ซึ่งหมายความว่าหากเป็นการเล่าเรื่องแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งคือ มีความขัดแย้ง G.Muller & J.Williams (1985) จึงได้ให้คำนิยามของเรื่องเล่าว่า คือการสารเรื่องราวบนความขัดแย้งในขณะที่เราได้กล่าวมาแล้วว่า

โครงเรื่องนั้นเป็นการลำดับปรากฏการณ์หรือพฤติกรรม/การกระทำของตัวละครอย่างต่อเนื่อง / เป็นเหตุเป็นผลเชื่อมโยงกัน ซึ่งเหตุการณ์หรือพฤติกรรมนั้นจะมีการพัฒนาขึ้นมาก็ท่ามกลางความขัดแย้งนั่นเอง

ประเภทของความขัดแย้งในเรื่องเล่าเพื่อนำมาศึกษากระบวนการสร้างความหมายได้ดังนี้

1) ความขัดแย้งภายในจิตใจ (ของมนุษย์) หรือ ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตัวละคร จะมีความสับสน หรือยุ่งยากลำบากใจในการตัดสินใจเพื่อจะกระทำอย่างใดที่คิดเอาไว้ เช่น ความขัดแย้งกับสำนึกที่รับผิดชอบ หรือความรู้สึกขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ทางสังคม

ชัชวพันธ์ จันศิริบุญมี (2556) กล่าวว่า ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) จิตแพทย์ชาวออสเตรีย บิดาแห่งจิตวิเคราะห์ได้เสนอความคิดว่าบุคลิกภาพของมนุษย์ ประกอบด้วย 3 ระบบ เรียกว่า อิด (Id), อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) ซึ่งความสัมพันธ์ของอิด อีโก้ และ ซุปเปอร์อีโก้ เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวกัน มีการทำงานที่ส่งเสริม สนับสนุน และขัดแย้งซึ่งกันและกัน โดยอีโก้ถือกำเนิดจากอิด และซุปเปอร์อีโก้ถือกำเนิดจากอีโก้ หากการทำงานมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันบุคคลนั้นก็จะสามารถปรับตัวได้ดี มีสภาพจิตเป็นปกติ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความถูกต้องและพอใจ ตรงข้ามกันหากบุคคลนั้นไม่สามารถปรับตัวได้ อย่างเหมาะสมก็จะเกิดเป็นความขัดแย้งในจิตใจตนเองเกิดขึ้น และแสดงออกเป็นความขัดแย้งกับโลก การเรียนรู้ที่จะปรับสมดุลแห่งความขัดแย้ง ของ อิด อีโก้ และซุปเปอร์อีโก้ จึงเป็นหนทางแห่งการสร้างความพึงพอใจในการดำเนินชีวิต

ความขัดแย้งภายในตัวบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ประกอบด้วย

1. Approach-Approach Conflict คือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากบุคคลต้องเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในระหว่างตัวเลือกที่มีมากกว่า 1 ตัว และทุกตัวเลือกจะให้ผลบวก เช่น การตัดสินใจเลือกทำงานหนึ่งใน 2 งาน ซึ่งทั้ง 2 งานต่างให้ผลประโยชน์และน่าสนใจเท่ากัน

2. Avoidance-Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือก 2 ทาง หรือมากกว่า 2 ทางขึ้นไป ซึ่งทางเลือกเหล่านั้นก็ ได้ผลที่ไม่น่าพอใจ

3. Approach-Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทำในสิ่งที่เป็นทั้งผลทางบวกและผลทางลบ เช่น จะเลือกทำงานในตำแหน่งที่ดี แต่ที่ทำงานตั้งอยู่อีกจังหวัดหนึ่งกับที่ตนเองพักอาศัย

2) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ รูปแบบความขัดแย้งที่มักพบเห็นได้ในเรื่องเล่าโดยทั่วไปที่แสดงให้เห็นถึงการไม่ลงรอยกัน ของตัวละคร 2 ตัว หรือ 2 กลุ่ม โดยที่มาของความขัดแย้งนั้นอาจจะมาจากผลประโยชน์ ความคิดเห็น จุดยืนทางการเมือง ศาสนา ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ไม่ตรงกัน หรือพุดง่าย ๆ คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เห็นด้วยในการกระทำหรือมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ผลมาจากความแตกต่างของบุคคลในด้านของการรับรู้ พื้นฐานการศึกษา และครอบครัว

3) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม (Interpersonal and Social Relationships Conflict) คือ ความขัดแย้งระหว่างคนกับกฎเกณฑ์ ระเบียบหรือโครงสร้างของสังคม อยู่ในรูปของนามธรรมเมื่อเทียบกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) จะมองเห็นตัวตนของคนหรือกลุ่มคนเป็นรูปธรรมมากกว่า เช่น การต่อสู้กับธรรมเนียม ประเพณีความเชื่อในสังคม โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ/การเมือง หรือความเชื่อทางศาสนา ซึ่งคู่ตรงข้ามของบุคคลนั้นจะมีอำนาจมากกว่า

4) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับพลังภายนอก (Interpersonal Relationships with Natural Energy Conflict) คือ ความขัดแย้งที่ใช้ในการเล่าเรื่องบางแนวหรือบางตระกูล (Genre) เท่านั้น เช่น หนังสื หนังสืหาชนะ นวนิยายแนววิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งพลังงานภายนอกในที่นี้ อาจจะเป็นพลังธรรมชาติหรือพลังเหนือธรรมชาติ ก็ได้

1.2) มิติที่สอง ในการวิเคราะห์ความขัดแย้งกับการประกอบสร้างความหมายนั้น อาจจะเริ่มต้นตั้งแต่วิเคราะห์ว่าวิเคราะห์ว่า เรื่องเล่าแต่ละเรื่องนั้นได้ให้ความสำคัญกับ “ความขัดแย้งประเภทใด” มากที่สุด นอกเหนือจากการวิเคราะห์ความหมายความจากการให้ความสำคัญกับความขัดแย้งประเภทต่าง ๆ แล้ว อีกส่วนเลี้ยวหนึ่งของความขัดแย้งที่จะวิเคราะห์ได้มากคือ “วิธีการแก้ไขความขัดแย้ง” และ “บทสรุปของการคลี่คลายความขัดแย้ง” นั้นเป็นอย่างไร

1. ตรรกะภายในเรื่องเล่า (Internal Logic) ที่ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1.1. การพัฒนาตัวเรื่อง (Story Development) เป็นการขยายรายละเอียดจากแนวคิดเรื่อง “โครงเรื่อง” คือ เมื่อขยายโครงเรื่องออกมาดูในรายละเอียดแล้ว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาตัวเรื่องของการเล่าเรื่องนั้นจะประกอบด้วยขั้นตอนที่แน่นอน วิธีการแบ่งการเล่าเรื่องนั้นสามารถแบ่งได้หลายวิธี แต่ในที่นี้จะนำเสนอจากทัศนะของนักวิชาการ 2 กลุ่ม คือ

1) การพัฒนาการเดินเรื่องของเรื่องเล่าประเภท Drama ซึ่งแนวคิดนี้เกิดขึ้นโดยนักวิชาการที่ชื่อ G.Freytag (1698) เป็นการเดินเรื่องแบบโสภนาฏกรรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการเดินเรื่องแบบ “พีรามิดของไฟรทาก” (Freytag's Pyramid) คือ

1.1) **ขั้นเปิดเรื่อง หรือ Exposition** คือ ขั้นตอนในการแนะนำเรื่องราว และแนะนำตัวละครต่าง ๆ ภายในเรื่อง

1.2) **ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ หรือ Incidental Moment** คือ ขั้นตอนของเรื่องราวที่มีเหตุการณ์บางเหตุการณ์เกิดขึ้น และทำให้การดำเนินชีวิตของตัวละครเปลี่ยนแปลงไป

1.3) **ขั้นจุดหักเห หรือ Turning Point** คือ ขั้นตอนที่เรื่องราวได้พัฒนามาถึงจุดหักเหหรือการเปลี่ยนแปลงของเรื่อง ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ หรือการเปลี่ยนจากดีเป็นเลว

1.4) **ขั้นของการแก้ไขปัญหา หรือ Falling Action** คือ ขั้นต่อเนื่องจากขั้นจุดหักเหของเรื่อง (Turning Point) เป็นขั้นที่ตัวละครจะพยายามศึกษา และแก้ไขปัญหามาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ได้

1.5) **ขั้นคลี่คลาย หรือ Climax** คือ ขั้นที่ตัวละครจะต้องทำการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง และเผชิญหน้ากับปัญหา ซึ่งท้ายที่สุดแล้วผลที่ออกมาจะอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งคือ แพ้ หรือ ชนะ เท่านั้น

1.6) **ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ หรือ Resolution/Conclusion/Closure/Ending** คือ ขั้นของปัญหาที่ได้รับการคลี่คลายแล้ว เรื่องราว ตัวละครจะกลับมาดำเนินเรื่องราว หรือชีวิตตามปกติ หรือเรียกอย่างย่อว่า ตอนจบของเรื่อง

2) การพัฒนาตัวเรื่องตามทัศนะของ Todorov มีการเดินเรื่องตามลำดับขั้นตอนการเล่าเรื่องอยู่ 4 ช่วงจังหวะด้วยกัน คือ

2.1) **จังหวะ Equilibrium** หรือภาวะการณ์สงบสุข หรือสภาวะปกติที่เรื่องราวต้องเป็นไป

2.2) **จังหวะ Disruption** หรือภาวะการณ์วิกฤติ ภาวะปัญหา คือภาวะที่เรื่องราวเริ่มเข้าสู่ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิต

2.3) **จังหวะ Equalizing** หรือภาวะการณ์แก้ไขปัญหา คือช่วงที่ตัวละครที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์พยายามที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

2.4) **จังหวะ New equilibrium** หรือภาวะการณ์กลับสู่ภาวะสงบสุขใหม่ เป็นช่วงจังหวะที่ปัญหาทั้งหมดได้คลี่คลายชีวิตของตัวละครจะเข้าสู่ภาวะปกติอย่างที่เคยเป็นอยู่

ในช่วงจังหวะของ New equilibrium นี้ Todorov ให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า ในเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งตัวเรื่องทั้งหมดอาจจะประกอบด้วย 4 ช่วงจังหวะ หรือในส่วย่อย ๆ ก็จะสามารถประกอบด้วย 4 จังหวะมาร้อยต่อเชื่อมกันไปก็ได้

1.1. **จุดยืนของผู้เล่า (Narrator Standpoint)** มีความสัมพันธ์กันใน 2 แง่มุม คือ ความสัมพันธ์ของพลังในการเล่าเรื่อง และ ความสัมพันธ์ของอำนาจผู้เล่าเรื่อง ได้แก่การตั้งคำถามว่าบรรดาการเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่พวกเราได้รับฟังกันอยู่นั้น ใครเป็นผู้ที่มีอำนาจประกอบสร้างความหมายต่าง ๆ ที่

เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง (Narrator) และแน่นอนว่าอำนาจของผู้เล่าเรื่องนั้นย่อมผูกพันกับโครงสร้างอำนาจ (Power Structure) ในสังคม นั่นคือตัวชี้วัดว่าใครมีอำนาจมากน้อย ในสังคมนั้น นอกจากจะดูจากอำนาจที่มาจากมิติด้านเศรษฐกิจและการเมืองแล้ว ก็ยังสามารถดูจากมิตินี้ของอำนาจในการเป็น “ผู้เล่าเรื่องรายใหญ่” ของสังคมได้ด้วย ซึ่งจุดยืนของผู้เล่าแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) ผู้เล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่หนึ่ง (The First-Person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องของตัวละครเอกของเรื่อง โดยจะสังเกตได้จากการใช้คำ เช่น ฉัน ข้าพเจ้า อยู่ตลอดเวลา รูปแบบการเล่าเรื่องเช่นนี้จะทำให้ข้อมูลที่น่าสนใจมีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ สามารถบอกเล่าได้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครเอกได้ แต่อาจเป็นการเล่าเรื่องที่มีอคติปนอยู่

2) การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third-Person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องจากตัวละครอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวเอก หรือเป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ได้พบเห็นหรือเกี่ยวข้อง การเล่าเรื่องประเภทนี้จะเป็นด้านกลับของการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง ผู้เล่าจะไม่สามารถรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดอารมณ์ของตัวเอกได้

3) การเล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective Narrator) คือการเล่าเรื่องที่ไม่ปรากฏตัวผู้เล่าในลักษณะของตัวบุคคล แต่จะเป็นการเล่าจากคนวงนอกที่เป็นผู้สังเกตและรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นกลาง

4) การเล่าเรื่องแบบผู้รอบรู้ (The Omniscient Narrative) เป็นการเล่าเรื่องที่มีผู้รู้ร่วมกันของทั้ง 4 ประเภทของมุมมองการเล่าเรื่อง มีความแตกต่างกันแต่จะมีลักษณะพิเศษตรงที่สามารถรับรู้ได้หมดทุกอย่างของเรื่อง (กาญจนา แก้วเทพ , 2553, น. 241-308)

จากแนวคิดการเล่าเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมและนำแนวทางการศึกษามาสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์หาคำตอบของการศึกษาอุดมการณ์ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ประกอบด้วยการวิเคราะห์โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), เครื่องแต่งกาย (Costume), และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) และการแข่งขัน (Competition)

โดยในส่วนของวิเคราะห์โครงเรื่อง (Plot) ได้นำแนวคิดรูปแบบปิรามิดของไฟรทาก (Freytag's Pyramid) ของ G.Freytag (1698) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์ขั้นเริ่มเรื่อง หรือ Exposition
- 2) การวิเคราะห์ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ หรือ Incidental Moment
- 3) การวิเคราะห์ขั้นจุดหักเห หรือ Turning Point
- 4) การวิเคราะห์ขั้นของการแก้ไขปัญหา หรือ Falling Action

5) การวิเคราะห์ขั้นคลี่คลาย หรือ Climax

6) การวิเคราะห์ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ หรือ Conclusion

เพื่อช่วยในการขยายการวิเคราะห์ให้เห็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในรายการไม่ค้หมดหนึ่งได้อย่างละเอียดมากขึ้น

2.1.3 แนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Construction of Social Reality)

แนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม หรือ Construction of Social Reality เชื่อว่า มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ความจริงภายนอกได้โดยตรง แต่ต้องมี “ตัวกลาง” นั่นคือประสาทสัมผัส และกระบวนการรับรู้ทางจิตของมนุษย์ ซึ่งถูกหล่อหลอมโดยกระบวนการทางสังคมมาก่อน ดังนั้นสิ่งที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นความจริงทางสังคมจึงล้วนแต่เป็นโลกที่ถูกสร้างและถูกตีความขึ้นมาในระดับหนึ่งแล้วทั้งสิ้น (ฉัชชา อาจารย์ยุคต์, 2547)

สิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง หรือ reality” มิใช่สิ่งที่มีอยู่แล้วรอให้นักวิชาการไป ค้นพบ แต่ในทางตรงกันข้าม ความจริงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น (construct) และเมื่อเชื่อมโยงกับแนวคิดของสื่อมวลชน จึงสามารถอธิบายได้ว่า สิ่งทีเรียกว่า “ข่าว” นั้น ไม่ใช่การรายงานความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เป็นการ “สร้าง” ความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นขึ้นมา ขณะที่ตัวเหตุการณ์มีหลายมิติด้วยกัน แล้วแต่ว่าผู้สื่อข่าวจะหยิบยกเอาประเด็น หรือเหตุการณ์ใดมานำเสนอ (กาญจนา แก้วเทพ, 2547) เช่นเดียวกับที่ Gaye Tuchman ได้อธิบายเรื่อง “ข่าว” ไว้ว่า ข่าว คือ ความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นเพราะนักข่าว หรือผู้รายงานข่าวสร้างความหมายให้กับเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม โดยพิจารณาว่าเรื่องใดน่าจะเป็นข่าว และจะให้ข่าวปรากฏออกมาสู่สังคมในรูปแบบใด หรือลักษณะใด แนวคิดสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Construction of Social Reality) จึงเห็นว่า ผู้รับสารมิได้เป็น Passive หรือเป็นผู้นั่งรอตั้งรับให้สื่อมวลชนเป็นฝ่ายสร้างความเป็นจริงอยู่ฝ่ายเดียว เนื่องจากผู้รับสารจะมีลักษณะ Active มากขึ้น และได้ใช้เนื้อหาจากสื่อมวลชนมาสร้างความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมของตนเองเช่นกัน ดังภาพ

Whorf และ Sapir กล่าวว่า มนุษย์เรามีได้มีชีวิตอยู่ในโลกทางวัตถุเท่านั้น และนอกจากนั้นก็ยังมีได้มีชีวิตอยู่แต่ในโลกทางสังคมตามที่คนทั่วไปเข้าใจอีกด้วย เขาเสนอว่า มนุษย์เรามีชีวิตอยู่ในโลกถึง 3 ชั้น และโลกชั้นที่ 3 คือโลกแห่งภาษา ซึ่งได้กลายมาเป็นสื่อ และเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสดงออก การมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ และคนอื่น ๆ สำหรับสังคมนั้น ๆ Whorf และ Sapir ได้นำเสนอแนวคิดสำคัญ ๆ เกี่ยวกับบทบาทของภาษากับความเป็นจริงว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแนวคิด (concept) เกี่ยวกับความเป็นจริง (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

ทั้งนี้ เริ่มตั้งแต่ข้อเท็จจริงง่าย ๆ ที่ว่า เมื่อคนเราเห็นโลกทางกายภาพที่เป็นรูปร่างสูง ๆ เต็มโตได้ มีส่วนที่เป็นสีเขียวและสีน้ำตาล มีส่วนที่กินได้ ฯลฯ เราจะใช้ “ภาษา” เรียกความเป็นจริงนี้ว่า “ต้นไม้” ดังนั้น ในครั้งต่อ ๆ ไป ถ้าเราจะ “คิดถึง” ความเป็นจริงนี้ เราก็จะคิดออกมาเป็น “ภาษา” ว่า ต้นไม้ แต่หากในวัฒนธรรมของเราไม่มีภาษาเรียกความเป็นจริงนี้ เราก็จะไม่คิดถึง หรือไม่คิดถึงความเป็นจริงนี้ได้เลย (คนเราต้องคิดเป็นภาษาเท่านั้น) โครงสร้างของภาษาในแต่ละวัฒนธรรมจะเป็นตัววางรูปแบบว่า คนเราจะคิดถึงอะไรได้บ้าง ซึ่ง Whorf และ Sapir ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์และวิธีคิดของคนในหลาย ๆ วัฒนธรรม และนำมาสู่ข้อสรุปที่ว่า ภาษาที่ใช้ต่างกันจะเป็นตัวกำหนดวิธีคิด และการกระทำให้แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของฝรั่งกับวัฒนธรรมของชาวอินเดียนแดงเผ่าโฮปี ในเรื่องของเวลา ในวัฒนธรรมของฝรั่งจะมองเวลาเป็นจุด ฝรั่งจึงสามารถบอกได้ว่าขณะนี้เวลา 18.00 น. แต่วัฒนธรรมของเผ่าโฮปีจะมีแต่ “กำลังจะ” ชาวโฮปีไม่มีคำพูดว่า “ในฤดูหนาว” แต่จะพูดว่า “ฤดูหนาวที่ผ่านไปแล้ว” หรือ “ฤดูหนาวที่กำลังจะมา” เป็นต้น จากผลการศึกษาเปรียบเทียบอินเดียนแดงหลายเผ่าของ Sapir พบว่า ไม่เพียงแต่ภาษาของแต่ละเผ่าจะต่างกันเท่านั้น แต่การเข้าใจโลกวัตถุ และโลกสังคมของแต่ละเผ่า ก็จะต่างกันไปตามภาษาที่ใช้ เช่น บางเผ่ามีการใส่ใจกับแมลง โลกสังคมแวดล้อมก็เกี่ยวข้องกับแมลง (พิธีกรรม คำพังเพย ธรรมเนียมประเพณี) ภาษาที่ใช้ก็จะเกี่ยวข้องกับแมลงอย่างมาก บางเผ่าสนใจดอกไม้ ก็จะมีภาษาไปอีกแบบหนึ่ง เป็นต้น ตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อโลกกายภาพแตกต่างกัน ทำให้เกิดโลกทางสังคม และเกิดระบบภาษาที่แตกต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าภาษาทำหน้าที่เป็นกุญแจไขประตูไปสู่ความเป็นจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้

Stuart Hall ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง “ภาษา” กับ “ความเป็นจริง” ว่า วิชาภาษาศาสตร์เคยอธิบายว่าคนเรา “ตั้งชื่อ (naming)” สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อนำไปใช้อ้างอิง (refer) กล่าวถึงในครั้งต่อ ๆ ไป และได้ขยายความต่อไปว่า “ความเป็นจริง” ต้องมีผู้สร้างขึ้นมา ดังนั้น จึงไม่มีความเป็นจริง “คนดี” “คนชั่ว” จนกว่าจะมีผู้สร้างภาษาสื่อขึ้นมาว่า คนดีเป็นอย่างไร คนชั่วเป็นอย่างไร (กาญจนา แก้วเทพ, 2548)

ทั้งนี้ Stuart Hall มองว่า แท้จริงแล้วไม่เคยมีสิ่งที่เรียกว่า ความเป็นจริงเกิดขึ้นจนกว่าจะมีผู้ ที่ประกอบสร้าง (construct) ความเป็นจริงนั้นขึ้นมา และการสื่อสารก็คือ กระบวนการที่มนุษย์แต่ละคนใช้เพื่อประกอบสร้างความเป็นจริงขึ้นมาตนเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นความจริงชุดเดียวกัน เช่น ในตำนานเรื่องแม่นาคพระโขนง ระหว่างแม่นาคกับพี่มาก ต่างก็มีรหัสสื่อสารเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับอมมนุษย์ คนละชุดกัน ในขณะที่พี่มากประกอบสร้างความจริงว่า มนุษย์กับอมมนุษย์นั้นต่างฝ่ายควรอยู่กันคนละภพ แต่แม่นาคกับประกอบสร้างความจริงที่แตกต่างออกไปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาไม่ควรอยู่บนเงื่อนไขความเป็นคนหรือเป็นผี

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน ปัจจุบันนี้ คนส่วนใหญ่เปรียบเสมือนคนที่อยู่ในถ้ำ เราไม่ได้ ออกไปเผชิญความเป็นจริงด้วยตัวเอง แต่ได้มองเห็นความจริงโดยการมองภาพเงาที่ปรากฏบนผนัง ถ้ำ ซึ่งจะปรากฏอย่างไร ก็แล้วแต่รูปร่างของปากถ้ำ ผนังถ้ำนั้นเปรียบเสมือนจอโทรทัศน์นั่นเอง บรรดาภาษาต่าง ๆ ที่เราใช้พูดกันอยู่ทุกวัน ล้วนเกิดมาจากสื่อมวลชนเป็นแหล่งใหญ่ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงเป็นตัวสร้างความหมายของโลกทางสังคม โดยผ่านกลไกทางภาษา

2. การสร้างความเป็นจริงตามการอธิบายทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม

แนวคิดนี้ เชื่อว่าความรู้ที่มนุษย์ได้รับการถ่ายทอดจากผู้อื่น และสังคม เป็นความรู้ที่ไม่ได้ รับรู้โดยตรง ฉะนั้น มนุษย์ควรรับรู้โลกและสังคมด้วยตนเองและสละทิ้งประสบการณ์ที่ได้ผ่าน ผู้อื่น กล่าวคือ รับรู้ประสบการณ์ สำนัก ค่านิยม โลกทัศน์เฉพาะตัวจากการได้สัมผัสกับโลก โดยตรง และเมื่อมนุษย์มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งต่าง ๆ แล้วมนุษย์ก็จะให้ความหมายแก่สิ่งเหล่านั้น และโลก ตามการรับรู้ของตน พฤติกรรม / การกระทำของมนุษย์จึงเป็นผลจากวิธีการที่มนุษย์ให้ ความหมายแก่โลก จะเห็นได้ว่า มนุษย์สร้างโลกทางสังคม (social world) ด้วยตนเอง ความรู้ของ มนุษย์จึงเกิดจากการสร้างโลกทางสังคมจากการสร้างความหมายให้แก่การกระทำของตนเองและ ผู้อื่น ความเป็นจริงจึงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น โดยสำนึก (consciousness) ของบุคคล แล้วเชื่อมโยงเข้ากับความคิดและการกระทำ ลักษณะสำคัญของมนุษย์ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (สุภางค์ จัน ทวานิช, 2552)

จากแนวคิดนี้ สามารถอธิบายได้โดยแนวคิดของ Alfred Schutz นักทฤษฎีของสำนัก ปรากฏการณ์นิยม ที่นำเสนอว่า ความคิดและการกระทำของมนุษย์ เป็นผลมาจากปทัสถานทาง สังคม และระบบค่านิยมต่าง ๆ ส่วนในแง่ของการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมขึ้นมา นั้น เป็นผลจากความสัมพันธ์ของจิตสำนึก (consciousness) บวกกับความคิดและการกระทำของตนเอง ซึ่งทำให้มนุษย์รู้สึก ว่า ตนเองมีอิสระในการที่จะสร้างความเป็นจริงอะไรขึ้นมาก็ได้ ตามความพอใจ ของตน (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2534)

แต่ในความเป็นจริงแล้ว มันอยู่ภายใต้การควบคุมของปทัสถาน และระบบค่านิยมของสังคม ทั้งนี้ Alfred Schutz สนใจคำถามหลัก 3 คำถาม คือ

(1) คนเราสร้างความหมาย (make sense) กับโลกรอบตัวอย่างไร เช่น ทำไมเราจึงรู้ว่าศักดิ์ศรีสำคัญกว่าเงิน

(2) คนเราก่อสร้าง ดัดแปลง สร้างใหม่ และรื้อซ่อม (construct / reconstruct / deconstruct) ชีวิตประจำวันของตัวเองได้อย่างไร เนื่องจากนักปรากฏการณ์นิยมเห็นว่าวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด คือ หลังจากผ่านชีวิตนักศึกษาหมาวิทยาลัย ที่ได้ก่อสร้างวิธีการใช้ชีวิตประจำวันเอาไว้แบบหนึ่ง เมื่อเริ่มเข้าไปทำงานใหม่ ๆ เราได้รื้อวิธีการทำงานแบบนักศึกษา และได้สร้างวิถีชีวิตแบบคนทำงานบริษัทขึ้นมาใหม่ได้อย่างไร

(3) คนเราสามารถทำอะไรไปได้โดยปริยาย โดยไม่ต้องหยุดคิดหรือหยุดตั้งคำถามได้อย่างไร ที่เรียกว่า taken for granted เช่น เรารู้โดยปริยายว่า ขึ้นรถเมล์ก็ต้องจ่ายค่าโดยสาร ถึงที่หมายก็ต้องลง เจ้าหน้าที่ก็ต้องทำหน้าที่ของตน เป็นต้น

คำถามทั้ง 3 ข้อ สำนักปรากฏการณ์นิยมตอบว่า ที่เราทำได้ทั้งหมดก็เพราะเราแต่ละคนมีคลังแห่งความรู้ทางสังคม (stock of social knowledge) เอาไว้เป็นคู่มือ เมื่อเราเผชิญกับโลก เราจึงสามารถเปิดคลังแห่งความรู้ของเราออกมาใช้ภายในพริบตา จนคล้ายทำได้โดยอัตโนมัติ

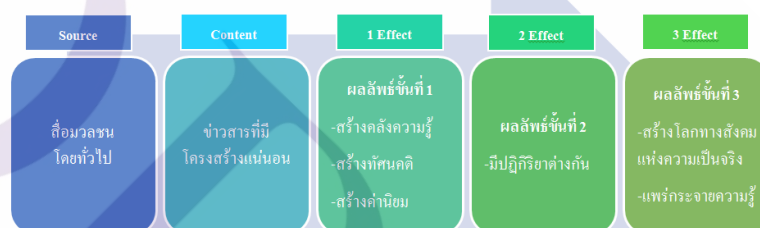
ความรู้นี้ ถูกจัดสร้างโดยปัจเจกที่ได้รับอิทธิพลจากโลกทางสังคมที่เป็นความรู้ที่ได้สั่งสมจนอยู่ตัว (institutionalized) นอกจากนี้ Berger และ Luckmann ได้ให้ทัศนะว่า ความจริง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

(1) ความจริงเชิงวัตถุวิสัย (objective reality) ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่ยอมรับกันเป็นแบบแผนจนกลายเป็นสถาบัน (institutionalization) เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี บทบาท และกิจกรรมของมนุษย์ ความรู้เชิงวัตถุวิสัย ยังแบ่งได้เป็นการทำให้เกิดความชอบธรรม นั่นคือการทำให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ มีความเป็นวัตถุวิสัยขึ้น เพื่อทำให้เป็นสถาบันต่อไป

(2) ความจริงเชิงจิตวิสัย (subjective reality) กระบวนการสร้างความรู้ คือ การ internalize ความรู้เข้าไปในบุคคลโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมระดับปฐมภูมิ (primary socialization) เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กโดยผู้ขัดเกลาฝ่ายต่าง ๆ ทำให้เกิดการรับรู้เชิงจิตวิสัยของบุคคลที่เรียกว่า “โลกพื้นฐาน (base world)” และกระบวนการขัดเกลาทางสังคมระดับทุติยภูมิ (secondary socialization) คือ การใส่โลกส่วนตัวของแต่ละคนเข้าไปในการรับรู้ เป็นโลกส่วนตัวที่มีพื้นฐานอยู่บนสถาบันทางสังคม อีกทศอดหนึ่งซึ่งบางครั้งอาจจะได้รับอิทธิพลมาจากชนชั้นในการขัดเกลาขั้นนี้ จะมีคำศัพท์เฉพาะสำหรับบทบาทกล่าวคือ มีคำที่เหมาะสมกับบทบาทของตน และให้ความหมาย หรือความเข้าใจต่อปรากฏการณ์/สถานการณ์ทางสังคม ตามลักษณะโลกส่วนตัวของตนลักษณะเช่นนี้

คือ การสร้างความรู้เชิงจิตวิสัย เมื่อสร้างเสริมแล้วก็รับรู้ตามนั้นการสร้างเป็นการสร้างโดยสังคมที่เป็นหน่วยย่อย ได้แก่ โลกส่วนตัวที่บุคคลดำรงอยู่ ความรู้ค่อย ๆ หล่อหลอมขึ้นมา ความรู้นั้นจะถูกรักษาไว้ และสามารถเปลี่ยนรูปได้ การรักษาความรู้นี้ ทำได้ด้วยการแลกเปลี่ยนเกี่ยวข้องกับคนที่อยู่ในโลกส่วนตัวแบบเดียวกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่วนการเปลี่ยนความรู้เกิดจากการสับเปลี่ยนโลกส่วนตัว ซึ่งไม่เกิดขึ้นง่าย ๆ สำหรับบุคคล ความรู้ที่สร้างถูกสะสมเข้าไปภายใน จะกลายเป็นอัตลักษณ์ของคนแต่ละคน

(3) การสร้างความเป็นจริงตามการอธิบายแบบทฤษฎีสื่อมวลชนหากนำแนวคิดเรื่องการสร้างความเป็นจริงทางสังคม หรือการสร้างความหมายทางสังคมมาอธิบายในด้านสื่อสารมวลชน จะอธิบายได้ว่า การสร้างความหมายเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้น ในระยะยาวอย่างหนึ่ง (พรทิพย์ วรจิตโกคาทร, 2541) ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 การสร้างความหมายทางสังคมของสื่อมวลชน

จากภาพแสดงให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นหลายชั้น ทั้งผลกระทบระยะสั้น (ชั้นแรก) ระยะกลาง (ชั้นที่สอง) และระยะยาว (ชั้นที่สาม) เช่น หลังจากที่ได้รับข่าวสารไปแล้วผลกระทบระยะแรกก็คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าสู่คลังความรู้ สร้างทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนที่มีปฏิริยาตอบสนอง และเมื่อเวลาค่อย ๆ ผ่านไป ข้อมูลข่าวสารที่สะสมกันมาก ๆ เข้าก็就会被จัดระบบ และหล่อหลอมผู้รับสารกลายเป็นโลกแห่งความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น ดังนั้นจึงอาจสรุปเอกลักษณ์ที่สำคัญของคำอธิบายเรื่องผลกระทบของสื่อมวลชนจากมุมมองของแนวคิดนี้ ที่ไม่ได้หมกมุ่นอยู่กับคำถามที่ว่า สื่อมวลชนจะมีพลังอำนาจมากน้อยเพียงใด หากแต่สนใจที่จะตอบว่า ทุกครั้งที่สื่อมวลชนเผยแพร่ผลงานของตน ก็จะสร้างผลกระทบได้ในหลาย ๆ ระลอก กล่าวคือ มีผลในหลาย ๆ ระยะทั้งสิ้น และส่วนที่แนวคิดนี้ให้ความสนใจมากที่สุดคือ ผลกระทบระยะยาวที่เกิดจากการค่อย ๆ สั่งสมและตกตะกอนทีละเล็กทีละน้อย จนกระทั่งแข็งตัวกลายเป็นผลึกทาง

วัฒนธรรมของผู้คน ดังนั้น เมื่อเวลาที่ผู้รับสาร เปิดรับสื่อแต่ละครั้ง แต่ละวัน พวกเขาจึงไม่เพียงแต่จะได้รับ “สารสนเทศ (information)” เท่านั้น แต่ทว่าพวกเขายังค่อย ๆ เก็บสะสมภาพของชีวิตแบบต่าง ๆ และได้รับแบบจำลองของพฤติกรรมแบบต่าง ๆ ก่อนที่จะได้มีโอกาสไปสัมผัสกับประสบการณ์นั้นอย่างจริง ๆ และจากแนวคิดที่เชื่อว่า ในสังคมยุคปัจจุบันนี้

สื่อมวลชนเป็นสถาบันสำคัญที่จัดวางรูป (structure) ความเป็นจริงทางสังคมรอบ ๆ ตัวเราทำให้มีการศึกษาว่า กรอบแห่งความเป็นจริงแบบไหนที่สื่อมวลชนได้วางล้อมรอบตัวคน เช่น เมื่อใช้เกณฑ์ที่ว่า เนื้อหาของสื่อมวลชนจะมีลักษณะ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่ (Pro-Social)” หรือมีลักษณะชวนให้ต่อต้านสังคม (Anti-Social)” ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ทุกครั้งจะพบอยู่เสมอว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว สื่อจะนำเสนอเนื้อหาที่เห็นด้วยมากกว่าจะต่อต้านสังคม เพื่อสร้างความเป็นจริงว่า “ถึงจะมีข้อบกพร่องหรือปัญหาอะไร แต่สังคมนี้ก็ยังพอรับได้” นี่คือการอธิบายที่ว่า เพราะเหตุใดสังคมของเราจึงยังคงดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง สื่อมวลชนจะนำเสนอความจริง (truth) ได้โดยผ่านทางภาษา ในกระบวนการสื่อสารซึ่ง ภาษาสามารถทำให้มนุษย์สามารถจัดระบบ สร้าง และเป็นเครื่องมือให้มนุษย์สามารถเข้าสู่ความเป็นจริงได้ ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว ไม่มีสิ่งที่เรียกว่า ความเป็นจริง จนกว่าจะมีผู้สร้างขึ้นมา ดังนั้นจึงไม่มีความเป็นจริงของความคิด คนชั่ว จนกว่าสื่อมวลชนจะใช้ภาษาของสื่อสร้างขึ้นมา ซึ่งในขั้นตอนแรกสื่อมวลชนจะสร้างความเป็นจริง (social construction of reality) ของกลุ่มบุคคลขึ้นมา และหลังจากสร้างความเป็นจริงแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ การเผยแพร่ถ่ายทอดความเป็นจริงที่สื่อมวลชนสร้างขึ้นมาแก่ผู้รับสาร ดังนั้น ผู้ส่งสารจึงมิใช่ผู้ทำหน้าที่ส่งข่าวสารเท่านั้น หากแต่เป็นผู้ที่ได้เข้ารหัสข่าวสารที่ส่งไปด้วย ทำให้การส่งสารนั้น ผู้ส่งสารได้ส่ง 2 อย่างไปพร้อม ๆ กัน อย่างแรกคือ ข่าวสาร และอีกอย่างหนึ่งคือ การคิดตั้งรหัสการถอดความหมายจากสารไปให้แก่ผู้รับสารด้วยซึ่งข่าวสารถือเป็นความจริงประเภทหนึ่ง ดังนั้น ข่าวสารที่เกิดขึ้นเองจึงไม่มี จะมีแต่ข่าวสารที่ถูกสร้างขึ้นเท่านั้น และทั้งในกระบวนการสร้างข่าวสารและกระบวนการรับข่าวสาร ล้วนแล้วแต่ดำเนินไปอย่าง active และมีการตีความสอดแทรกอยู่ตลอดเวลา (อวยพรพานิช และคณะ, 2544)

อย่างไรก็ตาม นักทฤษฎีสถิตนิยมได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า แม้สื่อจะนำเสนอเนื้อหาที่เห็นด้วยกับสังคม แต่ทางฝ่ายผู้รับสารก็มีสิทธิที่จะเลือกตีความ หรือเลือกเอาแต่เฉพาะเนื้อหาส่วนที่ต่อต้านมาสร้างโลกที่แวดล้อมตัวเองได้ อย่างไรก็ตาม นักทฤษฎีสถิตนิยมได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า แม้สื่อจะนำเสนอเนื้อหาที่เห็นด้วยกับสังคม แต่ทางฝ่ายผู้รับสารก็มีสิทธิที่จะเลือกตีความ หรือเลือกเอาแต่เฉพาะเนื้อหาส่วนที่ต่อต้านมาสร้างโลกที่แวดล้อมตัวเองได้ (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2541)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม หรือ Construction of Social Reality ช่างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นของการประกอบสร้างความเป็นจริงในรายการไมค์หมัดหนึ่ง ของช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ด้วย เนื่องจากผู้วิจัยมองว่าการดำเนินรายการที่เกิดขึ้นบนจอโทรทัศน์ก็ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นด้วยการสร้าง การรับรู้ที่ผู้ผลิตต้องการให้ผู้รับสารหรือผู้ชมต้องการรับทราบเช่นกันซึ่งจะทำให้เห็นว่าผู้ผลิต รายการไมค์หมัดหนึ่งกำลังหยิบยก หรือนำประเด็นใดบ้างมาสร้างการรับรู้ให้กับผู้ชม

2.1.4 แนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiology)

การแบ่งกลุ่มทฤษฎีตาม Mc Quel จะสนใจว่าอะไรเป็นตัวแปรต้น อะไรเป็นตัวแปรตาม โดยในการพัฒนาจิตวิทยาวิจัย จะสนใจตัวแปรสองตัวสำคัญ คือ ตัวแปรสื่อ ตัวแปรสังคม เช่น สื่อเป็นตัวแปรต้น สังคมเป็นตัวแปรตาม หรือไม่มีอะไรเป็นตัวแปรเลย โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังนี้

1. กลุ่ม Media centric ตัวแปรต้นคือสื่อ ตัวแปรตามคือสังคม media centric จะเชื่อ ร่วมกันว่า สื่อเป็นตัวแปรต้น มีอิทธิพลต่อ ปัจเจก สถาบัน สังคม

2. กลุ่ม Social centric เชื่อว่าสังคมเป็นตัวแปรต้น แล้วไปมีอิทธิพลต่อสื่อ มีอยู่ 5 กลุ่ม ได้แก่ Reflection theory, Social functionalist, Use & gratification approach (Individual functionalist), Political economy, และ Normative Theory

3. กลุ่ม Non Centric มีด้วยกัน 2 ทฤษฎีได้แก่ (Generate/ Construction of Social Reality), Semiology, Cultural studies

หากเทียบในกระบวนการ S M C R ทางการสื่อสารแล้ว “สัญยะ” จะอยู่ในกระบวนการ ของ M ที่ลึกลงไปที่ Meaning กล่าวคือ S M C R เป็น M ได้ทั้งหมด มีความหมายได้ทั้งหมด จึง Non Centric

สัญวิทยา (Semiology) ประกอบไปด้วยคำว่า Semio คือ Sign และ Logy คือ Science

ดังนั้น Semiology จึงหมายถึง ศาสตร์แห่งสัญยะ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สัญศาสตร์ (Semiotics) ซึ่งเป็นหลักวิชาการแขนงหนึ่งที่ศึกษากระบวนการสื่อความหมาย โดยพิจารณา ธรรมชาติของหน่วยสื่อความหมายและขั้นตอนการทำงานของมัน เพื่อทำความเข้าใจว่าความหมาย ถูกสื่อความหมายออกมาได้อย่างไร

แนวคิดสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification) สัญวิทยา เป็น ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบของสัญลักษณ์ ที่ปรากฏอยู่ในความคิดของมนุษย์ อันถือเป็นทุกสิ่งทุก อย่างที่อยู่รอบตัวของเรา สัญลักษณ์นี้อาจจะได้แก่ ภาษา รหัส สัญญาณ เครื่องหมาย ฯลฯ

สัญวิทยาเป็นทฤษฎีที่นำมาอธิบายการสื่อสารของมนุษย์ว่า การสื่อสารคือจุดกำเนิดของ ความหมาย ซึ่งการศึกษาแนวนี้จะไม่สนใจความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับ

ประสิทธิผลและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคมหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้และผู้รับสาร ตลอดจนความหลากหลายของความหมายภายในระบบภาษา วัฒนธรรม และความความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นลูกศรหรือเป็นเส้นตรงของกระแสการไหลของข่าวสาร

มิติของสัญญาณ คือ มุมมองต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน อาทิ รหัส ภาพตัวแทน มายาคติ อัตตลักษณ์ วาทกรรม เป็นต้น สัญญาณจึงมีความสำคัญในการศึกษาทางนิเทศศาสตร์ในด้านต่าง ๆ เนื่องจากมนุษย์มีความหมาย อยู่กับความหมาย และใช้ความหมาย สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ถูกให้ความหมายมากกว่า ความหมายชั้นต้น ความหมายเชิงซ้อน หรือสัญญาณ เพราะมีสัญญาณ มนุษย์อยู่กับสัญญาณ จึงใช้และถูกใช้สัญญาณไปในตัวด้วย มนุษย์อยู่กับสัญญาณเยอะมาก ทั้งสังคม การตลาด การเมือง บันเทิง และข่าวสาร สัญญาณในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ รวมถึงวัฒนธรรมประเพณี ที่อาจวนกลับมาเป็นสินค้าอีก รวมทั้งสัญญาณถูกใช้เป็นวิถีชีวิต ความเชื่อ อุดมการณ์ พฤติกรรมการบริโภค อีกด้วย

สัณนิวิทยา (Semiology) หรือสัญศาสตร์ (Semiotics) เป็นศาสตร์ที่เพิ่งได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยมีนักวิชาการหลายท่านเช่น ชาร์ล เพียร์ส (C. Peirce) ปี 1839-1914 นักปรัชญาสังคมชาวอเมริกัน และ เฟอร์ ดินันด์ เดอ โซซูร์ (F. de Saussure) ปี 1857-1913 นักภาษาศาสตร์ชาวสวิส ซึ่งปัจจุบันทฤษฎีดังกล่าวได้รับความนิยมในการใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ (อ้างใน กาญจนาน แก้วเทพ, 2552)

สัญญาณตามแนวคิดของเพียร์ส (C. Peirce) ได้ให้ความสนใจในความสัมพันธ์ระหว่างตัวสัญญาณกับวัตถุจริงที่จะมีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นตัวหมาย (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) โดยจัดแบ่งประเภทของสัญญาณ (Sign) ออกเป็น 3 แบบ คือ

(1) ไอคอน (Icon) เป็นสัญญาณที่มีรูปร่างหน้าตาคล้ายกับ วัตถุมากที่สุด เช่นภาพถ่าย รูปปั้น รูปวาด โดยการถอดรหัสของ Icon เพียงแค่เห็นก็สามารถถอดความหมายถึงตัววัตถุได้ง่าย

(2) อินเด็กซ์ (Index) เป็นสัญญาณที่มีความเกี่ยวพันแบบเป็น เหตุเป็นผลโดยตรงกับวัตถุที่มีอยู่จริงเช่น ควันไฟเป็น Index ของไฟหรือรอยเท้าสัตว์ก็จะเชื่อมโยงถึงสัตว์ การถอดรหัสของ Index จึงจำเป็นต้องอาศัยเหตุผลเชื่อมโยงเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง Index กับวัตถุจริง

(3) ซิมโบว์ (Symbol) เป็นสัญญาณที่ไม่มีความเกี่ยวพัน เชื่อมโยงอันใดเลยระหว่างตัวสัญญาณกับวัตถุจริง หากแต่ความหมายเกิดจากการตกลงร่วมกันในหมู่ผู้ใช้สัญญาณเช่น ตัวอักษร หรือโลโก้ต่างๆที่สร้างขึ้น การถอดรหัสจึงจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ใช้สัญญาณ

สัญญาณตามแนวคิดของ เดอ โซซูร์ (F. de Saussure) ให้ความสนใจกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย (Signifier) และตัวหมายถึง (Signified) โดยระบุว่า สัญญาณทุกอย่างจะมี 2 มิติ มิติที่หนึ่งคือ

มิตที่เป็นส่วนร่วมซึ่งเรียกว่า “Language” หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้ และมิตที่สองเรียกว่า “Speech” หรือลีลาการใช้ โดยโซซูร์ยังเสนอว่า สัญญะย่อดัวหนึ่งจะยังไม่มีความหมายในตัวเองจนกว่าจะไปเทียบเคียงกับสัญญะย่อดัวอื่น ๆ ที่อาศัยการเปรียบเทียบแบบคู่ตรงข้าม (Binary Opposition)

เฟอร์ ดินันด์ เดอ โซซูร์ (F. de Saussure) ได้ทำการแยกแยะประเภทและระดับของความหมายที่บรรจุอยู่ในสัญญะออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือ ความหมายโดยอรรถ (Denotative Meaning) อันได้แก่ ความหมายที่เข้าใจกันตามตัวอักษรซึ่งเป็นความหมายที่เข้าใจตรงกันโดยส่วนใหญ่ตัวอย่างเช่น ความหมายที่มีการระบุในพจนานุกรม เช่น แม่ คือสตรีผู้ให้กำเนิดลูก หมีเป็นสัตว์เลี้ยง เป็นต้น ส่วนประเภทที่สองคือ ความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) ได้แก่ ความหมายทางอ้อมที่เกิดจากข้อตกลงหรือความเข้าใจเฉพาะกลุ่ม หรือเกิดจากประสบการณ์เฉพาะของบุคคล เช่น เวลาพูดถึง “แม่” บางคนอาจนึกถึงความอบอุ่นบางคนอาจนึกถึงความเข้มงวด หรือบางคนอาจนึกไปถึงประสบการณ์อันขมขื่นเนื่องจากโดนแม่ทิ้งในวัยเด็ก

นักสัญวิทยาอย่างโรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) ได้สนใจศึกษาสัญญะประเภทความหมายโดยนัย (Connotative Meaning) เนื่องจากมองว่าเป็นความหมายที่มีความสำคัญอย่างแท้จริงในแง่ของการรับรู้ และความหมายโดยนัยนี้ยังสามารถอธิบายไปได้อีกหลายแนวคิด ซึ่งการความหมายในขั้นนี้จะเป็นการตีความหมายในระดับที่มีปัจจัยทางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยซึ่งไม่ได้เกิดจากตัวของสัญญะเอง เป็นการอธิบายถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสัญญะกระทบกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้ใช้และคุณค่าทางวัฒนธรรมของเขา ซึ่งสัญญะในขั้นนี้จะทำหน้าที่ 2 ประการ คือ ถ่ายทอดความหมายโดยนัยแฝง และถ่ายทอดความหมายในลักษณะมายาคติ (Myths) ซึ่ง Barthes เรียกกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ลดทอน ปกปิด บิดเบือนฐานะการเป็นสัญญะของสรรพสิ่งในสังคมให้กลายเป็นเรื่องของธรรมชาติ เป็นสิ่งปกติธรรมดา หรือเป็นสิ่งที่มิพบาท “ความคุ้นชิน”

ในการศึกษาเรื่อง สัญญะ จะสนใจว่า ความหมาย (Signification) มันเกิดขึ้นได้อย่างไร กระบวนการสร้าง อย่างไร มันเจริญเติบโต และมันตายได้อย่างไร โดยมีสื่อมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้น การเรียนทฤษฎีนี้ ต้องเปรียบเทียบกับความแรงของที่แตกต่างกันออกไป เสมือนรถยนต์ เครื่อง 1200, เครื่อง 1500, และ เครื่อง 2000 ก็เหมือนกับนักทฤษฎีในสาขานี้ที่มีความแรงไม่เท่ากัน (radicalize) เช่น เป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นมาเฉยๆ หรือเกิดขึ้นมาเพื่อจะต่อสู้กับใครในขณะนั้น เช่น

C.Peirce : คนนี้เปรียบเหมือนใช้รถเครื่อง 1200 เขามี concept ว่า Sign มี 3 ประเภท Icon, Index และ Symbol สิ่งที่ Peirce คิดก็คือ แค่ต้องการจะบอกว่าคุณนี่ของจริง อันนี้สัญญะมันห่างมากน้อยแค่ไหนกับของจริง ไม่ได้ต้องการปะทะกับใคร พยายามอธิบาย sign ว่ามันห่างจากของจริงแค่ไหน แนวคิดนี้เกิดขึ้นในอเมริกา

F.de Saussure : คนนี้เปรียบเหมือนไช้รตเครื่อง 1500 Saussure เป็นนักภาษาศาสตร์ จบปริญญาเอกด้านภาษาศาสตร์ ช่วงที่ Saussure กำลังคิดเรื่องสัญวิทยาวิชานั้น กระแสหลักในสายภาษาศาสตร์กำลังศึกษาตามแนวทาง Diachronic คือ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ ตามช่วงเวลา เช่น คำว่า พันธมิตร เมื่อร้อยปีที่แล้วแปลว่าอะไร ต่อมา 50 ปี พันธมิตรแปลว่าอะไร และเมื่อเกิดกลุ่มเสื้อเหลือง คำว่า พันธมิตร แปลว่าอะไร ซึ่ง Saussure เน้นการศึกษาแบบเทียบความหมาย เขาสรุปว่าความหมายเกิดจากการเปรียบเทียบ เหมือนกับการสร้างละคร ถ้ามีแต่ความดีของพระเอกก็จะไม่มีความหมายจนกว่าจะเอาความเลวของผู้ร้ายมาเปรียบเทียบ

แนวคิดของ Saussure ที่เน้นการศึกษาแบบเทียบความหมาย และสรุปว่าความหมายเกิดจากการเปรียบเทียบ ซึ่งนักวิชาการภาษาศาสตร์สาย Diachronic ไม่เห็นด้วย

Barthes : เปรียบเหมือนไช้รตเครื่อง 2000 เป็นคนที่ทำให้งานวิชาการเป็นมิติทางการเมือง หนังสือมาลาคดีของเขาไม่ได้เขียนให้นักวิชาการอ่าน แต่เขียนลงหนังสือพิมพ์ เพราะ Barthes ต้องการต่อสู้เรื่องสัญวิทยา เขาคิดเรื่อง Denotative Meaning และ Connotative Meaning ต่อยอดจากเรื่อง Meaning ของ Saussure และหลายคนก็จะนำมาใช้แค่นี้ ซึ่งยังไม่ถึงแก่นของ Barthes เพราะแก่นของเขาอยู่ที่เรื่อง Power

ทั้งนี้ Barthes อธิบายเพิ่มเติมใน 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ Power คือถ้ามี Power ก็สามารถ Upgrade Connotative Meaning ของบางคนให้กลายเป็น Denotative Meaning ได้

Denotative Meaning คือความหมายที่ทุกคนยอมรับกัน เช่น แม่คืออะไร “แม่” คือ ผู้หญิงที่ให้กำเนิด ลูก แต่พอลามแต่ละคนก็จะให้ความหมายคำว่า แม่ ที่แตกต่างกัน แต่ละคนก็จะมีหลายๆ Connotative Meaning แต่ถ้าใครที่มีอำนาจมากกว่าก็สามารถจะย้าย Connotative Meaning ขึ้นไปเป็น Denotative Meaning ได้ และ Lock ความหมายของ Connotative บางอย่างเอาไว้เป็น Code เช่น ยิว คนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในความหมายของความเป็นคนหน้าเลือดแต่หมายถึงคนงก เหมือนเวลาใช้คอมพิวเตอร์เวลาจะสั่ง print เปิดเครื่องมาจะขึ้นเลยว่า All หรือ Current page คือ lock ไว้แล้ว การให้ความหมายก็เหมือนกัน คำบางคำจะถูก lock ความหมายไว้แล้ว และเราก็ไม่รู้จะไปแก้ไขอย่างไร (จอห์น นภดล วศิณสุนทร, 2556)

จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาสัญวิทยาที่เกิดขึ้นในรายการไมค์หมัดหนึ่ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงรายการ แต่ละเทปรายการ เพื่อนำมาหาอุดมการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับสัญสัญญะนั้นไม่ว่าจะเป็น สัญญาที่เกิดขึ้นจากคำพูด การกระทำ รูปแบบรายการ ฯลฯ เพื่อให้ได้อุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่ในรายการนี้ที่ครอบคลุมเพิ่มขึ้น

2.1.5 แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์ (Television Production)

การผลิตรายการโทรทัศน์ เริ่มจากในประเทศไทยเริ่มมีนโยบายในการจัดตั้ง สถานีโทรทัศน์มาตั้งแต่ปี 2494 คือ สถานีไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม โดยออกอากาศเป็นครั้งแรก ในวันชาติ คือ วันที่ 24 มิถุนายน 2498 โดยรายการแรกที่ผลิตขึ้นในประเทศ เป็นรายการแสดงดนตรีออกอากาศสด ในยุคของจอมพลป.พิบูลสงคราม

รายการโทรทัศน์ คือ กระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดรายการขึ้นเพื่อนำเสนอข้อความ หรือสาระต่อผู้ชม โดยรายการที่ผลิตจะมีลักษณะการนำเสนอที่เป็นรูปแบบ วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน (Faculty of Information Technology, Thai-Nichi Institute of Technology(TNI) | KM ,2559)

สมเจตน์ เจตน์ เมฆพายุ (2556) เปรียบการผลิตรายการโทรทัศน์เหมือนกับการ ประกอบอาหาร ต้องมีวิธีการปรุงอย่างไรให้อร่อยและมี คุณค่าทางโภชนาการ เพราะถ้ามีการ วางแผนเตรียมการ ทุกขั้นตอนไว้ดีแล้ว ก็จะสามารถจินตนาการถึงเรื่องราวตอนจบได้กระบวนการ การถ่ายทำ การตัดต่อก็จะไม่สะดุด ไม่ต้องมาเสียภายหลัง ซึ่งจะทำให้ผลกระทบต่อด้านอื่น ๆ ก็จะ ลดลงด้วยเช่นกัน เช่น ในเรื่องของงบประมาณที่ไม่ต้องบานปลาย งานล่าช้าไม่เสร็จทันตามเวลาที่ กำหนด ทุกขั้นตอนของการผลิตรายการ มีปัจจัย มีองค์ประกอบมีรายละเอียดต่างๆ ทั้งเรื่องคน (Man) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) งบประมาณ (money) การจัดการ (Management) รวมทั้งเวลา (Time) เข้ามาเกี่ยวข้อง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าองค์ประกอบ 4 M + 1 T ดังนั้นก่อนที่จะผลิต รายการโทรทัศน์จึงควรมีขั้นตอน 3P ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน หรือ Pre- production (P1) ในขั้นตอนนี้คือจุดเริ่มต้นของการ ทำงาน ต้องมีการวางแผน เตรียมงานไว้อย่างดีมีรายละเอียดขั้นตอน วิธีการทำงานที่ชัดเจน ถึงแม้ ต้องใช้งบประมาณหรือเวลามากกว่าขั้นตอนอื่น ๆ ก็คุ้มค่า เนื่องจากกระบวนการนี้จะทำให้การ ทำงานในขั้นตอนอื่น ๆ สะดวก รวดเร็ว ลดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี โดยมี รายละเอียดในแต่ละหัวข้อดังนี้

1.1. การวางแผน (Plan) คือการกำหนดทิศทางขั้นตอนในการทำงานว่า จะทำอะไร จะ ทำอย่างไร จะได้อะไร เป็นการตั้งคำถามและหาคำตอบหาข้อสรุปให้ใกล้เคียงกับคำถามได้มากที่สุด โดยมีหัวข้อไว้ตั้งคำถามหลัก ๆ 7 หัวข้อคือ 5W+2H ดังนี้

1.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ ว่าทำไมจึงต้องทำ (Why?) เพื่อระบุสิ่งที่ต้องการ อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีขอบเขตในการดำเนินงาน

1.1.2 กำหนดเป้าหมายว่าจะทำอะไร (What?) เพื่อเป็นการคาดหวังผลสำเร็จไว้ล่วงหน้า ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

1.1.3 จัดลำดับขั้นตอนการทำงานว่าจะทำเมื่อไร(When?) ด้วยการกำหนดระยะเวลาการทำงานแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้าย

1.1.4 กำหนดวิธีการทำงานว่าจะทำอย่างไร (How?) ด้วยการบรรยายละเอียดในแต่ละกิจกรรมว่าจะต้องทำอย่างไร เพื่อสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติจริง

1.1.5 กำหนดสถานที่ว่าที่ไหน (Where?) จะผลิตรายการ (ถ่ายทำ) ในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่ที่ไหนบ้าง (ระยะทางใกล้หรือไกล) มีการติดต่อที่ไหนเสร็จแล้วจะนำไปเผยแพร่ที่ไหนบ้าง

1.1.6 กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนว่าใคร (Who?) รับผิดชอบกิจกรรมอะไร ระบุหน้าที่ขอบเขตในการทำงานให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน และความรู้ความสามารถของคนให้เหมาะสม

1.1.7 กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายว่าเท่าไร (How much?) คิดให้ละเอียดแม้จะเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนปลีกย่อยก็ตาม หรืออาจเป็นค่าใช้จ่ายที่คาดไม่ถึงก็ต้องคิดเผื่อไว้ด้วยเช่นกัน

1.2. การจัดทำเนื้อหา (Content) เมื่อตั้งคำถามและหาคำตอบได้แล้ว ก่อนที่จะผลิตรายการจำเป็นที่จะต้องมีการหาเนื้อหาสำหรับใช้เขียนบทที่มีความถูกต้องชัดเจนและมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเนื้อหาจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม มีสาระที่ให้ข้อคิดที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้ชมโดยมีที่มาของแหล่งข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ

1.2.1 รวบรวม ค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารไม่ว่าจะในห้องสมุดหรือจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมแผนงาน รวมทั้งการปรึกษาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้อง และการรวบรวม ค้นคว้าข้อมูลของสถานที่ โดยการออกไปสำรวจยังแหล่งพื้นที่จริง (Scout location) ที่ต้องใช้ในการถ่ายทำนั่นเอง

1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ค้นคว้ารวบรวมมาแล้วนำมาสรุปจัดทำเป็นร่างเนื้อหา

2) จัดทำเนื้อหาเรียบเรียงให้ถูกต้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนบท

1.3. เขียนบท (Script) เป็นเสมือนแผนที่เดินทางหรือแบบแปลนการก่อสร้าง หากมีรายละเอียดชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจ ก็จะทำให้การถ่ายทำสะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1.3.1 สร้างสรรค์รูปแบบการนำเสนอ (Creation) อาจผสมผสานให้มีความหลากหลาย (Variety) แต่อย่าให้เบี่ยงเบนประเด็นของเรื่อง

1.3.2 กำหนดแก่นของเรื่อง (Theme) ต้องมีเอกภาพ สั้น อ่านแล้วเข้าใจง่าย

1.3.3 กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Potent) โดยกำหนดสัดส่วน เช่น บทนำ 10% เนื้อหา 80 % บทสรุป 10% และในตอนจบจะต้องมีจุดสุดยอดของเรื่องด้วย เป็นต้น

1.3.4 เขียนบทร่าง (Outline script) เมื่อกำหนดเค้าโครงเรื่องได้แล้วควรเขียนบทร่างเพื่อให้มองเห็นภาพกว้าง ๆ ในการกำหนดฉาก บทสนทนาหรือคำบรรยาย

1.3.5 เขียนบทสมบูรณ์ (Full script) เมื่อแก้ไขบทร่างแล้ว จึงควรเขียนบทที่สมบูรณ์ เขียนให้ละเอียด อธิบายให้ชัดเจนทั้งขนาดภาพ มุมมอง แสง เสียง หากเป็นการแสดง จะต้องบอกถึงกริยา ท่าทาง อารมณ์ สถานที่และส่วนประกอบในฉากด้วย หรือจะเขียนเป็นภาพประกอบก็ได้ (Storyboard)

1.3.6 ตรวจสอบแก้ไขก่อนนำไปใช้ถ่ายทำ ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในขณะทำงานได้รับรู้ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเข้าใจตรงกัน

1.4. การประสานงาน (Co-ordinate) เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ต้องให้ทุกคนในกลุ่มรู้และเข้าใจตรงกัน การสื่อความหมายต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ กำหนดนัดหมาย ประชุมวางแผน ขั้นตอนการทำงาน ใครมีหน้าที่ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เพื่อให้ทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและขอบเขตการทำงานของตนเอง ผู้ที่ทำหน้าที่นี้จึงมีความสำคัญมาก เพราะหากผิดพลาดก็จะกลายเป็นการประสานงาน (ตัว หายไป)

1.4.1. คณะทำงาน (Staff) ประกอบด้วย ผู้เขียนบท (Scriptwriter), ผู้กำกับ (Director), ทีมงานด้านเทคนิค ภาพ แสง เสียง และระบบ (Engineer & Technician Team), ฉาก ศิลปกรรม กราฟิก (Scene setting Prop Art work Graphic), พิธีกร วิทยากร ผู้แสดง

1.4.2. สถานที่ อยู่ที่ไหน ระยะทางใกล้หรือไกล เดินทางไปอย่างไร ต้องใช้พาหนะอะไร ถ่ายทำที่ไหน ในสถานที่ (Studio) หรือนอกสถานที่ (Outdoor), ตัดต่อรายการ แบบ off line / on line ที่ไหน, เผยแพร่รายการ (สถานีออกอากาศ หรือนำไปใช้ที่ไหน

1.4.3. งบประมาณ (การเงิน พัสดุ ธุรการ) เช่น ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าวิทยากร ผู้แสดง พิธีกร, ค่าเช่าอุปกรณ์ ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก ค่าเดินทาง จัดซื้อวัสดุประกอบรายการ การ ค่าโทรศัพท์ค่ารับส่ง เป็นต้น

2. ขั้นการผลิตหรือถ่ายทำ หรือ Production (P2) คือการนำแผนที่เตรียมไว้ มาปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม แม้จะไม่ตรงตามแผนที่คิดไว้ทั้งหมด แต่ก็ต้องพยายามเดินตามแผนที่ได้มากที่สุด ซึ่งในการถ่ายทำนั้นควรเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับรูปแบบของรายการ ดังนี้

2.1. การถ่ายทำในสถานที่ (Studio) มีข้อได้เปรียบคือ สามารถควบคุมแสง เสียง และจัดตกแต่งฉากได้โดยไม่ต้องกังวลกับสภาพดินฟ้าอากาศฝนตก อากาศร้อน หนาว สามารถควบคุมได้ทั้งหมด ถ่ายทำได้รวดเร็วเพราะมีกล้องมากกว่าหนึ่งตัวจะทำให้ถ่ายทำได้อย่างต่อเนื่องจากหลายมุมมอง มีลำดับขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

2.1.1 จัดทำฉาก ตกแต่งฉากตามที่ออกแบบไว้

2.1.2 จัดแสงให้ได้บรรยากาศตามบทและสภาพของฉาก

2.1.3 จัดติดตั้งไมโครโฟนตามจำนวนและจุดที่กำหนด

2.1.4 จัดวางตำแหน่งกล้องตามจุดที่กำหนดและทิศทางการเคลื่อนย้ายเปลี่ยน มุม และขนาดภาพ

2.1.5 ชักซ้อมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งทีมด้านเทคนิค และผู้ที่มาร่วมในรายการให้มีความเข้าใจตรงกันขั้นตอนเปิดรายการเป็นอย่างไรจะปิด รายการด้วยกล้องไหน (ชักซ้อมให้เหมือนกับการทำรายการจริง)

2.1.6 ลงมือถ่ายทำตามที่ได้ชักซ้อมไว้ระหว่าง การบันทึกรายการ (ในกรณีที่ไม่ใช่รายการสด) หากไม่ถูกต้องจะต้องสั่งหยุด (Cut) ทันที ต้อง ควบคุมคุณภาพ ระดับเสียง ความถูกต้องของ เนื้อหาเมื่อถ่ายทำจบแล้วควร ถ่ายภาพเพื่อไว้แก้ไข Insert บ้างหรือเรียกว่าภาพ Cut a way

2.2. การถ่ายทำนอกสถานที่ (Outdoor) แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

2.2.1 แบบใช้กล้องเดี่ยวเรียกว่าชุด ENG. (Electronic News Gathering) ลักษณะที่ตัวกล้องกับเครื่องบันทึกเทปประกอบติดกัน ทั้งแบบที่ถอด แยกส่วนได้(Dock able) และ แบบที่ประกอบเป็นชิ้นเดียวกัน(One-pieceหรือCamcorder)จึงเหมาะสำหรับงานถ่ายทำข่าว ถ่ายทำสารคดี ที่ต้อง การความคล่องตัวสะดวกรวดเร็วในการทำงาน ใช้ทีมงานไม่มากเพียงสองถึงสามคนก็ได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) จัดเตรียมอุปกรณ์กล้องและเครื่องบันทึกภาพ ขาดตั้งกล้อง โคมไฟและขาดตั้งโคม ไมโครโฟน เครื่องชาร์จแบตเตอรี่และวัสดุ (ม้วนวิดีโอเทป แบตเตอรี่ ฯ)

2) ประสานงานด้านธุรการ การเงิน พัสดุ ฯ

3) นัดหมายทีมงาน

4) เดินทางตามกำหนดนัดหมาย

5) ถ่ายทำตามบทในจุดที่กำหนด

2.2.2 แบบใช้กล้องมากกว่าหนึ่งตัว เรียกว่าชุด EFP. (Electronic Field Product) ใช้อุปกรณ์คล้ายกับในห้องStudio มีกล้องตั้งแต่สองกล้องขึ้นไปต่อสายCable จากกล้องเชื่อมไปเข้าเครื่องผสมสัญญาณภาพ (Vision Mixer)สามารถเลือกได้จากหลายกล้องและหลายมุมมองถ่ายทำกิจกรรมได้ อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้ ติดตั้งอุปกรณ์ตายตัว สามารถเคลื่อนย้ายติดตั้งได้ ตามโอกาส และสภาพการใช้งานเหมาะสำหรับรายการสนทนา สารคดี อภิปรายฯ ที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่ตามเหตุการณ์จริง จึงมีลักษณะการทำงาน

3. ขั้นหลังการผลิต หรือ Post-Production (P3) เป็นกระบวนการสุดท้ายก่อนที่จะเผยแพร่สู่สาธารณชน เป็นนำเอาภาพที่ไปถ่ายทำ มาเรียบเรียงตัดต่อส่วนที่เกินหรือไม่ต้องการออก หรือเอาภาพที่ต้องการมาแทรก มีการใส่สีเพิ่มความน่าสนใจด้วยการใช้เอฟเฟคต่าง ๆ ใส่กราฟฟิคต่าง ๆ ขึ้นชื่อ ใส่ดนตรี เสียงพากย์ ใต้ไตเติ้ล โดยรูปแบบของการตัดต่อ จะมี 2 รูปแบบ คือ

3.1 Linear เป็นการตัดต่อ โดยการใช้สายสัญญาณ เป็นตัวส่งสัญญาณจากเครื่องเล่น เทป มายังเครื่องผสมสัญญาณภาพ (Mixer) และสร้างเอฟเฟคพิเศษ (SEG.) ก่อนที่จะออกไปสู่เครื่องบันทึกเทป เรียกโดยทั่วกันว่า A/B Roll

3.2 Non-linear เป็นการตัดต่อโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการนำเอาภาพที่ถ่ายทำมาลงในฮาร์ดดิสก์ แล้วใช้โปรแกรมทำการตัดต่อทำการตัดต่อ เมื่อเสร็จแล้วก็ถ่ายสัญญาณสู่เครื่องบันทึกเทป

แนวคิดเรื่องของการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่มีความสำคัญในการค้นหาคำตอบของงานวิจัยเล่มนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยรายการโทรทัศน์ที่ถูกนำเสนอผ่านการผลิตในกระบวนการต่าง ๆ ของรายการโทรทัศน์เช่นกัน ดังนั้นแนวคิดนี้จึงเป็นแนวคิดที่ทำให้ผู้วิจัยจะได้เข้าใจในกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ในแบบฉบับของรายการไม่คัมหมัดนี้ ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งได้เห็นมุมมองที่กว้างขึ้นในการวิเคราะห์หาคำตอบของงานวิจัยเล่มนี้ด้วย

2.1.6 แนวคิดเรื่องแนวคิดเรื่องรายการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest)

Talent คือ ความสามารถ หรือพรสวรรค์แบบไม่จำกัดประเภท ขอเพียงแค่เป็นการแสดงที่สร้างความประทับใจ สร้างความบันเทิง สนุกสนานให้กับผู้ชม ไม่ว่าจะ เป็น ศิลปะการแสดง พื้นเมือง ศิลปะประยุกต์ การเล่นดนตรีทั้งไทยและสากล ละครใบ้ กายกรรม ติลลัส ร้องโอเปร่า เซียร์ลิตเตอร์ ฯลฯ ทุก ๆ อย่างที่เป็นศาสตร์และศิลป์ของการแสดง นั่นคือทalentที่สามารถเอาออกมาโชว์ได้แล้ว

Contest คือ การแข่งขันเพื่อเลือกหาสิ่งที่ดีที่สุด โดยมีการตัดสินเข้ามาประกอบ เช่น ประกวดนางงาม ประกวดบทความ ฯลฯ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554)

ดังนั้น Talent Content คือการแข่งขันความสามารถที่ต้องมีการตัดสินเพื่อค้นหาผู้ที่มีความสามารถในด้านนั้น ๆ มากกว่า ดีกว่า เข้ามาเป็นผู้ถูกเลือกหรือผู้ชนะเพื่อจะได้รับโอกาสอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

ฐากร ตัณฑสิทธิ์ (2559) กล่าวว่า รายการประเภทประกวดแข่งขันความสามารถถือว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งรายการแข่งขันความสามารถที่เป็นที่นิยมมาก เมื่อ

เปรียบเทียบกับรายการแข่งขันความสามารถประเภทอื่น พบว่าเป็นรายการเกี่ยวกับการแข่งขันความสามารถด้านการร้องเพลง

คัลนางค์ จามะริก (2559) กล่าวว่า รายการประเภทแข่งขันความสามารถเรียกความนิยมจากผู้ชมได้มากโดยพิจารณาจากค่านิยม (TVR) ในรายการประเภทนี้ในช่วงปี 2558 ที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าได้รับความนิยมสูงสุดอยู่ที่ 6.926 และในปัจจุบันรายการประเภทประกวดแข่งขันความสามารถที่นิยมในขณะนี้มีรายการที่เกิดขึ้นใหม่เพิ่มเข้ามาในช่วงเดือน มกราคม – กรกฎาคม 2559 ประกอบด้วย รายการ ไมค์ทองคำ 4 ได้รับความนิยมสูงสุดอยู่ที่ 5.168, กิกิคู่สงครามเพลงเงินล้าน ได้รับความนิยมอยู่ที่ 4.808 และ รายการ I can see your voice Thailand ค่าความนิยมอยู่ที่ 3.934 (Nielsen, 2559) โดยรายการแข่งขันความสามารถ สามารถสร้างกลุ่มผู้ชมที่แตกต่างกันออกไปได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการรวมถึงความสามารถในการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงผู้ชมเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการประสบความสำเร็จของตัวเนื้อหารายการได้ เช่น จากเดิมที่เคยออกอากาศในช่องรายการเดิม และเพิ่มเติมแยกย่อยเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการอยู่ในช่องใหม่ นั่นก็เป็นการเพิ่มฐานผู้ชมให้แข็งแกร่งขึ้นได้ โดยลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนั้นก็ขึ้นอยู่กับว่าต้องการให้เป็นแนวเดิมที่ยังสามารถรักษาและโอนถ่ายกลุ่มฐานผู้ชมกลุ่มเดิมไป หรือหาก ต้องการเปลี่ยนกลุ่มผู้ชมก็สามารถทำให้รูปแบบรายการปรับ เปลี่ยนไปตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ สามารถทำให้จาก รายการเดิมที่เริ่มมีความนิยมที่ลดลงนั้นเกิดการเริ่มต้นใหม่และ กลับมาสร้างความนิยมได้สูงเพิ่มขึ้นมาได้

นอกจากนั้น การที่รายการใหม่ๆ สามารถเรียกผู้ชม ได้อย่างท่วมท้นนั้นก็แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่โดดเด่น ของเนื้อหารายการที่ถูกใจผู้ชม โดยหนึ่งในลักษณะของรายการใหม่ ที่ประสบความสำเร็จนั้นคือต้องมีความแปลกใหม่แตกต่าง จะช่วยสร้างฐานผู้ชมได้เร็ว โดยลักษณะกลยุทธ์อาจแตกต่าง ไปจากรายการที่มีมานานที่ใช้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ จากรายการเดิมและอาศัยความคุ้นเคยของชื่อรายการทำให้ ส่วนหนึ่งได้รับการติดตามรับชมจากฐานผู้ชมที่มีมาแต่เดิม และ ใช้การรักษาระดับมาตรฐานของรายการไว้ ซึ่งจะทำให้รักษา ผู้ชมไว้ได้

เมื่อพิจารณารูปแบบของรายการการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยพบว่ารายการประเภทนี้จะเป็นรายการประเภทย่อยของรายการ โทรทัศน์ประเภทเกมโชว์อีกครั้ง

รายการโทรทัศน์ประเภทเกมโชว์ (Game Shows) เริ่มในสหรัฐอเมริกา มีต้นกำเนิดมาจากรายการวิทยุ เมื่อราวทศวรรษ 1930 โดยเริ่มจากผู้จัดรายการวิทยุที่มักจะสอดแทรกเกมการแข่งขันต่าง ๆ ในรายการและให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในการเล่นเกมนั้น รายการประเภทนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ในทศวรรษที่ 1940 ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จึงดัดแปลงรายการวิทยุมาเป็นรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ เช่น รายการ “Cash and Carry” หรือ “Play the Game” ซึ่งก็ได้รับ

ความนิยมจากผู้ชมเป็นอย่างมากเช่นกัน ในทศวรรษดังกล่าวจึงมีการขยายตัวของรายการประเภท Game Show และ Quiz Show มากกว่า 15 รายการ

ทศวรรษ 1950 เมื่อรายการประเภทเกมโชว์มากขึ้นแต่ละรายการก็เริ่มพยายามหารูปแบบแปลก ๆ เนื้อหาใหม่ ๆ มาเป็นจุดขายเพิ่มมากขึ้น เช่น การเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมรายการ หรือการให้ผู้ชมมาเล่าเรื่องชีวิตอันแสนรันทศของตนเอง แล้วให้ผู้ชมในห้องส่งเป็นคนตัดสิน เป็นต้น กลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้ต่อมาคือ การนำรางวัลมาเป็นสิ่งเร้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งรายการที่มีการแจกรางวัลแบบมหาศาลคือ “Twenty One” แต่กลับถูกจับได้ว่าเป็นรายการที่หลอกลวงประชาชนคนดู ดังนั้นสถานีวิทยุอเมริกันจึงได้ออกกฎหมายพิจารณาและควบคุมรายการชิงรางวัลแบบนี้ขึ้น

ทศวรรษ 1970 มีการพัฒนารูปแบบรายการอย่างต่อเนื่อง เช่นการใช้พิธีกรหญิงชายที่มีการพูดจาหลอกล้อกันบ้าง เสียดสีในเรื่องเพศบ้าง หรือการนำเอาความลับของตนเองมาเล่า แต่ก็ยังไม่ถือว่าเกิดความแปลกใหม่ พอถึงในช่วง ทศวรรษที่ 1980 ผู้ชมจึงเกิดความเบื่อหน่ายจนทำให้เกมโชว์จำนวนหลายรายการต้องปิดตัวลง ซึ่งสวนทางกับจำนวนสถานีโทรทัศน์ที่กำลังมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และยังออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ทางสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งต้องพยายามผลิตสร้างสรรค์รายการที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ รายการเกมโชว์ก็คือตัวเลือกหนึ่งในช่วงนั้น จากประวัติที่ผ่านมาของรายการเกมโชว์ในสหรัฐจะเห็นได้ว่าแม้รายการประเภทนี้อาจจะได้รับความนิยมแบบขึ้น ๆ ลง ๆ จากผู้ชม แต่สิ่งหนึ่งที่แน่นอนก็คือ รายการประเภทนี้ได้คงอยู่กับโทรทัศน์มาตลอดเวลานับตั้งแต่ถือกำเนิดมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับรายการเกมโชว์ในประเทศไทยนั้น เริ่มเริ่มต้นเมื่อประมาณปี พ.ศ.2500 โดยได้นำเอาแนวคิดมาจากรายการเกมโชว์ต่างประเทศแล้วมาดัดแปลงให้เข้ากับลักษณะของคนไทย ลักษณะของรายการก็จะเป็นการทายปัญหาในทุกรูปแบบ ทั้งปัญหาที่เป็นความรู้แบบวิชาการ เช่น รายการชองนำโชค หรือความรู้รอบตัวเช่น รายการพะหมี่ ในขั้นต่อมาได้มีรายการเสี่ยงโชคเข้ามาผสมด้วย เช่น รายการกล่องวิเศษ ประตูดวง นาฬิกาทอง ประวัติศาสตร์ของรายการเกมโชว์ในสังคมไทยก็มีเส้นทางที่คล้ายกับต้นตำรับคืออเมริกา กล่าวคือแม้จะมีกระแสนิยมสูงบ้างต่ำบ้างแต่ก็มีรายการคู่ขวัญกับโทรทัศน์มาโดยตลอด

องค์ประกอบของรายการเกมโชว์ โดยทั่วไปมักจะมีการแบ่งประเภทของรายการเกมโชว์ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ รายการแข่งขันตอบปัญหา (Quiz show) ได้แก่รายการที่เนื้อหาหลักในการถามตอบปัญหานั้น ๆ เพียงอย่างเดียวตลอดทั้งรายการ เช่น รายการ IQ180 เขาวงกตคนเก่ง การบินไทยใจจักรวาล ฯลฯ รายการประเภทนี้มักจะเน้นหนักด้านความรู้ สติปัญญา และรายการแข่งขันชิงรางวัล (Game show) ได้แก่รายการที่มีรูปแบบการแข่งขันหลาย ๆ รายการประกอบกัน อันได้แก่ รายการเกมโชว์ที่มีอยู่เป็นส่วนใหญ่ เป้าหมายหลักของรายการจะเช่นความบันเทิงโดยมี

สาระความรู้เพียงส่วนเสริมเท่านั้น แต่ไม่ว่าจะเป็นรายการแบบใดก็ตามองค์ประกอบรวม ๆ ที่มักจะขาดเสียมิได้ของรายการเกมโชว์ คือ

1) พิธีกรผู้ดำเนินรายการ (Master of Ceremony) แม้ว่าพิธีกรเกมโชว์จะมีหน้าที่โดยพื้นฐานเหมือนพิธีกรในรายการทั่ว ๆ ไป กล่าวคือดำเนินรายการให้เป็นไปด้วยดีแต่ที่เหนือไปกว่านั้นแล้ว พิธีกรของรายการเกมโชว์ยังมีการกิจพิเศษอื่น ๆ เช่นต้องรักษาความยุติธรรมของการแข่งขัน (ทำหน้าที่เป็นกรรมการ) ต้องสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานให้แก่รายการ เป็นต้น

2) ต้องมีผู้ร่วมแข่งขัน (Contestants) ผู้เข้าแข่งขันรายการเกมโชว์จะเป็นสี่ส้นอีกประเภทหนึ่งของรายการ และในรายการเกมโชว์แต่ละประเภทจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันแตกต่างกันไป

3) ต้องมีการแข่งขัน (Competition) ต้องมีปัญหาหรือเกมที่ผู้เข้าแข่งขันจะต้องตอบหรือต้องเล่นให้รู้ผลแพ้ชนะ มีข้อสังเกตเล็กน้อยว่าคุณสมบัติที่แยกรายการเกมโชว์ออกมาจากรายการกีฬา ก็คือ รูปแบบของการแข่งขัน ทั้งนี้เพราะในขณะที่กีฬาเกือบจะทุกประเภทจะต้องใช้ความรู้ความสามารถทางกายภาพเป็นพื้นฐาน ใช้ความรู้ ความคิด เป็นส่วนผสมอยู่ด้วยก็ตาม แต่รูปแบบการแข่งขันในรายการเกมโชว์นั้นไม่ได้เน้นเรื่องความสามารถทางกายภาพเป็นหลัก แต่จะมีรูปแบบการแข่งขันที่หลากหลายกว่า เช่น แข่งความรู้ แข่งไหวพริบ ฯลฯ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันได้มากกว่ารายการกีฬา (ซึ่งต้องเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ ได้มาก่อน)

4) ต้องมีรางวัล ไม่มีรายการเกมโชว์ใดที่ปราศจากการให้รางวัลแก่ผู้ชนะ ทั้งนี้เนื่องจากรางวัลเป็นเครื่องหมายแยกความแตกต่างระหว่างผู้แพ้กับผู้ชนะ นอกจากนี้รางวัลยังทำหน้าที่เป็นแรงกระตุ้นใจ (motivation) ให้ผู้เข้าแข่งขันอยากใช้ความสามารถของตนเองออกมาอย่างเต็มที่ โดยทั่วไปเรามักจะคิดว่าการมีรางวัลนั้นเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ผู้ชมสนใจติดตามรายการเกมโชว์ แต่อันที่จริงแล้วในอีกด้านหนึ่งการมีรางวัลนั้นก็กลับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากสำหรับจิตใจและทำกำไรให้แก่ผู้ผลิตรายการประเภทนี้อย่างมาก เพราะในช่วงเวลาการแข่งขันกันเปิดป้าย (ที่มีชื่อยี่ห้อสินค้าติดอยู่) ช่วงประกาศผู้มอบรางวัล ล้วนเป็นโอกาสอันดีที่จะให้ข้อมูลของผู้อุปถัมภ์รายการต่อผู้ชมทั้งนั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้รายการเกมโชว์เป็นรายการโทรทัศน์ประเภทหนึ่งที่หาสปอนเซอร์ได้ไม่ยากนัก และเป็นปัจจัยหนึ่งในการอธิบายความแพร่หลายของรายการประเภทนี้ที่มองไปจากมุมมองของผู้ผลิตรายการ

5) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีส่วนร่วม ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น เข้ามาร่วมเป็นคนดูในห้องส่ง สมัครเข้ามาเป็นผู้แข่งขันในรายการ โทรศัพทท์เข้ามาร่วมตอบปัญหา ส่งชิ้นส่วนเข้าร่วมจับสลากรางวัลผู้โชคดีทางบ้าน ในระหว่างแข่งขันให้โทรศัพทท์เข้ามาทนายผลการแข่งขันได้ การเป็นรายการโทรทัศน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมด้วยทั้งร่วมกิจกรรมและร่วมรับรางวัล อาจจะ

เป็นตัวแปรหนึ่งที่ช่วยอธิบายความนิยมในรายการประเภทนี้ อย่างไรก็ตามในบางกรณีมีผู้เข้าแข่งขันบางรายการที่ต้องลงทุนเดินทางมาไกล ๆ เพื่อมาร่วมแข่งขันทั้ง ๆ ที่เงินรางวัลไม่มากนักในกรณีนี้มีผู้ให้คำอธิบายว่า เงินรางวัลอาจจะไม่ใช่เป็นปัจจัยหลักของความนิยมรายการเกมโชว์ แต่เป็นความจริงที่ว่าคนเราชอบมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่กว้างขวางกว่าเหตุการณ์ปกติในชีวิตประจำวัน

6) มีการจัดระบบกาลเทศะ (Organization of Time and Space) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ารายการเกมโชว์นั้นเกิดมาพร้อมกับโทรทัศน์เพราะฉะนั้นรูปร่างหน้าตา วัฒนธรรมในการจัดเวลาและสถานที่ของรายการย่อมเป็นไปตามโครงสร้างของโทรทัศน์ และนี่เป็นหัวข้อหนึ่งที่มีการค้นคว้าวิจัยกัน

1. เวลาทั้งหมดที่มีอยู่จะต้องแบ่งซอยย่อยเป็นช่วงเวลาต่าง ๆ จากนั้นช่วงเวลาย่อย ๆ นี้จะต้องถูกนำมาจัดระบบให้มีโครงสร้างแบบ Flow and interruption (ลื่นไหล/แล้วก็ถูกขัดจังหวะ/แล้วจึงลื่นไหล) สลับกันอยู่ตลอดเวลาทั้งนี้เพื่อให้ตอบสนองกับโครงสร้างของอารมณ์ความสนุกสนานตื่นเต้นของคนที่มีลักษณะถูกกระตุ้น-ผ่อนคลาย-ถูกกระตุ้นใหม่ ส่วนย่อยที่จะถูกนำมาขัดจังหวะนั้น อาจจะเป็นตัวกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ในรายการนอกเหนือไปจากการแข่งขัน เช่น การจับสลาก การพูดคุยสนทนา ดนตรี ฯลฯ และตัวขัดจังหวะที่นำมาใช้มากที่สุด คือการขึ้นด้วยโฆษณา

2. โครงสร้างความตื่นเต้นจะมีรูปแบบเป็นวงรี กล่าวคือจะเพิ่มระดับความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นทุกที เช่น ความยากของประเภทของเกมจะเริ่มต้นจากง่าย ๆ แล้วยากขึ้นทุกทีเงินรางวัลสะสมจะเพิ่มขึ้นมากกว่าทุกครั้ง คู่แข่งจะมีความสามารถสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามระดับ

3. เป็นที่น่าสนใจว่าในรายการเกมโชว์นั้น “เวลา” จะเป็นตัวกำหนดรายการที่สำคัญที่สุด เวลาจะมีบทบาทควบคุมรายการให้เป็นไปตามที่ต้องการ เช่น แข่งขันกันว่าฝ่ายใดจะใช้เวลาน้อยที่สุด หรือภายในเวลาที่กำหนด ฝ่ายใดจะทำคะแนนได้มากที่สุด นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าการใช้เวลาในรายการเกมโชว์จะเคร่งครัด แน่นอนตายตัวว่าในรายการกีฬาบางประเภท เช่น จะไม่มีการต่อหรือขยายเวลา เนื่องจากเกมโชว์จะมีวิธีดำเนินการให้ทุกอย่างจบสิ้นให้ได้ภายในเวลาที่กำหนดนี้คือ โครงสร้างเวลาของโทรทัศน์

จากองค์ประกอบทั้ง 6 ประการที่กล่าวมา เนื่องจากปริมาณของรายการเกมโชว์มีอยู่อย่างมากมาย ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายผู้ผลิตที่จะคิดผสมสูตรและสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จากองค์ประกอบพื้นฐานทั้ง 6 ประการ เพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่รายการของตนเอง

องค์ประกอบด้านการแข่งขันของรายการเกมโชว์ มีวิธีการจัดประเภทการแข่งขันได้หลายแบบโดยใช้เกณฑ์หลายอย่าง ได้แก่

1. การแข่งขันระหว่างปัจเจกบุคคลแต่ละราย กับการแข่งขันร่วมกันเป็นทีม ในขณะที่การแข่งขันเป็นรายบุคคลนั้น จะเป็นที่ความสามารถของผู้เข้าแข่งขันแต่ละคน การแข่งขันเป็นทีม นั้นยังมีตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมา เช่นการประสานงานเป็นทีม และเกมที่น่ามาแข่งต้องเพิ่มลักษณะการทำงานเป็นทีมเข้าด้วย

2. คุณสมบัติที่จะต้องนำมาแข่งขัน เช่น การใช้ทักษะทางด้านร่างกาย การใช้สติปัญญา การใช้ความรู้รอบตัว การใช้ความว่องไว การใช้ปฏิภาณ และการเสี่ยงโชค

3. การจัดประเภทผู้แข่งขันซึ่งอาจจะมี 4 แบบ คือ

3.1 Panel of experts การเอาผู้เล่นมืออาชีพมาเป็นผู้แข่งขัน เช่น รายการสัมมนา นักสืบ รายการสืบสะเด็ด

3.2 Audience contestants การเอาผู้ชมทางบ้านมาเป็นผู้แข่งขัน เช่น รายการช่องนำโชค

3.3 Audience participation & ดารารับเชิญ เป็นการผสมผสานระหว่างการจัดการรายนักแสดง หรือบุคคลสาธารณะมาร่วมแข่งขันกับผู้ชมทางบ้านหรือผู้ชมในห้องส่งที่จับสลากขึ้นมา

3.4 Quiz show ผู้เข้าแข่งขันอาจจะเป็นใครก็ได้ แต่จะต้องแข่งขันต่อเนื่องไปจนกว่าจะมีผู้ทำชิงมาเต็ม The winner หรือ Champion ลงได้

เกมโชว์ถูกแบ่งออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน โดยจะแบ่งตามประเภทของเกมโชว์ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะที่ใช้ในการแข่งขัน ประกอบด้วย

1.1 Game of chance เกมแบบนี้จะใช้โชคหรือดวงเป็นหลักไม่ต้องใช้ความสามารถ เช่น รายการประตูดวง ชัยชนะจะเกิดมาจากการจับฉลากหรือหมุนวงล้อ เกมแบบนี้ พิธีกรมักจะไม่มีปัญหาในการดำเนินรายการเพราะไม่ต้องตัดสินใจ การเลือกผู้แข่งขันก็ไม่จำเป็นต้องระบุคุณสมบัติต่าง ๆ ทุกคนสามารถเข้าแข่งขันได้

1.2 Game of skill เกมแบบนี้จะต้องใช้ทักษะความสามารถบางอย่าง เช่น การไปคำ การแสดงทักษะความสามารถบางอย่าง เช่น การไปคำ การแสดงความสามารถด้านร่างกาย เกมแบบนี้ พิธีกรจำเป็นต้องควบคุมการแข่งขันให้เกิดความยุติธรรม การคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันจำเป็นต้องเลือกผู้ที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน ไม่ให้เสียเปรียบได้เปรียบในแง่อายุ-เพศ และอื่น ๆ

1.3 Game of General knowledge เกมแบบนี้จะเป็นการทดสอบสติปัญญา ระดับความเข้าใจต่อเรื่องราวรอบตัวของผู้เข้าแข่งขัน เกมแบบนี้ต้องการพิธีกรที่มีความรู้รอบตัวดี เป็นที่น่าเชื่อถือ เพราะจำเป็นต้องมีการตัดสินใจว่า คำตอบของผู้เข้าแข่งขันจะถูกหรือผิด การคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันต้องมีระดับความรู้ความสามารถพอสมควร และอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

2. การแบ่งตามลักษณะประเภทของรายการ ได้แก่

- 2.1 Question and Answer ได้แก่รายการที่มีการถาม การตอบเป็นหลัก
- 2.2 Words เป็นรายการที่เกี่ยวกับถ้อยคำ ตัวอักษร เช่น การเล่นต่อคำ การเรียงถ้อยคำ
- 2.3 Word Communication ได้แก่รายการที่ใช้การสื่อสารด้วยถ้อยคำ เช่น การไปคำ
- 2.4 Puzzle ได้แก่การตอบคำถามหรือค้นหาคำตอบจากปริศนาที่ซ่อนเอาไว้ เช่น รายการที่ขงวันกันเอง ที่ให้พ่อแม่ลูกเพื่อนมาทายอุปนิสัยกัน
- 2.5 Panels จะมีบุคคลที่มีชื่อเสียง 3-4 คนมาร่วมกันหาข้อมูลและทายปริศนาบางอย่าง เช่น รายการสัมมนานักสืบ สืบสะเด็ด
- 2.6 People เป็นรายการเกี่ยวกับตัวบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น นัดบอด กามเทพผิดคิว ใครผิดใครถูก
- 2.7 Stunts เป็นการผสมระหว่างการตอบคำถาม ได้แล้วก็ได้เสี่ยงโชคด้วยการเปิดแผนป้ายหรือหมุนวงล้อ
- 2.8 Gambling เป็นรายการที่ใช้การเสี่ยงโชค เสี่ยงดวงแต่เพียงอย่างเดียว
- 2.9 Charades เป็นการแข่งขันกันเป็นทีม จะเป็นการไปคำหรือตอบปริศนาก็ได้
3. การแบ่งประเภทตามลักษณะผู้มาแข่งขัน แบ่งได้เป็น
- 3.1 Populist เป็นการนำเอาคนหลาย ๆ ประเภทโดยไม่จำกัดว่าเป็นใคร มาแข่งขันเอารางวัลสูงสุด
- 3.2 Intellectual เป็นการนำเอาผู้เชี่ยวชาญมาแข่งกันแล้วสะสมชัยชนะเป็นแชมป์ต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะมีผู้มาล้มแชมป์ได้
- 3.3 Celebrity เป็นการนำเอาคนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแบบ “คนดัง” เช่น ดารา นักร้อง นางงาม นักกีฬา ฯลฯ มาแข่งขันเกม
- 1) การวิเคราะห์รายการเกมโชว์ที่
- ธรรมชาติของเกมโชว์นั้นค่อนข้างที่จะมีธรรมชาติที่คลุมเครือ ประการแรกคือ เกมโชว์มีลักษณะของเรื่องจริงมิใช่เรื่องที่แต่งขึ้นดังเช่นละครหรือ นวนิยาย ตัวบุคคลที่เข้ามาร่วมในรายการต่างมีฐานะที่เป็นตัวจริงทำกิจกรรมในห้องสตูดิโอแบบเป็นจริงเป็นจัง ไม่ใช่เพียงการแสดงตามบทที่เขียนไว้ รวมทั้งตัวคนเล่นจะมีปฏิริยาต่อกันและกันมากกว่าจะมีปฏิริยาต่อคนดู อย่างไรก็ตามองค์ประกอบอื่น ๆ ของรายการก็มีคุณลักษณะที่เป็นการตกแต่งขึ้นมา (Fiction) เช่นฉากในห้องสตูดิโอ เกมที่เล่น กฎกติกาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่บุคคลต้องเผชิญหน้าอยู่ในชีวิตจริง

ประการที่สอง รายการเกมโชว์ได้หยิบเอารูปแบบของการเล่าเรื่อง (Narration) มาใช้ด้วยการเปิดเรื่อง มีการดำเนินเรื่องและจะต้องมีการลงท้าย ในตอนจบนั้นจะต้องมีการทายว่าใครจะเป็นผู้ชนะ ใครจะเป็นผู้แพ้ แต่ในขณะที่รายการเกมโชว์ได้หยิบเอารูปแบบของการเล่าเรื่องมาใช้ในการนำเสนอ นั้น รายการเกมโชว์ก็ได้สร้างเอกลักษณ์บางอย่างของตนเองที่แตกต่างจากการเล่าเรื่องของตัวละคร หรือ นวนิยาย เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างตัวรายการกับผู้ชม (Address to audience) เนื่องจากรายการเกมโชว์จะดึงความสนใจของผู้ชมให้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางรายการอยู่ตลอดเวลา และอยู่ในกระชั้นชิด, ลักษณะขององค์ประกอบของรายการ (Textual organization) ในการจัดความสัมพันธ์ระหว่างกาลและเทศะของรายการเกมโชว์จะต้องมีรูปแบบที่แน่นอนของตนเอง, คุณลักษณะที่ขาดไม่ได้คือ การแข่งขัน (Competition) ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม มันคือเอกลักษณ์ของเกมโชว์

Clarke (1987) กล่าวว่า จากธรรมชาติที่คลุมเครือของรายการเกมโชว์ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่น่าสนใจเกิดขึ้นในวงการนิเทศศาสตร์หลายประการ คือ

1. ทั้ง ๆ ที่มีรายการเกมโชว์อยู่มากมาย และเป็นรายการคู่ขวัญของสถานีโทรทัศน์มาโดยตลอด แต่ทว่า กลับไม่ค่อยมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์รายการประเภทนี้อย่างจริงจัง (เมื่อเทียบกับภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์)

2. สำหรับผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาดังนั้น ครู อาจารย์ ตามโรงเรียน มักจะอยากให้เด็กดูรายการโทรทัศน์แต่ทว่าเนื่องจากรายการเกมโชว์หลาย ๆ รายการ เช่น IQ 180 กาลิเลโอ แม้แต่ลุ้นข้ามโลก นั้นมีลักษณะเป็นรายการให้ความรู้ได้อย่างดี พอ ๆ กับบรรยากาศของห้องเรียนดังนั้นคุณครูเหล่านี้จึงอาจจะต้องลำบากใจในการห้ามเด็กดูโทรทัศน์

แน่นอนว่าเมื่อเกมโชว์คือการแข่งขัน ซึ่งการแข่งขันนั้นจะมีความใกล้เคียงกับรายการประเภทกีฬา ซึ่งจะพบทั้งข้อที่เหมือนและต่างกันระหว่างสองรายการนี้คือ ทั้งสองต้องมีคุณสมบัติบางอย่างร่วมกัน คือ มีการแข่งขัน มีผู้แพ้ผู้ชนะ มีกฎกติกา มีเรื่องเงิน/รางวัลเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนข้อแตกต่างของรายการทั้งสองนั้นลักษณะเฉพาะของรายการกีฬา ได้แก่

3. เป็นรายการที่มีมาก่อนจะมีโทรทัศน์ดังนั้นเวลาในการถ่ายทอดสดกีฬาทางโทรทัศน์โทรทัศน์จึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างของตนเองให้เข้ากับรายการกีฬา เช่น ต้องตั้งกล้องให้เหมาะสมตามมุมของประเภทกีฬาแต่ละชนิด

4. นอกจากนั้น กีฬาและนักกีฬานั้นสามารถจะดำรงอยู่ได้แม้จะไม่มีรายการโทรทัศน์ เช่นแหล่งรายได้ของกีฬาจะมาจากตัวเอง มิใช่มาจากโทรทัศน์ทั้งหมด

จากคุณสมบัติกีฬาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น รายการเกมโชว์จะมีความแตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิง เนื่องจากรายการเกมโชว์เกิดขึ้นมาก็เพื่อรับใช้โทรทัศน์ แม้ว่าอาจจะมีการเล่นเกมต่าง ๆ

(เช่น การเล่นเกมปริศนาคำทาย) มาในสังคมโบราณเป็นเวลานานแล้ว หากทว่าลักษณะลักษณะของเกม ในรายการเกมโชว์จะมีความแตกต่างไปจากเกมที่เคยมีในสังคม เมื่อรายการเกมโชว์ถือกำเนิดมา เพื่อโทรทัศน์ การออกแบบรายการจึงเป็นไปตามโครงสร้างและวัฒนธรรมของโทรทัศน์ เช่นต้อง เล่นในพื้นที่อันจำกัด ต้องจบลงในเวลาอันจำกัด และรายการเกมโชว์จะไม่เหมือนรายการกีฬาตรง ที่ว่า หากไม่มีโทรทัศน์ รายการเกมโชว์ก็จะดำรงอยู่อย่างลำพังด้วยตนเองไม่ได้ (กาญจนาแก้วเทพ, 2552)

จากแนวคิดข้างต้น ลักษณะบางอย่างที่เหมือนกันของรายการแข่งขันความสามารถ และ รายการประเภทเกมโชว์ที่พบข้างต้น ที่ขาดไม่ได้เลยคือ “การแข่งขัน (Competition)” ผู้วิจัยจึงได้นำ แนวคิดที่ค้นพบนี้มาสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์หาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในรายการ ไม่ก็หมดหนี่ ในครั้งนี้ คือ การวิเคราะห์การแข่งขัน ที่มีองค์ประกอบของวิธีการแข่งขัน และรางวัลในการแข่งขัน เพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัยนี้ที่ครบถ้วนด้วย

2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การวิเคราะห์ตัวบทของการเล่าเรื่อง

ขวัญฟ้า ศรีประพันธ์ (2551) ภาพตัวแทนคนจนในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ โดยใช้การ วิเคราะห์ตัวบทในเนื้อหาของรายการเกมปลดหนี่ และวิเคราะห์ผู้รับสารด้วยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จากผู้รับสารที่เป็นคนจน รวมถึงการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ ชีวิตประจำวันรวมทั้งการรับชมรายการปลดหนี่ของผู้รับสารคนจน พบว่า การสร้างความหมายของ “คนจน” ผ่านการปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันของคนจนจะแตกต่างตามประสบการณ์ทางสังคม ปัจจัยการต่อรองคือทุนความรู้ ที่ทำกิน การสะสมทุนทางเศรษฐกิจ และการสร้างเครือข่ายของการ สื่อสาร ด้านการสร้างความหมายของ “คนจน” ผ่านผู้ผลิตรายการเกมปลดหนี่ทางโทรทัศน์ “คนจน” คือผู้ล้มเหลวในการลงทุน การประกอบอาชีพ เป็นผู้มีกรรม มีชีวิตกำหนดจากโชคชะตา หนี่ กลายเป็นเหตุแห่งทุกข์ของคนจน ส่วนมากคนจนจะมีอาชีพใช้แรงงานและขาดโอกาสทาง การศึกษา และคนจนต้องไม่คิดหนี่หนี่ มีความอดทนต่อความทุกข์ รักและดูแลครอบครัว คนจนจึง ต้องใช้แรงกายทำงาน ถึงจะมีโอกาสหนี่หนี่ และการสร้างความหมายของ คนจน ผ่านผู้รับสารคน จนจะมีการต่อรอง หรือถึงขั้นคัดค้านความหมายของคนจน ในแบบที่รายการเกมปลดหนี่ให้ไว้ แต่ ถึงอย่างไรยังพบว่าความหมายของคนจนที่แน่นอนคือ คนจนเป็นผู้ใช้แรงงานบนระบบทุนนิยม ต้องรักและดูแลครอบครัว ถึงจะมีโอกาสในการปลดหนี่นั้นด้วย

ขวัญฟ้า ได้สร้างเกณฑ์การวิเคราะห์ตัวบทรายการเกมโชว์สำหรับการศึกษาภาพตัวแทน คนจนในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ โดยได้ศึกษาจากนักวิชาชีพด้านการสื่อสารและการละคร

หลายเล่ม ได้แก่ Vladimir Propp (อ้างจาก Berger, 1997, pp. 24-30) สดใส พันธุมโกมล (2537) วาณิช จรุงกิจอนันต์ (2538) กาญจนา แก้วเทพ (2542, น. 314-319) คือ การวิเคราะห์หน้าที่ของตัวละคร (Function of character), การวิเคราะห์ตัวละคร (Character), การวิเคราะห์ความขัดแย้ง (Conflict), การวิเคราะห์แก่นเรื่อง (Theme), การวิเคราะห์มุมมองของการเล่าเรื่อง (Point of view), การแข่งขัน (Competition), การสื่อสารผ่านภาพ (Visual image) และการจัดระบบกาลเทศะ (Time and space)

จากแนวคิดและวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์ตัวบทของการเล่าเรื่องในรายการประเภทเกมโชว์อย่างเกมปลดหนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างเครื่องมือเพื่อวิเคราะห์หาคำตอบของงานวิจัยในครั้งนี้ โดยเลือกเครื่องมือการวิเคราะห์ตัวบทให้มีความเหมาะสมกับงานวิจัยนี้ให้มากที่สุด โดยเฉพาะการวิเคราะห์ในเรื่องของการเล่าเรื่อง และการวิเคราะห์รายการประเภทเกมโชว์

ทิพย์วัลย์ ว่องวรการวิทย์ (2551) ศึกษารายการสาธิตชื่อว่า “สกุ๊ปชีวิต” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และผลที่มีต่อผู้ด้อยโอกาส ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาบทบรรยายและเทป “สกุ๊ปชีวิต” ที่ออกอากาศในช่วงวันที่ 1 ธ.ค. 2550 – 29 ก.พ. 2551 พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหาร และผู้กำกับ และผู้ผลิต “สกุ๊ปชีวิต” ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อค้นหาการกำหนดวาระข่าวสารของ “สกุ๊ปชีวิต” ผลกระทบที่มีต่อผู้ด้อยโอกาสและบทบาทของ “สกุ๊ปชีวิต” ในการเปิดพื้นที่สาธารณะ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า รายการสาธิตเชิงข่าว สกุ๊ปชีวิต ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีการกำหนดวาระข่าวสาร ทั้งการกำกับนโยบาย และขั้นตอนการผลิตโดยเน้นการนำเสนอชีวิตของคนด้อยโอกาส 5 กลุ่ม ได้แก่ ชีวิตคนชราที่โดดเดี่ยว เด็กกำพร้า เด็กกตัญญู ผู้ป่วยโรคร้ายหรือผู้ประสบอุบัติเหตุ และครอบครัวอยากจนที่ประสบมรสุมชีวิต แต่มีความขยัน อดทน

ผลกระทบสกุ๊ปชีวิตที่มีต่อผู้ด้อยโอกาสมีทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยพบว่าด้านบวกหลังออกอากาศ ผู้ด้อยโอกาสมีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น คือมีเงินบริจจาค โอนเข้าบัญชีหลักหมื่นหรือเกือบหลักล้าน บางรายมีผู้ใจบุญมาสร้างบ้านหลังใหม่ให้ มีหน่วยงานภาครัฐจากส่วนงานต่าง ๆ เข้ามาดูแล พร้อมทั้งเข้าถึงบริการของรัฐเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน ส่วนผลกระทบด้านลบหลังรายการจากออกอากาศไปแล้ว พบว่าบางรายเกิดปัญหาการใช้เงินไม่เป็น เกิดปัญหาญาติพี่น้องมาเบียดเบียนขอเงิน เกิดปัญหาไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ จนถึงขั้นตัดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นต้น

ส่วนบทบาทในการเปิดพื้นที่สาธารณะของสตูปีชีวิต ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 แสดงให้เห็นว่าในฐานะของการเป็นสื่อวิทยุ-โทรทัศน์รายใหญ่สร้างโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้รับความเม่าเทียมกันกับกลุ่มคนอื่น ๆ ด้วยการเปิดพื้นที่ในรายการสตูปีชีวิตดังกล่าวให้

ภูมิสิทธิ์ กฤตพิพัฒน์ โชดี (2558) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย โดยการวิเคราะห์วิธีการเล่าเรื่อง การสื่อความหมาย และอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกช่วง พ.ศ. 2528 - พ.ศ. 2542 กับมิวสิกวิดีโอเพลงยุคร่วมสมัย พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2557 รวม 20 มิวสิกวิดีโอ โดยเลือกจากยอดผู้ชมที่ชมผ่านเว็บไซต์ยูทูปที่สูงที่สุด พบว่ารูปแบบการนำเสนอของมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกเป็นแบบการแสดงเป็นหลัก ส่วนในยุคร่วมสมัยจะใช้รูปแบบการแสดงและการสื่อความหมายผสมกันอยู่ด้วย มิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกมีโครงเรื่องที่เกี่ยวกับการสื่อสารภาพลักษณ์ของศิลปิน แต่ในยุคร่วมสมัยโครงเรื่องจะเน้นเกี่ยวกับความรักและผู้หญิงมากขึ้น ในส่วนของแก่นเรื่องมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกมักสะท้อนภาพลักษณ์ของศิลปินและแสดงให้เห็นถึงความเจ้าชู้ของผู้ชายและการต่อสู้ต่อรองของผู้หญิงยุคคลาสสิก แต่ในยุคร่วมสมัยมีการพูดถึงการต่อสู้ต่อรองของผู้หญิงอกหัก การพยายามในความรัก ความสนุกสนานของศิลปินและมีการโฆษณาแฝง นอกจากนี้ลักษณะของตัวละครในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกจะมีลักษณะตายตัวแต่ในยุคร่วมสมัยตัวละครมีลักษณะรอบด้านหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ความขัดแย้งในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกมีความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครขณะที่ยุคร่วมสมัยจะมีความขัดแย้งระหว่างคนกับคนมากที่สุด และพบว่า มิวสิกวิดีโอเพลงยุคคลาสสิกมีการใช้ฉากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของตัวละครมากที่สุด ขณะที่ในยุคร่วมสมัยมีการใช้ฉากที่สร้างขึ้นมา ส่วนมุมมองการเล่าจะเป็นการเล่าจากบุคคลที่หนึ่งมากที่สุด ส่วนในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกนั้นจะเล่าจากตัวศิลปินมากกว่า

นอกจากนั้นยังพบว่ามิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกมีการสื่อความหมายจากแสงจากธรรมชาติ มีการใช้ขนาดภาพระยะไกล ระยะใกล้ปานกลาง และระยะปานกลาง ส่วนการแต่งกายของศิลปินนั้นมีการแต่งกายเพื่อสื่อสารภาพลักษณ์ความสาร์ท สุขุม เท่ห์ สดใส ร่าเริง นอกจากนี้มีการใช้สัญลักษณ์ ในการสื่อความหมายประกอบเพลง เช่น การแต่งกาย การกระทำของตัวละคร จีวรูปหัวใจ ดอกไม้ ฉากและตัวอักษรเป็นต้น ส่วนมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งในยุคร่วมสมัยนั้นมีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับการจัดแสงเบื้องต้นเพื่อให้เน้นศิลปินมากขึ้น มีการใช้ระยะภาพใกล้ปานกลางมากที่สุด มีการแต่งกายเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นต้น สัญลักษณ์ที่ปรากฏได้แก่ การแต่งกาย ก้อนหิน นวมต่อมวย เครื่องดื่ม อาหาร และยารักษาโรค เป็นต้น

ส่วนอุดมการณ์ที่เห็นในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกถูกสร้างขึ้นเพื่อต้องการใช้มิวสิกวิดีโอเพลง เป็นช่องทางในการถ่ายทอดภาพลักษณ์ของศิลปินเป็นหลัก ขณะที่อุดมการณ์ในยุคร่วมสมัยที่พบสะท้อนผ่านกระบวนการสื่อภาพลักษณ์ของศิลปิน อุดมการณ์ด้านความรักชั้นชั้น อุดมการณ์ผู้หญิงสมัยใหม่และอุดมการณ์ด้านวัฒนธรรมการทอผ้าไหมอีสาน เป็นต้น

จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและอุดมการณ์มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ โดยใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์งานวิจัยเล่มนี้ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รวมพร ศรีสุมานันท์ (2541) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวที่น่าเสนอและองค์ประกอบด้านเนื้อหาของการเล่าเรื่องในรายการสัมภาษณ์ รวมถึงการเข้ารหัสในการสื่อความหมายในรายการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ โดยเลือกวิเคราะห์รายการสัมภาษณ์ 2 รายการคือ รายการเชียด ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และรายการเจาะใจ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 เมื่อปี 2539 กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเลือกมาจากความนิยมของผู้ชมสูงสุด ที่ดูจากการได้เวลาออกอากาศเพิ่มของทางช่อง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ คือ ผู้ควบคุมการผลิต ผู้เขียนบท ฝ่ายหาข้อมูล และพิธีกร, การวิเคราะห์เทปโทรทัศน์ ด้วยทฤษฎีการเล่าเรื่อง คือวิธีการในการเล่าเรื่องที่เริ่มตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ด้วยการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องไปสู่ปมปัญหา การเข้าสู่จุดสูงสุดของเรื่อง และจกคลี่คลายของเรื่อง หรือ การจบเรื่อง รวมถึงวิเคราะห์การเข้ารหัสด้วยกระบวนการการผลิตรายการ และ การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยร่วมด้วย

ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 2 รายการมีการนำเสนอเพื่อให้เกิดสาระบันเทิง และแง่คิดต่าง ๆ ภายในรายการ ความแตกต่างอยู่ที่แนวคิดในการผลิตรายการที่แตกต่างกัน จึงทำให้เนื้อหานั้นต่างกันไปด้วย

จะเห็นได้ว่างานวิจัยดังกล่าวจะใช้การเล่าเรื่องมาวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ ด้วยการเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับคำถามวิจัยนั้น เช่นเดียวกันกับผู้วิจัยที่ได้้นำแนวคิดการวิเคราะห์จากงานวิจัยชิ้นนี้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การศึกษาหาคำตอบงานวิจัยเล่มนี้ด้วยเช่นกัน

2.2.2 การวิเคราะห์อุดมการณ์

ธิดารัตน์ มูลลา (2556) การสื่อสารกับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ผ่าน “หนังสือสาวทุ” โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยบท เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารของตระกูลหนังสือสาวทุ ในการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ของระบบทุนนิยม โดยใช้แนวคิดหนังสือสาวทุ แนวคิดอุดมการณ์ ทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวคิดการจัดตระกูล และแนวคิดการเล่าเรื่อง พบว่า หนังสือสาวทุใช้วิธีการสื่อสารผ่าน

คุณลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นแบบเดียวกันในการสร้างความชอบธรรมให้กับอุดมการณ์ทุนนิยม คือ การใช้ปฏิบัติการของอุดมการณ์และการใช้สัญญาเพื่อสร้างความหมายในระดับอุดมการณ์ รวมทั้งมีการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ทุนนิยมในลักษณะการย้อนแย้งคือกระแสหลักมีการสืบทอดอุดมการณ์ทุนนิยม แต่กระแสนรองก็มีการต่อต้านอุดมการณ์ทุนนิยมไปพร้อม ๆ กัน

จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการเล่าเรื่อง และแนวคิดเรื่องอุดมการณ์มาปรับใช้เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบของงานวิจัยเล่มนี้ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในคำถามงานวิจัย และเป็นองค์ความรู้ แนวทางการวิเคราะห์ของงานวิจัยชิ้นนี้

วัฒนาพร นนถือชา, อุมารินทร์ ตูลารักษ์ (2557) อุดมการณ์ในละครโทรทัศน์แนวผีไทย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นละครโทรทัศน์ผีของไทยที่ออกอากาศช่วงปี พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2555 จำนวน 9 เรื่องคือ ปี่แก้วนางหงส์ สาปภูษา วายุภักมณฑรา รอยไหม บ่วง ปู่โสมเฝ้าทรัพย์ ภูติแม่น้ำโขง มีอนาง และสาปเสน่ห์ ซึ่งใช้การวิเคราะห์แนวคิดอุดมการณ์ของหลุยส์ อัลตุสเซร์ ประกอบกับการจำแนกประเภทอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ของกาญจนา แก้วเทพ 6 ประเภท ได้แก่ อุดมการณ์ศักดินา อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์เรื่องคุณค่าของแต่ละเพศและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อุดมการณ์ชาตินิยมอุดมการณ์เกี่ยวกับความรุนแรง อุดมการณ์ทางไสยศาสตร์ จากผลการวิจัยพบว่า อุดมการณ์ในภาพยนตร์แนวผีมีเพิ่มอีก 3 อุดมการณ์ รวมจำนวน 9 ประเภท ได้แก่ อุดมการณ์พุทธศาสนา อุดมการณ์วิทยาศาสตร์ และอุดมการณ์เรื่องความรัก รวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าการนำเสนออุดมการณ์ที่หลากหลายยังคงอยู่ในสังคมไทย เสมอการหล่อเลี้ยงและผลิตซ้ำความหมายให้แก่อุดมการณ์เหล่านั้นให้คงอยู่

จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงการเลือกวิเคราะห์อุดมการณ์ตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมกับคำถามงานวิจัยของเราเพิ่มขึ้น ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้การวิเคราะห์ปฏิบัติการของอุดมการณ์ในการวิเคราะห์แทน เพราะผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมและจะสามารถตอบคำถามงานวิจัยเล่มนี้ได้อย่างครอบคลุมที่สุด

พิมพ์พร สุนทรวิริยกุล (2551) ศึกษากระบวนการประกอบสร้างอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ไทยในช่วงวิกฤตทางการเมือง เพื่อค้นหาวิเคราะห์อุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ไทยว่ามีลักษณะอย่างไรรวมถึงผู้ผลิตมีกระบวนการประกอบสร้างอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ไทยในช่วงวิกฤตทางการเมืองอย่างไร โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 15 เรื่อง พบว่า อุดมการณ์ที่ปรากฏในละครไทยในช่วงวิกฤตทางการเมืองมีอุดมการณ์ทั้งสิ้น 16 อุดมการณ์แบ่งเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองจำนวน 2 อุดมการณ์ อุดมการณ์ทางเศรษฐกิจจำนวน 4 อุดมการณ์ และอุดมการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมจำนวน 10 อุดมการณ์ ประกอบด้วย อุดมการณ์ชาตินิยม อุดมการณ์อำนาจ

นิยม อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์วัตถุนิยมบริโภคนิยม อุดมการณ์เงินตรานิยม อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง อุดมการณ์ชนชั้น อุดมการณ์ศักดิ์นา อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ อุดมการณ์สตรีนิยม อุดมการณ์ท้องถิ่น อุดมการณ์พุทธศาสนา อุดมการณ์ไสยศาสตร์ อุดมการณ์ชนชาตินิยม อุดมการณ์ความรัก และอุดมการณ์คุณธรรม ศีลธรรม ส่วนอุดมการณ์หลักและอุดมการณ์ต่อต้านที่ปรากฏชัดเจนคือ การต่อสู้กันระหว่างอุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์วัตถุนิยม-บริโภคนิยม อุดมการณ์เงินตรานิยม ที่เป็นอุดมการณ์หลัก กับ อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง อุดมการณ์ท้องถิ่นนิยมที่มักเป็นอุดมการณ์ต่อต้าน ด้านกระบวนการประกอบสร้างอุดมการณ์พบว่าผลมาจากสถานีโทรทัศน์ที่ถือเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนออุดมการณ์ โดยมีปัจจัยทางการตลาดเป็นตัวควบคุมระบบ

จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้นำหลักการและกระบวนการศึกษาอุดมการณ์มาใช้ในการค้นหาคำตอบในรายการไมค์หมดหนี้ เพื่อเป็นแนวทางและหลักการในการหาคำตอบของงานวิจัยเล่มนี้ด้วย

ประกายกาวิล ศรีจินดา (2549) การสื่อสารอุดมการณ์ผ่านการเล่าเรื่องฮีโร่หน้ากากในละครโทรทัศน์ไทยยุคหลังการรัฐประหารปี 2549 โดยใช้การวิเคราะห์ตัวบทของการเล่าเรื่อง 2 ส่วน คือองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ได้แก่วิเคราะห์ตัวละคร โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ช่วงเวลา สถานที่ ฉาก เครื่องแต่งกาย อาวุธ ปมขัดแย้งและ ตระกษภายในเรื่องเล่า ได้แก่พัฒนาการของเรื่องราว และจุดยืนของผู้เล่า ร่วมกับการศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในการสื่อสารจากการเล่าเรื่องฮีโร่หน้ากากในละครโทรทัศน์ไทยยุคหลังการรัฐประหารปี 2549 จากบทพูดและเพลงประกอบละครที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ทางการเมือง ทางสังคม และทางศีลธรรม ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นละครโทรทัศน์ไทยประเภทฮีโร่หน้ากากที่ออกอากาศในยุคหลังการรัฐประหารปี 2549 ในช่วงปี 2550-2555 จำนวน 4 เรื่องคือนักสู้พันธุ์ข้าวเหนียว ป่านางเสือ นางสิงห์สะบัดช่อ ลูกผู้ชายไม่ตะพุด พบว่าลักษณะเฉพาะของการเล่าเรื่องของฮีโร่ในละครไทยจะไม่เหมือนกับฮีโร่หน้ากากที่เคยมีในต่างประเทศ เพราะหน้ากากฮีโร่ไทยจะใส่ความเป็นไทยเข้าไปในเรื่องค่อนข้างมาก คือแหล่งที่มาจากวรรณคดีไทย นิทานพื้นบ้าน ประวัติศาสตร์รวมไปถึงเนื้อหาจากสื่อ และการใช้ชีวิตประจำวันของคนไทย ดังนั้นอุดมการณ์ที่พบในการศึกษาคือ อุดมการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์ทางสังคม และอุดมการณ์ทางศีลธรรม

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่มีความคล้ายคลึงกันกับงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดและกรอบการวิจัยดังกล่าวมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสามารถตอบคำถามในการวิจัยได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

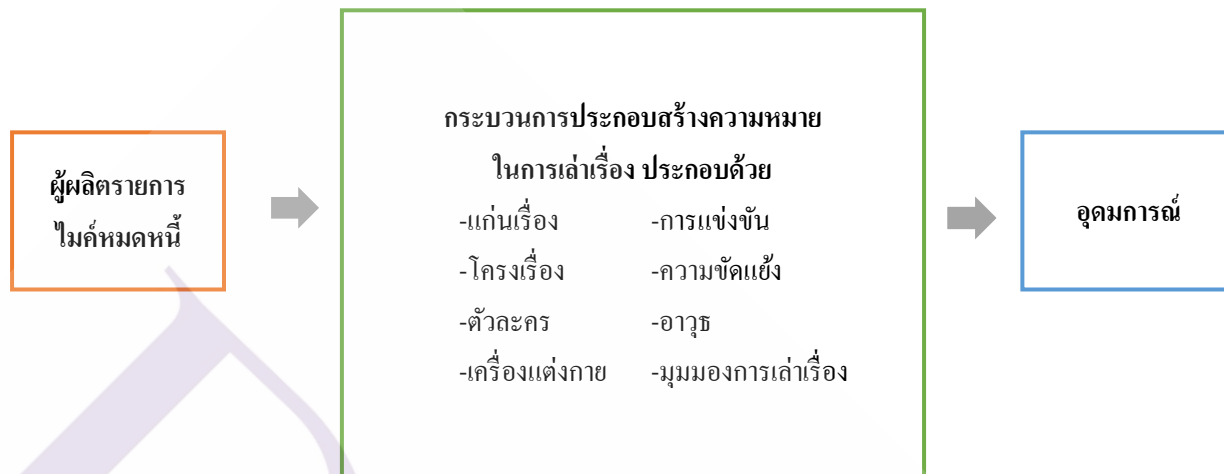
2.2.3 การวิเคราะห์การประกอบสร้างของสื่อ

บัญชา เตส่วน (2560) ศึกษาการประกอบสร้างความหมายผู้ชายแบบเมโทรเซ็กส์ชวล (Metrosexual) ในนิตยสาร Attitude และ Lips มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและการประกอบสร้างความหมายของผู้ชายแบบเมโทรเซ็กส์ชวลที่สื่อผ่านนิตยสาร Attitude และ Lips พบว่าผู้ชายแบบเมโทรเซ็กส์ชวลในนิตยสาร Attitude มีการประกอบสร้างความหมายที่ประกอบด้วย ผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวลมีแรงดึงดูดทางเพศต่อกลุ่มเกย์ เป็นผู้รักการออกกำลังกายและรักสุขภาพ มีร่างกายเป็นสินค้าและทุนทางเศรษฐกิจ และมุ่งเสริมสร้างร่างกายให้สมบูรณ์แบบความเป็นชาย ส่วนการประกอบสร้างความหมายของผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวลในนิตยสาร Lips พบว่า ผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวลมีความสนใจแฟชั่น มีการศึกษาสูง มีรสนิยมในการใช้ชีวิตแบบตะวันตก ดูแลเอาใจใส่ตัวเองในเรื่องสุขภาพและร่างกาย และมีความคิดสร้างสรรค์ มีสำนึกทางสังคม

ด้านกลวิธีในการใช้ภาษาที่เชื่อมโยงกับการประกอบสร้างความหมายของผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวลในนิตยสาร Attitude มี 5 กลวิธี ประกอบด้วย การใช้อุปสรรณ์ลักษณะ ความเปรียบคู่ต่อสู้ การใช้คำแง่บวกสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ผู้ชายแบบเมโทรเซ็กส์ชวล การใช้คำด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การใช้ภาษาแบบเป็นกันเอง และวิธีการทางอวัจนภาษาด้วยภาพ ในส่วนของกลวิธีในการใช้ภาษาที่เชื่อมโยงกับการประกอบสร้างความหมายของผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวลในนิตยสาร Lips มี 5 กลวิธีเช่นกัน ประกอบด้วยการใช้ศัพท์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การใช้ภาษาเป็นกันเอง การใช้อุปสรรณ์ ความเปรียบคู่ต่อสู้ การใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษ และการใช้คำแง่บวกต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้ชายเมโทรเซ็กส์ชวล

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นผู้วิจัยจึงได้รวบรวมมาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อหาคำตอบของคำถามในงานวิจัยเล่มนี้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องที่มีองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ครอบคลุมในการเล่าเรื่อง และจุดยืนของผู้เล่าเรื่อง ผสมกับแนวคิดของเกมโชว์ที่ต้องมีการแข่งขัน เข้ามาร่วมวิเคราะห์ด้วย เมื่อได้คำตอบในส่วนนี้แล้ว ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ร่วมกับปฏิบัติการของอุดมการณ์ ของแนวคิดเรื่องอุดมการณ์อีกต่อหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในรายการ ไมค์หมดหนี้ ถือเป็นการตอบคำถามในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ครอบคลุมและทั้งหมด

2.3. กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงกรอบทางการศึกษากระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไม่ค์หมดหนี้ เพื่อหากระบวนการสร้างอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรายการไม่ค์หมดหนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้” โดยทำการศึกษาถึงกระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ รวมทั้งศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ ซึ่งงานวิจัยเล่มนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่อง (Textual Analysis) ของรายการไมค์หมดหนี้จำนวน 9 เทปรายการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2560 จากทั้งหมด 44 เทปรายการ โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่อง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตรายการไมค์หมดหนี้ ในที่นี้หมายถึง ผู้ควบคุมรายการหรือ โปรดิวเซอร์รายการไมค์หมดหนี้ (Producer) เพื่อให้ทราบถึงการประกอบสร้างความหมายในรายการไมค์หมดหนี้ แล้วนำไปสู่อุดมการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยตัวของผู้วิจัยเองโดยใช้ข้อมูลจากการประกอบสร้างความหมายทั้ง 2 ส่วน นั่นคือข้อมูลจากการเล่าและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์หาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้น และใช้แนวคิด ทฤษฎีเข้ามาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อหาอุดมการณ์ที่พบทั้งหมดของรายการไมค์หมดหนี้

3.1 หน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)

หน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่องกระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ นี้มีด้วยกัน 2 ประเภท คือ

3.1.1. สื่อ (Artifact) ได้แก่ เทปรายการไมค์หมดหนี้

3.1.2. ผู้ผลิต (Individual) ได้แก่ ผู้ควบคุมรายการหรือ โปรดิวเซอร์รายการไมค์หมดหนี้

3.2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้ประชากรในการศึกษาคือ รายการไม่คัมหมัดหนี่ ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) ด้านการร้องเพลง ผลิตรายการโดย บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ออกอากาศทุกวันจันทร์ - พฤหัสบดี เวลา 18.20-19.20 น. ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตั้งแต่รายการไม่คัมหมัดหนี่ได้ออกอากาศไปเมื่อวันที่ 15 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน (เดือนกรกฎาคม 2560) มีจำนวนเทปออกอากาศทั้งหมด 192 เทป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic sampling) มาเป็นเครื่องมือในการเลือกกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ โดยการนำเทปรายการที่ออกอากาศแล้วในช่วงเดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2560 จำนวน 44 เทป คือเทปที่ 228 – 271 มาเรียงตามลำดับ แล้วทำการสุ่มกลุ่มประชากรที่จะนำมาเป็นตัวอย่าง โดยนับเทปที่อยู่ระหว่าง 5 เทป มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ ซึ่งจะได้เป็นเทปลำดับที่ 1 6 11 16 21 27 31 36 และ 42 รวมเป็น 9 เทปตัวอย่าง ซึ่งจากจำนวนของเทปรายการที่เลือกมานี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมและเพียงพอในการศึกษาเนื่องจากเทปรายการแต่ละเทปมีรูปแบบในการนำเสนอไม่แตกต่างกันมากนัก และจากการสุ่มตัวอย่างในลักษณะนี้ทุก ๆ เทปรายการมีโอกาสจะถูกเลือกเท่า ๆ กันด้วย

ตารางที่ 3.1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ต.ค. 60 – ธ.ค.60

ลำดับที่	วันที่/เดือน/พ.ศ.	ตอน หรือ Episode (ep.)
1	2 ตุลาคม 2560	228
2	3 ตุลาคม 2560	229
3	4 ตุลาคม 2560	230
4	5 ตุลาคม 2560	231
5	9 ตุลาคม 2560	232
6	10 ตุลาคม 2560	233
7	11 ตุลาคม 2560	234
8	12 ตุลาคม 2560	235
9	30 ตุลาคม 2560	236

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	วันที่/เดือน/พ.ศ.	ตอน หรือ Episode (ep.)
10	31 ตุลาคม 2560	237
11	1 พฤศจิกายน 2560	238
12	2 พฤศจิกายน 2560	239
13	6 พฤศจิกายน 2560	240
14	7 พฤศจิกายน 2560	241
15	8 พฤศจิกายน 2560	242
16	9 พฤศจิกายน 2560	243
17	13 พฤศจิกายน 2560	244
18	14 พฤศจิกายน 2560	245
19	15 พฤศจิกายน 2560	246
20	16 พฤศจิกายน 2560	247
21	20 พฤศจิกายน 2560	248
22	21 พฤศจิกายน 2560	249
23	22 พฤศจิกายน 2560	250
24	23 พฤศจิกายน 2560	251
25	27 พฤศจิกายน 2560	252
26	28 พฤศจิกายน 2560	253
27	29 พฤศจิกายน 2560	254
28	30 พฤศจิกายน 2560	255
29	4 ธันวาคม 2560	256
30	5 ธันวาคม 2560	257
31	6 ธันวาคม 2560	258
32	7 ธันวาคม 2560	259
33	11 ธันวาคม 2560	260
34	12 ธันวาคม 2560	261
35	13 ธันวาคม 2560	262

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	วันที่/เดือน/พ.ศ.	ตอน หรือ Episode (ep.)
36	14 ธันวาคม 2560	263
37	18 ธันวาคม 2560	264
38	19 ธันวาคม 2560	265
39	20 ธันวาคม 2560	266
40	21 ธันวาคม 2560	267
41	25 ธันวาคม 2560	268
42	26 ธันวาคม 2560	269
43	27 ธันวาคม 2560	270
44	28 ธันวาคม 2560	271

ประกอบด้วย

3.2.1 เทปที่ 228 ออกอากาศเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2560

ไมค์หมดหนี้ EP228 | ลงค่าโฆษณาแทนเพื่อครอบครัวส่งมอบที่ป่วยหนัก | 2 ต.ค. 60 FULL HD
 62,156 ครั้ง 209 41

ภาพที่ 3.1 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228

3.2.2 เทปที่ 233 ออกอากาศเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2560

ภาพที่ 3.2 แม่ครัวหัวป่าก์ เทปที่ 233

3.3.3 เทปที่ 238 ออกอากาศเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

ภาพที่ 3.3 แม่ครัวหัวป่าก์ เทปที่ 238

3.3.4 เทปที่ 243 ออกอากาศเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

ภาพที่ 3.4 แม่ครัวหัวป่าก์ เทปที่ 243

3.3.5 เทปที่ 248 ออกอากาศเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

ไมค์หมดหนี้ EP248 | ลุงบุญมีผิดหวังเพราะรักถึง4ครั้งจนคิดฆ่าตัวตาย | 20 พ.ย. 60 FULL HD

ดู 60,798 ครั้ง

👍 251 🗨️ 46 📌 แชร์ 📺 ...

ภาพที่ 3.5 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248

3.3.6 เทปที่ 253 ออกอากาศเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

สำหรับเทปนี้ผู้วิจัยได้นับเพิ่มอีก 1 เทป เพื่อเลื่อนมาวิเคราะห์ในเทปที่ 254 ออกอากาศเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 เนื่องจากเทปที่ 253 ไม่สามารถเปิดดูย้อนหลังจากโปรแกรม YouTube ได้

ไมค์หมดหนี้ EP254 | ป้าน้ำผึ้งมีคดีฟ้องหลานแม่แรงขายเงินหนักเพราะแรง | 29 พ.ย. 60 FULL HD

การดู 43,023 ครั้ง

👍 173 🗨️ 32 📌 แชร์ 📺 ...

ภาพที่ 3.6 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 254

3.3.7 เทปที่ 258 ออกอากาศเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2560

ไมค์หมดหนี้ EP258 | ป้าโหลบ้ำใจถูกสาวกลายเป็นคนเสียสติเพราะเหล้า | 6 ธ.ค. 60 FULL HD

ดู 54,856 ครั้ง

👍 190 🗨️ 28 📌 แชร์ 📺 ...

ภาพที่ 3.7 ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258

3.3.8 เทปที่ 263 ออกอากาศเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2560

แม่คัมหมดนี่ EP.263 | ป้าพนมโพธิ์พระรังสีงอนดูแลสามีพิการ19ปี | 14 ธ.ค. 60 FULL HD
ดู 42,090 ครั้ง

ภาพที่ 3.8 แม่คัมหมดนี่ เทปที่ 263

3.3.9 เทปที่ 268 ออกอากาศเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560

แม่คัมหมดนี่ EP.268 | พี่ม่เอมากเป็นภาระของใครสู้แม่ดวงดาวใกล้มีดับ | 25 ธ.ค. 60 FULL HD
ดู 41,786 ครั้ง

ภาพที่ 3.9 แม่คัมหมดนี่ เทปที่ 268

ด้านผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการแม่คัมหมดนี่ที่ผู้วิจัยเลือกนั้น ต้องเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการแม่คัมหมดนี่โดยตรง ผู้วิจัยจึงเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่สามารถอธิบายรายละเอียดในกระบวนการการผลิต การดำเนินรายการที่สะท้อนอุดมการณ์ต่าง ๆ ออกมาได้ จำนวน 1 คนคือ คุณชวิศฐานิต ชัยชาติ หัวหน้าผู้ควบคุมรายการ (Group Head Producer) มาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นหากระบวนการการประกอบสร้าง ความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิต

ภาพที่ 3.10 คุณชวิศฐานิต ชัยชาติ

3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) จากเทปรายการที่ได้ทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้แล้วจำนวน 9 เทปรายการ โดยวิเคราะห์จากการถอดเครื่องมือการวิเคราะห์ที่จำเป็นตามหลักแนวความคิดการเล่าเรื่อง (Narrative) จำนวน 8 ขั้นตอน เพื่อค้นหาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ โดยพิจารณาจากความคิด ความเชื่อที่ปรากฏในรายการว่ามีอะไรบ้าง และมีลักษณะอย่างไร โดยวิเคราะห์จากหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1 แก่นเรื่อง (Theme)

คือ การวิเคราะห์ใจความสำคัญ แนวความคิดหลัก สาร ประเด็นต่าง ๆ ของการเล่าเรื่องในรายการไมค์หมดหนี้ที่เกิดขึ้น เพื่อจะหาจุดประสงค์ของการสื่อสารของผู้ผลิตรายการที่ส่งผ่านไปยังผู้ชม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเห็นถึงอุดมการณ์ที่ต้องการถ่ายทอดให้ได้รับรู้รวมทั้งแก่นเรื่องที่สำคัญที่รากรประเภทแข่งขันความสามารถ อย่างเกมโชว์ขาดไม่ได้ นั่นคือ การแข่งขัน (Competition)

2 การแข่งขัน (Competition)

คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของรายการประเภทเกมโชว์ ที่ขาดไม่ได้ ซึ่งประเด็นหลัก ๆ ที่นำมาวิเคราะห์หาการประกอบสร้างความหมายที่แฝงอยู่ในรายการไมค์หมดหนี้ คือ

วิธีการแข่งขัน และ รางวัลในการแข่งขัน ถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น และเป็นสิ่ง que ผู้เข้าแข่งขันมีความสนใจและต้องการเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากการวิเคราะห์หาอุดมการณ์มาจัดกลุ่มข้อมูลเข้าด้วยกัน โดยพิจารณาจากข้อมูลที่พบซ้ำ ว่ามีความคิดความเชื่อใดบ้างที่ปรากฏในรายการ และทำการวิเคราะห์อุดมการณ์ที่พบเหล่านั้นว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร โดยอาศัยกรอบแนวคิด และทฤษฎีมาประกอบการวิเคราะห์

สำหรับการวิเคราะห์แก่นเรื่อง (Theme) กับ การแข่งขัน (Competition) ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจภาพรวมรูปแบบของรายการไมค์หมัดนี้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน และเพื่อให้ง่ายต่อการหาความหมายที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของรายการ

3 โครงเรื่อง (Plot)

ใช้วิเคราะห์ลำดับเหตุการณ์โดยรวมของรายการไมค์หมัดนี้ โดยการวิเคราะห์ตามแบบจำลองพีระมิดไฟทาก (Freytag's Pyramid) ของ G.Freytag (1698) ประกอบด้วย

- 1) ขึ้นเริ่มเรื่อง หรือ Exposition
- 2) ขึ้นพัฒนาเหตุการณ์ หรือ Incidental Moment
- 3) ขึ้นจุดหักเห หรือ Turning Point
- 4) ขึ้นของการแก้ไขปัญหา หรือ Falling Action
- 5) ขึ้นคลี่คลาย หรือ Climax
- 6) ขึ้นของบทสรุป/ตอนจบ หรือ Conclusion

4 ความขัดแย้ง (Conflict)

คือ การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์เชิงลบที่เกิดขึ้นในการเล่าเรื่องของรายการไมค์หมัดนี้ โดยแบ่งประเภทของความขัดแย้งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

4.1 ความขัดแย้งภายในจิตใจ (ของมนุษย์) / ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตัวละคร จะมีความสับสน หรือยุ่งยากลำบากใจในการตัดสินใจเพื่อจะกระทำการอย่าง que คิดเอาไว้ เช่น ความขัดแย้งกับสำนึกที่รับผิดชอบ หรือความรู้สึกขัดแย้งกับกฎเกณฑ์ทางสังคม

4.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ รูปแบบความขัดแย้งที่มักพบเห็นได้ในเรื่องเล่าโดยทั่วไปที่แสดงให้เห็นถึงการไม่ลงรอยกัน ของตัวละคร 2 ตัว หรือ 2 กลุ่ม โดยที่มาของความขัดแย้งนั้นอาจจะมาจากผลประโยชน์ ความคิดเห็น จุดยืนทางการเมือง ศาสนา ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ไม่ตรงกัน

หรือพูดง่าย ๆ คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เห็นด้วยในการกระทำหรือมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ผลมาจากความแตกต่างของบุคคลในด้านของการรับรู้ พื้นฐานการศึกษา และครอบครัว

4.3 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม (Interpersonal and Social Relationships Conflict) คือ ความขัดแย้งระหว่างคนกับกฎเกณฑ์ ระเบียบหรือโครงสร้างของสังคม อยู่ในรูปของนามธรรมเมื่อเทียบกับความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) จะมองเห็นตัวตนของคนหรือกลุ่มคนเป็นรูปธรรมมากกว่า เช่น การต่อสู้กับธรรมเนียม ประเพณีความเชื่อในสังคม โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ/การเมือง หรือความเชื่อทางศาสนา ซึ่งคู่ตรงข้ามของบุคคลนั้นจะมีอำนาจมากกว่า

4.4 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับพลังงานนอก (Interpersonal Relationships with Natural Energy Conflict) คือ ความขัดแย้งที่ใช้ในการเล่าเรื่องบางแนวหรือบางตระกูล (Genre) เท่านั้น เช่น หนังสื หนังสืหายณะ นวนิยายแนววิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งพลังงานภายนอกในที่นี้อาจจะเป็นพลังธรรมชาติหรือพลังเหนือธรรมชาติ ก็ได้

สำหรับการวิเคราะห์โครงเรื่อง (Plot) กับ ความขัดแย้ง (Conflict) ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและมองเห็นภาพของการประกอบสร้างความหมายของรายการไมค์หมัดนี้ในแต่ละช่วงรายการได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

5 ตัวละคร (Character)

คือ การวิเคราะห์ลักษณะอุปนิสัยใจคอ การกระทำ ความคิด การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของตัวละคร ว่ามีลักษณะเช่นไร เพื่อดึงอุดมการณ์ที่ได้จากความแตกต่างลักษณะต่าง ๆ ของตัวละครออกมา

6 เครื่องแต่งกาย (Costume)

คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบสมทบขององค์ประกอบหลัก ในตัวละคร ว่ามีลักษณะการสวมใส่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ที่ต่างหรือเหมือนกันอย่างไร

7 อาวุธ (Weaponry)

คือ การวิเคราะห์สิ่งที่เป็นเครื่องมือที่ผู้เข้าแข่งขันนำมาใช้ในการต่อสู้ในรายการไมค์หมัดนี้ เพื่อค้นหาอุดมการณ์แฝงที่อยู่ในตัวครั้นั้น ๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในที่นี้คือ การร้องเพลง ผลงานเพลง บทเพลง นั้นเอง

8 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

คือ การวิเคราะห์ส่วนที่สำคัญที่จะบ่งบอกถึงคนที่เป็นผู้ถ่ายทอดอุดมการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องเล่า โดยแบ่งมุมมองการเล่าเรื่องออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

6.1 การเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง (The First-Person Narrative) คือ การเล่าเรื่องที่ผู้เล่าจะใช้สรรพนามว่า ฉัน ผม ข้าพเจ้า เรา พวกเรา ดิฉัน (ตามไวยากรณ์ของไทยในบุรุษที่ 1) ผู้เล่าจะเปิดเผยเรื่องราวให้แก่ผู้ชมได้เฉพาะในสิ่งที่ตนเองเห็น ได้ยิน สัมผัสหรือความคิดของตนเองเท่านั้น พูดย่าง ๆ ว่าวิธีนี้เหมาะกับการบอกเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้น หรือการแสดงความคิดเห็นของผู้เล่า โดยมุมมองการเล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่หนึ่งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ แบบตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่องให้ฟังโดยตรง กับ แบบผู้เห็นเหตุการณ์เป็นผู้เล่าเรื่อง

6.2 การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สอง (The Second Narrative) คือ การเล่าเรื่องแบบวิธีนี้มีน้อยและหายากมาก เพราะผู้ที่เล่าเจาะจงให้เป็นตัวเอกของเรื่องคือ ตัวคุณเอง (หมายถึงผู้ชม) เป็นผู้ดำเนินการอยู่ในเรื่องภายใต้การบอกเล่าของคนเล่าการเล่ามักขึ้นต้นด้วยคำว่า คุณ คงยากที่ผู้ชมจะพอใจเมื่อถูกเล่าเรื่องของตัวเองจากคนอื่น ดังนั้นจึงเห็นวิธีการและมุมมองการเล่าเรื่องเช่นนี้ในการให้คำแนะนำมากกว่า

6.3 การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third-Person Narrative) คือ การเล่าเรื่องจากมุมมองนี้ตัวละครจะถูกกล่าวถึงโดยมักจะใช้ว่า เขา เธอ หญิงสาว ชายหนุ่ม ดาแก่ มั่น หรือเอ่ยชื่อตัวละครที่ผู้ควบคุมรายการเลือกที่จะเห็นผู้ที่เล่าเรื่อง และอาจเปิดเผยให้คนอ่านได้ในสิ่งที่เขาเห็น รวมไปถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละครด้วย มุมมองนี้แบ่งออกเป็น 3 แบบคือ ผู้เล่ารู้เห็นทุกอย่างรวมถึงสิ่งที่อยู่ในหัวของตัวละครทุกตัว ผู้เล่าเห็นสิ่งที่ตัวละครแสดงออกแต่ไม่รู้สิ่งที่อยู่ในหัวของตัวละคร และตัวละครเป็นผู้เล่าและรู้สึกที่อยู่ในหัวตัวเองแต่ไม่รู้สิ่งที่อยู่ในหัวตัวละครอื่น

6.4 การเล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective Narrative) คือ มุมมองที่ผู้ผลิตรายการพยายามที่จะให้เกิดความเห็นที่เป็นกลาง ปราศจากอคติในการนำเสนอ แต่เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นการสังเกตจากคนนอกโดยจะให้ผู้ชมทำการตัดสินใจและเลือกเชื่อในสิ่งที่ตนเองคิดผู้ผลิตจะใช้มุมมองที่ให้ความรู้สึกเหมือนจริงไม่ใช้การปรุงแต่งหรือเทคนิคการตัดต่อที่หวือหวา เพื่อให้ความหมายที่เกิดมีความเป็นกลางมากที่สุด การเล่าเรื่องในมุมมองนี้พบบ่อยในภาพยนตร์แนวสมจริง (Realism)

6.5 การเล่าเรื่องแบบผู้รอบรู้ (The Omniscient Narrative) คือ การเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัดสามารถหยั่งรู้จิตใจของตัวละครได้ทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และข้ามพัน

ข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคต และสามารถทำการสำรวจความฝันของตัวละครทุกตัวได้อย่างไร้ขอบเขต

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) จากผู้ควบคุมรายการ หรือ Producer รายการไมค์หมดหนี้ โดยวิเคราะห์ร่วมกับผลที่ได้จากการเล่าเรื่อง (Narrative Analysis) ข้างต้น เพื่อหากระบวนการประกอบสร้างความหมายจากการเล่าเรื่องของผู้ผลิตในรายการไมค์หมดหนี้ว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งผู้วิจัยจะทำการจับประเด็นสำคัญเพื่อใช้ในการตีความหมาย และเชื่อมโยงข้อสรุปที่ค้นพบในการสัมภาษณ์เข้าด้วยกัน ขั้นตอนดังกล่าวจะนำไปสู่การสะท้อนและปรากฏออกมาเป็นอุดมการณ์ต่าง ๆ โดยผู้วิจัยจะพิจารณาว่าผู้ควบคุมรายการได้ประกอบสร้างอุดมการณ์ไว้ในขั้นตอนใดบ้างของการผลิต และมีวิธีการประกอบสร้างอย่างไร

แนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ควบคุมรายการไมค์หมดหนี้

- 1) ความเป็นมาของการผลิตรายการไมค์หมดหนี้มาจากอะไร
- 2) การคัดเลือกผู้ดำเนินรายการ (พิธีกร) ผู้เข้าแข่งขัน และกรรมการในรายการฯ มีวิธีการคัดเลือกอย่างไรบ้าง
- 3) บริบททางสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือไม่กับเนื้อหาและการผลิตรายการไมค์หมดหนี้
- 4) สิ่งที่ทีมผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ต้องการให้ผู้ชมได้รับคืออะไร
- 5) แนวคิดหลักของรายการไมค์หมดหนี้มุ่งหวัง หรือมุ่งเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร
- 6) ทีมผู้ผลิตมีการสอดแทรกความคิด ความเชื่อ หรืออุดมการณ์เข้าไปในรายการไมค์หมดหนี้หรือไม่ และมีวิธีการหรือเทคนิคอย่างไร
- 7) ทำไหมถึงให้สโลแกนอม 150 ว่า “เงินทุนชีวิตเป็นกำลังใจในการฮีตสู้ชีวิต 50,000 บาท” กำหนดขึ้นเอง หรือว่าทางอม 150 เป็นคนกำหนดมาให้
- 8) มีการจัดเตรียมเสื้อผ้าของผู้เข้าแข่งขันอย่างไร
- 9) มีการกำหนดจำนวนของญาติผู้เข้าแข่งขันด้วยหรือไม่ว่าสามารถเข้าไปนั่งในห้องบันทึกเทปได้กี่คน
- 10) การสัมภาษณ์ญาติหรือผู้ติดตามมาด้วยของผู้เข้าแข่งขันทางรายการพยายามจะสื่อถึงอะไรหรือไม่

11) ได้มีการกำหนดชื่อตอนหรือไม่ว่า แต่ละตอนชื่ออะไร แล้วใช้อะไรมาเป็นตัวตั้งชื่อเทปรายการแต่ละเทป

12) หลังจากนี้รายการไมค์หมดหนี่จะเป็นไปในทิศทางใด หรือจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเพิ่มเติมอีกหรือไม่ อย่างไร

13) ในรายการไมค์หมดหนี่ได้มีการกำหนดรูปแบบรายการแต่ละช่วงอย่างไร

14) คำว่า “หนี่ที่หน้าสนใจ” หมายถึงอย่างไรในมุมมองของผู้ผลิต

15) ในรายการส่วนมากจะมีคำว่า “คนสู้ชีวิต” คำนี้มีแนวคิดมาจากอะไร

16) ในการตัดสินผู้แพ้หรือขณะมีการพูดคุยกันก่อนหรือไม่ว่าจะเป็นไปในรูปแบบใด

17) มีการกำหนดรูปแบบของคณะกรรมการตัดสินหรือไม่ ว่า คนนี้ต้องเป็นแบบนี้ คนนั้นต้องเป็นแบบนี้ ฯลฯ

การศึกษากระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี่ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง (Narrative) และ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) ของผู้ควบคุมรายการ ด้วยการใช้หลักแนวคิดและทฤษฎีมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์หาอุดมการณ์การที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology), แนวคิดเรื่องการเล่าเรื่อง (Narrative), แนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Construction of Social Reality), แนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiology), แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์ (Television production), และแนวคิดเรื่องรายการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest)

3.4. การนำเสนอผลการวิจัย

สำหรับการศึกษา กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี่ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical descriptive research) ด้วยการนำเสนอเป็นบท ดังนี้

บทที่ 1	บทนำ มีการนำเสนอถึงที่มาและความสำคัญของงานวิจัย
บทที่ 2	นำเสนอแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3	นำเสนอระเบียบวิธีวิจัย
บทที่ 4	นำเสนอชุดของอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี่ โดยมีประเด็นดังนี้

1 นำเสนอรายละเอียดการวิเคราะห์อุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ จำนวน 9 เทป ปรายหารว่าในแต่ละเทปรายการมีอุดมการณ์อะไรแอบแฝงไว้บ้าง และแต่ละอุดมการณ์มีลักษณะเป็นอย่างไร โดยแยกตามองค์ประกอบการเล่าเรื่องจำนวน 8 องค์ประกอบ คือ แก่นเรื่อง (Theme), การแข่งขัน (Competition), โครงเรื่อง (Plot), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), เครื่องแต่งกาย (Costume), อาวุธ (Weaponry) และ มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)

2 นำเสนอการวิเคราะห์กระบวนการประกอบสร้างความหมายของผู้ผลิต รายการไมค์หมดหนี้ ที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ควบคุมรายการไมค์หมดหนี้ จำนวน 1 คน ว่ามีการประกอบสร้างความหมายอะไรบ้างในมุมมองของผู้ผลิต

3 สรุปผลการค้นพบการประกอบสร้างความหมายในการวิเคราะห์การเล่า เรื่องของกลุ่มตัวอย่างเทปรายการไมค์หมดหนี้จำนวน 9 เทป และการสัมภาษณ์ร่วมกัน

4 สรุปผลการค้นพบอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นในรายการไมค์หมดหนี้

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในงานวิจัย

บทที่ 4

วิเคราะห์รายการไม่คัมหมัดหน้า

การวิเคราะห์กระบวนการการสร้างอุดมการณ์ในรายการไม่คัมหมัดหน้า จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไม่คัมหมัดหน้า โดยการวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่อง (Textual Analysis) ของรายการไม่คัมหมัดหน้าจำนวน 9 เทปรายการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2560 โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่อง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตรายการไม่คัมหมัดหน้า ในที่นี้หมายถึง ผู้ควบคุมรายการหรือ โปรดิวเซอร์รายการไม่คัมหมัดหน้า (Producer) เพื่อให้ทราบถึงการประกอบสร้างความหมายในรายการไม่คัมหมัดหน้า แล้วนำไปสู่อุดมการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไม่คัมหมัดหน้า ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง โดยใช้ข้อมูลจากการประกอบสร้างความหมายทั้ง 2 ส่วนนั้นคือ ข้อมูลจากการเล่าเรื่องและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์หาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเข้ามาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อหาอุดมการณ์ที่พบทั้งหมดของรายการไม่คัมหมัดหน้า ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์เทปรายการไม่คัมหมัดหน้า

4.1 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228

ภาพที่ 4.1 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228 ออกอากาศเมื่อวันจันทร์ ที่ 2 ตุลาคม 2560

4.1.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228 ที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 2 เดือนตุลาคม พ.ศ.2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่างนายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) อายุ 51 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ และนายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) อายุ 51 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

ลุงยะ ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีก ไม่สามารถทำงานหนักได้ ปัจจุบันประกอบอาชีพทำไร่ทำสวน ปลูกผักขาย อาศัยอยู่กับภรรยาเพียง 2 คน ภรรยาของลุงยะก็ป่วยเป็นเบาหวาน จนต้องตัดขา กลายเป็นผู้พิการ สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ลุงยะได้ไปกู้เงินกองทุนหมู่บ้านจำนวน 42,460 บาท มาลงทุนเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ แต่ขาดทุน

ลุงลำไย อาศัยอยู่กับภรรยาและครอบครัวของภรรยา แต่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลบ้านแม่ และบ้านพี่ชายไปพร้อม ๆ กัน ลุงลำไยมีลูกชาย 2 มีแม่ที่ต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะแม่ลุงลำไยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งลุงลำไยยังมีพี่ชายที่เสียดสีไม่สามารถควบคุมตนเองไม่ได้เนื่องจากผิดของยาเสพติด 1 คน และพี่ชายอีก 1 คน ป่วยเป็นกล้ามเนื้ออ่อนแรง ไม่สามารถดูแลตนเองได้ที่ สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ลุงลำไยได้ไปกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาซ่อมแซมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมากระยะสุดท้าย จำนวน 160,000 บาท

ดังนั้นการแข่งขันของลุงยะและลุงลำไยจึงเกิดขึ้น ลุงยะนำผลงานเพลงคนหัวใจโตรมของยอดรัก สลักใจ มาเป็นเพลงในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นเพลงลูกทุ่งที่มีจังหวะของ

คนตรีซ่า เนื้อหากล่าวถึงผู้ชายคนหนึ่งที่ถูกแฟนสาวทิ้งจากบ้านนอกไปอยู่ในเมืองกรุง (กรุงเทพฯ) โดยไม่ใช่ดี จนทำให้ผู้ชายคนดังกล่าวต้องทุกข์ตรอมใจ หัวใจเจ็บปวด แต่ก็ยังอ่อนวอน รอคอย ให้ผู้หญิงกลับมาหาตนเองอยู่เสมอ พร้อมทั้งให้อภัยในสิ่งที่เกิดขึ้น

ลุงลำไย ได้นำเพลงหยาดเหงื่อเพื่อแม่ ของเอกพล มนต์ตะการ มาเป็นเพลงในการแข่งขัน ซึ่งก็เป็นแนวเพลงลูกทุ่ง ทำนองช้า ๆ เช่นกัน เนื้อหาเกี่ยวกับลูกผู้ชายคนหนึ่งที่ต้องจากภูมิลำเนาเข้ามาทำงานในเมืองหลวง (กรุงเทพฯ) เพื่อเก็บเงินส่งให้แม่ที่อยู่ต่างจังหวัดด้วยความจน จึงยอมลำบากเองเพื่อให้แม่ได้สบาย พยายามทำทุกอย่างเพื่อแลกเงินกลับไปให้แม่ของตนเอง โดยหวังว่าบั้นปลายชีวิตของแม่นั้นจะได้สบายหลังที่ต้องอดทนเลี้ยงลูกด้วยความยากจนมาโดยตลอด

ส่วนของรางวัล หรือสิ่งที่ลุงยะและลุงลำไยต้องการนั้นคือเป้าหมายเดียวกัน คือ การเป็นผู้ชนะด้วยเสียงร้องที่ตนเองได้พยายามร้องออกมาให้ชนะใจกรรมการ แล้วเข้าไปค้นหาไมค์หมดหนึ่งผลการตัดสินพบว่า ลุงลำไย เป็นผู้ชนะการแข่งขันร้องเพลงในรายการไมค์หมดหนึ่ง เทปที่ 228 เป็นแชมป์ 1 สมัย ด้วยคะแนน 3 ต่อ 0 ลุงลำไยได้มีโอกาสเข้าไปหาไมค์หมดหนึ่งในรอบต่อไป ส่วนลุงยะที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงินปลอบใจกลับบ้านไป 5,000 บาท

ในรอบของการค้นหาไมค์หมดหนึ่ง ลุงลำไยต้องเลือกไมค์เพียงตัวเดียว จากไมค์ทั้งหมด 16 ตัว ลุงลำไยจึงเลือกไมค์หมายเลข 15 ที่คาดว่าเป็นไมค์หมดหนึ่ง ปรากฏว่าไมค์หมายเลข 15 ไม่ดัง หมายถึงไม่ใช่ไมค์หมดหนึ่งที่แท้จริง ดังนั้นลุงลำไยจึงได้เพียงลดหนี้ไป 10,000 บาท จากหนี้ทั้งหมด 160,000 บาท เหลือ 150,000 บาท แต่ยังคงมีโอกาสเข้าไปแข่งขันกับผู้ทำชิงคนใหม่จนกว่าจะหาไมค์หมดหนึ่งพบและปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าลุงลำไยจะตรอบ ดังนั้น ในเทปนี้ M150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัล จำนวน 50,000 บาท

4.1.2. โครงเรื่อง (Plot)

ขึ้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไมค์หมดหนึ่ง เทปที่ 228 ก่อนเข้าสู่เวทีหลักภายในห้องบันทึกเทปได้เปิดเพลงประจำรายการเพื่อเป็นการนำเขารายการด้วยเนื้อหาที่ว่า “ไมค์จะทำให้หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้” พร้อมกับกล้องตัดมายังเวทีหลักที่มีพิธีกร (นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง) อยู่บนเวที

พิธีกร ได้ทักทายและบอกถึงกติกาในการเข้าแข่งขัน พร้อมเงินรางวัลและเงินสนับสนุน ที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อเป็นผู้ชนะ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ว่า “สวัสดิ์ครับคุณผู้ชมครับ ขอต้อนรับคุณผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการไมค์หมดหนี้ครับ คนที่เป็นหนี้ไม่ว่าจะเป็นหนี้ที่เกิดจาก

อะไรก็ตาม ทุกวันนี้ที่เกิดขึ้นถ้ามาในรายการของเราแล้วหมดหนี้ M150 จะมอบทุนชีวิตให้เป็นกำลังใจในการฮีตสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท และวันนี้ก็เช่นเคยครับ 2 ท่านที่เป็นหนี้ ทั้งคู่ต้องการหมดหนี้ มาจากภาคอีสานเช่นเดียวกัน อายุก็เท่ากัน เป็นผู้ชายเหมือนกัน ขอเสียงปรบมือต้อนรับลูงยะ จากชัยภูมิ และลุงลำไย จากกาฬสินธุ์”

หว่างผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน เดินขึ้นเวทีหลักก็ได้มีการเกิดเพลงประจำรายการ โดยมีเนื้อหาว่า “ไมค์จะทำให้หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้” ไปด้วย ขณะเดียวกันก็มีเสียงปรบมือจากผู้ชมในห้องบันทึกเทปไปด้วยเช่นกัน

ในช่วงของการเปิดเรื่องนี้รายการไมค์หมดหนี้ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นจุดหลักให้กับรายการ โดยถูกถ่ายทอดจากรูปลักษณ์ภายนอก การแต่งกาย และคำพูดในการทักทายผู้ชม

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

พิธีกรเริ่มแนะนำผู้เข้าแข่งขันแต่ละคน โดยเริ่มจากลูงยะ ด้วยการสัมภาษณ์ และ เปิด Video Tape Recorder (VTR) ซึ่งทุกครั้งที่เราเรียกผู้เข้าแข่งขันพิธีกรจะเรียกว่า “คนสู้ชีวิต”

ลูงยะ หรือ นายวิริยะ สีม่วง อายุ 51 ปี เกษตรกรชาวอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ป่วยเป็นโรคกระเพาะทะลุ เลือดออกในสมองจนทำให้เป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีกไม่สามารถทำงานหนักได้ ลูงยะอาศัยอยู่กับภรรยาเพียง 2 คน ภรรยาของลูงยะก็ป่วยเป็นเบาหวานจนต้องตัดขาขวาทิ้งไปหนึ่งข้าง กลายเป็นคนพิการ ทั้งสองช่วยกันปลูกผักสวนครัวในบริเวณพื้นที่บ้านของตนเองเพื่อนำออกไปขายในตลาด โดยลุงลำไยจะเป็นคนดูแล เก็บผลผลิต ส่วนภรรยาจะเป็นผู้ที่เอาผักเหล่านั้นใส่รถไปขายในตลาด ถือเป็นรายได้หลักในการประกอบอาชีพ เนื่องจากทั้ง 2 ไม่สามารถทำงานรับจ้างหนัก ๆ ได้ สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ลูงยะได้ไปกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้านมา จำนวน 42,460 บาท เพื่อนำมาลงทุนเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ หวังว่าจะได้เก็บไข่ไปขายในตลาด แต่แล้วเมื่อเลี้ยงไปซักรกเปิดและไก่เหล่านั้นกลับไม่ไข่ จึงทำให้ขาดทุน ยังไม่สามารถนำเงินจำนวนดังกล่าวคืนให้กับสหกรณ์หมู่บ้านได้

ลูงยะ กล่าวว่า “การเป็นหนี้มันลำบากมาก อยากกินอะไรก็ไม่ได้กินเหมือนคนอื่นเขา ถ้าหมดหนี้ก่อนนี้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวผมและภรรยาคงจะดีขึ้นกว่านี้” พร้อมทั้งมีการเปิด Video Tape Recorder (VTR) ที่นำเสนอเรื่องราวความเป็นอยู่ของลูงยะและภรรยาในบ้านพัก ที่อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ขณะเดียวกันก็มีการตัดภาพมายังผู้ชมรายการในห้องบันทึกเทป กรรมการ ภรรยาของลูงยะที่เข้ามานั่งให้กำลังใจภายในห้องบันทึกเทป รวมทั้งมีการเปิดเพลงบรรเลงในจังหวัดที่ซ้ำ ดึงภาพให้ช้าลงในช่วงเพื่อเป็นการกระชากอารมณ์ของผู้ชมเป็นช่วง ๆ

ลุงยะได้นำเพลงคนหัวใจโทรม ของยอดรัก สลักใจ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการประกวดชนะเลิศร้องเพลง ทางรายการได้มีการตัดภาพไปยังบางช่วงบางตอนของ Video Tape Recorder (VTR) ด้วย เมื่อลุงยะร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอฟังความคิดเห็น และคำแนะนำจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก อาภาพร นครสวรรค์ (ชาย) ต่อด้วย สุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ

อาภาพร ได้มีการพูดคุยกับลุงยะถึงการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันกับภรรยาจึงทราบว่าลุงยะกับภรรยาอยู่ด้วยกันมาแล้วกว่า 20 ปี ยังมีความสุขที่ยังพอช่วยกันทำมาหากินได้ เพียงแค่มีบางช่วงที่รู้สึกน้อยใจในชีวิตของตนเองบ้าง โดยเฉพาะช่วงที่มีโรคภัยไข้เจ็บเข้ามาเบียดเบียน คุณอาภาพรได้กล่าวให้กำลังใจลุงยะว่า “ทุกคนไม่ยากให้มันเกิดขึ้น แต่ในเมื่อมันเกิดขึ้นแล้วเราก็ต้องยอมรับมัน เมื่อเรายอมรับมันได้แล้วเราก็ทำได้เท่าที่เราทำ สุขภาพจิตเราก็จะดี ร่างกายเราก็จะแข็งแรง จิตใจเราก็จะเข้มแข็ง และมันก็พร้อมที่จะสู้กับทุกสิ่งทุกอย่าง” ก่อนจะมีการพูดถึงการร้องเพลงของลุงยะที่ฟังผ่านพ้นไปเมื่อสักครู่ ว่า “สำหรับการร้องเพลงเข้าใจว่าครึ่งซีกของร่างกายลุงยะค่อนข้างควบคุมได้ยาก แต่ร้องได้ขนาดนี้ก็ถือว่าไม่ธรรมดา ไม่น่าเกลียดเลย”

สุนารี ได้พูดถึงเรื่องราวชีวิตครอบครัวการต่อสู้ดิ้นรนของลุงยะและภรรยาก็มองว่าอดเยี่ยมตามไม่ได้ เนื่องจากการต่อสู้ดิ้นรนนั้นยังมีมุมที่น่ารัก ๆ ซ่อนอยู่ เพราะทั้ง 2 คนใช้ชีวิตคู่ด้วยรักที่บริสุทธิ์ มีความเห็นใจ มีความสงสารซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งพูดถึงแนวคิดของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชการที่ 9 ด้วย เนื่องจากได้สังเกตว่าหน้าบ้านของลุงยะได้เขียนป้ายติดไว้ว่า ตามรอยพ่อ เศรษฐกิจพอเพียง ก่อนให้กำลังใจ ชื่นชม และพูดถึงการร้องเพลงของลุงยะ ว่า “ถึงแม้ร่างกายจะพิการแต่ทั้งคู่ก็อยู่อย่างมีความสุขได้ เพราะทั้งคู่ไม่ใช่คนโลกขอเป็นกำลังใจให้ลุงยะ สำหรับการร้องเพลงไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่คนที่เป็นอัมพฤกษ์จะบังคับอวัยวะในการออกเสียงได้เกือบ 100% ถือว่าไม่ธรรมดาเลย ต้องรอดูคู่ต่อสู้อีกครั้งว่าจะเป็นอย่างไร”

ลุงยะ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เห็นถึงคนจน ที่ต้องอดทน ดิ้นรนสู้ชีวิต เพื่อภรรยา หรือการเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลรับผิดชอบครอบครัวให้ดีที่สุด เป็นตัวละครที่มีหนี้ในระบบ และไม่คิดที่จะหนีหนี้

ขั้วจุดหักเห (Turning Point)

พิธีกรเริ่มแนะนำผู้เข้าแข่งขันคนต่อมา คือ ลุงลำไย ด้วยการสัมภาษณ์และ เปิด Video Tape Recorder (VTR)

ลุงลำไย หรือ นายลำไย พังน้ำคำ อายุ 51 ปี เกษตรกรชาวอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัวของภรรยา มีลูกชาย 2 คน มีพี่น้อง 8 คน พี่ชายคนโตเสียชีวิตเพราะยาเสพติด ส่วนพี่ชายคนที่ 5 ป่วยเป็นกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่สามารถทำงานหนักได้ ส่วนแม่ก็อายุมากแล้วป่วยเป็นความดันลูกเดินลำบาก ลุงลำไยถือเป็นหัวหน้าให้กับหลายครอบครัว ทั้ง

ครอบครัวของตนเอง ครอบครัวของพี่ชาย และครอบครัวของแม่ที่เลี้ยงดูมาแต่ยังเล็ก ทุกเย็นลุงลำไยต้องไปนอนที่บ้านแม่ที่อยู่ห่างออกไปจากบ้านภรรยาไม่มากนักเพื่อที่จะได้ดูแลแม่อย่างใกล้ชิดเพราะ แม่เดินไม่สะดวก และมีอาการของการปวดประสาทะบ่อยในช่วงกลางคืน ต้องคอยพยุงแม่เข้าห้องน้ำคืนหนึ่งไม่ต่ำกว่า 5-6 ครั้ง ในช่วงกลางวันลุงลำไยก็ทำอะไร ทำนา รับจ้างดูแลครอบครัวของภรรยา ดูแลลูกและดูแลพี่ชายทั้ง 2 คนที่ป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำให้ไม่มีเวลาออกไปรับจ้างเพิ่มเติมเพื่อนำเงินมาใช้หนี้ที่มีอยู่ได้ ซึ่งสาเหตุของการเป็นหนี้ของลุงลำไยคือลุงลำไยได้ไปกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาจำนวน 160,000 บาท เพื่อซ่อมแซมบ้าน และรักษาพ่อที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมากระยะสุดท้าย จนตอนนี้พ่อได้เสียชีวิตไปแล้วหลายปี ก็ยังไม่สามารถหาเงินไปคืนธนาคารฯ ได้ทั้งหมด

ลุงลำไยกล่าวว่า “ถ้าหมดหนี้ก่อนนี้คงทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น” ขณะที่ให้สัมภาษณ์ และการเปิดเรื่องราวใน Video Tape Recorder (VTR) ของลุงลำไยทางรายการ ได้มีการเปิดเพลงบรรเลงในทำนองที่ช้า ๆ เป็นช่วง ๆ พร้อมกับมีการตัดภาพไปยังกรรมการผู้ชมในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ ๆ เพื่อต้องการมีอารมณ์ร่วมของตัวละครในรายการออกมาให้ได้มากที่สุด และยังมีการดึงภาพบางช่วงให้ช้าลงเพราะกระชากอารมณ์ของผู้ชมให้เกิดมีส่วนร่วมในช่วงที่สำคัญหรือช่วงที่คิดว่ามีความสำคัญและได้รับความสนใจ

ลุงลำไยได้นำเพลงหยาดเหงื่อเพื่อแม่ ของเอกพล มนต์ตะการ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ระหว่างการร้องเพลงอยู่นั้นก็จะมีทั้งภาพของพี่ที่อยู่บนเวทีหลัก บางช่วงเป็นภาพของคณะกรรมการ และผู้ชมในห้องบันทึกเทปสลับสับเปลี่ยนกันเป็นระยะ รวมไปถึงภาพความเป็นอยู่ของลุงลำไยและครอบครัวใน Video Tape Recorder (VTR) ประกอบด้วย เมื่อลุงลำไยร้องเพลงจบพิธีกรได้ขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการโดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามด้วย อภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) ตามลำดับ

ไชยยา ได้กล่าวถึงเรื่องราวของครอบครัวลุงลำไยตามที่ได้กล่าว และนำเสนอมา โดยมองว่าครอบครัวของลุงลำไยถือเป็นครอบครัวที่ถึงจะมีความจนอยู่ในบ้านแต่ทุกคนในครอบครัวก็ยังคงเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันอยู่เสมอ สิ่งหนึ่งที่คุณไชยยาเห็นแล้วชื่นใจมากคือตัวอย่างของการดูแลแม่ การอุ้มแม่เข้าห้องน้ำ มองว่าอยากให้มันเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นด้วย ถึงแม้ลุงลำไยจะโตแล้วหรือมีครอบครัวใหม่แล้วแต่ก็ยังคงดูแลแม่ของตนเอง ไม่ลืมหน้าที่ของความเป็นลูก หรือสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ โดยไชยยาได้กล่าวถึงสิ่งที่ลุงลำไยได้ทำ ให้กำลังใจและแสดงความคิดเห็นต่อการร้องเพลง ว่า “สิ่งที่ลุงลำไยกำลังทำอยู่นั้นคือการกตัญญูให้ลูกของตนเองเห็น ลูก ๆ เขาก็จะเอาเราเป็นตัวอย่าง ถ้าวันหนึ่งเขามีครอบครัวเป็นของตนเองเขาก็จะทำให้ลูกของเขาเห็นเช่นนี้

เหมือนกัน ที่ทำดีแล้วครับชีวิตที่ลำบากคงอีกไม่นาน ความกตัญญูจะหนุนนำให้ครัวครัวลุงลำไยดีขึ้น ขอให้โชคดีนะครับ ส่วนเรื่องของการร้องเพลงนั้นถือว่าเพราะครับ ชอบครับ”

อาภาพร ได้กล่าวชมเชยลุงลำไยในเรื่องการการกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยเฉพาะพ่อกับแม่ของตนเอง “ดีใจและภูมิใจที่เจอคนสมาคมเดียวกัน คือสมาคมคนรักแม่ และอยากให้ผู้ชายทั้งโลกเป็นแบบลุงลำไย ปัญหาเรื่องบ้านเล็กบ้านน้อยก็คงไม่มี สูดยอดเลยคะพี่ หนูเชื่อว่าคนอย่างพี่จะจนได้ไม่นาน ในส่วนของการร้องเพลง เป็นคนที่ร้องเพลงเป็นมาก ๆ หล่อเหมือนใจพี่ แล้วก็ร้องดีเหมือนตัวพี่เองด้วย ขอให้โชคดีคะ”

จากการแข่งขันที่เกิดขึ้นจะพบว่าจะมีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นระหว่างผู้เข้าแข่งขัน เกิดขึ้น ความขัดแย้งนั้นเรียกว่า ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับลุงยะและลุงลำไย ที่ต้องเข้ามาแข่งขันร้องเพลงกันเพื่อปลดหนี้ให้กับตนเองและครอบครัวความขัดแย้งนี้เกิดจากการแข่งขันที่เกิดขึ้นที่ต้องมีคนหนึ่งคนไต่แพ้ และอีกคนหนึ่งคนต้องชนะเข้ารอบ กลายเป็นแชมป์เข้าไปในรอบถัดไป ส่วนคนแพ้ก็หมายถึงไม่ได้รับ โอกาสหรือไม่ได้ไปต่อแต่อย่างใด สิ่งที่ทำมาก็กลายเป็นศูนย์ไปยังจุดเริ่มต้นของการใช้ชีวิต

ลุงลำไยเป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้เป็นผู้นำครอบครัว เป็นคนจนที่มีหนี้และไม่คิดที่จะหนีหนี้เช่นกันกับลุงยะ รวมไปถึงเป็นตัวละครที่แสดงออกในเรื่องของความกตัญญูได้เป็นอย่างดี โดยแสดงผ่านการบอกเล่า และเรื่องราวใน Video Tape Recorder (VTR) ที่ลุงลำไยกล่าวถึงแม่ของตนเอง และการดูแลแม่เป็นอย่างดี

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อลุงยะ และลุงลำไยร้องเพลงเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะเข้าสู่ช่วงของการตัดสินของคณะกรรมการทั้ง 3 ท่าน โดยกติกาคนที่ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะ พิธีกรจึงได้ขอฟังคะแนนจากกรรมการ โดยเริ่มจาก คุณอาภาพร นครสวรรค์, ไชยยา มิตรชัย และ สุณารี ราชสีมา ตามลำดับ ผลการให้คะแนนปรากฏว่า ทั้ง 3 ท่านให้คะแนนกับลุงลำไย ลุงลำไยจึงกลายเป็นแชมป์เอาชนะลุงยะไปด้วยคะแนน 3:0 คะแนน ลุงยะที่เป็นฝ่ายแพ้ต้องกลับบ้านไปก่อนไม่มีโอกาสได้เข้าไปในช่วงของการหาไม้ค้ำหมัดหนี้ พร้อมเงินปลอบใจจากทางรายการจำนวน 5,000 บาท

อาภาพร กล่าวว่า “วันนี้เป็นอีกหนึ่งวันที่เราต้องมานั่งทำหน้าที่ในการตัดสินใจจะให้ใครไป ซึ่งมันต้องมีคนหนึ่งที่จะไม่ได้เข้ารอบไป ไม่อยากให้ใครต้องเสียใจนะคะ อยากให้คิดสะว่าเราได้มีโอกาสได้มาอยากให้กำลังใจกลับไป คนที่ฝ่ายแพ้ในวันนี้ขอให้สู้ ๆ ค่ะ”

ไซซา กล่าวว่า “ชื่นชมทั้ง 2 ท่าน ที่คิดดี ทำดี ไม่คิดหนีหนีสิน พร้อมกันนั้นยังทำมาหากินเพื่อครอบครัวด้วย ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้ออกาสทั้ง 2 ท่าน แต่เราเลือกได้เพียง 1 ท่านเท่านั้น ในวันนี้ขอใช้เสียงเพลงในการตัดสินครับ”

พิธีกร กล่าวว่า “ลุยะไม่ได้ไปต่อ แต่ชีวิตก็ต้องสู้ต่อ”

ช่วงของการให้คะแนน มีการใช้เสียงดนตรีที่ลึนระทึก ก่อนการเลือกให้คะแนนของคณะกรรมการก็มีการเว้นช่องว่างให้ผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชม ได้ร่วมลุ้นไปพร้อม ๆ กัน ภาพในการนำเสนอจะมีการจับภาพไปที่ผู้ชมในห้องบันทึกเทป กรรมการ ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้เข้าแข่งขันเป็นระยะ ๆ หลังการตัดสินลุยะได้เดินลงจากเวทีหลัก ไปโอบกอดภรรยาที่มาร่วมให้กำลังใจในห้องบันทึกเทปรายการ ภาพขณะนั้นเป็นภาพช้า พร้อมกับเสียงดนตรีประจำรายการ ในจังหวะที่ช้าลงจากเดิม

ในช่วงของการแก้ไขปัญหาคือเรื่องราวที่ดำเนินมานั้นจะพบความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) หรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคณะกรรมการตัดสินที่ต้องตัดสินใจเลือกผู้เข้าแข่งขันเพียงคนเดียวคนหนึ่งเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์ ทั้ง ๆ ที่มีทั้งความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจในเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย แต่ในที่สุดแล้วก็ต้องเลือกทางใดทางหนึ่งที่ดีที่สุด นั่นคือเลือกผู้ชนะจากเสียงร้องนั่นเอง

ในช่วงของการตัดสินรายการไมค์หมดหนี้ได้สร้างให้คณะกรรมการมีตัวตนเพิ่มมากขึ้นกว่าช่วงก่อน ๆ จะเห็นได้ว่าในช่วงนี้คณะกรรมการมีบทบาทในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ทำให้เห็นว่าคณะกรรมการนี้เป็นตัวละครที่มีอำนาจ มีโอกาส มีกำลังใจ มีความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งลักษณะเหล่านี้ถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดของคณะกรรมการก่อนการให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันทั้งสองคน ที่เห็นได้อย่างชัดเจน แต่สิ่งหนึ่งที่ตัวละครนี้ต้องเป็นคือการตัดสินด้วยกติกาหลัก นั่นคือ กติกาของการแข่งขันร้องเพลง ไม่ใช่แค่ความน่าสงสารเท่านั้น ซึ่งการสร้างตัวละครในลักษณะนี้จะถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดของคณะกรรมการเองที่ว่า “ขอตัดสินจากเสียงร้อง...” รวมทั้งสร้างให้ตัวละครอย่างลุยะเป็นผู้แพ้ที่ต้องยอมรับความจริง และมีกำลังใจ ที่จะทำดี คิดดี ประกอบอาชีพ สู้ชีวิตต่อไปอีกด้วย

ขึ้นคลี่คลาย (Climax)

ลุกล้ำไยเป็นแชมป์ 1 สมัย ได้มีโอกาสเข้ามาสู่อรอบของการหาไมค์หมดหนี้ ซึ่งในครั้งนี้ลุกล้ำไยมีหนี้ที่ต้องการปลดให้หมดจำนวน 160,000 บาท ดังนั้นลุกล้ำไยจึงต้องเลือกไมค์เพียง 1 เดียว จากไมค์ทั้งหมด 16 ตัว เพราะไมค์ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท จะมีเพียงไมค์ตัวเดียวเท่านั้นที่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด 160,000 บาท

ลุงลำไยเลือกไม้ค้ำหมายเลข 15 เพราะคิดว่าไม้ค้ำหมายเลขที่ 15 คือไม้ค้ำหมคหนี่ที่ สามารถปลดหนี่ที่ตนเองมีอยู่ได้ทั้งหมด แต่ผลปรากฏว่า ไม้ค้ำหมายเลขที่ 15 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมคหนี่ แต่ เป็น หมายเลขที่ 14 ที่เป็นไม้ค้ำหมคหนี่ที่แท้จริง

ระหว่างของการลุ้นเลือกไม้ค้ำของลุงลำไย ที่ลุงลำไยต้องร้องเพลงใส่ไม้ค้ำหมายเลขที่ ตนเองเลือก ภาพในรายการจะถูกตัดไปยังครอบครัวของลุงลำไยที่เดินทางมาให้กำลังใจในห้อง บันทึกรายการ ใบหน้าของผู้ชม และคณะกรรมการบ้างในบางช่วง มีเสียงดนตรีที่มีจังหวะขึ้น ลงเป็นบางช่วง ทำให้เกิดความตื่นเต้นไปพร้อม ๆ กับผู้เข้าแข่งขัน

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อผลการแข่งขันจบสิ้นลงทุกชั้นตอน พบว่าในตอนที่ 228 ของรายการ ไม้ค้ำหมคหนี่ เรื่อง ลุงลำไยทนเหนียวเพื่อครอบครัวเลี้ยงดูแม่ที่ป่วยหนัก ที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 นั้นลุงลำไยเป็นผู้ชนะ เป็นแชมป์ 1 สมัย แต่ยังไม่สามารถหาไม้ค้ำหมคหนี่พบ ทำได้เพียงเพียงลด หนี่ไป 10,000 บาท เหลือหนี่จาก 160,000 บาท เหลือ 150,000 บาท เท่านั้น แต่ลุงลำไยก็ยังมีโอกาส ในการเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้เข้าชิงคนใหม่ในตอนที่ต่อไป จนกว่าลุงลำไยจะสามารถค้นหาไม้ค้ำ หมคหนี่พบ หรือจนกว่าลุงลำไยจะแพ้

ด้าน M150 ผู้สนับสนุนหลักของรายการ ไม้ค้ำหมคหนี่ ในตอนนี้ก็ไม่ได้แจกเงินทุนชีวิต ให้เป็นแรงใจในการสู้ชีวิตจำนวน 50,000 บาท เนื่องจากลุงลำไยยังไม่สามารถหาไม้ค้ำหมคหนี่ พบ ทุกคนในรายการต่างลุ้นไปกับลุงลำไย เมื่อมีการเฉลยไม้ค้ำหมคหนี่ที่แท้จริง คือหมายเลขที่ 14 ทุกคนต่างร่วมเสียดายในความใกล้เคียงจากไม้ค้ำที่ลุงลำไยเลือก โดยเฉพาะกรรมการที่ได้ให้กำลังใจ กับลุงลำไยในครั้งนี้ด้วย

พิธีกร กล่าวก่อนปิดรายการว่า “มันก็ฉิว ๆ เจียด ๆ มีโอกาสปลดหนี่แล้วนะครับ นิด เดียวเอง เอาละครับสำหรับที่เป็นหนี่ มาแลกเปลี่ยนกับคณะกรรมการ ว่าท่านร้องแล้วจะชนะใจกรรมการ และชนะคนสู้ชีวิตอีกคนหนึ่งหรือไม่ มาลุ้นกันสำหรับ ลุงลำไยในวันรุ่งขึ้น ช่องเวิร์คพอยท์ สวัสดิ ค์ครับ” เมื่อนั้นก็มีเสียงปรบมือ และเสียงเพลงประจำรายการเปิดขึ้น “ชีวิตคนลำบาก ลำบาก ต้องอด ต้องทน สู้ไป รักดี ทำดี เอาไว้ ต้องมีวัน ไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้น ให้ได้” ภาพบนเวทีเป็นภาพของลุงลำไยสวัสดิ์ทุก ๆ คน รวมถึงสวัสดิ์พิธีกร ก่อนปิดรายการมี ตัวอย่างรายการไม้ค้ำหมคหนี่ในตอนที่ 229 ที่ทำให้กับผู้ชมไว้ติดตาม

จากช่วงสุดท้ายของรายการ หรือช่วงของการเลือกไม้ค้ำที่เกิดขึ้น จะพบว่ามีความขัดแย้ง เกิดขึ้นกับผู้เข้าแข่งขันนั้นคือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความ ขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของลุงลำไย ที่ถูก ถ่ายทอดผ่านคำบอกเล่าของลุงลำไยในการเลือกไม้ค้ำที่คิดว่าเป็นไม้ค้ำหมคหนี่ เนื่องจากถ้าเลือก

หมายเลขไมค์หมดหนี้ผิดจะถือว่าลุงลำไยมาทำภารกิจไม่สำเร็จ ไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด

ในส่วนของการสร้างตัวละครจะเห็นได้ว่าช่วงสุดท้ายนี้ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะถือเป็นตัวแทนของผู้ชมทั่วประเทศที่กำลังรับชมอยู่ เป็นสีสันให้กับรายการทั้งคอยลุ้น คอยเชียร์ลุงลำไยอยู่ตลอด ทำให้รายการมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการสร้างตัวละครให้กับลุงลำไยที่ต้องผิหวังในการแข่งขัน ให้มีกำลังใจในการสู้ในรอบต่อ ๆ ไป จนกว่าจะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดอีกด้วย เปรียบเหมือนกับการใช้ชีวิตของคนทั่วไปที่ต้องมีสมหวัง และผิหวัง แต่ก็ต้องไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตาที่พบเจอ ต้องสู้ให้ถึงที่สุดจนกว่าจะประสบความสำเร็จนั่นเอง

4.1.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 228 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิงห์ รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) อาภาพร นครสวรรค์ หรือ ฮาย , สุณารี ราชสีมา หรือ สุ และ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) และ (2) นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.1.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่คอยดำเนินรายการ และควบคุมรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ มีหน้าที่ในการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งในรายการและเรื่องราวของผู้เข้าแข่งขันทั้งสองคน เป็นผู้สัมภาษณ์ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวการแข่งขันและการใช้ชีวิต วัตถุประสงค์ของการแข่งขันในรายการมีบุคลิกที่เป็นกลางเนื่องจากบทบาทต้องเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนให้ทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นลุงยะหรือลุงลำไย มีความจริงใจในการเล่าเรื่องราวของแต่ละฝ่ายอย่างตรงไปตรงมา ด้วยการสัมภาษณ์ สอบถามผู้เข้าแข่งขัน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างญาติผู้เข้าแข่งขัน ที่เดินทางมาร่วมการบันทึกรายการในห้องส่งด้วย

4.1.3.2 กรรมการ

อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) : เป็นตัวละครที่มีบุคลิกที่เห็นอกเห็นใจ มีความเข้าอกเข้าใจ คอยเป็นผู้ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าแข่งขัน วิเคราะห์และตัดสินผู้เข้าแข่งขันแบบตรงไปตรงมา โดยส่วนตัวเป็นคนรักครอบครัว อ่อนไหวต่อเรื่องของครอบครัว

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นตัวละคร ที่คอยสนับสนุน ช่างสังเกตแต่ละจุดของผู้เข้าแข่งขันต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวีทีอาร์ ภาพต่าง ๆ ที่ปรากฏทั้งการร้องเพลง การถ่ายทอชีวิต ให้กำลังใจ และคอยแนะนำให้กับผู้เข้าแข่งขัน ได้มีกำลังใจสู้ต่อไป มีความเห็นอกเห็นใจผู้เข้าแข่งขัน

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นตัวละครที่แสดงออกทางด้านสายตา ด้านท่าทางอย่างเห็นได้ชัด มีความเห็นอกเห็นใจกับผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่าย คอยให้คำแนะนำ และชัดเจนในการตัดสินการร้องเพลง

4.1.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ภรรยาลุงยะ : เป็นผู้หญิงที่มีความเข้มแข็งสูงมาก เป็นผู้ที่คอยให้กำลังใจแก่ลุงยะมาโดยตลอด ถึงตนเองจะพิการ แต่ก็ไม่เคยอยู่เฉยๆ เพราะต้องช่วยลุงยะทำมาหากิน เอาผักไปขายที่ตลาดด้วยตนเอง เพราะลุงยะไม่คอยแข็งแรงไม่สามารถทำงานอย่างที่ตนทำได้ พร้อมจะอยู่เคียงข้างลุงยะเสมอไม่ว่าจะเป็นอย่างไร มองว่าถ้าวันนี้มาแล้วไม่สามารถปลดหนี้ได้ก็ไม่เป็นไรถือว่าลุงยะทำดีที่สุดแล้ว หลังจากนั้นก็ค่อย ๆ ช่วยกันหาเงินปลดหนี้ก็ได้ พร้อมทั้งจะอยู่เคียงข้างลุงยะตลอดไป

ลูกชายคนเล็กลุงดำไย : เป็นลูกที่มีความภาคภูมิใจในตัวลุงไยที่เป็นพ่อของตนเองเป็นอย่างมาก ไม่อยากให้พ่อลำบาก จึงทำตัวเป็นเด็กดีเสมอมา ไม่เคยต้องเป็นภาระให้กับครอบครัว เชื้อฟุ้งพ่อแม่มาโดยตลอด ความหวังในอนาคตหลังเรียนจบอยากจะทำมาอยู่ที่บ้านเพื่อดูแลพ่อแม่ เพราะเห็นพ่อลำบากมานานแล้วอยากเห็นพ่อสบายสักที

4.1.3.4 ผู้ชมในท้องถิ่นที่กบ

ผู้ชมที่อยู่ในท้องถิ่นที่กบจะเป็นผู้ที่คอยสนับสนุน สร้างสีสันให้กับการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นตัวแทนของผู้ชมที่รับชมรายการทั่วประเทศ ผู้ชมจะคอยให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขัน คอยรับฟังเรื่องราวที่ผู้เข้าแข่งขันนำมาเล่าในรายการ อาจมีทั้งอารมณ์ทุกข์ และสุขหม่นเวียนสลับเปลี่ยนกันไป ตลอดช่วงรายการมีการจับภาพไปยังใบหน้าของผู้ชมอยู่เป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะช่วงของการดึงอารมณ์ที่การสู้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขันนั้นมีความลำบาก ยากเข็น เพื่อให้เห็นถึงความเข้าอกเข้าใจของผู้ชมกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน

ผู้ชม จะไม่สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นหรือมีสิทธิ์ตัดสินการแข่งขันร้องเพลงใด ๆ ได้เลย ทำได้เพียงคอยลุ้น คอยให้กำลังใจ และยอมรับในผลของการตัดสินที่ออกมา ซึ่งจะสังเกตได้ว่าผู้ชมจะให้กำลังใจทั้งฝ่ายที่แพ้และชนะไปพร้อม ๆ กันคือ เมื่อผู้แพ้ต้องกลับบ้านมือเปล่าก็จะมี การแสดงสีหน้าที่สงสาร เห็นใจ เข้าใจ มีการปรบมือให้เพื่อเป็นการสนับสนุนคำพูดให้กำลังใจของ พิธีกร

4.1.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมดหนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้า แข่งขันถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัล พิเศษให้เพิ่มขึ้นที่จำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮีตสู้ชีวิต” ซึ่งในตอนนี้ ลุงลำไยเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ ได้ทั้งหมด M150 จึง ไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.1.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) : เป็นผู้ชายที่อ่อนไหวต่อเรื่องของความรักที่มีต่อภรรยา ลุงยะ ต้องรู้สึกผิดมาตลอดที่ทำให้ภรรยาต้องมาคอยลำบากกับตนเองไปด้วย เพราะลุงยะมีโรคประจำตัว หลายอย่าง ทำให้ไม่สามารถทำงานหนักได้ ต้องให้ภรรยาพาพิการต้องมาช่วยทำมาหากิน และยัง ต้องสร้างหนี้สินให้กับภรรยาอีกด้วย ซึ่งลุงยะก็เป็นคนที่ทำมาหากินโดยสุจริต ถึงไม่สามารถทำงาน หนักได้ ลุงยะจึงเลือกที่จะปลูกผักสวนครัว ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เอาไว้เลี้ยงดูตนเอง และให้ภรรยานำไปขายในตลาดเพื่อนำเงินมาใช้ในครอบครัวและที่เหลือก็นำไปชำระหนี้บ้าง ลุงยะ มีความเห็นอกเห็นใจภรรยา และรักภรรยาของตนมาก ถึงแม้ภรรยาจะพิการ ก็อยากให้อยู่ด้วยกันเพื่อ เป็นกำลังใจให้กัน ห่วงแต่เมื่อตนเองไม่อยู่แล้ว หรือต้องเสียชีวิตไปเนื่องจากโรคร้ายที่ตนเองมีอยู่ นั้นแบบกะทันหันจะทำให้ภรรยาต้องลำบากเพียงคนเดียวเพราะต้องทำมาหากินเอ และยังต้องใช้ หนี้ที่ลุงสร้างมาอีกด้วย

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : เป็นตัวละครที่มีความกตัญญูกตเวทีเป็นอย่างมากโดย ถ่ายทอดผ่านการดูแลครอบครัวของตนเองอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะกับแม่ของตนเอง ที่ไม่ สามารถดูแลตนเองได้ เป็นผู้ที่มีความคิดที่ต้องการทำทุกอย่างเพื่อคนอื่นอยู่เสมอ สำนึกในบุญคุณ ของผู้มีพระคุณอยู่เสมอ ถึงตนเองจะลำบากก็จะพยายามทำให้คนรอบตัวมีความสุข เป็นหนี้ก็เพราะ ต้องกู้เงินมารักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก กลัวว่าวันหนึ่งที่ต้องเป็นอะไรไปจะทำให้คน รอบข้างลำบากกับเงินที่เป็นหนี้อยู่

4.1.3.7 ผู้ร้าย

นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) : ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีก ต้องดูแลรักษาที่ป่วยเป็นเบาหวาน และพิการเนื่องจากถูกตัดขา เป็นหนี้กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 42,460 บาท เพราะนำเงินมาลงทุนเลี้ยง เป็ด เลี้ยงไก่

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่ป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เป็นหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส.มารักษาอาการป่วยของพ่อ และต่อเติมบ้านที่อาศัยหลัง พูพังมาก จำนวน 160,000 บาท

4.1.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การแต่งกายของตัวละครทั้ง 5 ตัวละครหลักในรายการไมค์หมัดนี้เทปที่ 228 ก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป ซึ่งประกอบด้วย

4.1.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร หรือ พิธีกร

การแต่งตัวของผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรจะดูสะอาดเรียบร้อย กึ่งทางการเล็กน้อย โดย พิธีกรจะสวมเสื้อเชิ้ตสีดำ เนคไทน์สีดำ สูทสีดำ กางเกงสแลกสีดำขายาวและรองเท้าผู้ชาย มีความน่าเชื่อถือ

4.1.4.1.1 กรรมการ

อาภาพร นครสวรรค์ (ชาย) : สวมชุดเดรสสีดำ คอวี เข้ารูป แต่งหน้าทำผมแบบเรียบ ๆ สวมใส่เครื่องประดับทั้งต่างหู สร้อยคอ กำไล นาฬิกา ดูน่าเชื่อถือ สะอาด

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมชุดเดรสสีดำยาว มีลูกไม้เล็กน้อยบริเวณคอ ดูเรียบร้อย น่าเชื่อถือ มีการแต่งหน้า ตกแต่งด้วยเครื่องประดับอย่างต่างหูไม่ใหญ่จนเกินไป ดูสะอาดตา น่าเชื่อถือ

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อเชิ้ต เนคไทน์ สูท กางเกง และรองเท้าผู้ชายสีดำ มีการ แต่งหน้าบาง ๆ เล็กน้อย สวมแว่นตาที่ทำให้ดูแล้วมีความน่าเชื่อถือยิ่งไปกว่าเดิม มีการจัดทรงผมให้ เข้ากับหน้าและการแต่งตัวได้เป็นอย่างดี

4.1.4.2 ผู้เข้าแข่งขัน

นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) : สวมเสื้อเชิ้ตสีดำ กางเกงสแลกสีดำ และรองเท้าหุ้มส้นเท้าที่มี และดีที่สุดของลุง ไม่ได้แต่งหน้าหรือทำผม

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : สวมเสื้อโปโลสีดำ กางเกงยีนส์ขายาว รองเท้าหุ้มส้น ส่วนหน้าผมไม่ได้แต่ง

4.1.4.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ภรรยาลุงยะ : สวมเสื้อยืดสีดำคอกลม กางเกงขาวสีดำ และรองเท้าผ้าใบเก่า ๆ

ลูกชายคนเล็กของลุงลำไย : สวมเสื้อเชิ้ตสีเทาเข้ม กางเกงยีนธรรมดา ๆ เก่า

4.1.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปสวมเสื้อสีดำทั้งหมด รองเท้าผ้าใบ หรือหุ้มส้นที่สุภาพ เพื่อเป็นการให้เกียรติสถานที่ และเป็นอีกเทคนิคหนึ่งในการทำรายการเพื่อไม่ให้สีเสื้อหรือสีเครื่องแต่งกายในฉากเด่นเกินกว่าหน้าเวที หรือเด่นกว่าคนอื่น ๆ เมื่อกล้องจับภาพไปบริเวณที่ที่นั่ง ๆ อยู่ ทำให้เห็นหน้าผู้ชมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เหมาะกับการทำรายการประเภทดังกล่าวนี้ เนื่องจากสามารถจับภาพของการแสดงอารมณ์ร่วมออกมาได้เป็นอย่างดี

4.1.4.6 อาวุธ

นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) : นำเพลง “คนหัวใจโตรม” ของยอดรัก สลักใจ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : นำเพลง “หยาดเหงื่อเพื่อแม่” ของเอกพล มนต์ตะการ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน โดยร้องเพลงนี้ให้แม่ของลุงลำไยเอง

4.1.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองในการเล่าเรื่องของรายการไม่ทั้งหมดนี้ เทปที่ 228 พบมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 มุมมอง คือ

4.1.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง (The first-Person Narrator) คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากลุงยะ และลุงลำไย เกี่ยวกับเรื่องราวชีวิต การเป็นอยู่ ความลำบากในการทำมาหากิน เพราะมีหนี้ที่ยังใช้ไม่หมด จนเป็นเหตุที่ต้องทำให้เข้ามาแข่งขันร้องเพลงปลดหนี้ให้กับตนเองและครอบครัว ระหว่างการบอกเล่าเรื่องราวของตนเองนั้นก็จะเห็นภาษากายที่ลุงยะ และลุงลำไยแสดงออกมาได้อย่างชัดเจน ทั้งสีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียง จนบางครั้งบางตอนสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของความยากลำบากกับการเป็นหนี้ของทั้ง 2 คนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะลุงยะ ที่บางช่วงของการให้สัมภาษณ์ที่มีน้ำเสียงสั้นเคลือ น้ำตาคลอเล็กน้อย

4.1.5.2 การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third – Person Narrator) คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม่ทั้งหมดนี้ที่พยายามถ่ายทอดให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของลุงยะ และลุงลำไยไปพร้อม ๆ กัน ไม่ว่าจะผ่านทาง Video Tape Recorder (VTR) หรือผ่านการสัมภาษณ์ของพิธีกรผู้ดำเนิน

รายการ จะทำให้ผู้ชมเห็นภาพของชีวิตความเป็นอยู่ของลูกยะ และลูกลำไยเพิ่มมากขึ้นกว่าคำบอกเล่าที่ลูกทั้ง 2 คนให้สัมภาษณ์ในรายการ

4.2 รายการไม้ค้ำหมุดหนี เทปที่ 233

ภาพที่ 4.2 รายการไม้ค้ำหมุดหนี เทปที่ 233 ออกอากาศเมื่อวันอังคาร 10 ตุลาคม 2560

4.2.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไม้ค้ำหมุดหนี เทปที่ 233 ออกอากาศเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คือ การแข่งขันร้องเพลงระหว่างนายลำไย พังน้ำคำ (ลูกลำไย) อายุ 51 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แชมป์เก่า 5 สมัย กับนางนงนัทสร ดันบุตร (พ็ญ) อายุ 41 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอลอง จังหวัดแพร่

ลูกลำไย แชมป์เก่า 5 สมัย อาศัยอยู่กับภรรยาและครอบครัวของภรรยา แต่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลบ้านแม่ และบ้านที่ชายไปพร้อม ๆ กัน ลูกลำไยมีลูกชาย 2 มีแม่ที่ต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพราะขณะนี้แม่ลูกลำไยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งลูกลำไยยังมีพี่ชายที่เสียสติไม่สามารถควบคุมตนเองไม่ได้เนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติด 1 คน และพี่ชายอีก 1 คน ป่วยเป็นกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่สามารถดูแลตนเองได้ที่ต้องพลัดไปดูแล สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ลูกลำไยได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาซ่อมแซมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมากระยะสุดท้าย จำนวน 160,000 บาท ในเทปนี้ลูกลำไยสามารถลดหนี้ได้แล้ว 50,000 บาท คงเหลือหนี้ทั้งหมด 110,000 บาท

พ็ญ ถือเป็นผู้ทำชิงคนใหม่ของลูกลำไยในรอบนี้ พ็ญอาศัยอยู่กับแม่ พี่ชาย พี่สะใภ้ ลูกชาย และหลานสาวอีก 1 คน พ็ญได้สะใภ้เป็นเกษตรกรทำไร่ส้ม เวลาว่างก็จะทำงานรับจ้างทำนาทำสวนไปพร้อม ๆ กัน ส่วนพี่สะใภ้ของพ็ญ บางครั้งก็จะรับจ้างเย็บผ้าไปด้วย พ็ญและพี่สะใภ้ถือเป็น

เสาหลักให้กับครอบครัว เนื่องจากพี่ชายของพี่ๆกำลังป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองหรือทำงานได้ สาเหตุของการเป็นหนี้ คือ พี่ชายไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน 113,540 บาท เพื่อมาลงทุนทำไร้ส้ม แต่ขาดทุน

ดังนั้นจึงทำให้ลุงลำไยและพี่ๆต้องมาแข่งขันกัน ในรอบนี้ลุงลำไยถือเป็นแชมป์สมัยที่ 5 ได้นำเพลงทางลูกทุ่ง ของไมค์ ภิรมย์พร มาเป็นเพลงในการแข่งขันซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นประเภทเพลงลูกทุ่งที่มีทำนองช้า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางของหญิงสาวคนหนึ่งที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคมาด้วยกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งเปรียบเหมือนการเดินทางไปบนเส้นทางที่เป็นถนนลูกรังที่มีแต่ขุขระ และอุปสรรค เจอแต่ความลำบากมากมาย และวันหนึ่งหญิงสาวก็เจอคนที่คิดว่าจึงเลือกที่จะทิ้งผู้ชายไปเดินกับผู้ชายคนใหม่ บนถนนเส้นทางใหม่ที่คิดว่า ไม่ต้องเจอกับอุปสรรคมากมายเหมือนเช่นก่อน โดยเฉพาะความยากจน

พี่ๆ นำเพลงเพื่อแม่แพ็บได้ ของศิริพร อำไพพงษ์ มาใช้ในการแข่งขัน ซึ่งเป็นประเภทเพลงลูกทุ่ง จังหวะและทำนองช้า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดิ้นรนสู้ชีวิตของหญิงสาวคนหนึ่งในเมืองหลวง (กรุงเทพฯ) ที่ต้องรับจ้าง ดิ้นรนหาเงินเก็บเงินเพื่อส่งให้แม่ที่อยู่ต่างจังหวัดได้ใช้ ต่อให้ต้องเจอกับอุปสรรคมากมายแค่ไหนก็ต้องอดทนสู้ทำงานด้วยความสุจริต หวังเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ของแม่และครอบครัวดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

การแข่งขันของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนดังกล่าวเกิดขึ้น เพราะเป้าหมายเดียวกัน คือ ต้องการเป็นผู้ชนะการตัดสินจากคณะกรรมการทั้ง 3 คน เพื่อที่จะได้รับโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์หมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ที่ตนเองมีอยู่ได้ทั้งหมด ดังนั้นทั้งสองจึงต้องพยายามอย่างเต็มที่ในการร้องเพลงที่ตนเองเลือกมาอย่างดีที่สุด แต่ก็เกิดความผิดพลาดในหลาย ๆ จุด โดยเฉพาะลุงลำไยที่ก่อนหน้านี้เป็นผู้ที่ร้องเพลงดี ถูก ตรงทำนองมีลูกเล่นที่มีเสน่ห์ ถูกชมจากคณะกรรมการจนผ่านเข้ามาเป็นแชมป์สมัยที่ 5 ได้ตลอดมา แต่มาในรอบนี้ลุงลำไยได้เลือกเพลงที่ตนเองไม่ค่อยถนัดมากเท่าใดนัก จึงทำให้ทำนองและการร้องนั้นเพี้ยนไป ทำให้เกิดความสับสนกับ พี่ๆ ที่ไม่เก่งในการร้องเพลงเท่าใดนักแต่ก็พยายามอย่างเต็มที่ พี่ๆ ร้องตรงจังหวะเปะปะไม่มีลูกคอ หรือลูกเอื้อนเลยจึงทำให้อารมณ์เพลงไม่มี และทำให้คู่แข่งที่มากกว่าเกินไป ทำให้ความไพเราะของบทเพลงนั้นน้อยลง

ผลการตัดสินพบว่าลุงลำไยเป็นผู้ชนะการแข่งขันร้องเพลง ในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233 เป็นแชมป์สมัยที่ 6 ด้วยคะแนน 2:1 ลุงลำไยได้มีโอกาสเข้าไปเข้าไปหาไมค์หมดหนี้ในรอบต่อไปอีกครั้ง ส่วนพี่ๆที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงินปลอດใจกลับบ้านไป 5,000 บาท

ในรอบของการเลือกไมค์หมดหนี้ ลุงลำไยต้องเลือกไมค์เพียง 1 ตัวจากไมค์ทั้งหมด 11 ตัว ลุงลำไยจึงเลือกไมค์หมายเลข 1 ที่คาดว่าเป็นไมค์หมดหนี้ ผลปรากฏว่าไมค์หมายเลข 1 ไม่ใช่

ไมค์หมดหนี่ ดังนั้นลุงลำไยจึงได้เพียงลดหนี่เพิ่มอีก 10,000 บาท เพิ่มเป็น 60,000 บาท จากหนี่ทั้งหมด 160,000 บาท คงเหลือหนี่ทั้งหมด 100,000 บาท และยังได้มีโอกาสเข้าไปแข่งขันกับผู้ทำชิงคนใหม่จนกว่าจะหมดหนี่ หรือจนกว่าจะหาไมค์หมดหนี่พบ หรือจนกว่าจะตรอบ ดังนั้นในเทปนี้ M150 ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลจำนวน 50,000 บาท

4.2.2 โครงเรื่อง (Plot)

ชั้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไมค์หมดหนี่เทปที่ 233 เปิดรายการด้วยการพูดถึงเรื่องราวของแชมป์เก่า 5 สมัยอย่างลุงลำไยด้วยเสียงภาคใน Vedio Tape Recorder (VTR) โดยมีใจความว่า “ไมค์หมดหนี่ในวันนี้ร่วมลุ้นไปกับแชมป์ 5 สมัยอย่างลุงลำไย ชายที่อุทิศทั้งชีวิตดูแลแม่ที่ป่วยเป็นลำไส้อักเสบ วันนี้เขาจะรักษาแชมป์ และเข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี่เป็นครั้งที่ 6 ได้หรือไม่ ซึ่งเขาต้องมาพาดพิงพลังเสียงกับคุณผู้ น้องสาวที่ขอมมาต่อสูบนเวทีไมค์หมดหนี่เพื่อชดใช้หนี้สินของพี่ชาย” ก่อนตัดภาพเข้าสู่เวทีหลังที่มีพิธีกร (นายสมเกียรติ จันทร์พรหมณ์ หรือเสนาสิง) ยืนอยู่บนเวที

พิธีกร ได้ทักทายได้ทักทายและบอกถึงกติกาในการแข่งขัน พร้อมเงินรางวัลและเงินสนับสนุนที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อเป็นผู้ชนะ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยเรียกผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนว่า คนสู้ชีวิต “สวัสดิ์ครับคุณผู้ชมครับ ขอต้อนรับคุณผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการไมค์หมดหนี่ ใครก็ตามหมดหนี่ในรายการของออร่า M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตทันที 50,000 บาทครับ สำหรับแชมป์เก่า 5 สมัยของเราจากกาฬสินธุ์ ลุงลำไยครับ ส่วนคนสู้ชีวิตที่จะมาบนเวทีชีวิตของเราที่เป็นคู่แข่งกับลุงลำไยคือ พี่ๆ จากจังหวัดแพร่ครับ” หวังผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน เดินขึ้นเวทีหลักก็ได้มีการเกิดเพลงประจำรายการ โดยมีเนื้อหาว่า “ไมค์จะทำให้หมดหนี่ ไมค์หมดหนี่ ไมค์หมดหนี่” ไปด้วย ขณะเดียวกันก็มีเสียงปรบมือจากผู้ชมในห้องบันทึกเทปไปด้วยเช่นกัน

ในช่วงของชั้นเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหนี่นั้นจะพบว่า รายการฯ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร เป็นผู้คอยดำเนินรายการทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบรายการฯ เป็นตัวละครที่น่าเชื่อถือ เป็นกลาง ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดจากการแต่งกาย และคำพูดในการทักทายผู้ชม ที่บอกถึงกติกา และเงินรางวัลที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อสามารถปลดหนี่ได้

ชั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

พิธีกรให้สิทธิในการแข่งขันร้องเพลงลุงลำไยก่อน เนื่องจากเป็นแชมป์เก่า ซึ่งในเทปนี้ลุงลำไยไม่ได้มี Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวแต่อย่างใด ลุงลำไยนำเพลงทางลูกกรุง ของ

ไมค์ ภิรมย์พร มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ขณะร้องมีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) และใบหน้าของกรรมการ ญาติของลุงลำไย และผู้ชมในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ ๆ

เมื่อลุงลำไยร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการโดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ สุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวถึงการร้องเพลงของลุงลำไยที่ค่อยข้างดูน่าเป็นห่วงกว่ารอบอื่น ๆ ที่ผ่านมา พร้อมทั้งกล่าวให้กำลังใจในเส้นการร้องเพลงที่ลุงลำไยมีอยู่ ว่า “หวาดเสียวมากเพลงนี้ เพราะว่ามันอาจจะไม่ค่อยถูกทางสะเท่าไร มันกระต่อนกระแท่นมาก ตั้งแต่ขึ้นเพลงมาเลยครับ แต่ที่ชอบมากเลยคือท่อนฮุค (Hook) เท่านั้นเอง แต่พี่ลำไยเป็นคนมีเสน่ห์ถ้าใครไม่เคยฟังเพลงของพี่ไมค์เลยนะก็อาจจะไม่รู้สึกแปลกอะไรเนื่องจากพี่ลำไยร้องออกมาเป็นแนวของพี่ลำไยเองเลย ถ้าเกิดว่าพี่แมนทำนองผมว่าเพลงนี้จะออกมาเพราะมากเลยที่เดียวครับ เพราะมันถูกเมโลดี้ (Melody) ออกมาแล้วมันจะเพราะและหวานด้วย ถึงได้บอกพี่ลำไยมีความเก๋อยู่ เดี่ยวรอฟังคู่ต่อสู้ก่อนแล้วกันนะครับ ขอให้โชคดีครับ”

สุนารี กล่าวถึงการร้องเพลงของพี่ลำไยคล้ายกับไชยยา ว่า “หวาดเสียวเหมือนกันเลย พอขึ้นเพลงมามีทุก ๆ ก๊ก ๆ สะดุด และก็ท่อนท้ายเนื้อเพลงก็มาไม่เต็มอะไรอย่างงี้ ก็เลยเป็นห่วงอยู่รู้ว่าเพลงมันกดดันมากแล้วยังแบกทุกอย่างอยู่ด้วย แต่จริง ๆ ต้องวางนะไม่ยากให้พี่ลำไยกังวลมาก ยิ่งคิดโน้นคิดนี้ก็ยังกดดันตัวเองแต่โชคดีที่พี่ลำไยเป็นคนมีเสน่ห์ และมีลูกเล่นลูกละเอียดที่เขาสามารถทำได้ ดีคะแนนขึ้นมาได้อันนี้ต้องเอามาบวก ลบ คูณ หารกันอีกทีว่าจะเป็นอย่างไง แล้วคู่แข่งเขาทำได้ขนาดไหนด้วย หนูขอให้พี่โชคดีจ้า”

ในช่วงของการพัฒนาเหตุการณ์ของรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233 นี้ จะพบว่าทางรายการฯ กำลังสร้างตัวละครลุงลำไยให้เป็นคนจน ที่มีหนี้ แต่ไม่คิดหนี้หนี้ และเป็นคนที่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยแม่ของตนเอง และยังเป็นหัวหน้าที่ดีให้กับครอบครัวที่ดี คือ การเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูก คิดดี ทำในสิ่งที่ดี สักวันก็จะได้รับโอกาสที่ดีตอบแทน หรือเปรียบได้กับสุภาษิตไทยที่ว่า “คนดี ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” นั่นเอง

ขึ้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรได้เชิญลุงลำไยลงไปรอที่บริเวณโพเดียมข้างเวที ก่อนเชิญพี่ผู้พี่ซึ่งขึ้นบนเวทีอีกครั้งเพื่อแนะนำให้กับกรรมการและผู้ชมรับทราบ ทั้งด้วยการบอกเล่า การสัมภาษณ์ และการเปิด Video Tape Recorder (VTR)

พี่ผู้ หรือ นางนภัสกร ต้นบุตร อายุ 41 ปี เกษตรกรชาวอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ปัจจุบันอาศัยอยู่อยู่กับแม่ พี่ชาย พี่สะใภ้ ลูกชาย และหลานสาวอีก 1 คน พี่ผู้และใภ้ประกอบอาชีพทำไร่สัมนเวลาว่างก็จะออกไปหาทำงานรับจ้างทำนา ทำสวน ส่วนพี่สะใภ้ของพี่ผู้ บางครั้งก็จะรับจ้างเย็บผ้า

ไปด้วย พี่ผู้มีพี่น้องด้วยกันทั้งหมด 3 คน พี่เป็นน้องคนสุดท้องคือคนที่ 2 มีพี่ชาย 2 คน คนโตแต่งงานแล้วย้ายไปอยู่กับแฟนอีกหมู่บ้านหนึ่งที่ไม่ไกลกันมากนัก ส่วนพี่ชายอีกคนก็ป่วยไม่สามารถทำงานได้เนื่องจากกำลังป่วยเป็นมะเร็งตับระยะสุดท้าย พี่จึงถือเป็นเสาหลักของครอบครัวแทน

ทุกเช้าก่อนออกไปทำงานพี่จะไปดูแลพี่ชายของตนเองก่อน คอยป้อนข้าว ป้อนน้ำ หายาให้ทาน เช็ดตัว เปลี่ยนเสื้อผ้า วดไข้ เมื่อเสร็จธุระจากพี่ชายแล้วจึงจะสามารถออกไปทำงานข้างนอกได้ เมื่อเสร็จจากการทำงานก็ต้องรีบกลับมาดูแลพี่ชายอีกครั้ง พี่ทำแบบนี้เป็นเวลาหลายปีแล้ว

พี่ชายของพี่เปรียบเหมือนพ่ออีกคนหนึ่งของพี่ เพราะเมื่อครั้งที่พี่ชายของพี่ยังแข็งแรง สามารถทำงานได้เหมือนกับคนอื่นก็ดูแลพี่ๆ ดูแลลูกชายของพี่ๆ ดูแลครอบครัวอย่างดีมาโดยตลอด สาเหตุของการเป็นหนี้คือ พี่ชายไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตร (ช.ก.ส.) จำนวน 113,540 บาท เพื่อมาลงทุนทำไร่ส้ม แต่พอช่วงหลังผลผลิตไม่ค่อยดีทำให้ขาดทุน ไม่สามารถนำเงินไปคืนให้กับธนาคารได้ทั้งหมด ทำให้พี่ชายของพี่ต้องคิดมาก จนส่งผลกระทบต่อร่างกายที่กำลังป่วยหนักอยู่

พี่บอกว่า “ที่ทำทุกวันนี้ไม่เคยท้อ สิ่งที่ยากทำให้พี่ชายตอนนี้คือ อยากให้เขาหมดหนี้ ถ้าหมดหนี้ก่อนนี้พี่ชายอาจจะแข็งแรงขึ้น เพราะทุกวันนี้เวลาที่พี่ชายเคียดร่างกายก็จะทรุดหนัก ถ้าสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดก็อาจจะทำให้พี่ชายไม่ต้องเป็นกั๊กวน ไม่ต้องเป็นห่วงอะไรมาก เมื่อพี่ชายไม่ต้องคิดมากสุขภาพร่างกายก็อาจจะดีขึ้น ทราบว่าโรคนี้ไม่มีทางรักษาแต่อย่างน้อยๆ ก็อยากให้พี่ชายอยู่กับตนเองและครอบครัวให้นานมากกว่านี้ก็ยังดี”

ขณะที่ให้สัมภาษณ์ และการเปิด Video Tape Recorder (VTR) ของพี่ๆ ทางรายการมีการได้มีการเปิดเพลงช้า ๆ ประกอบอยู่เป็นระยะ เป็นช่วง ๆ พร้อมกับมีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกเทป เพื่อให้ผู้ชมที่ได้รับชมได้เห็นถึงภาพรวมของการถ่ายทำ และการมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้เข้าแข่งขันด้วย

พี่ๆ ได้นำเพลง เพื่อแม่แพ็บได้ ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ระหว่างการร้องเพลงอยู่นั้นก็จะมีทั้งภาพของพี่ๆ อยู่บนเวทีหลัก บางช่วงเป็นภาพของคณะกรรมการ และผู้ชมในห้องบันทึกเทปสลับสับเปลี่ยนกันเป็นระยะ รวมไปถึงภาพความเป็นอยู่ของพี่ๆ และครอบครัวใน Video Tape Recorder (VTR) ไปด้วย เมื่อพี่ๆ ร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอคำแนะนำ และความเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก สุณารี ราชสีมา (สุ), ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ ศิรินทรา นิยากร (ทรา) ตามลำดับ

สุณารี ได้กล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของพี่ๆ ที่น่าชื่นชม รวมทั้งให้กำลังใจกับการสู้ชีวิตของพี่ๆ ว่า “พอเห็นเรื่องราวของพี่ๆ แล้วก็รู้สึกดี เพราะได้อะไรบางอย่างจากครอบครัวของพี่ๆ นั่นคือการ

วางแผน การจัดการ ถึงครอบครัวจะลำบากแค่ไหนมีทั้งความจน ความเจ็บไข้ได้ป่วยแต่มันก็ทำให้เห็นถึงความคิดของคนในครอบครัว การที่ผู้ปกครองมีจิตสำนึกที่ดีมันก็จะถูกส่งผ่านไปยังเด็ก ๆ เมื่อเห็นพ่อป่วย เห็นแม่ร้องไห้เขาก็จะรู้สึกด้วย มันก็จะส่งผ่านสิ่งดี ๆ ไปถึงกันและกัน ยิ่งไงก็แล้วแต่พี่สุดขอเป็นกำลังใจให้กับทุก ๆ เรื่องวันนี้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว

ในเรื่องของการร้องเพลง ร้องตรงจังหวะดีถึงแม่ลูกเล่นอะไรจะไม่ค่อยมี อาจจะดูเรียบ ๆ ก็ไม่เป็นไร บทพร่องอะไรเดี๋ยวเราเอามาเปรียบเทียบกับกันอีกที ว่าเราจะให้ใครแต่ยัง ใจก็แล้วแต่ ภูมิใจนะว่าหนูได้ทำเต็มที่แล้ว”

ไชยยา ได้กล่าวชื่นชมครอบครัว และการร้องเพลงของพี่ว่า “ไมค์หมดหน้าวันนี้ได้เจอกับครอบครัวคุณยู ซึ่งจริง ๆ แล้วทุกซัก็เฉพาะเรื่องของการเป็นหนี้ และพี่ชายที่ป่วย พี่เอเข้าใจ เพราะตนเองก็มีน้องเช่นกัน จริง ๆ แล้วตนเองก็เคยได้ยินคำของปู่ ยา ตา ยาย เขาสอนมาอย่างนี้นะครับ “พี่กันน้องกัน สายเลือดเดียวกัน ตัดกันไม่ตาย ขายกันไม่ขาด” ตรงนี้ก็ดูมาเห็นภาพแล้ว วันที่พี่ป่วยพี่ไม่เหลือใครก็เหลือน้องที่เป็นลมหายใจ และเป็นทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่พี่ เป็นกำลังใจให้จริง ๆ นะ อย่าพึ่งคิดท้อเพราะเขาก็มีเราเป็นกำลังใจ

ส่วนในเรื่องของการร้องเพลงเสียดายอยู่จุดเดียวที่การร้องมันตรงเพลงก็จริงแต่ว่าการสื่อสารของอารมณ์เพลงมันก็มีส่วนเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะบางคำอย่างคำว่า “ลา” น่าจะลากยาวสักนิดหนึ่งเพื่อให้เกิดอารมณ์เพลงเข้ามา เดี่ยวขอพี่วิเคราะห์กันอีกสักนิดหนึ่ง ขอให้โชคดีครับ”

ศิรินทรา กล่าวถึงครอบครัว และให้กำลังใจพี่ว่า “เวลาที่เราเห็นครอบครัวที่อบอุ่นแล้วเราก็อิ่มใจ เห็นพี่น้องรักกัน กลมเกลียวกันก็ชื่นใจ มันถือเป็นการให้พลัง ถึงเมื่ออะไรจะเกิดขึ้นก็แล้วแต่พี่น้องที่ใกล้ชิดที่สุดนั้นแหละจะเป็นผู้ที่ผลักดันให้ชีวิตครอบครัวเดินต่อไปได้ รวมทั้งได้เห็นการจัดสรรครอบครัวของยู มันสุดยอด สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นเราก็คงได้แต่ภาวนา ไม่มีมครอยากเป็นหรือแม้แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วมันจะทำอะไรได้ละที่จะทำให้สิ่งที่เรารักให้อยู่กับเรา เราต้องให้กำลังใจกันและกัน ตรงนี้แหละเราเชื่อว่าพี่ชายของยูก็จะได้รับทราบว่ามันมีคนนี้รักพี่ขนาดไหน ขอให้พี่เขาอยู่กับเรานาน ๆ จริง ๆ

เรื่องของการร้องเพลงก็อย่างที่ทุกคนลงความเห็นกัน คือยูร้องเปะมาก ลงจังหวะแต่เพียงมันห้วนไปนิดหนึ่ง ในบางคำที่ควรลากได้ยูไปตัดมัน เดี่ยวคงจะดูกันอีกทีว่าจะเป็นอย่างไรนะคะ ขอให้โชคดีคะ”

เมื่อช่วงของการแข่งขันจบลง จะพบความขัดแย้ง (Conflict) ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน นั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างลูกไล่ ไชยแม่เก่า 5 สมัย กับ พี่ยู คนสู้ชีวิตคนใหม่ผู้ทำซิง ที่ต้องมาร้องเพลงแข่งขันกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ การได้รับโอกาสให้

เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมุดนี้ และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวดีขึ้นตามความฝันนั่นเอง

พ็ญ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้น ให้เป็นคนที่ชีวิตที่เข้ามาต่อสู้ เพื่อพี่ชายของตนเอง เป็นตัวละครที่แสดงให้เห็นถึงความรักที่ยิ่งใหญ่ระหว่างพี่น้องสายเลือดเดียวกัน การเป็นหัวหน้าครอบครัวในวันที่ขาดเสาหลัก การเป็นคนที่มีจิตใจดี ใฝ่ดี รวมทั้งยังสร้างตัวละครอย่างคณะกรรมการให้มีบทบาทเพิ่มเข้ามาอีกด้วยนั่นคือ การเป็นผู้ให้ โดยเฉพาะกำลังใจที่ดี ความเที่ยงธรรม ความน่าเชื่อถือ ความรัก และความเห็นอกเห็นใจ

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อพ็ญ และลุงดำไล ร้องเพลงเสร็จสิ้นก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสินใจด้วยการให้คณะกรรมการให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยผู้ที่ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะ พิธีกรเริ่มขอคะแนนจาก ศิรินทรา นิยากร (ทรา), ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ สุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ ผลการให้คะแนนปรากฏว่าลุงดำไลเป็นผู้ชนะด้วยคะแนน 2:1 กลายเป็นแชมป์สมัยที่ 6 ทั้งนี้ส่วนพ็ญที่เป็นฝ่ายแพ้ต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจจำนวน 5,000 บาท ไม่มีโอกาสได้เข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมุดนี้

ศิรินทรา กล่าวว่า “กำลังใจมีให้กันเสมอ ได้เห็นครอบครัวที่อบอุ่นของทั้ง 2 ครอบครัว แล้วก็ชื่นใจจริง ๆ ทุกคนเรียกว่ามีสำนักและรับผิดชอบในหน้าที่ ที่ตนเองมีขอให้กำลังใจทั้งพี่ดำไล และคุณยุด้วยนะค่ะ แล้วทุกอย่างจะค่อย ๆ ดีขึ้นให้ชีวิตครอบครัวแข่งแกร่งขึ้นและมีความสุข วันนี้ทราขอเลือกจากการร้องเพลงค่ะ เลือกพี่ดำไลค่ะ”

ไชยยา กล่าวว่า “เห็นใจนะครึบกับทั้ง 2 ครอบครัวที่มาในรายการไม้ค้ำหมุดนี้ รู้ว่าอยากได้โอกาสจากเราจริง ๆ แต่การตัดสินเราจำเป็นต้องนะครึบ สงสารใจแทบขาดก็ต้องทำไปตามหน้าที่ ยกเรื่องชีวิตเอาไว้ก่อนเพราะต้องใช้เสียงเพลงในการตัดสิน ขออนุญาตเลือก ลุงดำไลครึบ”

สุนารี กล่าวว่า “คงต้องชี้แจงนะค่ะ คุณนี้ถือว่าสุสีกันเหมือนว่ามีข้อผิดพลาดเหมือนกัน ถ้ามองในภาพรวมพ็ญจะมีพลาดน้อยแค่จุดเดียว แต่พี่ดำไลมีพลาด 2 จุดต้องมาดูในรายละเอียดส่วนที่ไม่พลาดมีจุดที่สร้างคะแนนให้ทั้ง 2 คน ก็เลยวิเคราะห์ออกมา เรื่องของลูกชายพี่ดำไลสามารถทำได้ แต่พ็ญยังทำไม่ได้ มันจึงเกิดการเปรียบเทียบขึ้นมา แต่วันนี้หนูขอให้คะแนนกำลังใจกับพ็ญคะ เป็นกำลังใจให้ชนะค่ะ”

พิธีกร กล่าวว่า “วันนี้พ็ญไม่ได้ไปหาไม้ค้ำหมุดนี้แต่ก็เชื่อว่าชีวิตจะไม่สามารถหมุดหนี้ได้ เพราะไม่ว่าพ็ญ ทำอะไรสัมไปเรื่อย ๆ ก็อาจจะหมุดก็ได้ถ้าตั้งใจทำมันจริง ๆ ไม่หมุดหนี้แต่ก็รับ 5,000 บาทกลับบ้าน” ช่วงของการให้คะแนนก็มีการใช้เสียงดนตรีที่สุนักระทึกเข้ามาประกอบ เว้นช่องว่างให้ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนและผู้ชมในห้องบันทึกรายการได้ลุ้นไปพร้อม ๆ กัน ภาพถูกตัด

ไปที่ใบหน้าของผู้เข้าแข่งขัน ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ และคณะกรรมการสลับสับเปลี่ยนกันเป็นช่วง ๆ และเมื่อสรุปผลการตัดสินเรียบร้อยแล้ว ขณะที่พี่ๆที่เป็นผู้แพ้ต้องกลับบ้าน ก็มีภาพของช่วงที่พี่ๆเดินลงจากเวทีช้า ๆ เข้าไปหาครอบครัวที่มาให้กำลังใจในห้องบันทึกรายการ และเป็นภาพที่ลูกชายของพี่ๆเดินเข้ามารับและ โบกอกกันแล้วร้องไห้ พร้อมกับเสียงเปียโนในจังหวะทำนองที่ช้า

ขั้นของการแก้ไขปัญหาดังกล่าว พบว่ามีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) เกิดขึ้นนั่นคือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ความคิด ความรู้สึกของคณะกรรมการที่ต้องตัดสินหรือเลือกผู้ที่จะเป็นฝ่ายชนะ และได้ผ่านเข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง บนความรู้สึกที่ทั้งสงสาร และเห็นใจชีวิต ความลำบากของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน แต่ถึงอย่างไรก็ต้องเลือกเพียงหนึ่งเดียวที่ร้องเพลงเพราะและได้คิดที่สุดเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของคณะกรรมการก่อนการตัดสินที่ว่า “เห็นใจนะครับกับทั้ง 2 ครอบครัวที่มาในรายการไม้ค้ำหมัดหนึ่ง รู้ว่าอยากได้โอกาสจากเราจริง ๆ แต่การตัดสินเราจำเป็นต้องนะครับ สงสารใจแทบขาดก็ต้องทำไปตามหน้าที่ ยกเรื่องชีวิตเอาไว้ก่อนเพราะต้องใช้เสียงเพลงในการตัดสิน”

ในส่วนของการสร้างตัวละครในช่วงนี้พบว่า ทางรายการฯ สร้างให้คณะกรรมการมีความยุติธรรม น่าเชื่อถือ ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดผ่านการพูด และการตัดสินของคณะกรรมการ ที่ยังต้องยึดหลักของกติการการแข่งขันร้องเพลงเป็นที่ตั้ง โดยถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดที่ว่า “เห็นใจนะครับกับทั้ง 2 ครอบครัวที่มาในรายการไม้ค้ำหมัดหนึ่ง รู้ว่าอยากได้โอกาสจากเราจริง ๆ แต่การตัดสินเราจำเป็นต้องนะครับ สงสารใจแทบขาดก็ต้องทำไปตามหน้าที่ ยกเรื่องชีวิตเอาไว้ก่อนเพราะต้องใช้เสียงเพลงในการตัดสิน” เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการตัดสินหาผู้ชนะเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น รวมทั้งมีการสร้างให้ตัวละครอย่างพี่ๆ เป็นผู้แพ้ที่สามารถยอมรับความพ่ายแพ้ ไปพร้อม ๆ กับการมีกำลังใจสู้ชีวิต ทำดี คิดดีต่อไป

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ลุงดำไยได้เป็นแชมป์สมัยที่ 6 มีโอกาสเข้ามาสู่อรอบของการหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง ลุงดำไยมีหนี้ที่ต้องการปลดจำนวน 160,000 บาท ซึ่งสามารถลดหนี้ไปได้แล้วจำนวน 50,000 บาท เหลือยอดหนี้ที่มีอยู่จำนวน 110,000 บาท ดังนั้นในรอบนี้ลุงดำไยจะต้องค้นหาไม้ค้ำเพียง 1 เดียวจากไม้ค้ำหมัดหนึ่งทั้งหมดจำนวน 11 ตัว เนื่องจากไม้ค้ำหมัดหนึ่ง 1 ตัว จะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท โดยจะมีเพียงไม้ค้ำเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด 110,000 บาท

ลุงดำไยเลือกไม้ค้ำหมายเลข 1 เพราะคาดว่าไม้ค้ำหมายเลข 1 คือไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่สามารถปลดหนี้ที่ตนเองเองมีอยู่ได้ทั้งหมด ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 1 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนึ่ง แต่เป็นไม้ค้ำหมายเลข 11 ที่เป็นไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริง

ช่วงการเลือกไม้ค้ของลุงดำไย และขณะที่ลุงดำไยจะต้องร้องเพลงใส่ไม้ค้หมายเลขที่เลือกนั้นรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะขึ้นลงให้ลึนระทึกเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความตื่นเต้น พร้อมทั้งมีการจับภาพไปยังคณะกรรมการ ญาติของลุงดำไย และผู้ชมในห้องบันทึกรายการที่กำลังลึนไปกับลุงดำไยขณะนั้นด้วย

ขึ้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อผลการแข่งขันจบสิ้นลงทุกชั้นตอนของรายการ พบว่าในตอนที่ 233 ที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560 ลุงดำไยเป็นผู้ชนะอีกครั้ง ถือเป็นแชมป์สมัยที่ 6 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมดทำได้เพียงลดหนี้เพิ่มขึ้นอีก 10,000 บาท รวมเป็น 60,000 บาท ดังนั้นจากหนี้ทั้งหมด 160,000 บาท คงเหลือหนี้ 100,000 บาท แต่ถึงอย่างไรลุงดำไยยังได้มีโอกาสเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับคู่ทำชิงหรือคนสู้ชีวิตใครต่อไปในเทปต่อไปได้อีก จนกว่าลุงดำไยจะสามารถค้นหาไม้ค้หมดหนี้เจอแล้วปลดหนี้ทั้งหมดได้ หรือจนกว่าลุงดำไยจะแพ้ตกรอบไป

ดังนั้นในตอนที่ 233 นี้ เอ็ม 150 ผู้สนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการของรายการไม้ค้หมดหนี้ก็ยังไม่ได้แจกเงินทุนชีวิตให้เป็นกำลังใจในการสู้ชีวิตจำนวน 50,000 บาท เนื่องจากลุงดำไยยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด

พิธีกร กล่าวก่อนปิดรายการว่า “อยู่ต่อ เพลงใหม่ที่จะร้องซ้อมให้ดี พรุ่งนี้มาเจอกัน ร้องให้เต็มที่ห้ามแพ่วะ วันนี้โชคดีที่พี่พลาดจะนั่นทำให้ดีครับ แล้วกลับมาเจอกันใหม่พรุ่งนี้ ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ท่องไว้ใจ ทำใ้คนไทยหมดหนี้ ไม้ค้หมดหนี้ สวัสดิ์ครับ”

เมื่อสิ้นเสียงของพิธีกร รายได้ได้เปิดเพลงประจำรายการคลอไปพร้อม ๆ กับภาพบนเวทีหลักที่มีลุงดำไยและพิธีกรหันมาสวัสดิ์กัน โดยเพลงปิดรายการมีใจความว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบากต้องอด ต้องทน สู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” ตามด้วยตัวอย่างรายการในตอนที่ 234 ที่ถ่ายทอดให้ผู้ชมไว้ติดตามด้วย

อีกครั้งที่ตัวละครอย่างลุงดำไยต้องผิหวัดหวังกับการแข่งขัน แต่ตัวละครดังกล่าวก็แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ที่ไม่มีวันย่อท้อแต่อย่างใด เพื่อให้ได้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ในที่สุด

4.2.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไม้ค้หมดหนี้ ตอนที่ 233 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) ศิรินทรา นิยากร หรือ ทรา , สุวนารี ราชสีมา หรือ สุและ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)

3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) และ (2) นางนภัสกร ต้นบุตร (พี่
 ยู) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน

4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.2.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่คอยดำเนินรายการ และควบคุมรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ มีหน้าที่
 ในการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งในรายการและเรื่องราวของผู้เข้าแข่งขันทั้งสองคน เป็นผู้
 สัมภาษณ์ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวการแข่งขันและการใช้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่าย รวมไปถึง
 การควบคุมรายการ การบอกวัตถุประสงค์ของการแข่งขันในรายการ มีบุคลิกที่สุ่ม มีมุขตลกบ้าง
 เล็กน้อย มีความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราวของทั้งสองฝ่ายของผู้เข้าแข่งขันอย่างเป็นกลาง
 เนื่องจากบทบาทต้องเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นลุงลำไย หรือพี่ยู มีความ
 จริงใจในการเล่าเรื่องราวของแต่ละฝ่ายอย่างตรงไปตรงมา ด้วยการสัมภาษณ์สอบถามผู้เข้าแข่งขัน
 และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างญาติผู้เข้าแข่งขัน ที่เดินทางมาร่วมชมการบันทึกเทปในห้องส่งด้วย

4.2.3.2 กรรมการ

ศิรินทรา นิยากร (ทรา) : เป็นตัวละครที่มีประสบการณ์ในวงการเพลงลูกทุ่งมาอย่าง
 ยาวนาน เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีความเห็นอกเห็นใจชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่ายเป็นอย่างดี
 จะเป็นคนที่วิเคราะห์ตามเนื้อหาที่ได้รับรู้มาทั้งจากการบอกเล่า และจาก VTR ที่ได้ชม เข้าอกเข้าใจ
 ใจความเป็นไปของชีวิตเสมอ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นตัวละครที่คอยให้กำลังใจ มีความเห็นอกเห็นใจกับผู้เข้าแข่งขัน
 ทั้งสองฝ่าย ทุกครั้งที่ต้องทำการตัดสินก็จะพูดคุยให้กำลังใจก่อนเสมอถึงความสู้ชีวิตของทั้งสอง
 ฝ่าย และให้สู้ ๆ กับความลำบากที่พบเจอ

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นตัวละครที่มีการแสดงออกภายนอกอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็น
 อารมณ์สงสาร เห็นอกเห็นใจ จะแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง สายตาอย่างเห็นได้ชัด พยายามให้
 กำลังใจ และให้ทุกฝ่ายสู้กับหนี้สินที่เป็นอยู่

4.2.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกชายคนเล็กลุงลำไย : เป็นลูกที่มีความภาคภูมิใจในตัวของตัวเองที่เป็นพ่อของตนเอง
 เป็นอย่างมาก ไม่อยากให้พ่อลำบาก จึงทำตัวเป็นเด็กดีเสมอมา ไม่เคยต้องเป็นภาระให้กับครอบครัว
 เชื้อพี่พ่อแม่มาโดยตลอด ความหวังในอนาคตหลังเรียนจบอยากจะทำมาอยู่ที่บ้านเพื่อดูแลพ่อ
 เพราะเห็นพ่อลำบากมานานแล้วอยากเห็นพ่อสบายสักที

แม่พี่ๆ : เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในบ้าน คอยให้กำลังใจลูกหลานทุกคน

พี่สะใภ้พี่ๆ : คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจให้พี่ๆ และช่วยพี่ๆดูแลพี่ชายที่มีศักดิ์เป็นสามีตนเองด้วย

ลูกชายพี่ๆ : อ่อนไหวต่อปัญหาเพราะยังเด็กมาก มีความรัก ความกตัญญูต่อคุณลุง หรือพี่ชายของแม่ตนเองมาก เพราะคุณลุงเปรียบเหมือนพ่ออีกคน เป็นคนที่คอยเลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่พ่อจริง ๆ ทิ้งไป

หลานสาวพี่ๆ : เป็นเด็กที่เชื่อฟังพ่อแม่ คอยเป็นกำลังใจให้กับพี่ๆได้เป็นอย่างดี

4.2.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปถือเป็นตัวละครที่มีความสำคัญมากในการสร้างบรรยากาศการแข่งขันทำให้รายการมีสีสันเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นตัวแทนให้กับผู้ชมทั่วประเทศเลยก็ว่าได้ ผู้ชมในห้องบันทึกเทปมีหน้าที่ในการให้กำลังใจแก่ผู้แข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย มีอารมณ์ร่วมไปกับทุกช่วงทุกตอน ทั้งทุกข์ สุข หรือเศร้า ที่หมุนเวียนกันไปตลอดทั้งรายการ การถ่ายทอดอารมณ์จะมีการจับภาพผู้ชมในห้องบันทึกเทปอยู่เป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะช่วงของการดึงอารมณ์ช่วยดูลุ้นไปกับการแข่งขันอารมณ์สงสาร เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ฯลฯ

ผู้ชมในห้องบันทึกเทป จะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือจะไม่สามารถลงคะแนนตัดสินใจกับผู้เข้าแข่งขันได้ ทำได้เพียงคอยลุ้น และให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขันเท่านั้น เมื่อพบว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดแพ้ผู้ชมในห้องบันทึกเทปก็จะมีการปรบมือให้กำลังใจสนับสนุนแก่คณะกรรมการและพิธีกร ส่วนผู้ที่ชนะก็จะมีการแสดงความยินดีและดีใจไปด้วยและคอยลุ้นกับผู้ที่ชนะในการไปค้นหาไมค์หมดหนี้ในรอบต่อไป

4.2.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมดหนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขันถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮีตสู้ชีวิต” ซึ่งในตอนนี้ ลุงลำไยเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.2.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย): เป็นตัวละครที่มีความกตัญญูกตเวทียิ่งเป็นอย่างมากโดยถ่ายทอดผ่านการดูแลครอบครัวของตนเองอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะกับแม่ของตนเอง ที่ไม่

สามารถดูแลตนเองได้ เป็นผู้ที่มีความคิดที่ต้องการทำทุกอย่างเพื่อคนอื่นอยู่เสมอ สำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณอยู่เสมอ ถึงตนเองจะลำบากก็จะพยายามทำให้คนรอบตัวมีความสุข เป็นหนี้ก็เพราะต้องกู้เงินมารักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็งต่อมลูกหมาก กลัวว่าวันหนึ่งที่ต้องเป็นอะไรไปจะทำให้คนรอบข้างลำบากกับเงินที่เป็นหนี้อยู่

นางนภัสกร ดันบุตร (พี่) : หญิงสาวผู้เข้มแข็ง ชาว จ.แพร่ ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว เป็นเสาหลักให้กับครอบครัว หวังมาปลดหนี้ให้กับพี่ชายที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งระยะสุดท้าย ไม่สามารถทำงานได้ อยากเห็นเพียงความสบายใจของพี่ชาย ไม่อยากให้เกิดเรื่องหนี้สิน เพราะจะส่งผลกระทบต่ออาการของพี่ชาย มองว่าถ้าสามารถปลดหนี้ก้อนนี้ได้หมดจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น พี่ชายก็จะอาการดีขึ้น แข็งแรงขึ้นอีกด้วย

4.2.3.7 ผู้ร่ำรวย

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่ป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เป็นหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส.มารักษาอาการป่วยของพ่อ และต่อเติมบ้านที่อาศัยหลังปูพังกมาก จำนวน 160,000 บาท

นางนภัสกร ดันบุตร (พี่) : ต้องดูแลครอบครัว และพี่ชายที่กำลังป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย เป็นหนี้เพราะพี่ชายไปกู้เงิน ธ.ก.ส. มาลงทุนทำไร่ส้มแล้วขาดทุนจำนวน 113,540 บาท ต้องการใช้นี้แทนพี่ชาย

4.2.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

ตัวละครแต่ละประเภทในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233 จะมีการแต่งตัวที่แตกต่างกันออกไป ประกอบด้วย

4.2.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

สวมเสื้อเชิ้ต เนคไท สูท กางเกงสแล็ค และรองเท้าคัชชูสีดำ คุณภาพเรียบร้อยและหน้าเชื่อถือ รวมทั้งบริเวณหน้าอกด้านขวาติดเข็มกลัดริบบิ้นสีดำ ไว้คล้ายให้กับในหลวงรัชกาลที่ 9

4.2.4.2 กรรมการ

สิรินทรา นิยากร (ทรา) : สวมเสื้อเชิ้ต และสูทสีดำ กางเกงสแล็คสีดำ รองเท้าคัชชู แต่งหน้าทำผม และมีเครื่องประดับเล็กน้อย ทั้งต่างหู ฉูดนาฬิกาเชื่อถือ เรียบร้อย

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมชุดเดท กระโปรงสีดำ รองเท้าคัชชู คุณภาพเรียบร้อย แต่งหน้าทำผม และมีเครื่องประดับเล็กน้อย สวมนาฬิกาเชื่อถือ

ไชยยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อเชิ้ตสีดำ เนคไท สูทสีดำ กางเกงสแลกสีดำ รองเท้ากำชชู มีความสุขุม น่าเชื่อถือ

4.2.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : สวมเสื้อเชิ้ต กางเกงสแลกสีดำ และรองเท้าสวมสีดำ ไม่ได้แต่งหน้าหรือมีเครื่องประดับในตัวเองเลย

นางนภัสกร ต้นบุตร (พี่ยุ) : สวมเสื้อโปโล และกางเกงขายาวสีดำ ไม่ได้แต่งหน้าหรือสวมเครื่องประดับที่มีค่าอะไร สวมรองเท้าหุ้มส้นสีดำเช่นกัน

4.2.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกชายคนเล็กลุงลำไย : สวมเสื้อยืดสีดำ กางเกงยีนส์ดำ รองเท้าแตะหนีบ ไม่แต่งหน้า และไม่มีเครื่องประดับ

แม่พี่ยุ : สวมเสื้อคอกลมสีดำ กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าสวม

พี่สะใภ้พี่ยุ : สวมเสื้อโปโลสีดำ กางเกงขายาวสีดำและรองเท้าสวม

ลูกชายพี่ยุ : สวมเสื้อโปโล และกางเกงขายาวสีดำ รองเท้าสวม

หลานสาวพี่ยุ : สวมเสื้อโปโล กางเกงขายาวสีดำ และรองเท้าสวม

4.2.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ทั้งหมดสวมเสื้อ กางเกง และรองเท้าโทนสีเข้ม โดยเฉพาะสีดำทั้งหมดเพื่อให้เป็นการกลืนกันของทุกคนเวลากล้องจับภาพ เสื้อผ้าจะได้ไม่เด่นกว่าหน้าของผู้ชมในห้องบันทึกเทป

4.2.4.6 อาวุธ

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : ใช้เพลง “ทางลูกรัง” ของไมค์ ภิรมย์พร มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

นางนภัสกร ต้นบุตร (พี่ยุ) : ใช้เพลง “เพื่อแม่แม่แป๊บได้” ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

4.2.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 233 พบมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

4.2.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง (The first-Person Narrator) คือ มุมของการเล่าเรื่องจากลุงลำไย และ พี่ยุ ทั้งเรื่องราวการดิ้นรนต่อสู้ชีวิต ทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัว ภาระหน้าที่ที่กำลังเป็นอยู่ สาเหตุของการเป็นหนี้ และความลำบากจากการต้องหางานมาใช้หนี้ของคนในครอบครัวอีกด้วย เพราะการเล่าเรื่องจากบุรุษที่ 1 จะสื่อสารถึงความทุกข์ยาก ลำบากจริง ๆ ของลุง

ลำไย และพี่ๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นการยืนยันว่าไม่ใช่เรื่องราวที่ถูกสร้างขึ้นเองของผู้ผลิตรายการ เช่น ครอบครัวของพี่ๆ ที่มีความกลัวเหมือนกันคือ กลัวว่าจะต้องเสียพี่ชายที่เคยเป็นเสาหลักของครอบครัวไปโดยไม่มีวันหวนกลับมาด้วยโรคมะเร็งตับระยะสุดท้ายที่พี่ชายพี่ๆ ต้องเผชิญมันอยู่ ทำให้ระหว่างการบอกเล่าเรื่องราวของตนเองมีการร้องไห้ ทั้งตัวพี่ๆ เอง ลูกชายของพี่ๆ ที่ถือว่าเป็นลูกบุญธรรมของพี่ชายตนเองด้วย เพราะพี่ชายของพี่ๆ ได้เลี้ยงดูลูกชายของพี่ๆ ตั้งแต่เด็กเหมือนลูกตนเองคนหนึ่ง จนลูกชายพี่ๆ เรียกว่า พ่อ เมื่อเห็นเด็กน้อยร้องไห้เพราะไม่อยากเสียคุณลุงที่เป็นคุณพ่อคนเดียวของตนเองจากไป ก็ทำให้คณะกรรมการ พิธีกร ผู้ชมในห้องบันทึกรายการต่างพากันสะเทือนใจและน้ำตาซึมไปพร้อม ๆ กัน

4.2.5.2 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third – Person Narrator) คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไมค์หมัดหนึ่งที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราวชีวิต ความเป็นอยู่ และการแข่งขันเพื่อชิงรางวัลของลุงลำไย และพี่ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องราวความลำบากในการต้องตกเป็นผู้มีหนี้ ของคนในครอบครัวผ่านการสัมภาษณ์ คำบอกเล่าจากพิธีกรบ้างบางส่วน และผ่าน Video Tape Recorder (VTR) ที่ทำให้ผู้ชมได้รับทราบ เข้าถึงอารมณ์ความต้องการของผู้เป็นหนี้แล้วอยากปลดหนี้ที่ตนเองทั้งหมด

4.3 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 238

ภาพที่ 4.3 รายการ ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 238 ออกอากาศเมื่อวันพุธ ที่ 1 พฤศจิกายน 2560

4.3.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้เทปที่ 238 ออกอากาศเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่างนายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) อายุ 51 ปี เกษตรกรชาวอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แชมป์เก่า 10 สมัย กับ นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) อายุ 62 ปี ชาวอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ทำชิง

ลุงลำไย แชมป์เก่า 10 สมัย อาศัยอยู่กับภรรยาและครอบครัวของภรรยา แต่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลบ้านแม่ และบ้านพี่ชายไปพร้อม ๆ กัน ลุงลำไยมีลูกชาย 2 มีแม่ที่ต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพราะขณะนี้แม่ลุงลำไยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งลุงลำไยยังมีพี่ชายที่เสียสติไม่สามารถควบคุมตนเองไม่ได้เนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติด 1 คน และพี่ชายอีก 1 คน ป่วยเป็นกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่สามารถดูแลตนเองได้ที่ต้องปลัดไปดูแล สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ลุงลำไยได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาซ่อมแซมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมากระยะสุดท้าย จำนวน 160,000 บาท ขณะนี้ลุงลำไยสามารถลดหนี้ได้แล้ว 100,000 บาท คงเหลือหนี้ทั้งหมด 60,000 บาท

ลุงเตี้ย อาศัยอยู่กับภรรยาที่มีอาการป่วยหลายโรคโดยเฉพาะโรคชักเกรงที่จะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ จนทำให้ภรรยาของลุงเตี้ยไม่สามารถทำงานหนัก ๆ ได้ รวมไปถึงตัวลุงเตี้ยเองด้วยที่ไม่สามารถจะออกไปรับจ้างทำงาน ไกลบ้านได้ เนื่องจากต้องคอยดูแลภรรยา สาเหตุของการเป็นหนี้ของลุงเตี้ยเกิดจากการที่ลุงเตี้ยไปกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้านมาซ่อมแซมบ้าน จำนวน 40,000 บาท

ดังนั้น จึงทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างลุงลำไย และลุงเตี้ยเกิดขึ้น โดยในรอบนี้ลุงลำไยได้นำเพลงหนึ่งปีที่ทรมาณ ของสายัณห์ สัญญามาใช้ในการแข่งขัน บทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงที่

มีทำนองที่ช้า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการระลึกถึงหญิงอันเป็นที่รัก ที่ต้องใช้เวลาทุกวันทุกวินาทีอย่าง
 ทรมาณ ถึงแม้เรื่องราวความรักนั้นจะผ่านมาแล้วกว่า 1 ปี ก็ครั้งที่นึกถึงก็ยังเจ็บและทรมาณไม่ลด
 น้อยลง

ลุงเตี้ยได้นำบทเพลงออกหักจากปีกษ์ได้ ของเอกชัย ศรีวิชัย มาเป็นเพลงที่ใช้ในการ
 แข่งขัน บทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงที่มีทำนองที่ช้า เนื้อหาเกี่ยวกับความรักของผู้ชายชาวจังหวัด
 นครราชสีมา กับผู้หญิงสาวชาวภาคใต้ ที่ผู้ชายต้องเดินทางกลับบ้านเพื่อหึงรัก เนื่องจากไปทำงานที่
 ภาคใต้แล้วไปเจอกับผู้หญิงอันเป็นที่รักคนดังกล่าว แต่สุดท้ายผู้หญิงก็ไปมีคนใหม่ทำให้ชายหนุ่ม
 ทำใจไม่ได้ ต้องหอบเสื้อผ้ากลับไปพักใจที่บ้านเกิดในจังหวัดนครราชสีมา (โคราช) โดยผู้ชายได้
 กลับไปกราบแม่ย่าโมที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวของคนในจังหวัดนครราชสีมา พร้อมบ่นให้แม่ย่าโมช่วยให้
 หายโศกเศร้า และลืมหญิงอันเป็นที่รักนั้น โดยเร็ว

การแข่งขันของลุงดำไย และลุงเตี้ยเกิดขึ้นเพราะทั้ง 2 คนมีเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ
 เงินรางวัลที่จะได้รับเมื่อตนเองเป็นผู้ชนะ ผู้ที่แพ้หรือผู้ที่ชนะจะขึ้นอยู่กับการให้คะแนนของ
 คณะกรรมการรายการ 3 คน เนื่องจากผู้ที่ชนะจะได้รับโอกาสให้เข้าไปชิงเงินรางวัล หรือค้นหาไม้ค้
 หมดหนี้ ทั้ง 2 คนจึงต้องพยายามดิ้นรน ต่อสู้อย่างเต็มที่ในการร้องเพลงที่เป็นความสามารถทำได้ดี
 ที่สุด

ผลการแข่งขันพบว่าลุงดำไยเป็นผู้ชนะการแข่งขันร้องเพลงในรายการไม้ค้หมดหนี้
 เทปที่ 238 อีกครั้ง ถือว่าลุงดำไยยังสามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้เป็นสมัยที่ 11 ด้วยคะแนน 3:0 ลุง
 ดำไยได้มีโอกาสเข้าไปหาไม้ค้หมดหนี้ในรอบต่อไปอีกครั้ง ส่วนลุงเตี้ยที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงิน
 ปลอบใจกลับบ้านไป 5,000 บาท

ในรอบของการเลือกไม้ค้หมดหนี้ ลุงดำไยต้องเลือกไม้ค้เพียง 1 ตัวจากไม้ค้ทั้งหมด 6
 ตัว ลุงดำไยจึงเลือกไม้ค้หมายเลข 2 ที่คาดว่าจะเป็ นไม้ค้หมดหนี้ ผลปรากฏว่าไม้ค้หมายเลข 2 เป็น
 ไม้ค้ปลดหนี้ที่แท้จริง ลุงดำไยสามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมดทันที และในรอบนี้ M150 ก็ได้แจก
 เงินทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการสู้ชีวิตให้กับลุงดำไยเพิ่มอีกจำนวน 50,000 บาทอีกด้วย

ดังนั้น สรุปว่าลุงดำไยสามารถปลดหนี้ที่มีอยู่จำนวน 160,000 บาท รวมกับเงินรางวัล
 พิเศษจากอม 150 จำนวน 50,000 บาท รวมทั้งสิ้น 210,000 บาท กลับบ้านไป

4.3.2 โครงเรื่อง (Plot)

ขึ้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไม้ค้หมดหนี้ เทปที่ 238 เปิดรายการด้วยการพูดถึงเรื่องราวของแชมป์เก่า 10
 สมัย อย่างลุงดำไยด้วยเสียงภาคใน Video Tape Recorder (VTR) โดยมีใจความว่า “ไม้ค้หมดหนี้
 วันนี้ร่วมลุ้นไปกับแชมป์ 10 สมัย ลุงดำไยชายหัวใจทรหดที่ทุกคืนต้องคอยดูแลแม่ที่ป่วยเป็นลำไส้

อีกเสฟ หน้าของเขาจะถูกกลบล้างให้หมดสิ้นไปในวันนี้หรือไม่ เข้าต้องห้าหั้นเสียงร้องกับลุงเตี้ยชาย ที่ยอมทำทุกอย่างเพื่อพิชิตหัวใจหญิงอันเป็นที่รัก วันนี้จะมีเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น ที่ชีวิตจะถูกลิขิต ให้เข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี้” ก่อนตัดภาพเข้าสู่เวทีหลักที่มีพิธีกรผู้ดำเนินรายการยืนอยู่ (นาย สมเกียรติ จันทร์พรหมณ์ หรือเสนาสิง)

พิธีกร ได้กล่าวทักทายและบอกกติกาในการแข่งขัน พร้อมเงินรางวัลและเงินสนับสนุน ที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อเป็นผู้ชนะและแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน “สวัสดิ์ศรีคุณผู้ชมครับ ขอ ต้อนรับคุณผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการไมค์หมดหนี้ ชีวิตของแต่ละคนไม่เหมือนกันครับ ต่างคนก็ต่าง ต้องสู้ชีวิตกันไป ถ้ามาสู้ชีวิตบนเวทีชีวิตแห่งนี้แล้วหมดหนี้ เมื่อนั้นแอม 150 จะมอบเงินทุนชีวิตให้ เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท ชีวิตคนเรา เราขีดเส้นทางเดินได้ว่าเราต้องการที่จะเป็น อย่างไร แต่ถ้ามาเวทีแห่งนี้คนที่บังคับและขีดเส้นใต้ของคนก็คือกรรมการ จะได้รับตำแหน่งหรือไม่ ได้รับตำแหน่งก็ตาม ฉะนั้นวันนี้ทั้ง 3 ท่านจะทำหน้าที่พิเศษสุด ต้องเหนื่อยอีกสักวัน เพราะมากที่สุดแล้วรายการของเรามีแชมป์เพียง 8 สมัย วันนี้แชมป์ที่มาเป็นแชมป์ 10 สมัยและถ้าเขายังอยู่ต่อ อีกก็จะเป็นแชมป์สมัยที่ 11 คุยกันเลยดีกว่ากับลุงลำไย จากกาฬสินธุ์” พิธีกรเชิญลุงลำไยขึ้นสู่เวที หลัก ตามด้วยลุงเตี้ยผู้ทำชิงคนใหม่ ซึ่งพิธีกรจะเรียกผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนว่า “คนสู้ชีวิต” เสมอ

ขณะที่ลุงลำไยและลุงเตี้ยเดินขึ้นเวทีรายการได้เปิดเพลงประจำรายการไปด้วยโดยมีเนื้อ หาของเพลงว่า “ไมค์จะทำให้หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้ ไมค์หมดหนี้” และยังมีเสียงปรบมือจาก คณะกรรมการและผู้ชมในห้องบันทึกเทปรายการไปด้วยเช่นกัน

ในช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ กำลังสร้างตัวละครของผู้ดำเนิน รายการหรือพิธีกร ให้เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นจุดหลักให้กับรายการ เป็นผู้คอยดำเนินและ ความคุมเรื่องราวทั้งหมดของรายการตั้งแต่ต้นจบจบ โดยลักษณะดังกล่าวจะถูกถ่ายทอดผ่านการ แต่งกาย คำพูด คำบอกกล่าวต่าง ๆ ทั้งการทักทายผู้ชม และการบอกถึงเงินรางวัลที่จะได้รับเมื่อ สามารถปลดหนี้ในรายการฯ ได้ทั้งหมด

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

พิธีกรให้สิทธิในการแข่งขันกับลุงลำไยก่อนเช่นเคย เนื่องจากลุงลำไยเป็นแชมป์เก่า ซึ่ง ในเทปนี้ลุงลำไยไม่ได้มี Video Tape Recorder (VTR) แต่อย่างใด ซึ่งในรอบนี้ลุงลำไยได้นำเพลง หนึ่งปีที่ทรมาณ ของสายัณห์ สัญญา มาเป็นเพลงในการแข่งขัน ขณะลุงลำไยร้องเพลงอยู่ทาง รายการก็มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของลุงลำไย ใบหน้าของ คณะกรรมการ ญาติของลุงลำไย และผู้ชมในห้องบันทึกเทปอยู่เป็นระยะ ๆ

เมื่อลุงลำไยร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอคำแนะนำ และความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดย เริ่มจากสุนารี ราชสีมา (สุ) และ ไชยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ

สุนารี กล่าวถึงการร้องเพลงและให้กำลังใจแก่ลุงลำไยว่า “ก็ผ่านไปได้ด้วยดีนะค่ะเมื่อสักครู่นี้ มีนิดเดียวที่คณะกรรมการมองเห็นเล็กน้อย มีเสียงหลุดออกมาหน่อยเช่นคำว่า “ทุกวินาทีเกิดปริศนา” คำว่าปริศนามันขาดไปนิดเดียวเท่านั้น ยังโอเคอยู่ ผู้ต่อไปนะค่ะ”

ไชยา ซึ่งชมการร้องเพลงและให้กำลังใจแก่ลุงลำไยว่า “จริง ๆ แล้วเห็นในความสามารถของเขาให้ตายใจได้เถอะว่าพี่เป็นคนร้องเพลงดี แต่เข้าใจในอาการของความตื่นเต้นเสียง “ปริศนา” ผมฟังชงเลยว่าเป็นเสียงที่เขาตื่นเต้นเขาเลยคุมเสียงคุมโทนตรงนั้นไม่อยู่ แต่เขาทำได้จริง ๆ ลุงรายละเอียดเขายังเก็บได้ เขาค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ร้อง เขาทำได้จริง ๆ มีผลเดียวตรงนั้นแหละครับ ไม่มีอะไรเลย แค่เป็นอาการตื่นเต้น จงไว้วางใจว่าเราทำดีที่สุดแล้ว คุณลำไย ไหทองคำ”

ลุงลำไย ยังถือเป็นตัวละครที่แสดงถึงการเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่มีความกตัญญูต่อผู้มีประคุณ ซึ่งในรอบนี้จะเห็นความอดทน ความพยายามของลุงลำไยเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย เนื่องจากตัวละครดังกล่าวผิวดวงมาแล้วถึง 10 ครั้งแต่ก็ไม่เคยยอมแพ้เลย พยายามอดทน สู้ พยายามมาโดยตลอดจนสามารถก้าวผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ในการแข่งขันมาได้จนถึงรอบนี้

ขั้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรได้เชิญลุงลำไยลงไปรอที่บริเวณโพเดียมข้างเวที ก่อนเชิญลุงเตี้ยขึ้นสู่เวทีหลักอีกครั้งเพื่อแนะนำให้กับกรรมการและผู้ชมได้รับทราบว่าลุงเตี้ยเป็นใคร ทั้งด้วยการบอกเล่า สัมภาษณ์ และการเปิด Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัว

ลุงเตี้ย หรือ นายมานพ บัวสีมา อายุ 62 ปี เกษตรกรชาวอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันอาศัยอยู่กับภรรยา 2 คน ภรรยาของลุงเตี้ยร่างกายไม่ค่อยแข็งแรงป่วยหลายโรค โดยเฉพาะโรคชกเกรงที่จะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ จนทำให้ภรรยาของลุงเตี้ยไม่สามารถทำงานหนัก ๆ ได้ รวมไปถึงตัวลุงเตี้ยเองที่ไม่สามารถออกไปรับจ้างทำงานไกลบ้านได้ เนื่องจากต้องคอยดูแลภรรยาไม่ห่าง ลุงเตี้ยรักภรรยาคนนี้นับถ้านับรวม ๆ แล้วลุงเตี้ยและภรรยาใช้ชีวิตคู่ร่วมกันมากกว่า 41 ปีแล้ว

แรกเริ่มลุงเตี้ยเกิดที่อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อโตเป็นหนุ่มก็ได้เข้ามารับจ้างทำงานที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จนได้มาพบกับภรรยาและเกิดความรักใคร่ขึ้น เป็นเหตุให้ลุงเตี้ยต้องคอยเดินเท้าไป-กลับกว่า 10 กิโลเมตร เพื่อไปหามาสู่ภรรยาที่บ้านนานกว่า 1 ปี แต่ก็ยังไม่สามารถพิชิตหัวใจของภรรยาได้ จนท้ายที่สุดได้แต่งงานกันเพราะลุงเตี้ยไปจับมือภรรยาเมื่อครั้งที่ไปเที่ยวงานวัดด้วยกัน ซึ่งในสมัยก่อนการถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายนั้นคนต่างจังหวัดจะถือว่าเป็นเรื่อง “ผิดผี” ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียให้แก่ผู้หญิง และครอบครัวของผู้หญิง ลุงเตี้ยจึงตัดสินใจไปสู่ขอภรรยา กับพ่อและแม่ของภรรยาทันที และในที่สุดก็

ได้แต่งงานและอยู่กินกันมาจนถึงทุกวันนี้ โดยลุงเตี้ยกล่าวว่า “ถ้าหมดหนัก่อนนี้ ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและภรรยาอาจจะดีขึ้น รวมทั้งเมื่อหมดหนัก่อนนี้ก็จะมีความอดทนและอดทนของตนเองได้เพิ่มมากขึ้น ลุงเตี้ยรักภรรยามากถึงภรรยาจะป่วยไม่สามารถทำงานหนักได้แต่ภรรยาของลุงเตี้ยก็เป็นคนดี ต่อให้ไม่สามารถทำงานหนักได้ ภรรยาของลุงเตี้ยก็ยังพยายามที่จะดูแลลุงเตี้ยเท่าที่จะทำได้ไม่ว่าจะเป็น ดูแลบ้าน ดูแลลุงเตี้ย”

สาเหตุของการเป็นหนี้ของลุงเตี้ยเกิดจากการที่ลุงเตี้ยไปกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้านมาซ่อมแซมบ้าน จำนวน 40,000 บาท และที่ตอนนี้ลุงเตี้ยยังไม่สามารถหาเงินไปส่งคืนให้กับสหกรณ์หมู่บ้านได้ทั้งหมดเพราะว่าไม่สามารถออกไปหารับจ้าง หรือทำงานไกล ๆ ได้เพราะต้องคอยอยู่ดูแลภรรยาอย่างใกล้ชิด

ขณะที่สัมภาษณ์ และการเปิด Video Tape Recorder (VTR) ของลุงเตี้ยทางรายการได้มีการเปิดเพลงบรรเลงช้า ๆ ประกอบไปด้วยอยู่เป็นระยะ พร้อมกับมีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ภรรยาของลุงเตี้ยที่เดินทางมาให้กำลังใจในห้องบันทึกเทป และผู้ชมในห้องบันทึกเทปเป็นช่วง ๆ เพื่อให้ได้เห็นภาพรวมของผู้ชมเรื่องราวของลุงเตี้ยในห้องบันทึกเทป

ลุงเตี้ยได้นำเพลงอกหักจากปากซ์ใต้ ของเอกชัย ศรีวิชัย มาเป็นเพลงในการแข่งขันระหว่างที่ลุงเตี้ยร้องเพลงบนเวทีหลัก บางช่วงทางรายการก็มีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกเทป ภรรยาของลุงเตี้ย และ Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของลุงเตี้ยอยู่เป็นระยะ เมื่อลุงเตี้ยร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจากไชยา มิตชัย (เอ), สุณารี ราชสีมา (สุ) และ ศิรินทรา นิยากร (ทรา) ตามลำดับ

ไชยา ขอบคุณ ชื่นชมในความเป็นลูกผู้ชาย และการร้องเพลงของลุงเตี้ย ว่า “ลุงเตี้ย ป้าสิทธิจำ ขอบคุณมากที่มาในรายการในวันนี้ ชื่นใจจริง ๆ ที่ได้ฟังเรื่องราวโดยเฉพาะเรื่องของการจับมือถือแขน ที่ลุงมาในวันนี้เท่ากับการที่ลุงได้มาเตือนสติพวกเราว่าอย่าลืมขนบทำเนียม ประเพณีของไทย เพราะผมเชื่อว่าหลายครอบครัวคงลืมและมองข้ามเรื่องนี้ไปแล้ว มันเป็นเรื่องใหญ่โตมากสำหรับลูกผู้หญิงคนหนึ่งใช้เวลาออกจากบ้านไป ถ้าไปเจอผู้ชายจับมือถือแขนเป็นเรื่องเสื่อมเสียโดยเฉพาะคนต่างจังหวัดด้วยเพราะฉะนั้นฝากบอกกับคุณพ่อ คุณแม่ได้เลยว่าเอาประเด็นนี้สอนลูกหลานได้เลย มันเป็นเรื่องชู้สาวมากอย่างน้อย ๆ มันทำให้เราเห็นแล้วว่ามันคือรักแท้ ที่เขาอยู่ด้วยกันมาจนถึงปัจจุบัน

ลุงเตี้ยจำ ลุงทำหน้าที่ได้จริงๆ ๆ การรู้จักหน้าที่ของตนเองมันดีจริงๆ ได้จริงๆ ๆ คือทุกคำที่เขาถ่ายทอดออกมาชัดเจน เสียหายในเรื่องของลูกต่ำ เสียงต่ำเออะในเพลงนี้ และแกเป็นคนที่ไม่เสียแหบเพราะฉะนั้นในเรื่องของเสียงต่ำฟังแล้วมันอาจจะคลุมเครือสักหน่อย แต่ขอให้โชคดีครับ”

สุนารี กล่าวถึงเรื่องราวชีวิต การร้องเพลงและให้กำลังใจแก่ลูกเดี่ยวว่า “ฟังเรื่องราวของลูกกับป้าแล้วพวกเราทุกคนยิ้ม คือชื่นชมทุกอย่างที่ทำให้เกิดจากพลังแห่งรักของลูกเดี่ยวที่มีต่อป้าสิทธิ เขาเรียกว่าความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่นจริง ๆ แล้วยังมีดีแผ่ให้รู้ว่าขนบทำเนียบที่งดงามของไทยบ้านเมื่อก่อนมันงดงามมาก หนูว่าถ้าลูกหมดหนีก่อนนี้ชีวิตคงมีความสุขมาก ๆ จริง ๆ แล่มันเป็นกังวนที่ป้าไม่สบายแกล่ไม่ต้องคิดว่าจะต้องไปทำงานที่อื่นหรือทำงานให้น้อยลงเพื่อให้มีเวลาดูแลป้าให้มากขึ้น หรืออยู่ใกล้ชีวิตป้าให้มากขึ้น ยังไงหนูก็จะเอาใจช่วยนะ คนดี ๆ ของให้หมดหนี้หมดสินกันสักที

เรื่องร้องเพลงร้องเก่งมากก็คือลูกละเอียด ลูกเอื้อน ลูกขี้ก็ทำได้หมดเลยมีजूเดียว เหมือนกับที่เอพูดเพราะเพลงนี้ตัวโน้ตที่ต่ำค่อนข้างเยอะเนื้อเสียงของลูกแพด แต่เป็นคนร้องเพลงเก่ง ชื่นชมนะคะลูก ขอให้โชคดีค่ะ”

สิรินทรา กล่าวชื่นชมครอบครัวของลูกเดี่ยว และให้กำลังใจลูกเดี่ยวว่า “เรื่องราวของลูกเดี่ยว และป้าสิทธิเป็นครอบครัวที่น่ารักมาก ฟังแล้วชื่นใจ ถึงแม้จะต้องใช้เวลาสักนิดหนึ่งแต่ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ และใช้ความพยายามผสมผสานไปด้วย มันทำให้ทุกอย่างสามารถสำเร็จได้ และเป็นความตั้งใจที่ลูกเดี่ยวจะพิชิตใจของสาวคนนี้ได้แม้ระยะทางจะไกลแค่ไหนก็ไม่เป็นอุปสรรคเลย ฟังแล้วเคลิ้มมีความสุขไม่ธรรมดาเลยคะ ขอให้เป็นอย่างนี้ตลอดไป

สำหรับเรื่องราวของการร้องเพลงคือ ชอบนะคะ ชอบเวลาที่ร้องและแปร่งเสียงออกมา ช่วงเสียงสูง เสียงใสมาก แต่ด้วยความที่ลูกเดี่ยวเป็นคนเสียงแหบอาจจะฟังไม่ค่อยชัดแต่เก็บรายละเอียดได้สุดยอดมาก ขอให้โชคดีค่ะ”

ลูกเดี่ยว เป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้บ่งบอกถึงการเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่มีความพยายาม ความอดทน และซื่อสัตย์โดยเฉพาะกับเรื่องความรัก ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดผ่านการบอกเล่าเรื่องราวของลูกเดี่ยว และการคลอกรักดูแลกันของลูกเดี่ยวกับภรรยาที่มีมายาวนานกว่า 41 ปี รวมทั้งการสร้างตัวละครคณะกรรมการที่ต้องประกอบด้วยความเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจในความยากลำบาก และความรู้สึกของผู้เข้าแข่งขัน เป็นตัวละครที่มีกำลังใจให้กับผู้ที่คิดดี ทำดีอย่างลูกเดี่ยวด้วย

ช่วงของการแข่งขันดังกล่าว พบความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นนั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากการแข่งขันร้องเพลงระหว่างลูกลำไย แชมป์เก่า 10 สมัย และลูกเดี่ยวผู้ทำชิงคนใหม่ ที่ต้องการแข่งขันให้ตนเองเป็นผู้ชนะและได้รับโอกาสจากคณะกรรมการในรายการทั้ง 3 คน เพื่อให้ได้เข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ค้หมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ที่ตนเองมีอยู่ได้ทั้งหมดใน

ที่สุด นั่นคือความหวังอันสูงสุดของลุงดำไยและลุงเตี้ยที่มีเหมือนกันในความขัดแย้งระหว่างบุคคล ทั้ง 2 คน

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อลุงดำไย และลุงเตี้ยร้องเพลงเสร็จสิ้น ก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสิน ด้วยการให้คณะกรรมการให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยผู้ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะ พิธีกรเริ่มขอคะแนนจากศิรินทรา นียากร (ทรา), สุนารี ราชสีมา (สุ) และ ไชยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ ผลการให้คะแนนของคณะกรรมการทั้ง 3 คนปรากฏว่าลุงดำไยเป็นผู้ชนะด้วยคะแนน 3:0 กลายเป็นแชมป์สมัยที่ 11 ทั้งนี้ ส่วนลุงเตี้ยเป็นฝ่ายแพ้ต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจจำนวน 5,000 บาท ไม่ได้มีโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้

ศิรินทรา กล่าวว่า “เป็นผู้นำครอบครัวที่น่ารักทั้งคู่มาทำหน้าที่ตรงนี้เพื่อหาโอกาสให้กับตนเองและครอบครัว เพื่อที่จะหมัดนี้ให้ชีวิตดีขึ้น น้อยน้อยลง ถึงเวลานี้เรื่องของการร้องเพลงคือสิ่งที่เรานำมาตัดสินถึงเวลาที่ทราจะเลือกและขอเลือก พี่ดำไย ค่ะ”

สุนารี กล่าวว่า “วันนี้ไม่ว่าใครจะได้เข้าไปหาไม้ค้ำหมัดนี้ หรือใครจะได้กลับบ้านแต่สุดท้ายบอกให้รู้ว่าคุณ 2 คนเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมไทย ลุงเตี้ยก็เป็นตัวอย่างของลูกผู้ชายตัวจริง สุภาพบุรุษ พี่ดำไยเองก็เป็นพ่อที่ดีของลูก ๆ เป็นสามีที่ดีของภรรยา และเป็นลูกที่ดีของแม่ จงภูมิใจว่าในวันนี้คุณมาเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคมไทย หนูต้องเลือกจริง ๆ ค่ะ หนูขอเลือก พี่ดำไยค่ะ”

ไชยา กล่าวว่า “ให้ ลุงดำไยครับ”

พิธีกร กล่าวว่า “เอาละครับ ลุงเตี้ยไม่ได้เข้าไปหาไม้ค้ำหมัดนี้แต่ชีวิตของลุงเตี้ยก็มีความสุขอยู่ดี เพราะลุงเตี้ยได้อยู่กับคนที่รักมากที่สุด ชีวิตของลุงเตี้ยกับป่า ผมขอให้คุณป่าหายป่วยไว ๆ แล้วก็มีสุขภาพแข็งแรงจะได้อยู่เป็นกำลังใจให้กับลุงเตี้ย ทั้งคู่ไม่ได้ต้องการรวยไปมากกว่านี้ แต่ต้องการให้อยู่ด้วยกันให้นานที่สุด รับ 5,000 บาทกลับบ้านครับ”

ในช่วงของการให้คะแนนของคณะกรรมการรายการฯ มีการใช้เสียงดนตรีที่ลึนระทึกเข้ามาประกอบเป็นช่วง ๆ มีการเว้นช่วงให้ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ให้ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทปได้ร่วมลุ้นไปด้วย ภาพถูกตัดไปที่ใบหน้าของผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ และคณะกรรมการสลับกันไปมา เพื่อให้เห็นองค์ประกอบภายใน และเมื่อสรุปผลการตัดสินเรียบร้อยแล้วขณะที่ลุงเตี้ยที่เป็นฝ่ายแพ้ต้องกลับบ้านก็มีภาพของลุงเตี้ยเดินลงจากเวทีไป โอบกอดภรรยาที่เข้ามาร่วมเป็นกำลังใจข้างเวทีหลักไปด้วย พร้อมทั้งเสียงเพลงบรรเลงเปียโนในจังหวะทำนองที่ช้า เพื่อดึงอารมณ์ผู้ชมให้เห็นภาพดังกล่าว

ช่วงของการตัดสินดังกล่าว พบว่า มีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นนั่นคือ ความขัดแย้งภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) คือ ความ

ขัดแย้งภายในจิตใจของคณะกรรมการที่ต้องเลือกผู้ที่ชนะให้ผ่านการเข้ารอบไปค้นหาไม้ค้ำหมุดนี้ ทั้ง ๆ ที่ยังเห็นใจ สงสารอีกฝ่ายที่ต้องแพ้ไป โดยถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดของคณะกรรมการเอง เช่น คำพูดของ สุณารี ที่ว่า “วันนี้ไม่ว่าใครจะได้เข้าไปหาไม้ค้ำหมุดนี้ หรือใครจะได้กลับบ้านแต่สุดท้ายบอกให้รู้ว่าคุณ 2 คนเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมไทย ลูกเด็ยก็เป็นตัวอย่างของลูกผู้ชายตัวจริง สุภาพบุรุษ พี่ลำไยเองก็เป็นพ่อที่ดีของลูก ๆ เป็นสามีที่ดีของภรรยา และเป็นลูกที่ดีของแม่ จงภูมิใจว่าในวันนี้คุณมาเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคมไทย” เป็นต้น

รวมทั้งในช่วงนี้ยังเป็นการสร้างตัวละครของคณะกรรมการให้ดูน่าเชื่อถือ มีอำนาจ มีความเห็นอกเห็นใจ และมีกำลังใจให้ผู้เข้าแข่งขันที่ถือว่าเป็นคนสู้ชีวิตผ่านคำพูดที่ทำให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน อีกด้วย และเป็นการสร้างตัวละครลูกเด็ย ให้เป็นผู้แพ้ที่ต้องยอมรับกฎ กติกา ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะสู้ชีวิตต่อไปด้วยกำลังใจจากคนรอบข้าง โดยเฉพาะภรรยาที่เป็นคู่ชีวิตที่รักมากด้วยเช่นกัน

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ลุงลำไยได้เป็นแชมป์ในสมัยที่ 11 มีโอกาสเข้ามาสู่อรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมุดนี้ ลุงลำไยมีหนี้ที่ต้องการปลดให้หมดจำนวน 160,000 บาท แต่ในเทปนี้ลุงลำไยเป็นแชมป์มาแล้ว 10 สมัยสามารถลดหนี้ไปได้แล้วจำนวน 100,000 บาท คงเหลือยอดหนี้ที่มีอยู่เท่ากับ 60,000 บาท ดังนั้นในรอบนี้ลุงลำไยจะต้องค้นหาไม้ค้ำเพียง 1 ตัวจากไม้ค้ำหมุดนี้ทั้งหมดจำนวน 6 ตัว เนื่องจากไม้ค้ำหมุดนี้ 1 จะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท โดยจะมีไม้ค้ำเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด 60,000 บาท

ลุงลำไยได้เลือกไม้ค้ำหมายเลข 2 เพราะคาดว่าไม้ค้ำหมายเลข 2 คือไม้ค้ำหมุดหนึ่งที่จะสามารถปลดหนี้ที่เหลืออยู่ได้ทั้งหมด ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 2 เป็นไม้ค้ำหมุดหนึ่งจริง ๆ ทำให้ในเทปนี้ลุงลำไยสามารถปลดหนี้ที่มีอยู่จำนวน 160,000 บาท ได้ทั้งหมดทันที และเมื่อปลดหนี้ทั้งหมด M150 ก็ได้แจกเงินทุนชีวิตให้เป็นแรงหนุนในการฮึดสู้ชีวิตอีกจำนวน 50,000 บาททันที ดังนั้นลุงลำไยจะได้เงินไปใช้หนี้และตั้งตัวรวมทั้งสิ้น 210,000 บาท

ลุงลำไยเมื่อรู้ว่าตนเองสามารถค้นหาไม้ค้ำหมุดนี้พบก็แสดงความดีใจออกมาพร้อมกับก้มลงกราบเวที เพื่อแสดงความขอบคุณพร้อมลูกไปกอดพิธีกร และไหว้ไปรอบเวที ส่วนลูกชายลุงลำไยก็วิ่งขึ้นมาบนเวทีหลักเพื่อไปกอดลุงลำไยผู้เป็นพ่อเพื่อแสดงความดีใจ ภาพบนเวทีเมื่อลุงลำไยร้องเพลงใส่ไม้ค้ำหมายเลข 2 แล้วปรากฏว่าไม้ค้ำตัวดังกล่าวเป็นไม้ค้ำหมุดหนึ่งที่แท้จริงก็มีแสงไฟ และการจุดพลุกระดาศขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ฉลองการ พร้อมทั้งเสียงของพิธีกร เสียงคณะกรรมการ เสียงผู้ชม

ในห้องบันที่รายการร้องเซ แสดงความดีใจไปกับลุงลำไยด้วย พร้อมทั้งเสียงเพลงฉลองให้กับชัยชนะของลุงลำไยในครั้งนี้ด้วย

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

พิธีกรได้เฉลยหมายเลขไมค์หมดหนี้ที่อยู่บริเวณด้านข้างเวที เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าไมค์หมายเลข 2 เป็นไมค์หมดหนี้ที่แท้จริง

พิธีกรเปิดโอกาสให้กับลุงลำไยได้กล่าวความในใจโดยมีใจความว่า “ผมอยากฝากบอกภรรยาว่าขอบคุณมากที่เป็นกำลังใจ อยู่เคียงบ่า เคียงไหล่ผมมาตลอดเวลาทำงานก็ให้กำลังใจ และขอขอบคุณลูก ๆ ที่ให้กำลังใจพ่อ และขอขอบคุณทางรายการฯ ที่ให้โอกาส ถ้าคณะกรรมการไม่ให้โอกาสผม ผมคงไม่มีวันนี้ ขอบคุณมาก ๆ ครับ”

พิธีกร ได้กล่าวเพิ่มเติมลุงลำไย และกล่าวปิดรายการว่า “สุดยอด เห็นไหมละครับว่าความสามารถนำพาให้เข้ามาหมดหนี้ได้ และเมื่อหมดหนี้ตามกฎหมาย M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท รวมแล้ววันนี้หนี้ 160,000 บาทบวกกับเงิน 50,000 บาทจาก M150 ลุงลำไยรับเงินกลับบ้านไป 210,000 บาท

ฉะนั้นวันนี้เขาหมดหนี้และมีความสุขแล้วคุณผู้ชมละครับ ถ้าอยากหมดหนี้นี้ก็ถึงเวทีชีวิตแห่งนี้ เวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ที่จะทำให้คุณหมดหนี้ ไมค์หมดหนี้ สวัสดิ์ครับ”

เมื่อสิ้นเสียงพิธีกร รายการได้เปิดเพลงประจำรายการคลอไปพร้อม ๆ กับบรรยากาศบนเวทีหลักของลุงลำไย และลูกชายที่คือก ดิใจ และสวัสดิ์ ขอขอบคุณกรรมการ และพิธีกรในรายการ โดยเนื้อหาเพลงมีใจความว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทน สู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” ตามด้วยตัวอย่างรายการในเทปที่ 239 เพื่อให้ผู้ชมได้ติดตาม

ลุงลำไยเป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นอีกครั้งบนความหมายที่ว่า ถ้าอดทน ต่อสู้ และมีความพยายาม สักวันคนดี คนที่มีความกตัญญูก็จะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน โดยความหมายดังกล่าวนี้ถูกถ่ายทอดผ่านผลการเลือกไมค์ของลุงลำไยที่ท้ายที่สุดแล้ว ลุงลำไยก็สามารถหาไมค์หมดหนี้ที่แท้จริงได้ และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด รวมทั้งยังได้เงินรางวัลพิเศษจาก M150 จำนวน 50,000 บาท กลับบ้านไปอีกด้วย

4.3.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 238 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุณารี ราชสีมา หรือ สุ, ศิรินทรา นิยากร หรือ ทรา

และ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมใน
ห้องบันทึกรายการ

- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นายวิริยะ สีม่วง (ลุงยะ) และ (2) นายมานพ บัวสีมา (ลุงเดี่ยว)
รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.3.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

ผู้ดำเนินรายการจะเป็นผู้ที่เล่าเรื่องราว ควบคุมความเป็นไปของรายการทั้งหมดตั้งแต่
ต้นจนจบ มีหน้าที่สัมภาษณ์ บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่ายอย่างเป็น
กลาง จะไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแข่งขัน แต่จะเป็นผู้ที่คอยสนับสนุนให้กรรมการ ผู้เข้า
แข่งขัน และผู้ชมมีส่วนร่วมในเรื่องราวระหว่างการดำเนินรายการและการแข่งขันไปพร้อม ๆ กัน

4.3.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นผู้ที่มีความอ่อนไหวกับเรื่องของเด็ก และสัตว์เลี้ยงมาก จะเป็น
ผู้ที่คอยให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะทั้งสองจะประสบปัญหาอะไรมาในการเป็นหนี้
ใช้เหตุและผลในการวิเคราะห์ให้กำลังใจ ตัดสินเลือกผู้ที่เข้าเกณฑ์การตัดสินที่เป็นธรรม โดย
พื้นฐานชีวิตก็มาจากชนชั้นล่างเช่นกันกับผู้เข้าแข่งขัน ต้องดิ้นรนสู้ชีวิตด้วยตัวของตนเอง จนได้
เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของประชาชน

สิรินทรา นิยากร (ทรา) : เป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจ เป็นศิลปินเพลงลูกทุ่งที่มี
คุณภาพมายาวนานในวงการของารร้องเพลง พื้นฐานชีวิตก็มาจากเด็กบ้านนอกที่ต้องดิ้นรนต่อสู้
มาด้วยตนเอง ใช้ความรู้ความสามารถเข้ามาในวงการและทำให้ประชาชนยอมรับได้จนถึงปัจจุบัน
คอยให้กำลังใจ มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์เสมอ ซื่อตรงต่อการตัดสินการแข่งขันทุกครั้ง

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจ เข้าใจในความลำบากของผู้เข้าแข่งขันเป็น
อย่างดี เนื่องจากพื้นฐานของชีวิตก็มาจากเด็กต่างจังหวัดที่ต้องดิ้นรน รับผิดชอบครอบครัวมาแต่เด็ก
เช่นกัน มักแสดงออกทางสีหน้า ท่าทางอย่างเห็นได้ชัดทั้งสายตาที่มีความเห็นอกเห็นใจ คำพูดที่คอย
ให้กำลังใจ และเหตุผลต่าง ๆ ที่นำมาวิเคราะห์ตัดสินผู้เข้าแข่งขันทั้งสองฝ่าย

4.3.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกลุงลำไย : เป็นเด็กดี ตั้งใจเรียนมาโดยตลอด ไม่ค่อยจะทำอะไรให้พ่อแม่ต้องหนักใจ พยายามทำงานส่งตนเองเรียน หรือบางครั้งถ้าสามารถหาเงินได้มากพอก็จะส่งให้ที่บ้านใช้ด้วย ขณะนี้กำลังเรียนครู กศน.หวังอยากจะกลับไปทำงานที่บ้านเพื่อดูแลพ่อ แม่ และครอบครัว เพราะอยากให้อพ (ลุงลำไย) ได้พัก

ภรรยาลุงเตี้ย : เป็นผู้หญิงแกร่ง คอยเป็นกำลังใจและดูแลลุงเตี้ยมาโดยตลอด 41 ปี ถึงแม้จะป่วยโรคภัยรุมเร้าไม่สามารถทำงานหนักนอกบ้านได้ แต่ไม่เคยจะอยู่เฉย ๆ พยายามทำงานบ้านเท่าที่จะทำได้ พยายามช่วยเหลือตนเองอยู่เสมอ โดยจะไม่เป็นภาระให้แก่สามี (ลุงเตี้ย)

4.3.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกรายการถือเป็นตัวละครที่มีความสำคัญมากในการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันให้กับผู้เข้าแข่งขันทั้งลุงเตี้ย และลุงลำไย ผู้ชมในห้องบันทึกรายการจะมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมตั้งแต่ต้นจนจบรายการ ไม่ว่าจะในช่วงของความเศร้า ทุกข์ สนุกสนาน ช่วงของการแข่งขัน หรือช่วงของการลุ้นการแข่งกันในแต่ละรอบของลุงลำไย และลุงเตี้ย โดยจะเห็นได้จากกรที่รายการได้มีการจับภาพไปหาผู้ชมในห้องบันทึกรายการอยู่เป็นระยะ ๆ ตลอดรายได้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ร่วมที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในขณะการแข่งขันในแต่ละช่วง โดยเฉพาะช่วงของการลุ้นไปกับการแข่งขันที่มีความตื่นเต้น เปรียบได้กับคนในห้องบันทึกเทปเหล่านั้นเป็นตัวแทนของผู้ชมที่รับชมทั่วประเทศ

ผู้ชมในห้องบันทึกรายการจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือไม่สามารถที่จะให้คะแนนกับลุงลำไย และลุงเตี้ยได้ ทำได้เพียงคอยให้กำลังใจไม่ว่าใครจะแพ้หรือชนะผู้ชมเหล่านั้นจะคอยให้กำลังใจ และคอยเชียร์อยู่ตลอดทั้งรายการ บทบาทของผู้ชมในห้องบันทึกรายการเทปที่ 238 ที่เห็นได้ชัดเจนคือเมื่อลุงลำไยได้กลายเป็นผู้ชนะ ได้เป็นแชมป์สมัยที่ 11 และได้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้อีกครั้งและสามารถหาไม้ค้ำหมัดนี้ที่แท้จริงได้ทำให้ลุงลำไยสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ผู้ชมในห้องบันทึกรายการต่างปรบมือ โสร้องให้กำลังใจและแสดงความยินดีที่ลุงลำไยสามารถปลดหนี้ได้สักที ทำให้บรรยากาศและสีสันด้นเวทีมีเพิ่มมากขึ้น

4.3.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไม้ค้ำหมัดนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิต” ซึ่งในเทป

นี้ ลุงลำไยที่เป็นแชมป์มาแล้ว 10 สมัย สามารถค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้ได้ M150 จึงมอบเงินรางวัลพิเศษดังกล่าวให้ทันทีจำนวน 50,000 บาท

4.3.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : เป็นคนขยันทำมาหากิน โดยสุจริต เพื่อเลี้ยงดูคนในครอบครัว และแม่ที่ป่วยชรา มีความกตัญญูกตเวที หวังอยากปลดหนี้ที่กู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตร (ธกส.) มาซ่อมแซมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งต่อมลูกหมากระยะสุดท้ายจำนวน 160,000 บาท ให้หมดจะได้ไม่เหน็ดเหนื่อยเหมือนทุกวันนี้เพราะตนเองต้องทำงานคนเดียว ซึ่งในเทปนี้ลุงลำไยถือเป็นแชมป์เก่า 10 สมัยที่ยังไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ดังกล่าวได้ แต่ที่ผ่านมาลุงลำไยทำได้เพียงลดหนี้ที่มีอยู่ไปได้ 100,000 บาทแล้วคงเหลือหนี้ที่ต้องปลดในรอบต่อไปไปเพียง 60,000 บาทเท่านั้น

นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) : เป็นคนขยัน มีความรับผิดชอบ ต้องทำงานใช้หนี้ที่ได้ไปกู้ยืมสหกรณ์หมู่บ้านมาซ่อมแซมบ้านจำนวน 40,000 บาท คนเดียวเพราะภรรยาป่วยหายโรคไม่สามารถทำงานหนักได้ อยากปลดหนี้ให้หมดเพื่อจะได้มีเวลาดูแลภรรยาให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ ลุงเตี้ยสามารถทำทุกอย่างได้เพื่อภรรยาที่ตนเองรักให้ได้มีความสุขมากที่สุด เท่าที่จะทำได้

4.3.3.7 ผู้ร้าย

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่ป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เป็นหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส. มารักษาอาการป่วยของพ่อ และต่อเติมบ้านที่อาศัยหลังพุงมาก จำนวน 160,000 บาท

นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) : ต้องดูแลภรรยาอย่างใกล้ชิดเพราะภรรยาของลุงเตี้ยป่วยหลายโรค โดยเฉพาะโรคชักเกรงที่มักจะเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว ลุงเตี้ยเป็นหนี้เพราะลุงเตี้ยไปกู้เงินมาซ่อมแซมบ้านที่พุง จำนวน 40,000 บาท

4.3.4. เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การแต่งกายของตัวละครในรายการไม้ค้ำหมัดนี้เทปที่ 238 ทั้ง 5 ตัวละคร ก็จะมีความแตกต่างกันออกไปเช่นกัน ประกอบด้วย

4.3.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

สวมเสื้อโปโลลายดำ ขาว เหลือง ทับด้วยสูทสีเทา และกางเกงสแล็กสีเทา และรองเท้าผ้าใบสีเทาดำ

4.3.4.2 กรรมการ

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว เนคไท และเสื้อกั๊กสีแดง กางเกงขายาว ร้องทำ
หุ้มสั้น สวมแว่นตา และนาฬิกาข้อมือ

ศิรินทรา นิยากร (ทรา): สวมเสื้อยืดคอเต่า ทับด้วยสูทลายแดงเทา สวมกระโปรง และ
รองเท้าส้นสูงเรียบร้อย สวมต่างหู แหวน นาฬิกาเล็กน้อย จัดทรงผมด้วยการปล่อยผม

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมชุดเดรสสีขาว มีเครื่องประดับเช่นต่างหู แหวน นาฬิกา รวบผม
แซกกลาง

4.3.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

ลุงลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : สวมเสื้อโปโลลายเทาขาว ทับด้วยแจ็กเก็ตสีเทา มีป้ายชื่อ
สวมกางเกงยีนส์ รองเท้าแตะสุภาพ มีป้ายผูกแขนเป็นเครื่องประดับเพียงชิ้นเดียว

นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) : สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีเหลือง กางเกงยีนส์ รองเท้าแตะสุภาพ
และติดป้ายชื่อ ไม่มีเครื่องประดับ

4.3.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกชายลุงลำไย : สวมเสื้อยืดสีขาว ทับด้วยเสื้อแจ็กเก็ตสีดำ กางเกงยีนส์ รองเท้าผ้าใบ
ไม่มีเครื่องประดับ

ภรรยาลุงเตี้ย : เสื้อแขนสั้น และกางเกงสีดำ รองเท้าแตะสุภาพ แหวนสร้อยพระ

4.3.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ส่วนมากสวมใส่เสื้อผ้าโทนเข้ม โดยเฉพาะสีดำ และสวมรองเท้าที่สุภาพ มีสีอื่นปนบ้าง
เล็กน้อย แต่เป็นสีที่ไม่โดดเด่นมาก มีการสวมเครื่องประดับบ้างในบางคน เช่น ต่างหู และนาฬิกา

4.3.4.6 อาวุธ

นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) : ได้นำเพลง “หนึ่งปีที่ทรมาณ” ของสายัณห์ สัญญา มาใช้
เป็นเพลงในการแข่งขัน

นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) : ได้นำเพลง “อกหักจากปีกใต้” ของเอกชัย ศรีวิชัย มาใช้
เป็นเพลงในการแข่งขัน

4.3.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองในการเล่าเรื่องในรายการไม้ค้ำหมัดหนึ่ง เทปที่ 238 มีด้วยกัน 2 ประเภท คือ

4.3.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง (The First-Person Narrator) คือ มุมมองของ
การเล่าเรื่องจากผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ในที่นี้หมายถึงลุงลำไย และลุงเตี้ย ที่เขามาเล่าเรื่องราวของ
ชีวิต ความเป็นอยู่และสาเหตุของการสมัครเข้ามาแข่งขันในรายการ ไม้ค้ำหมัดหนึ่งในครั้งนี้ว่าเป็น

เพราะอะไร โดยลุงลำไยแชมป์เก่า 10 สมัยที่ยังไม่สามารถค้นหาไม้ค้ำหมัดหนักนี้ได้ ทำได้เพียงลดหนักนี้ไปได้ 100,000 บาท ที่อยากให้อายุความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวดีขึ้น จะได้มีเวลากลับไปดูแลแม่ที่ป่วยได้อย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับลุงเตี้ย ผู้ทำชิงคนใหม่ที่ต้องการปลดหนักที่มีอยู่ เพื่อจะได้มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการดูแลภรรยาอันเป็นที่รักที่กำลังป่วยโรคร้ายรุนแรง จนไม่สามารถที่จะทำงานหนัก ๆ ได้ การเล่าเรื่องจากบุรุษที่ 1 หรือจากเจ้าของเรื่องเองถือเป็นการยืนยันความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจริงให้ดับผู้ชมได้รับทราบ การเล่าเรื่องในลักษณะนี้จึงมีความน่าเชื่อถือดีกว่าการเล่าเรื่องจากมุมมองอื่น ๆ ทำให้ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงความต้องการ ความคาดหวังของลุงลำไย และลุงเตี้ยได้มากที่สุด

4.3.5.2. มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third-Person Narrator) คือ มุมมองการเล่าเรื่องผ่านรายการไม้ค้ำหมัดหนักที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของลุงลำไย และลุงเตี้ยไปพร้อม ๆ กันทั้งความเป็นอยู่ การต่อสู้ดิ้นรนในการทำมาหากิน และการต่อสู้ดิ้นรนในการแข่งขันเพื่อที่จะให้ตนเองเป็นผู้ชนะในรายการ และได้รับโอกาสเข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนักในรอบต่อ ๆ ไป ทั้งผ่านการเล่าเรื่องผ่าน Video Tape Recorder (VTR) ผ่านคนในครอบครัวของลุงลำไยและลุงเตี้ย และการสัมภาษณ์ของพิธีกรผู้ดำเนินรายการที่ทำให้ผู้ชมรับทราบ เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนได้เพิ่มมากขึ้น

มุมมองในลักษณะนี้เป็นมุมมองที่คอยสนับสนุนมุมมองของบุรุษที่ 1 ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากจะทำให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่สื่อออกมานั้นมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ได้มองเห็นการเล่าเรื่องได้ในหลาย ๆ มุมมองไปพร้อม ๆ กัน

4.4 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243

ภาพที่ 4.4 รายการ ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243 ออกอากาศเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 9 พฤศจิกายน 2560

4.4.1 แก่นเรื่อง (Theme)

รายการ ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243 ออกอากาศเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่างนางสาวบุญสร้าง เอกวิษา (ป้าตึก) อายุ 43 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก แชมป์เก่า 3 สมัย กับ นางเสียง วัชชีมาเทศ (ยายเอียง) อายุ 60 ปี แม่ค้า ชาวอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ป้าตึก แชมป์เก่า 3 สมัย อาศัยอยู่กับครอบครัวที่มีพ่อ แม่ สามีย และลูก ๆ ป้าตึกและสามียถือเป็นผู้พิการทางสายตา ไม่สามารถมองเห็น ได้อย่างคนปกติ ป้าตึกต้องการมาปลดหนี้ในรายการ ไมค์หมดหนี้ในครั้งนี้ก็เพราะคุณพ่อ คุณแม่ของป้าตึกเคยไปกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาปลูกบ้านให้กับตนเองและครอบครัวได้อยู่ จำนวน 150,000 บาท ซึ่งป้าตึกกล่าวว่า “ถึงสายตาของป้าตึกจะไม่สามารถมองเห็น ได้แล้วก็จะขอรับผิดชอบคุณพ่อ และลูก ๆ ของป้าตึกจนกว่าจะไม่สามารถทำงานได้” โดยขณะนี้ป้าตึกสามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 30,000 บาท คงเหลือหนี้ทั้งหมดจำนวน 120,000 บาท

ยายเอียง อาศัยอยู่กับสามีย และหลานสาว ปัจจุบันประกอบอาชีพทำขนมนางเล็ดขาย ส่วนสามียของยายเอียงเป็นเกษตรกรทำนา และทำไร่อ้อย ยายเอียงเป็นโรคกระดูกเสื่อม กระดูกทับเส้นประสาทและกระดูกเบี้ยว สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ยายเอียงได้ไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาปลูกบ้าน ลงทุนทำนาและทำไร่มันสำปะหลัง แต่ขาดทุนจำนวน 150,000 บาท

การแข่งขันของป้าตึกและยายเอียง จึงเกิดขึ้นในรอบนี้ป้าตึก ถือเป็นแชมป์สมัยที่ 3 ได้นำบทเพลงฝากคำขอโทษ ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าว

เป็นเพลงประเภทแนวเพลงลูกทุ่งอีสานที่มีทำนองช้า มีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องการอยากขอโทษผู้หญิงอีกคนหนึ่งที่เป็นภรรยาของคนที่คุณเองรัก เนื่องจากผู้หญิงคนดังกล่าวไปแอบชอบแฟนของผู้หญิงคนนั้น โดยที่ไม่รู้ว่าผู้ชายคนนั้นเขามีภรรยาแล้ว จึงเลือกที่จะตัดใจและขอโทษที่ไปยุ่งกับผู้ชายคนดังกล่าว

ยายเฮียง นำบทเพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา ของรัชชก ศรี โลพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งก็เป็นแนวเพลงลูกทุ่งอีสานเช่นกัน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กสาวบ้านนอกคนหนึ่งที่ต้องเข้าไปดิ้นรนทำงานในเมืองหลวงเพราะความจน เพื่อเก็บเงินส่งกลับมาให้ครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัด หวังว่าชีวิตครอบครัวจะดีขึ้นในสักวันหนึ่ง จึงเขียนคพมันสัญญาไว้ข้างฝาผนังห้องเช่าที่คุณเองอาศัยอยู่ เพื่อเตือนตัวเองให้สู้อย่าท้อถอย ยังมีพ่อแม่และครอบครัวที่รออยู่ที่ต่างจังหวัด หวังว่าสักวันหนึ่งจะหอบเงินก้อนใหญ่กลับบ้านไปให้กับพ่อแม่ได้

การแข่งขันของผู้เข้าแข่งขันร้องเพลงของป้าตึกและยายเฮียงเกิดขึ้นเพราะทั้ง 2 มีเป้าหมายเดียวกันนั่นคือ ต้องการเป็นผู้ชนะในการแข่งขัน เพื่อที่จะได้มีโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์ทองคำ และสามารถปลดหนี้ที่ตนเองและครอบครัวมีอยู่ได้ทั้งหมด ดังนั้นป้าตึกและยายเฮียงจึงต้องพยายามอย่างเต็มที่ในการร้องเพลงให้ดีที่สุดเท่าที่ตนเองจะสามารถทำได้ แต่การร้องเพลงในเทปนี้ที่เกิดขึ้นป้าตึกด้วยความที่เป็นไม่สบายจึงทำให้ผลของการร้องเพลงออกมาได้ไม่ด้นักเมื่อเทียบกับยายเฮียงคู่ทำชิงคนใหม่

ผลการตัดสินพบว่า ยายเฮียงเป็นผู้ชนะด้วยคะแนน 3:0 สามารถล้มแชมป์เก่า 3 สมัยอย่างป้าตึกได้ ดังนั้นยายเฮียงจึงได้มีโอกาสเข้าไปหาไมค์ทองคำในรอบต่อไป ส่วนป้าตึกแชมป์เก่า 3 สมัยถูกรอบไป สามารถลดหนี้ได้เพียง 30,000 บาทคงเหลือหนี้ที่มีอยู่ 120,000 บาท กลับบ้านไป

ในรอบของการค้นหาไมค์ทองคำนี้ ยายเฮียงต้องเลือกไมค์เพียง 1 ตัวจากทั้งหมด 15 ตัว ยายเฮียงจึงเลือกไมค์หมายเลข 7 ที่คาดว่าเป็นไมค์ทองคำนี้ ผลปรากฏว่าไมค์หมายเลข 7 ไม่ใช่ไมค์ทองคำนี้ แต่เป็นไมค์หมายเลข 13 ดังนั้นยายเฮียงจึงไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ได้เพียงลดหนี้ที่มีอยู่จำนวน 150,000 บาท ไปเพียง 10,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่จำนวน 140,000 บาท แต่ยายเฮียงยังมีโอกาสเข้าไปแข่งขันกับผู้ทำชิงคนใหม่จนกว่าจะหมดหนี้ หรือจนกว่ายายเฮียงจะหาไมค์ทองคำนี้พบ หรือจนกว่ายายเฮียงจะดรอกกลับบ้านไป

ดังนั้น ในเทปนี้ M150 ยังไม่ได้มีการแจกเงินรางวัลพิเศษให้กับยายเฮียง จำนวน 50,000 บาท

4.4.2 โครงเรื่อง (Plot)

ชั้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไมค์หมดหน้าเวที 243 เปิดรายการด้วยการเล่าถึงเรื่องราวของยายเสียงที่เป็นผู้ทำชิงคนใหม่ของป่าดึก แคมป์เก่า 3 สมัย โดยมีภาพตัวอย่างรายการบางตอนให้ผู้ชมได้รับชมก่อน โดยมีเสียงและภาพของพิธีกร และยายเสียงที่ยืนอยู่บนเวทีหลัก กล่าวว่ “วันนี้ยายเสียงมีหน้ามาแต่สิ่งทีผมจะพูดต่อไปนี้มันมากกว่าเรื่องหน้า ทุกวันนี้ยายเสียงไม่กล้าเปิดทีวีดูข่าวอาชญากรรมเพราะยายเสียงกลัวว่าข่าวทีได้ยหน้านั้นจะเป็นข่าวของลูกตัวเอง” ก่อนตัดไปบนเวทีหลัก ซึงมีพิธีกร (นายสมเกียรติ จันทร์พรหมณ์ หรือเสนาสิง) ยืนอยู่บนเวที

พิธีกรได้กล่าวทักทายและบอกถึงกติกาในการแข่งขัน พร้อมเงินสนับสนุนทีผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อเป็นผู้ชนะ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยพิธีกรจะเรียกผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนว่ คนสู้ชีวิต “สวัสดิ์ครับ ท่านผู้ชมครับ ขอต้อนรับท่านผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการไมค์หมดหน้าครับ ท่านใดก็ตามทีหมดหน้าบนเวทีชีวิตของเรา เอ็ม 150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท

แคมป์เก่า 3 สมัยของเราได้เริ่มต้นชีวิตแบบค่อย ๆ เป็นค่อย ๆ ไปบนเวทีชีวิตแห่งนี้มา 3 สมัยแล้ว ขอเสียงปรบมือต้อนรับป่าดึก จากพิษณุโลกครับ”

ขณะที่ป่าดึก แคมป์เก่า 3 สมัยเดินขึ้นเวทีหลักรายการมีการเปิด Video Tape Recorder (VTR) เรื่องราวชีวิตของป่าดึกเพื่อย้อนให้ผู้ชมรับรู้ว่ชีวิต และสาเหตุของการเป็นหน้าของป่าดึกคืออะไร โดยมีเสียงในเทปบรรยายว่ “พีดึก หญิงหัวใจแกร่งถึงดวงตาทั้ง 2 ข้างจะมีดมืดแต่เธอกลับไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา ขอสู้ให้หมดหน้าเพื่อคุณพ่อจากการกู้ ธกส.มาสร้างบ้านจำนวน 150,000 บาท คงเหลือหน้าทีมีอยู่จำนวน 120,000 บาท วันนี้เราไปให้กำลังใจเธออีกครั้งหนึ่งครับ” เมื่อสิ้นเสียงบรรยายภาพได้ตัดไปที่หน้าเวทีอีกครั้ง พิธีกรได้เชิญผู้ทำชิงชิงป่าดึกขึ้นสู่เวที “ก่อนทีป่าดึกจะร้องเพลงมีอีก 1 คนสู้ชีวิตทีอยากจะเชิญมาบนเวทีของเรา มาจากจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดทีมีช่างมากทีสุดในประเทศไทย ยายเสียง จากจังหวัดสุรินทร์ครับ” ระหว่างทียายเสียงเดินขึ้นเวทีก็มีเสียงเพลงประจำรายการเปิดต้อนรับด้วย โดยมีใจความว่ “ไมค์จะทำให้หมดหน้า ไมค์หมดหน้า ไมค์หมดหน้า”

ช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหน้า เวที 243 นี้พบว่ารายการฯ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร เป็นผู้ที่คอยควบคุมความเป็นมาของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ และยังเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถืออีกด้วย โดยลักษณะเหล่านี้ถูกถ่ายทอดผ่านคำพูด บุคลิกภาพ และการแต่งตัวของผู้ดำเนินรายการเอง

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

พิธีกรให้สิทธิของการแข่งขันกับป่าดึกแคมป์เก่า 3 สมัยในการร้องเพลงก่อน ซึงในเทปนี้ป่าดึกไม่ได้มี Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวแต่อย่างใด โดยพิธีกรกล่าวว่ “ชีวิตป่าดึกกว่าจะมาถึงจุดนี้หน้าน้อยนะ ต้องต่อสู้นะ ต่อสู้ด้วยคราบน้ำตาและความมืดมิด กว่าจะมาได้ก็ต่อสู้อีก

เหมือนกัน ตาก็บอดแต่ก็ต้องไปนวดเพื่อให้ได้เงินมา เรามีตางใช้ตาของคุณให้เป็นประโยชน์ที่สุด มองว่าจะไรผิด อะไรถูก เพราะเวลาที่คุณไม่มีดวงตาแล้วคุณต้องใช้ใจมอง” ป้าตึกได้นำเพลงฝากคำขอโทษ ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ขณะป้าตึกร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) และนำเก่าของป้าตึก รวมทั้งภาพของผู้ชมในห้องบันทึกเทป คณะกรรมการ ขยายเสียง และญาติของป้าตึกที่เดินทางมาให้กำลังใจในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ ๆ ด้วย

เมื่อป้าตึกร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก สุณารี ราชสีมา (สุ), ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) ตามลำดับ

สุณารี ได้วิเคราะห์ถึงการร้องเพลง และให้กำลังใจป้าตึกว่า “พี่ตึกแรงเริ่มอ่อน ไปเรื่อย ๆ เหมือนแบบจะหมดเลยนะ ก็ธรรมชาติของเสียงป้าตึกเป็นคนเสียงเบาอยู่แล้วและยิ่งมาไม่สบายต่อเนื่องจึงทำให้แรงมันหายไปเรื่อย ๆ แต่ทักษะการร้องไม่ต้องเป็นห่วงเพราะป้าตึกเป็นคนร้องเพลงเป็นอยู่แล้ว ทั้งลูกเอื้อน หรือลูกอื่น ๆ ป้าตึกมีเพียงแต่แรงไม่มีจึงทำให้ควบคุมเสียงไม่ได้ มีเพี้ยนเป็นระยะ ๆ แต่ก็ได้ทำเต็มที่แล้วนี่ เป็นกำลังใจให้นะ”

ไชยยา กล่าวสนับสนุนในความคิดเห็นของสุณารีเพิ่มว่า “เห็นด้วยกับพี่สุ มีเกือบทุกบรรทัดนะครับพี่ตึก ในจะมีคำละตัว ๆ แล้วมีอีกเรื่องหนึ่งฝากเอาไว้ว่าพี่ตึกต้องคิมน้ำอุ่นแล้วนะจึงจะสามารถรอดเข้าไปอีกรอบ เพราะอะไรรู้หรือเปล่า เพราะผมรู้สึกว่ามีเสียงอัด ๆ อยู่ เสียงมันไม่ออกแล้วนะครับพี่ตึก เป็นกำลังใจให้นะ”

อาภาพร กล่าวเพิ่มเติมถึงการร้องเพลงของป้าตึกอีกว่า “พอป้าตึกร้องขึ้นมาก็มองหน้ากับพี่สุเลย พอคุณชื่อเพลง คุณ้องเสียงของเพลงแล้วมันใช้ทางของป้าตึกจริง ๆ พอไม่สบายทำให้ไม่มีแรง ป้าตึกดันทุกอย่างแต่ก็ยังไม่ถึง คุณคู่ต่อสู้จะว่าจะเป็นอย่างไร เป็นกำลังใจให้ค่ะ”

ป้าตึก เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นแทนความกตัญญู ความพยายาม อดทน ดิ้นรน และสู้ชีวิตถึงแม้ตนเองจะร่างกายไม่พร้อมเหมือนคนอื่นเขา จะเห็นได้จากการ์ตูนที่ป้าตึกพยายามทำเพื่อพ่อและครอบครัวของตนเองถึงแม้ตัวเองจะตาบอดสนิท

ขึ้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรได้เชิญป้าตึกไปรอบบริเวณ โปเดียมข้างเวที ก่อนเชิญขยายเสียงผู้ทำชิงชั้นเวทีหลักอีกครั้งเพื่อแนะนำให้กับคณะกรรมการและผู้ชมได้รับทราบว่ายายเสียงเป็นใครมาจากไหน ทั้งด้วยการบอกเล่า การสัมภาษณ์ และการนำเสนอเรื่องราวชีวิตผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

ยายเสียง หรือ นางเสียง รัชชิวาเพศ (ยายเสียง) อายุ 60 ปี แม่ค้า ชาวอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันยายเสียงอาศัยอยู่กับสามี และหลานสาว ปัจจุบันประกอบอาชีพทำขนมนางเล็ดขายรวมทั้งขายน้ำด้วย ส่วนสามีของยายเสียงเป็นเกษตรกรทำนา และทำไร่อ้อย ซึ่งยายเสียงป่วยเป็นโรค

กระดุกเคื่อง กระดุกทับเส้นประสาทและกระดุกเบี้ยว จะมีอาการปวดหลังอยู่บ่อย ๆ บางครั้งย้าย
เสียงปวดมากจนลุกไปยังซีก โคร่งทั้งด้านซ้ายและด้านขวาพร้อม ๆ กัน จนไม่สามารถทำงานหนัก
ได้ จึงไม่สามารถช่วยงานสามีได้มากนัก ยายเสียงมีลูกทั้งหมด 3 คน ปัจจุบันคนโตทำงานอยู่ที่ศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสุรินทร์ ลูกสาวคนสุดท้องทำงานอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ส่วนลูกสาวคนกลางเคย
ทำงานอยู่ในจังหวัดปทุมธานี แต่ตอนนี้ลูกสาวคนกลางของยายเสียงได้หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย
ยายเสียงพยายามติดต่อทุกวิถีทางแล้วก็ไม่พบ ลูกสาวของยายเสียงไม่ติดต่อกลับบ้าน และยายเสียง
เองก็ไม่สามารถติดต่อลูกสาวได้นับแล้วเป็นเวลากว่า 1 ปี 3 เดือน ซึ่งปกติลูกสาวคนกลางของยาย
เสียงจะโทรหายายเสียงทุกวัน และจะส่งเงินกลับมาให้ยายเสียงทุก ๆ เดือน เดือนละ 3,000 บาท ไม่
เคยขาด ตั้งแต่เป็นเด็กจนโตลูกสาวยายเสียงคนนี้ไม่เคยทำให้พ่อกับแม่เสียใจเลย ที่ยายเสียงเข้ามา
แข่งขันร้องเพลงในรายการไมค์หมัดนี้ในครั้งนี้ อีกเหตุผลหนึ่งนอกเหนือจากอยากปลดหนี้ที่
ตนเองและครอบครัวมีอยู่ ก็คือการที่จะได้ตามหาลูกสาวของยายเสียงด้วย ยายเสียงอยากเจอลูกสาว
อีกสักครั้งไม่ว่าจะเป็นหรือตาย

สาเหตุของการเป็นหนี้ของยายเสียงเพราะ ยายเสียงได้ไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาปลูกบ้าน ลงทุนทำนาและทำไร่มันสำปะหลัง แต่ในปีนั้นเกิดน้ำ
ท่วมทำให้ไร่มันสำปะหลังถูกน้ำท่วมเสียหาย จนทำให้การลงทุนของยายเสียงในครั้งนั้นขาดทุน จน
ปัจจุบันก็ยังไม่สามารถหาเงินไปส่งคืนให้กับธนาคารฯ ได้ทั้งหมด จำนวน 150,000 บาท ยายเสียง
ได้นำเพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา ของรัชชก ศรีโลพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ระหว่างการร้อง
เพลงอยู่นั้นทางรายการมีกาตัดภาพไปยังผู้ชมในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ป่าดึก ญาติของ
ยายเสียง และ Video Tape Recorder (VTR) เป็นระยะ ๆ เมื่อยายเสียงร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอ
คำแนะนำ และขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ), อาภาพร
นครสวรรค์ (ฮาย) และสุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวถึงการร้องเพลงและให้กำลังใจกับยายเสียงว่า “ฟังเรื่องราวของยายเสียง
แล้วรู้สึกเห็นใจ แล้วก็ส่งสารมาก ๆ ยายจำหนูมีแต่กำลังใจดี ๆ ให้นะและก็ขอให้ยายมีกำลังใจที่
เข้มแข็ง อย่าพึ่งหมดหวังนะครับ อย่าพึ่งท้อนะครับ อย่าได้คิดอะไรไปก่อนผมได้แต่ขอภาวนา
ขอให้มันแต่สิ่งที่ดี ๆ เกิดขึ้นและก็ขอให้ลูกยายเสียงยังมีชีวิตอยู่และให้เขาติดต่อกลับมา ขออำนาจคุณ
พระนะครับให้ปกป้องรักษาเขา

ในเรื่องของเสียงเพลงในวันนี้ ยายเสียงร้องไม่เพียงคนเดียวครับจะมีเพียงช่วงของทางเสียง
เท่านั้น แต่ยายเสียงเป็นคนฉลาดร้องด้วยบางอย่างที่ว่า “จักรยานอีแก่...” ไม่ได้เห็นขึ้นไปแต่ร้อง
ตรง ๆ ไม่ได้ไปเตะตรงไหน..”

อาภาพร กล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่และให้กำลังใจกับยายเฮียงว่า “ติดตามเรื่องราวที่ยายเฮียงเล่าเรื่องลูกสาวก็เห็นใจหัวอกของคนเป็นแม่ เราไม่รู้เลยว่าเขาอยู่แบบไหน คิดตามแล้วยังสงสัย สงสารยาย ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดูแลเขาให้มันเป็นเรื่องจริงที่เขายังมีชีวิตอยู่นะยายนะ เพราะอย่างที่ยายบอกว่าเขามีสร้อยข้อมือและยังอยู่ห้องคนเดียว เดินทางด้วยรถประจำทางด้วย อย่างไรก็ตามให้รายการช่วยเป็นกระบอกเสียงอีกทางหนึ่งนะค่ะ หนูเชื่อว่าถ้าเขายังมีชีวิตอยู่อีกไม่นานเขาต้องติดต่อมา สาธุ ขอให้เป็นอย่างนั้นนะ

ยายร้องเพลงนี้ให้ลูกใช้ไหม การร้องเพลงยายเฮียงร้องแบบที่น้องเอบอกเลยค่ะ ไม่เพี้ยนเลย ร้องตรงแต่แค่แรงมันอาจจะด้นไม่ค่อยถึงเท่านั้นเอง อายุขนาดนี้ร้องได้ขนาดนี้ถือว่าสุดยอดแล้ว ถือว่าหนูเป็นกำลังใจอีกหนึ่งกำลังใจนะค่ะยาย”

สุนารี ได้แสดงความคิดเห็น และความเห็นใจแก่ยายเฮียงเมื่อได้รับฟังเรื่องราวชีวิตของยายเฮียงและลูกสาวที่หายไป พร้อมให้กำลังใจกับยายเฮียงว่า “รู้สึกสงสารจับใจ หัวอกคนเป็นแม่ที่คงรู้สึกไม่ต่างกัน หนูเป็นกำลังใจให้นะค่ะ วันนี้ยายเฮียงมาทำหน้าที่หวังจะหมดหนี้ก็ท้าวนาให้ป่าทำสำเร็จ ลัวก็เหตุผลหลักที่ทำให้ทุกข์ใจมาก ๆ ก็คือเรื่องลูก หนูขอท้าวนาให้น้องเป็ยยังมีชีวิตอยู่ และถ้ามีคนพบเห็นก็ให้ส่งข่าวกลับมาทางรายการฯ ของเราทางรายการฯ ของเรายินดีที่จะประสานและก็ติดต่อทุก ๆ ฝ่ายให้ก็ช่วย ๆ กันนะค่ะ เพื่อวันหนึ่งเป็นญาติของเรา เราจะได้โอนิสงต์ตรงนี้ ให้คนช่วยเหลือเราอีกทางด้วย

เรื่องร้องเพลงของยายเฮียง ร้องได้น่าฟังมาก คือเสียงเป็นธรรมชาติไม่มีแกลง ไม่มีเพี้ยนเลย หนึ่งมาก มีแต่บางจุดที่เสียงสูงแล้วยังไปไม่ถึงเพียงจุด หรือ 2 จุดเท่านั้นเอง แต่ทำได้ดีค่ะ โชคดีค่ะ”

ยายเฮียง เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นแทนคำว่าแม่ ผู้ที่ต่อให้ยากลำบากแค่ไหนก็พยายามทำทุกอย่างเพื่อลูก เพื่อครอบครัว ขอมเข้ามาแข่งขันในรายการเพื่อปลดหนี้ให้กับตนเองอยากเห็นครอบครัวมีอยู่มีกินมากขึ้น และที่สำคัญคือความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูกสาวผู้เป็นที่รัก ที่หายตัวไปนายนกว่า 1 ปี จึงทำให้ตัวละครนี้ถ่ายทอดคำว่าหัวหน้าครอบครัว และแม่ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งตัวละครอย่างคณะกรรมการที่ถูกสร้างขึ้นให้มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ สงสาร และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้กำลังเดือดร้อนไปพร้อม ๆ กัน โดยจะเห็นได้จากคำพูดของคณะกรรมการที่พยายามให้ผู้ชมที่ได้รับชมอยู่ช่วยเหลือ แจ้งเบาะแสของลูกสาวยายเฮียงให้ได้รับทราบ ทั้งผ่านตัวยายเฮียง หรือผ่านทางรายการฯ นั้นเอง

ขั้นของการแข่งขันนี้พบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้น นั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการแข่งขันของรายการที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อค้นหาผู้แพ้และผู้ชนะ ระหว่าง

ป้าตึกแชมป์เก่า 3 สมัย และยายเฮียงผู้ทำซิงที่ต้องเข้ามาแข่งขันร้องเพลงเพื่อปลดหนี้ให้กับตนเอง และครอบครัวที่เป็นอยู่ โดยการแข่งขันใช้กติกาของการประกวดร้องเพลงเข้ามาตัดสินหาผู้ที่เข้าไปในรอบต่อไปหรือรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนี้ จึงเกิดความขัดแย้งกันเกิดขึ้น ป้าตึกและยายเฮียงจึงต้องทำให้ดีที่สุดร้องเพลงให้เพราะ ถูกทำนองให้ได้ดี และมากกว่าคู่แข่งของตนเองเพื่อให้ได้เป็นผู้ชนะและได้ไปต่อในรอบต่อไป

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อป้าตึกและยายเฮียง ร้องเพลงเสร็จจึ้นลง ก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสินด้วยการให้คะแนนจากคณะกรรมการทั้ง 3 คน โดยผู้ใดที่ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะ พิธีกรจึงเริ่มขอคะแนนจาก สุณารี ราชสีมา (สุ), ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) ตามลำดับ ผลของการให้คะแนนปรากฏว่ายายเฮียงเป็นผู้ชนะด้วยคะแนนเสียง 3:0 สามารถล้มแชมป์ 3 สมัยอย่างป้าตึกได้ ได้รับโอกาสเข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนี้ในรอบต่อไป ส่วน ป้าตึกแชมป์เก่า 3 สมัยถึงจะไม่ได้ไปต่อในเทปนี้ แต่ป้าตึกก็สามารถลดหนี้ที่มีอยู่ไปได้แล้วถึง 30,000 บาท จากหนี้ทั้งหมด 150,000 บาท คงเหลือหนี้ 120,000 บาทกลับบ้านไป

โดย สุณารี กล่าวถึงการแข่งขันร้องเพลงของทั้ง 2 คน ก่อนจะให้คะแนน ว่า “จริง ๆ เห็นใจทั้ง 2 ท่านนะคะ ไม่ว่าจะป้าเฮียง หรือป้าตึก แต่ว่าสุดท้ายเรื่องราวของชีวิตเราจะสงสารเห็นใจแค่ไหน สุดท้ายเราก็จะต้องตัดสินด้วยเสียงเพลงจริง ๆ ค่ะ”

ไชยยา กล่าวว่า “ทั้ง 2 ทั้งมาบนเวทีแห่งนี้ในวันนี้ ก็ต้องการกำลังใจที่จะกลับไปใช้หนี้ แต่สิ่งหนึ่งที่จะได้กลับไปในวันนี้ด้วยก็คือกำลังใจดีดีจากพวกเรา แล้วก็ขอเป็นกำลังใจให้จริง ๆ นะครับ วันนี้หากท่านใดพลาดโอกาสแต่ขอให้กำลังใจในการที่จะเดินต่อไปนะครับ”

ด้านป้าตึก แชมป์เก่า 3 สมัยเมื่อทราบผลของการแข่งขันว่าตนเองเป็นผู้แพ้ จึงกล่าวว่า “ไม่เป็นไร เพราะทุกคนก็ต้องมีภาระที่ต้องรับผิดชอบ หนูก็สู้เต็มที่ หนูทำได้แค่นี้ หนูก็ขอแสดงความดีใจกับคุณยายเฮียงด้วยค่ะ ขอให้ลูกสาวกลับมาหายายเร็ว ๆ นะคะ” เมื่อป้าตึกพูดจบ บนเวทีปรากฏภาพของยายเฮียงผู้ชนะเข้าไปสวมกอดให้กำลังใจกับป้าตึก แล้วพูดกับป้าตึกด้วยประโยคสั้น ๆ ว่า “เก่งลูกเก่ง”

ก่อนจะเข้าสู่ช่วงต่อไปของรายการก็มีเสียงภาค พร้อมภาพของป้าตึกบนเวทีขณะแข่งขันร้องเพลง และภาพชีวิตของป้าตึกใน Video Tape Recorder (VTR) ย้อนหลัง โดยมีข้อความว่า “ถึงวันนี้ป้าตึกจะไม่สามารถปลดหนี้ให้กับพ่อได้แต่หัวใจอันแข็งแกร่งและกำลังใจที่เธอได้รับจากทุกคนในวันนี้ จะทำให้เธอก้าวเดินต่อไป และเชื่อว่าวันหนึ่งครอบครัวของเธอจะผ่านความยากลำบากไปได้แน่นอน”

ขั้นของการตัดสินใจนี้พบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้น นั่นขั้นของการแข่งขันพบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้น นั่นคือ ความขัดแย้งภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) ซึ่งพบได้จากคณะกรรมการ ที่ต้องตัดสินใจ หรือเลือกผู้ที่ผ่านเกณฑ์การแข่งขันร้องเพลงที่ใกล้เคียงที่สุดเพื่อให้เข้ารอบไปค้นหาไมค์หมดยี่ ซึ่งต่างก็มีความสงสาร เห็นใจชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน แต่ก็จำเป็นต้องเลือกคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ชนะ โดยลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดของคณะกรรมการเอง เช่น สุณารี กล่าวว่า “จริง ๆ เห็นใจทั้ง 2 ท่านนะค่ะ ไม่ว่าจะเป็นป้าเสียง หรือพี่ตึก แต่ว่าสุดท้ายเรื่องราวของชีวิตเราจะสงสารเห็นใจแค่ไหน สุดท้ายเราก็จะต้องตัดสินด้วยเสียงเพลงจริง ๆ ค่ะ”

คณะกรรมการเป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เห็นความยุติธรรม ความมีเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ การให้กำลังใจ และการให้โอกาส จะเห็นได้จากคำพูดและลักษณะท่าทางต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการตัดสินหรือเลือกผู้ที่ผ่านเข้ารอบ และพี่ตึก เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้แพ้ ที่มีกำลังใจที่จะต้องต่อสู้กับความยากลำบากต่อไป จนกว่าจะประสบความสำเร็จ ด้วยกำลังใจจากคนรอบข้าง และสังคม รวมถึงเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นให้ยอมรับต่อโชคชะตาและความพ่ายแพ้ที่ต้องพบเจอ ที่เป็นเรื่องจริงของชีวิตด้วย

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ยายเสียงเป็นแชมป์ 1 สมัย ได้มีโอกาสเข้ามาสู่อรอบของการหาไมค์หมดยี่ ซึ่งยายเสียงมีหนี้ที่ต้องการปลดทั้งหมดจำนวน 150,000 บาท ดังนั้นยายเสียงจึงต้องเลือกไมค์เพียง 1 ตัวจากไมค์ทั้งหมด 15 ตัวเพราะไมค์ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท แต่จะมีเพียงไมค์ตัวเดียวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีมูลค่าเท่ากับยอดหนี้ที่ยายเสียงมีคือ 150,000 บาท

ก่อนเลือกไมค์หมดยี่ พิธีกรได้นั้นย้ำกติกาและเงินรางวัลอีกครั้ง ว่า “ยายเสียงจากสุรินทร์ครับ หนี้ที่กู้ ธ.ก.ส.มาสร้างบ้านและลงทุนทำไร่นา 150,000 บาท จะมีไมค์ทั้งหมด 15 ตัว ใน 15 ตัวนี้จะมีอยู่ 1 ตัวที่ร้องแล้วมีเสียงดัง นั่นก็คือไมค์หมดยี่ ถ้าเจอไมค์ตัวนั้น หมดยี่ทันที 150,000 บาท และ M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการสู้ชีวิตอีก 50,000 บาทครับ รวมกันเป็น 200,000 บาทหาให้เจอนะครับ ถ้าพร้อมแล้วเชิญครับ”

ยายเสียงจึงเลือกไมค์หมายเลข 7 เพราะตอนที่เข้ามาอกรายการมีจิ้งจกหล่นใส่หัว 2 ตัว จึงตีเป็นเลข 7 จึงเชื่อว่าไมค์หมายเลข 7 น่าจะเป็นไมค์หมดยี่ ผลปรากฏว่าไมค์หมายเลข 7 ไม่ใช่ไมค์หมดยี่ แต่เป็นไมค์หมายเลขที่ 13 ที่เป็นไมค์หมดยี่ที่แท้จริง

ระหว่างการร่วมลุ้นไปกับการเลือกหาไมค์หมดยี่ของยายเสียง ภาพในรายการถูกตัดไปยังหน้าเวทีหลักที่มียายเสียงกำลังยื่นกุมไมค์หมายเลข 7 อยู่เพื่อร้องเพลง พร้อมทั้งตัดไปที่คณะกรรมการ ญาติยายเสียง และผู้ชมในห้องบันทึกการที่คอยลุ้นไปกับยายเสียงด้วยอยู่เป็น

ระยะ พร้อมกับเสียงบรรยายถึงขั้นตอนต่อไปในการดำเนินรายการเมื่อขยายเสียงสามารถค้นหาไมค์หมดหนึ่งพบจากพิธีกร พร้อมกับพิธีกรให้สัญญาณขยายเสียงในการร้องเพลงใส่ไมค์หมายเลข 7 และเสียงดนตรีที่ลึนระทึกทำให้ตื่นเต็นไปด้วย

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อผลของการแข่งขันจบสิ้นลงทุกขั้นตอน พบว่าในเทปที่ 243 ของรายการไมค์หมดหนึ่ง เรื่อง ขยายเสียงทุกขั้วลูกสาวหายตัวไว้ร้องรอย ไม่รู้เป็นหรือตาย ที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 ขยายเสียงเป็นผู้ชนะ ได้เป็นแชมป์ 1 สมัย แต่ยังไม่สามารถหาไมค์หมดหนึ่งพบ ทำได้เพียงลดหนี้ที่มีอยู่ไป 10,000 บาท เหลือหนี้จาก 150,000 บาท เหลือ 140,000 บาท เท่านั้น แต่ขยายเสียงก็ยังมีโอกาสในการเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้ทำชิงคนใหม่ในเทปต่อไปได้อีก จนกว่าขยายเสียงจะสามารถค้นหาไมค์หมดหนึ่งพบ แล้วปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าขยายเสียงจะแพ้การแข่งขันแล้วกลับบ้านไป

ด้าน M150 ผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมดหนึ่ง ในเทปนี้ก็ยังไม่ได้แจกเงินทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตกับขยายเสียงมูลค่า 50,000 บาท เนื่องจากขยายเสียงยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด

ทุกคนในห้องบันทึกรายการต่างลึนไปกับขยายเสียง มีการเลือกไมค์ไปพร้อม ๆ กับขยายเสียง เมื่อมีการเฉลยไมค์หมดหนึ่งที่แท้จริง คือหมายเลขที่ 13 ทุกคนต่างเสียดายที่ขยายเสียงเลือกไมค์ปลดหนี้ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะคณะกรรมการที่ร่วมลึนและให้กำลังใจไปกับขยายเสียงด้วย

พิธีกร กล่าวสรุปเรื่องราวก่อนปิดรายการว่า “ไม่ใช่ไมค์หมายเลข 7 นะครับ แต่ถึงไม่ใช่ไมค์หมายเลข 7 หนี้ 150,000 บาทไม่หมดแต่สามารถลดหนี้ไปได้ 10,000 บาท เหลือ 140,000 บาท สรุป M150 ยังไม่ได้แจกนะครับ วันนี้ให้ขยายเสียงพักคุยกับจิ้งจกก่อนแล้ววันจันทร์เรามาคุยกับขยายเสียงใหม่ ดูสิว่าจะเป็นอย่างไบบ้าง เอาละ พรุ่งนี้พบกับ ไมค์หมดหนึ่งภาคพิเศษ “ไมค์หมดหนึ่งตั้งตัว” ไมค์หมดหนึ่งเพื่อคนมีฝันอยากได้ทุนไปตั้งตัวสูงสุดถึงวันละ 50,000 บาท ทุกวันศุกร์ 5 โมงเย็น

แล้วกลับมาพบกันครับ สำหรับไมค์หมดหนึ่งภาคปกติทุกวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 ไมค์หมดหนึ่ง สวัสดิ์ครับ” สิ้นสุดเสียงของพิธีกร ทางรายการได้เปิดเพลงประจำรายการมีเนื้อหว่า “ชีวิตคนลำบาก ลำบาก ต้องอด ต้องทน สู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” พร้อมกับภาพของขยายเสียงขณะแข่งขันร้องเพลง และภาพชีวิตของขยายเสียงจาก Video Tape Recorder (VTR) และตัวอย่างเทปต่อไปในไมค์หมดหนึ่ง คือเทปที่ 244 เรื่อง น่องปิ่นฝังใจกับความผิวดอกทำดีตอบแทนพ่อแม่ เพื่อให้ผู้ชมได้ติดตาม

ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้รายการมีสีสัน เป็นตัวแทนของผู้ชมที่ชมอยู่ เป็นตัวละครที่แสดงถึงกลุ่มคนที่คอยเชียร์ คอยให้กำลังใจ กับผู้ที่แข่งขัน หรือผู้ที่ถือว่าเป็นคนสู้ชีวิต ขณะเดียวกัน ขยายเสียงก็เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อคอยย้ำเตือนให้ต้องเป็นคนที่ดีทน ต่อสู้ต่ออุปสรรค ถึงแม้ต้องเจอกับความผิดหวังก็ต้องลุกขึ้นสู้ใหม่อีกครั้งให้ได้เพื่อทำตามความฝันของตนเอง บนความถูกต้อง ความดี และแรงผลักดันของคนที่เป็นแม่ ที่ทำทุกอย่างฟันฝ่าของตนเอง

4.4.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุนารี ราชสีมา หรือ สุ, อาภาพร นครสวรรค์ หรือ ฮาย และไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นางสาวบุญสร้าง เอกวิชัย (ป้าตึก) และ (2) นางเสียง วัชรมาเทศ (ยายเสียง) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.4.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการ และควบคุมรายการตั้งแต่เริ่มจนจบรายการ คอยบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งเรื่องราวของผู้เข้าแข่งขัน กติกาการแข่งขัน การแนะนำ การขอข้อเสนอแนะต่าง ๆ แต่จะไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินหรือแสดงความคิดเห็นแทนใครคนใดคนหนึ่งได้ ต้องทำตัวให้เป็นกลาง เชื่อมโยงเรื่องราวทุกอย่างให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4.4.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ): เป็นตัวละครที่คอยให้กำลังใจ พื้นฐานมาจากเด็กต่างจังหวัด จะมีความซื่ออกซื่อใจ และเห็นใจแก่ผู้เข้าแข่งขันทุกคน

อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย): จะเป็นตัวละครที่คอยเสริมในเรื่องของการใช้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน เป็นศิลปินที่มาจากเด็กบ้านนอก จะเข้าใจในการดิ้นรน และเรื่องของครอบครัวในชนบท

ไชยา มิตรชัย (เอ): เป็นตัวละครที่ให้คอยเห็นอกเห็นใจ อ่อนไหวในเรื่องของครอบครัว พี่น้อง คอยให้กำลังใจร่วมกับคณะกรรมการคนอื่น ๆ รวมทั้งเป็นตัวละครที่มักจะยกการ

ใช้ชีวิตและแนะนำในเรื่องของการใช้ชีวิตที่เป็นแบบประเพณีไทย ๆ พื้นฐานมาจากเด็กต่างจังหวัดที่
ดิ้นรน ทำงานสร้างชื่อเสียงมาด้วยตนเอง

4.4.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

สามี ป้าต๋อ : เป็นผู้พิการทางสายตาเช่นกัน อยู่กันมาคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

น้องสาวยายเอียง : อยู่บ้านหลังเดียวกัน คอยช่วยเหลือยายเอียงและครอบครัวมาโดย

ตลอด

หลานสาวยาเอียง : คือลูกของลูกสาวที่หายตัวไป ยังคงรอคอยแม่ที่หายไปเช่นเดียวกับ
ยายเอียง เป็นกำลังใจ และเป็นตัวแทนของลูกสาวยายเอียง

4.4.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมที่อยู่ในห้องบันทึกเทป หรือบันทึกรายการนั้นจะเป็นผู้ที่คอยให้การสนับสนุน
สร้างสีสันให้กับรายการเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นตัวแทนของผู้ชมที่รับชมรายการอยู่ทั่วประเทศ แต่จะไม่
มีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นทางคำพูดหรือตัดสินการแข่งขันใด ๆ ได้ดังเช่นคณะกรรมการ ผู้ชม
ในห้องบันทึกเทปจะคอยให้กำลังใจ คอยลุ้น คอยเชียร์ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายเท่า ๆ กัน ไม่ว่าจะฝ่าย
ที่แพ้ หรือชนะ เช่นเมื่อป้าต๋อต้องดรอปไป ผู้ชมรายการก็มีเสียงปรบมือให้เพื่อเป็นกำลังใจ หรือ
ช่วงของยายเอียงที่ต้องค้นหาไม้ค้ำหมคนี่ ผู้ชมในห้องบันทึกเทปก็จะมีการลุ้นไปกับยายเอียงด้วย ดี
ใจ เสียใจ และผิดหวังไปกับผู้เข้าแข่งขันในแต่ละช่วงของรายการเสมอ

4.4.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไม้ค้ำหมคนี่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน
ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้
เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิต” ซึ่งในเทป
นี้ ยายเอียงเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไม้ค้ำหมคนี่พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้
ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.4.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นางสาวบุญสร้าง เอกวิชัย (ป้าต๋อ) : เป็นตัวละครที่ต้องการเข้าแข่งขันเพื่อปลดหนี้
ให้กับพ่อของตนเอง มีความกตัญญูกตเวที ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็ป่วย ไม่ค่อยสบาย และยังพิการตาบอด
แต่อยากทำทุกอย่างไม่ให้ตนเองเป็นภาระของครอบครัว พยายามช่วยครอบครัวให้หมดหนี้ทุกวิธีที่
ตนเองสามารถจะทำได้

นางเอียง วัชชีมาเทศ (ยายเอียง) : แม่ผู้ทีคอยรอคอยลูกตนเองกลับมา หลังจากหาย
ตัวอย่างไร้ร่องรอยมานานกว่า 1 ปี 3 เดือน ต้องเลี้ยงดูหลานเพียงลำพัง อยากหมดหนี้ที่ไปกู้ ธ.ก.ส.
มาเพื่อให้ชีวิตครอบครัวดีขึ้นกว่านี้

4.4.3.7 ผู้ร้าย

นางสาวบุญสร้าง เอกวิชัย (ป้าตึก) : เป็นผู้พิการทางสายตา อาศัยอยู่กับสามีที่พิการทางสายตาเช่นกัน รวมทั้งพ่อและแม่ของป้าตึก ป้าตึกต้องการปลดหนี้ให้พ่อเพื่อตอบแทนบุญคุณ หลังพ่อป้าตึกไปกู้เงิน ธ.ก.ส. มาปลูกบ้านให้ทุกคนได้อยู่อาศัย จำนวน 150,000 บาท

นางเฮียง วัชชีมาเทศ (ยายเฮียง) : ป่วยเป็นโรคกระดูกเสื่อม กระดูกทับเส้นประสาทและกระดูกเบี้ยว ต้องดูแลหลานสาวและครอบครัวด้วยการทำขนมขาย ต้องพลัดพรากจากลูกสาวคนกลางที่หายตัวนานนับปี ต้องการพบลูกอีกครั้ง ยายเฮียงเป็นหนี้ ธ.ก.ส. จำนวน 150,000 บาท หลังไปกู้มาปลูกบ้านและลงทุนทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง

4.4.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การแต่งกายของตัวละครในรายการไม่ทั้งหมดนี้ทั้ง 5 ตัวละครก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปเช่นกัน ซึ่งพบได้ดังนี้

4.4.4.1 ผู้ดำเนินรายการ หรือพิธีกร

พิธีกร สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว เสื้อกั๊กสีแดงเข้มแขนยาว และทับด้วยสูทสีฟ้าเข้มอีกชั้นหนึ่ง พร้อมทั้งกางเกงสแลกสีเดียวกันกับสูท ร้องเท้าผ้าใบ ทำผม แต่งหน้าบาง ๆ

4.4.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : แต่งหน้า ทำผม แบบธรรมชาติ สวมสูทสีฟ้าอ่อน และเครื่องประดับต่างหู นาฬิกา และแหวน

อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) : สวมชุดลายเสื้อสีดำสั้มเข้ม แต่งหน้าทำผมสุภาพ สวมใส่เครื่องประดับ ทั้งสร้อยคอ ต่างหู แหวน นาฬิกา

ไชยยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว เนคไทน์ และสูทสีน้ำเงินเด่นชัด ลงรองพื้นแต่งหน้าเล็กน้อยตามแบบผู้ชาย และทำผมสุภาพ คุน่าเชื่อถือ

4.4.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นางสาวบุญสร้าง เอกวิชัย (ป้าตึก) : สวมเสื้อโปโลสีชมพู กางเกงขายาวสีดำ และรองเท้าสวมสุภาพ

นางเฮียง วัชชีมาเทศ (ยายเฮียง) : สวมเสื้อแขนยาวสีชมพูม่วง ไม่สวมใส่เครื่องประดับที่มีค่า มีเพียงสายสิริสีแดงที่แขนข้างซ้ายเส้นเดียว ไม่ได้มีการแต่งหน้าหรือทำผมแต่อย่างใด และสวมผ้าถุง รองเท้าแตะเท่าที่ป้าเฮียงมี และดีที่สุด

4.4.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

สามีป้าตึก : สวมเสื้อโปโลสีฟ้า กางเกงยีน สวมแว่นตาสีดำ และรองเท้าแตะสวม

น้องสาวยายเฮียง : สวมชุดลายดอกสีสุภาพ กางเกงขายาว รองเท้าสวม

หลานสาวชายเฮียง : สวมเสื้อยืด เสื้อคลุมแขนยาว กางเกงขายาว รองเท้าสวม

4.4.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทป โดยส่วนมากแล้วจะสวมเสื้อสีเข้มเพื่อไม่ให้เกิดความเด่นชัดมากกว่าคนบนเวที หรือตัวละครหลัก จะเป็นเสื้อเชิ้ต เสื้อยืด หรือเสื้อโปโล กางเกงสแลก หรือกางเกงยีนส์สีดำก็ได้ รองเท้าที่สุภาพ สีเข้มเพื่อเป็นการให้เกียรติเวที ให้เกียรติรายการ

4.4.4.6 อาวุธ

นางสาวบุญสร้าง เอกวิชัย (ป้าตึก) : นำเพลง “ฝากคำขอโทษ” ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

นางเฮียง วัชชีมาเทศ (ยายเฮียง) : นำเพลง “เขียนฝันไว้ข้างฝา” ของรัชชก ศรีโลพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

4.4.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 243 มีมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ประเภท คือ

4.4.5.1. มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง หรือ The first-Person Narrator คือ การเล่าเรื่องจากผู้เข้าแข่งขันเอง เล่าถึงความเป็นมาของการเป็นหนี้ และสาเหตุของการอยากปลดหนี้ที่ให้กับตนเองหรือครอบครัว ซึ่งในเทปนี้ป้าตึกแชมป์เก่า 3 สมัย และยายเฮียงผู้ทำชิง ถือเป็นบุรุษที่หนึ่งที่ได้เข้ามาเล่าเรื่องราวชีวิต และสาเหตุของการเป็นหนี้ของตนเองให้กับผู้ชม พิธีกรและคณะกรรมการ ได้รับรู้รับทราบ การเล่าเรื่องในมุมมองเช่นนี้จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ชมได้มากกว่าการเล่าผ่านบุรุษคนอื่น ๆ เนื่องจากเป็นเรื่องราวชีวิตของตัวคนนั้น ๆ ผู้ชมจะสามารถรับรู้ได้ทั้งจากน้ำเสียง หน้าตา ท่าทางในการเล่าจะบ่งบอกถึงลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่เขาเป็นออกมาได้อย่างชัดเจน

4.4.5.2. การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม หรือ The Third – Person Narrator คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไมค์หมดหนี้ จากพิธีกรหลัก และพิธีกรช่วย (เสียงในเทป) ที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราวความยากจน ความลำบากของผู้เข้าแข่งขันทั้งป้าตึกและยายเฮียงที่ต้องการเข้ามาเป็นผู้ชนะและปลดหนี้ให้กับตนเองและครอบครัว ทั้งในรูปแบบของการบอกเล่า การสัมภาษณ์ การสอบถามจากป้าตึก ยายเฮียง ญาติที่เข้ามาให้กำลังใจในห้องบันทึกรายการ เพื่อสนับสนุนการบอกเล่าของผู้เข้าแข่งขันเองให้มีความเข้มข้น ละเอียดยชัดเจนมากกว่าเดิม รวมทั้งเป็นผู้เน้นย้ำสรุปเรื่องราวที่เกิดขึ้นในรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการด้วย

4.5 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248

ไมค์หมดหนี้ EP.248 | ลูกบุญมีผิดหวังเพราะรักถึง4ครั้งจนคิดฆ่าตัวตาย | 20 พ.ย. 60 FULL HD
ดู 60,798 ครั้ง

ภาพที่ 4.5 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248 ออกอากาศเมื่อวันจันทร์ ที่ 20 พฤศจิกายน 2560

4.5.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248 ออกอากาศเมื่อวันจันทร์ ที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คือ การแข่งขันร้องเพลงระหว่างนายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) อายุ 61 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม กับ ด.ช.เรืองศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) อายุ 11 ปี เด็กน้อยยอดกตัญญู ชาวอำเภอปลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ลุงบุญมี อาศัยอยู่กับภรรยาที่ป่วยเป็นไข้มันอุดตันในเส้นเลือดต้องผ่าตัดร่างกายถึง 7 ที่ เพียง 2 คน ภรรยาของลุงบุญมีต้องใส่หลอดเลือดปลอมในร่างกายแทนหลอดเลือดจริง จนเป็นเหตุไม่สามารถทำงานหนักได้ ลุงบุญมีรับจ้างกรีดยาง และอาศัยอยู่ในสวนยางของนายจ้าง สาเหตุของการเป็นหนี้ เพราะภรรยาคนของลุงบุญมีได้ไปกู้เงินมาเพื่อรักษาอาการป่วยของตนเองจำนวน 50,000 บาท

น้องไอ้ก อาศัยอยู่กับแม่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนพ่อของน้องไอ้กออกไปรับจ้างทำงานก่อสร้างในกรุงเทพฯ และพี่ชายน้องไอ้กก็ออกไปเรียนหนังสือและทำงานที่กรุงเทพฯ เช่นกัน น้องไอ้กป่วยเป็นโรคหลอดเลือดในหัวใจตีบ และหัวใจรั่วมาตั้งแต่เด็กทำให้น้องไอ้กเป็นเด็กที่ตัวเล็ก ผอมกว่าเด็กรุ่นเดียวกัน ส่วนแม่ของน้องไอ้กก็ป่วยเป็นกระดูกทับเส้นประสาทเหมือนกัน ทำให้น้องไอ้กต้องช่วยแม่ทำงานหาเงินเข้าบ้านอีกทาง สาเหตุของการเป็นหนี้ของครอบครัวน้องไอ้กคือแม่ของน้องไอ้กได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มารักษาอาการป่วยของน้องไอ้ก จำนวน 50,000 บาท

การแข่งขันระหว่างลุงบุญมี และน้องไอ้ก จึงเกิดขึ้น โดยลุงบุญมีได้นำบทเพลงได้นำบทเพลงอุ้มลูกน้อยตามเมีย ของสรเพชร ศรีสุพรรณมาเป็นเพลงในการแข่งขัน บทเพลงดังกล่าว

เป็นบทเพลงแนวลูกทุ่ง ที่มีทำนองที่ช้า เนื้อหาเกี่ยวกับผู้ชายคนหนึ่งที่ย้ายมาตามหาภรรยาของตนเองที่หนีเข้าไปทำงานในเมืองกรุง (กรุงเทพฯ) พร้อมทั้งลูกที่คอยถามหาแม่อยู่ดลิด ด้วยความคิดถึงและความห่วงหาอาทร จนทำให้ผู้ชายคนดังกล่าวพาลูกของตนเองเดินทางเข้าไปตามหาภรรยาในกรุงเทพฯ แต่ก็ไม่พบ ส่วนน้อง ไอ้ก ได้นำบทเพลงไก่อ้า ของสายัญห์ สัจญญา มาเป็นเพลงในการแข่งขัน บทเพลงดังกล่าวเป็นแนวเพลงลูกทุ่ง เช่นกันที่มีทำนองที่ช้า เนื้อหาเกี่ยวกับผู้ชายคนหนึ่งที่มีราพรรณถึงผู้หญิงอันเป็นที่รักที่ชื่อ “ไก่อ้า” เพราะผู้หญิงคนดังกล่าวหนีไปมีแฟนใหม่ทำให้ผู้ชายต้องเสียใจทำได้แต่เพียงนอนร้องให้อยู่ตลอดเวลาที่คิดถึง

การแข่งขันของลุงบุญมีและน้อง ไอ้กเกิดขึ้นเพราะผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนมีเป้าหมายของการแข่งขันเดียวกันนั่นคือการได้เป็นผู้ชนะแล้วเข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่งเพื่อปลดหนี้ให้กับตนเองและครอบครัว ดังนั้นลุงบุญมีและน้อง ไอ้กจึงต้องตั้งใจแข่งขันและร้องเพลงที่เตรียมมาให้ดีที่สุดเท่าที่ตนเองจะทำได้เพื่อให้ได้รับโอกาสเข้าไปในรอบต่อไปคือรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง เพื่อเป็นผู้หมัดหนึ่งคนต่อไปให้ได้

ผลการแข่งขันพบว่าน้อง ไอ้กเป็นผู้ชนะการแข่งขันร้องเพลงในรายการไม้ค้ำหมัดนี้ ตอนที่ 248 ด้วยคะแนนเสียง 3:0 กลายเป็นแชมป์และได้มีโอกาสเข้าไปสู่อรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้ทันที ส่วนลุงบุญมีที่เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ได้เงินปลอบใจกลับบ้านไปจำนวน 5,000 บาท

เข้าสู่อรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้น้อง ไอ้กต้องเลือกไม้ค้ำเพียง 1 ตัว จากไม้ค้ำทั้งหมด 5 ตัว น้อง ไอ้กจึงเลือกไม้ค้ำหมายเลข 4 ที่คาดว่าจะเป็นไม้ค้ำหมัดหนึ่ง ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 4 ไม่ใช่หมัดหนึ่งที่แท้จริง เพราะไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริงคือไม้ค้ำหมายเลข 2 แต่น้อง ไอ้กยังได้รับโอกาสเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้ทำชิงคนต่อไปในเขตต่อไปอีก จนกว่าจะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าน้อง ไอ้กจะครบรอบแล้วกลับบ้านไป

ดังนั้นในตอนที่ 248 นี้ น้อง ไอ้กไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงยังไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษจำนวน 50,000 บาท

4.5.2 โครงเรื่อง (Plot)

ขึ้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไม้ค้ำหมัดนี้ ตอนที่ 248 เปิดรายการด้วยภาพพิธีกรบนเวทีหลัก โดยพิธีกรได้กล่าวทักทายและบอกกติกาในการแข่งขัน พร้อมเงินรางวัลและเงินสนับสนุนที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อเป็นผู้ชนะและแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ซึ่งพิธีกรจะเรียกผู้เข้าแข่งขันว่า “คนสู้ชีวิต” เสมอ “สวัสดิครับท่านผู้ชมครับ ขอต้อนรับท่านผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการ ไม้ค้ำหมัดนี้ครับ ไม้ค้ำตัวเดียวที่จะพลิกชีวิตคุณให้หนักกลายเป็นศูนย์ เมื่อหมัดนี้ M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงในในการ

อีตู่ชีวิตอีก 50,000 บาท วันนี้มา 2 ท่านครับเพราะว่าเราจบข่าวไปแล้วกับลุงยุทธ สำหรับการเริ่มต้นใหม่พบกับทั้ง 2 ท่านนะครับ คุณลุงบุญมี จากนครพนม และน้องโอ๊ต จากบุรีรัมย์ เชิญครับ”

ขณะที่ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเดินขึ้นบนเวทีที่มีเสียงพิธีกรช่วย (เสียงในเทป) บรรยายสนับสนุนพิธีกรหลักโดยมีเนื้อหาว่า “และนี่คือโมหน้าของคนสู้ชีวิตทั้ง 2 คน 1 ใน 2 คนนี้จะมีคนเดียวที่จะได้รับโอกาสให้ไปค้นหาไมค์หมดหนี้ จะเป็นใครนั้นต้องติดตามแต่ตอนนี้เราไปพบเรื่องราวของลุงบุญมีก่อนครับ”

ช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248 นี้ พบว่ากำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้ที่คอยควบคุมรายการทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นผู้คอยบอกถึงกติกาและเงินรางวัลต่าง ๆ ที่จะได้ในรายการ โดยเฉพาะเงินรางวัลพิเศษที่จะได้เมื่อผู้เข้าแข่งขันสามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบ และปลดหนี้ได้ทั้งหมดจากผู้สนับสนุนหลัก อย่าง เอม 150

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

ลุงบุญมี ได้สิทธิในการแข่งขันร้องเพลงก่อน แต่ก่อนเข้าสู่การแข่งขันพิธีกรได้แนะนำและสัมภาษณ์ลุงบุญมีถึงเรื่องราวชีวิตความยากลำบาก จนเป็นสาเหตุให้เป็นที่และเหตุผลของการอยากปลดหนี้ที่มีอยู่ให้หมดในวันนี้ ทั้งจากการสัมภาษณ์ การบอกเล่า และการนำเสนอเรื่องราวชีวิตของลุงบุญมีผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

ลุงบุญมี หรือ นายบุญมี คำคุณ อายุ 61 ปี เกษตรกร ชาวอำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ลุงบุญมีอาศัยอยู่กับภรรยาที่ป่วยเป็นไขมันอุดตันในเส้นเลือดต้องผ่าตัดร่างกายถึง 7 ที่ไม่สามารถเดินได้ปกติเหมือนคนอื่น ภรรยาของลุงบุญมีต้องใส่หลอดเลือดปลอมในร่างกายแทนหลอดเลือดจริง จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถทำงานหนักได้ ลุงบุญมีประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง และอาศัยอยู่ในสวนยางของนายจ้าง ด้วยความจนจึงทำให้ลุงบุญมีและภร่ายังไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ทุกครั้งที่ลุงบุญมีต้องออกไปกรีดยางก็จะพาภรรยาไปด้วย เนื่องจากว่าลุงบุญมีกลัวว่าจะไม่มีใครดูแล และกลัวว่าจะถูกคนทำร้าย เพราะบ้านที่อยู่ในสวนยางค่อนข้างที่จะอยู่ลึก และไกลผู้คน ปัจจุบันลุงบุญมีเริ่มมีอาการขาที่ขา เพราะเดินไกลและบ่อยมาเป็นระยะเวลาาน

ลุงบุญมีต้องผิดหวังมาแล้วกว่า 4 ครั้ง เพราะเคยมีภรรยามาแล้ว 4 คน คนปัจจุบันคือคนที่ 5 เพราะภรรยาคนที่แรกมีลูกด้วยกัน 2 คน แต่ก็ต้องเลิกกันไป ภรรยาที่เอาลูกทั้ง 2 คน ไปเลี้ยงด้วย ต่อมาภรรยาคนที่ 2 ก็โดนฟ้าผ่าเสียชีวิต ส่วนภรรยาคนที่ 3 ลุงบุญมีก็จับได้ว่าแอบไปมีสัมพันธ์ทางชู้สาวกับน้องชายของลุงบุญมีเอง จึงเลิกกันไป ส่วนภรรยาคนที่ 4 อยู่กินกันได้สักพักภรรยาของลุงบุญมีก็ไปมีสามีอื่น จึงต้องเลิกกันไปอีกเช่นกัน ลุงบุญมีรู้สึกผิดหวังกับความรักเป็นอย่างมากจนเริ่มคิดอยากฆ่าตัวตาย แต่สุดท้ายก็มาเจอกับภรรยาคนปัจจุบันอยู่กินกันมา คู่แกล้งกัน

มาโดยตลอด ลุงบุญมีกล่าวว่า “ถึงภรรยาคนปัจจุบันจะเป็นอย่างไรก็ยังคงรัก เพราะภรรยาคนของลุงบุญมีคนนี้เป็นคนดี ไม่นอกลุ่มนอกรทาง” ลุงบุญมีอยากทำทุกอย่างเพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยหวังถ้าเมื่อสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดจะทำงานเก็บเงิน นำเงินที่สามารถเก็บได้ไปปลูกบ้านในที่ฝันสุดท้ายของภรรยาที่ยังคงเหลืออยู่ และอีกหนึ่งเหตุผลที่ลุงบุญมีอยากเข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้คือ อยากมาตาหาลูกที่มีด้วยกันกับภรรยาคนแรก ลุงบุญมีเพียงอยากเจอลูกอีกครั้ง

สาเหตุของการเป็นหนี้เพราะภรรยาคนปัจจุบันของลุงบุญมีได้ไปกู้เงินมาเพื่อรักษาอาการป่วยของตนเองจำนวน 50,000 บาท โดยลุงบุญมีได้นำบทเพลงอุ้มลูกตามเมีย ของसरเพชร सरสุพรรณมาเป็นเพลงในการแข่งขัน ขณะที่ลุงบุญมีร้องเพลงทางรายการ ได้ตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) ของลุงบุญมี ภาพของคณะกรรมการ ภรรยาของลุงบุญมี และผู้ชมในห้องบันทึกรายการเป็นระยะ ๆ เมื่อลุงบุญมีร้องเพลงจบ พิธีกรได้ความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจากสุนารี ราชสีมา (สุ) และไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ

สุนารี กล่าวถึงเรื่องราวชีวิต การร้องเพลง และให้กำลังใจแก่ลุงบุญมีว่า “เรื่องราวของพี่มันมันจริง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของความรัก ดูแล้วพี่บุญมีวิ่งหาความรักอยู่ตลอดเวลา เวลาเราวิ่งหามันมันจะวิ่งหนีเรานะ แต่พอเราวิ่งเราหยุดหนุว่าวันนี้ชีวิตรักของพี่บุญมีกับพี่ผู้หญิงมันเป็นจุดลงตัวแล้ว มันเหมือนผ่านเวลาผ่านประสบการณ์ทั้งเลวร้าย ผ่านความทุกข์ความสุขมาแล้วมากมาย อย่างไรก็ตามสิ่งที่หนูปั่นหัวที่สุดคือกำลังใจ ที่พี่อยากเจอลูกนี้แหละ หนูขอเป็นอีกหนึ่งกำลังใจแบบขอให้พี่เจอลูกทั้งหมดสมดังใจปรารถนา และอย่าลืมดูแลตัวเอง รักภรรยาก็รัก รักลูกก็รัก แต่พี่อย่าลืมรักตัวเองเพราะทุกคนต้องพึ่งพี่ พี่ต้องเป็นหลักให้กับทุกคน ส่วนเรื่องของการร้องเพลงหนูชอบพี่ใส่เต็มทีดี มีแค่เรื่องจังหวะและการรวบคำนี้แหละที่ยังติดอยู่แต่ชื่นชมนะค่ะ หนูเป็นกำลังใจให้พี่ค่ะ”

ไชยยา กล่าวสนับสนุนเรื่องราวการสู้ชีวิต และการร้องเพลงของลุงบุญมีเพิ่มเติมว่า “เห็นใจครับ เห็นอ้อมมากเพราะผ่านร้อนผ่านหนาวมาเยอะ ใช้ชีวิตได้คุ้มมากเลยนะครับ เข้าใจเวลาที่เรทำงานเหนื่อย ๆ โดยเฉพาะหัวหน้าครอบครัวบางทีที่เขาโหยหาความรักเขาก็ต้องการใครสักคนที่จะอยู่เวลาที่เหนื่อยมา คอยหาข้าวหาปลา ตอนนี้ลุงบุญมีเจอแล้วก็โหยหาลูก เราได้แต่ภาวนา ผมขอเป็นอีกหนึ่งแรงที่ให้ลุงได้เจอเพราะฉันอยู่วันนี้ให้ดีที่สุด ลุงเหนื่อยมาเยอะแล้วมาวันนี้ก็ขอให้มีความสุข ไม่อย่างนั้นเราต้องทำงานแล้วกลับไปนอนทุกข์อีก

ในส่วนของการร้องเพลงลุงบุญมีพูดไม่ชัดแต่พอร้องเพลงมันก็เต็มเสียงทำให้ชัดถ้อยชัดคำ ตรงนั้นถือเป็นสิ่งที่ดีมากเลย ผมชอบตรงลูกเอื้อนที่ลุงบุญมีเอื้อนได้ดี เป็ยความน่ารักและเก๋ดีในเพลงนี้ เดี่ยวรอคุณคู่ต่อสู้อีกคนนะครับ ขอให้โชคดีนะครับคุณลุง”

ลุงบุญมี เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ทุ่มเทและจริงจังกับความรัก จนคิดฆ่าตัวตาย ก่อนความดี ความขยัน สุจริตของลุงบุญมีจะทำให้ไปพบรักแท้ อีกครั้งกับภรรยาคนที่ 5 และอยู่คู่แลกกันมาจนถึงปัจจุบัน

ขึ้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรได้เชิญลุงบุญมีไปรอที่บริเวณโพเดียมข้างเวทีหลัก ก่อนเชิญผู้เข้าแข่งขันอีก 1 คน ขึ้นสู่เวที เพื่อแนะนำให้คณะกรรมการและผู้ชมได้รู้จักว่าน้องไอ้กเป็นใคร มาจากไหน ด้วยการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่อง และการนำเสนอผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

น้องไอ้ก ค.ช.เรื่องศักดิ์ สิงห์ประโคน อายุ 11 ปี เด็กน้อยยอดกตัญญู ชาวอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ อาศัยอยู่กับแม่ที่บ้านพักในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนพ่อของน้องไอ้กออกไปรับจ้างทำงานก่อสร้างในกรุงเทพฯ และพี่ชายน้องไอ้กก็ออกไปเรียนหนังสือและทำงานที่กรุงเทพฯ เช่นกัน น้องไอ้กป่วยเป็นโรคหลอดเลือดในหัวใจตีบ และหัวใจเริ่มมาตั้งแต่เด็กทำให้น้องไอ้กเป็นเด็กที่ตัวเล็กผอมกว่าเด็กรุ่นเดียวกัน ส่วนแม่ของน้องไอ้กก็ป่วยเป็นกระดูกทับเส้นประสาทเหมือนกัน ทำให้น้องไอ้กต้องช่วยแม่ทำงานหาเงินเข้าบ้านอีกทาง

ทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ น้องไอ้กจะช่วยแม่ทำข้าวต้มมัด แล้วใส่จักรยานออกไปขายตามหมู่บ้านเสมอ หรือบางครั้งแม่ของน้องไอ้กต้องออกไปทำนา น้องไอ้กก็จะออกไปช่วยแม่ด้วยเช่นกัน โดยน้องไอ้กกล่าวว่า “ผมช่วยแม่เท่าที่จะช่วยได้ เพราะไม่อยากทำตัวเป็นภาระของพ่อแม่ตลอดมาแม่ต้องทำงานหนักเพราะผมเสมอ บางวันแม่กลับบ้านมาแม่ก็ร้องไห้เพราะอาการป่วยที่แม่เป็น พ่อก็ต้องทำงานหนักที่กรุงเทพฯ อยากให้พ่อกลับมาอยู่ด้วยกันแต่ก็ทำไม่ได้เพราะต้องหาเงินมารักษาน้องไอ้ก น้องไอ้กจึงอยากใช้หนี้แทนแม่ เพราะอยากเห็นแม่มีความสุข และไม่เครียดกับหนี้ก้อนนี้ ”

แม่ของน้องไอ้กกล่าวว่า “ภูมิใจมากเลยคะ เวลาไปนา หรือไปทำอะไรน้องไอ้กก็จะไปช่วย ขนาดเขาป่วยเขายังสู้” สำหรับสาเหตุของการเป็นหนี้ของครอบครัวน้องไอ้กคือ แม่ของน้องไอ้กได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มารักษาอาการป่วยของน้องไอ้ก จำนวน 50,000 บาท น้องไอ้กได้นำเพลงไก่อ้า ของสายัณห์ สัญญา มาเป็นเพลงในการแข่งขัน ขณะให้สัมภาษณ์ ขณะเปิด Video Tape Recorder (VTR) ของน้องไอ้กทางรายการได้มีการเปิดเพลงบรรเลงเบา ๆ ประกอบไปด้วยเป็นระยะ ๆ ส่วนในช่วงของการร้องเพลงของน้องไอ้กทางรายการก็มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำน้องไอ้ก คณะกรรมการ ญาติน้องไอ้ก ผู้ชมในห้องบันทึกรายการอยู่เป็นระยะ ๆ

เมื่อน้องไอ้กร้องเพลงจบ พิธีกรได้ขอข้อความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก อภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) และ ไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ

อาภาพร กล่าวถึงน้องไอ้ก ครบครวน์น้องไอ้ก และให้กำลังใจน้องไอ้กว่า “ไอ้กรู้ไหมว่าหนูมาเวทีไม่หมดหนี้ในวันนี้ หนูเอาใจจนในสตูดิโอไปหมดแล้วเพราะด้วยความน่ารักและไร้เดียงสาของเขา ป้าขอชื่นชมนะค่ะว่าเขามีจิตสำนึกที่ดี อยากรู้แบบนี้นี่บ้าง เด็กสมัยนี้ต้องดูแลน้องไอ้กเลยลูก หนูจะต้องเป็นเยี่ยงและเป็นอย่างให้กับคนในสังคมนี้ ขอบคุรมากนะลูกที่มาในรายการฯ”

มาพูดถึงเรื่องเพลงนะลูก เขาเรียกว่าเด็กพริกขี้หนู เสียงนี้ไม่รู้มาจากไหน ด้วยเสียงของเด็กที่มีเสียงแหลมเกิบจะไปกับเสียงดนตรีเลย แต่เขาก็สามารถประคองมันไปได้ และร้องตรงไม่เพี้ยน ป้ารักหนูเหลือเกิน”

ไชยยา กล่าวถึงน้องไอ้ก และให้กำลังใจน้องไอ้กว่า “สมัยนี้หาเด็กที่ไว้ใจแบบนี้ไม่ได้แล้วนะ วันนี้พี่ได้เห็นแล้วก็ชื่นใจไม่แปลกใจเลยว่าทำไมโรคภัยไข้เจ็บของเราได้ทุเลาเบาบางไป เพราะจิตใจของไอ้กเป็นคนที่มีจิตใจดีมาก ผมเคยได้ยินมานะว่า “คนที่คิดดี ความดีจะมีผลต่อเลือดของเรา” ททำต่อไปนะ สิ่งที่เราทำกับพ่อแม่ สิ่งหนึ่งที่จะได้คือการออกกำลังกาย และสิ่งที่สองคือได้ตอบแทนคุณพ่อแม่ไปด้วย ขอให้เจริญ ๆ โรคภัยไข้เจ็บที่หนูมีหายวันหายคืน โตขึ้นก็เป็นอภิชาตบุตรเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่นะลูก

ส่วนในเรื่องของการร้องเพลงชอบในเรื่องของคีย์ที่ต้องเป็นแบบนี้แล้วมันจะเต็มเสียงมากเลย อย่างการลงเสียงต่ำก็พอดีไม่มีบอดเลย มันสุดดี ส่วนของเพลงวันนี้เขาทำได้ดีเลยนะ ขอให้โชคดีครับ”

น้องไอ้ก เป็นตัวละครเด็ก ที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงคำว่ารักดี กตัญญู ขยัน อดทน ซึ่งลักษณะเหล่านี้ถูกถ่ายทอดผ่านการบอกเล่าของน้องไอ้ก และคำสัมภาษณ์ของผู้ดำเนินรายการเอง ที่น้องพยายามช่วยงานแม่เท่าที่จะทำได้มาโดยตลอด ซึ่งต่างจากเด็กวัยเดียวกันที่ต้องมีเวลาว่างเล่น แต่น้องไอ้กกลับไม่มีเวลาเหล่านั้นเพราะต้องช่วยแม่ทำงาน รวมทั้งสร้างตัวละครอย่างคณะกรรมการที่ต้องมีความชื่นชม เข้าใจ เห็นใจ และให้กำลังใจขึ้นตามมา

สำหรับในรอบของการแข่งขันดังกล่าวพบความขัดแย้ง (Conflict) ขึ้นนั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน ซึ่งเป็นกติกาในการแข่งขันที่รายการฯ ได้กำหนดไว้แล้ว สุดท้ายแล้วจะมีทั้งผู้ชนะและผู้แพ้ ในที่นี้หมายถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างลุงบุญมีและน้องไอ้กที่ต้องเข้ามาแข่งขันกันร้องเพลงเพื่อให้ตนเองเป็นผู้ชนะแล้วได้รับโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์หมดหนี้ เพื่อปลดหนี้ให้กับครอบครัวตนเอง จึงทำให้เกิดความขัดแย้งของบุคคล 2 บุคคลนี้เกิดขึ้น

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อลุงบุญมี และน้องไอ้กริ่งเพลงเสร็จสิ้น ก็เข้าสู่ช่วงชิงการตัดสินด้วยการให้คณะกรรมการให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยผู้ใดคะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะทันที พิธีกรเริ่มขอคะแนนจาก สุนาวี ราชสีมา (สุ), อาภาพร นครสวรรค์ (ฮา) และไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับผลการให้คะแนนของคณะกรรมการทั้ง 3 คนปรากฏว่าน้องไอ้กริ่ง เป็นผู้ชนะด้วยคะแนนเสียง 3:0 กลายเป็นแชมป์ในเทปนี้ทันที ส่วนลุงบุญมีที่เป็นฝ่ายแพ้ต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจจำนวน 5,000 บาท ซึ่งลุงบุญมีไม่มีโอกาสได้เข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนีแต่อย่างใด

สุนาวี กล่าวก่อนให้คะแนนผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนว่า “ลุงบุญมีและน้องไอ้กริ่งทั้ง 2 คนมาใช้โอกาสอย่างเต็มที่แล้ว ถ้าใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้ไปหาไม้ค้ำหมัดหนีก็อย่าท้อนะคะ เรามาทำเต็มที่แล้ว เป็นกำลังใจให้ทั้ง 2 คนนะคะ”

อาภาพร กล่าวว่า “มันเป็นการตัดสินที่ต้องมีเพียงคนเดียวเพราะฉะนั้นต้องมี 1 คนเท่านั้นที่จะได้เข้าไปคว้าไม้ค้ำหมัดหนี คนไหนที่ไม่ได้เข้าไปก็ขอให้กำลังใจที่จะไปต่อสู้กันต่ออย่าคิดว่าวันนี้ไม่ได้แล้วน้อยเนื้อต่ำใจ อยากให้ทุกคนสู้ ๆ นะคะ”

พิธีกร กล่าวสรุปและให้กำลังใจลุงบุญมีอีกครั้ง ว่า “คุณลุงบุญมีอย่างไรก็หมัดหนีได้ เพราะแกเป็นคนขยัน และขอให้ลูกมาเจอลุงด้วย วันนี้คุณลุงบุญมีรับ 5,000 บาทครับ” เมื่อสิ้นสุดเสียงของพิธีกร ภาพบนเวทีเป็นภาพของลุงบุญมีและน้องไอ้กริ่งสวมกอดให้กำลังใจซึ่งกันและกัน พร้อมกับเสียงดนตรีคลอเบา ๆ ในจังหวะที่ช้า และภาพจาก Video Tape Recoder (VTR) เรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของลุงบุญมีและภาพในห้องบันทึกเทปที่ลุงบุญมีลงจากเวทีแล้วเข้าไปสวมกอดภรรยาที่เดินทางมาให้กำลังใจในห้องบันทึกเทปด้วย พร้อมเสียงบรรยายจากเทป มีใจความว่า “การมาเวทีไม้ค้ำหมัดหนีของลุงบุญมี บอกเลยว่าเป็นตัวอย่างเรื่องราวของความรัก แต่เขาก็ไม่นำเรื่องราวความรักมาเป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิต แต่กลับเอามาเป็นบทเรียนเพื่อใช้ชีวิตต่อไปเชื่อว่าหนี้สินของเขาต้องหมดลง และเขาต้องได้เจอกับลูกที่พลัดพลาก”

ในการตัดสินพบว่ามี ความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้น นั่นคือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคณะกรรมการ ที่ต้องตัดสิน หรือเลือกให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันคนใดคนหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่เห็นอกเห็นใจผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน แต่ก็ต้องตัดสินด้วยเสียงเพลงที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน โดยต้องนำข้อผิดพลาดของทั้ง 2 ฝ่ายมาเปรียบเทียบกัน เพื่อหาผู้ที่มีข้อผิดพลาดในการร้องเพลงน้อยที่สุดเข้าไปในรอบของการเลือกไม้ค้ำหมัดหนี ดังนั้นผู้ที่ไม่ได้โดนเลือกนั้นถือว่าเป็นผู้ถูกรอกลับบ้านไป ไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปสู่อ้อมกอดของการปลอบโยนได้ จึงเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจตนเองเกิดขึ้นทุกขณะก่อนการเลือกให้คะแนนกับลุงบุญมีและน้องไอ้กริ่งนั่นเอง

ลุงบุญมี เป็นตัวละครที่ถูกสร้างมาให้เป็นผู้แพ้ ที่ต้องยอมรับโชคชะตาของตนเอง และพร้อมที่จะยืนหยัดต่อสู้ด้วยตัวของตนเองต่อไปจนกว่าจะทำตามความฝันได้ ด้วยความรักที่บริสุทธิ์ ด้วยกำลังใจจากทุกคนในรายการฯ และสังคม โดยเฉพาะกำลังใจจากภรรยาที่เป็นที่รัก

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

น้องไอ้กเป็นแชมป์ในเทปนี้ มีโอกาสเข้ามาสู่ออบของการค้นหาไมค์หมดหนี้ น้องไอ้กมีหนี้ที่ต้องการปลดหนี้ให้กับแม่จำนวน 50,000 บาท ดังนั้นน้องไอ้กต้องเลือกไมค์เพียง 1 ตัวจากไมค์ทั้งหมด 5 ตัวเนื่องจากไมค์หมดหนี้ 1 ตัวจะใช้แทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท โดยจะมีไมค์เพียงตัวเดียวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด 50,000 บาท

น้องไอ้กได้เลือกไมค์หมายเลข 4 เพราะครอบครัวของน้องไอ้กมีกันอยู่ 4 คน จึงคาดว่าไมค์หมายเลข 4 จะเป็นไมค์ที่สามารถปลดหนี้ที่ครอบครัวน้องไอ้กมีอยู่ได้ทั้งหมด ปรากฏว่าไมค์หมายเลข 4 ไม่ใช่ไมค์หมดหนี้ที่แท้จริง ไมค์หมดหนี้ที่แท้จริงคือไมค์หมายเลข 2 ดังนั้นในรอบนี้น้องไอ้กยังไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทำได้เพียงลดหนี้ที่มีอยู่ได้ลงจำนวน 10,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่จำนวน 40,000 บาท และน้องไอ้กยังมีโอกาสเข้าไปแข่งขันกับผู้ทำชิงในเทปที่ 249 ได้อีกจนกว่าจะสามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบและปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าน้องไอ้กจะครอบครัวกลับบ้านไป

ขณะที่น้องไอ้กเลือกไมค์ ทางรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่ระทึกเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น มีภาพของคณะกรรมการ ภาพใน Video Tape Recorder (VTR) เรื่องราวชีวิตของน้องไอ้ก พิธีกร และน้องไอ้กที่อยู่บนเวทีหลัก พ่อแม่ของน้องไอ้ก และผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ตัดสลับกันไปมาเพื่อให้ได้เห็นบรรยากาศของการลุ้นไปกับน้องไอ้กในห้องส่งด้วย เมื่อน้องไอ้กรู้ผลว่าไมค์หมายเลข 4 ที่เลือกไม่ใช่ไมค์หมดหนี้ ผู้ชมในห้องบันทึกเทปก็ปรบมือให้กำลังใจ เสียงเพลงอื่น ๆ ก็เริ่มเงียบตามเช่นกัน

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อพิธีกรเฉลยไมค์หมดหนี้ที่แท้จริงจบลง พิธีกรได้กล่าวให้กำลังใจและสรุปเรื่องราวของการค้นหาไมค์หมดหนี้ และรางวัลที่น้องไอ้กจะได้รับในขณะนั้นและในเทปต่อไป ว่า “ไม่เป็นไรครับ ถึงน้องไอ้กจะไม่หมดหนี้แต่ก็สามารถลดหนี้ไปได้ 10,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่จำนวน 40,000 บาท ไม่ไกลเกินเอื้อม คุณพ่อคุณแม่เด็กมีความสามารถและเป็นคนกตัญญู 40,000 อีกนิดเดียวหมดแล้ว และสรุปว่า M150 ไม่ได้แจกด้วย

รอรับ ฟรุ้งนี่ก็อาจจะเป็นวันของเรา ถ้าคุณมีหนี้และมีเสียงร้องมาที่นี้เวทีชีวิตแห่งนี้ ทุกวันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คุณอาจจะโชคดีแบบน้องไอ้กแต่คุณต้องเอาเสียงร้องมาแลก แล้วกลับมาพบกัน ไมค์หมดหนี้ครับ”

เมื่อสิ้นเสียงพิธีกรรายการได้เปิดเพลงประจำรายการคลอไปพร้อม ๆ กับภาพบรรยากาศบนเวทีหลัก ภาพของบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ ที่น้องไอ้กอลงจากเวทีเข้าไปกราบและสวมกอดพ่อกับแม่ที่มาให้กำลังใจในห้องบันทึกรายการด้วย และภาพ Video Tape Recorder (VTR) ของน้องไอ้กอลงไปพร้อม ๆ กันด้วย โดยเนื้อเพลงมีใจความว่า “ชีวิตคน ลำบากลำบาก ต้องอดต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” เมื่อสิ้นสุดเพลงก็มีตัวอย่างของรายการไมค์หมดหนี้เทปต่อไปให้ผู้ชม ได้ติดตามคือ เทปที่ 249

น้องไอ้กอล เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นอีกครั้งบนความหมายที่ว่า ถึงวันนี้จะผิดหวังแต่ถ้ายังเป็นผู้ที่มีความอดทน พยายาม กตัญญู รักดี ทำดีอยู่แบบนี้ก็จะได้รับโอกาสต่าง ๆ ต่อไปจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ซึ่งลักษณะนี้ถูกถ่ายทอดผ่านกติกาของรายการฯ ที่ถึงแม้ผู้ชนะจะไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้ได้ในรอบนี้ ก็ยังมีโอกาสในเทปต่อไปในการเข้าไปแข่งขัน ต่อสู้กับผู้เข้าชิงคนใหม่ผู้นั้นเอง

4.5.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุนารี ราชสีมา หรือ สุ, อาภาพร นครสวรรค์ หรือ ฮาย และ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) และ (2) ค.ช.เรื่องศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้กอล) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.5.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่คอยดำเนินรายการให้เข้าไปในทิศทางที่รายการได้กำหนดไว้ มีหน้าที่เล่าเรื่องราว สัมภาษณ์ แนะนำ ส่วนต่าง ๆ ของรายการทั้งหมด ควบคุมรายการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมจะเป็น มีความคิดเห็นที่เป็นกลาง ไม่มีหน้าที่แทรกแซงการตัดสินใจของคณะกรรมการเด็ดขาด มีความเป็นธรรม มีความน่าเชื่อถือ ไม่ดูถูกผู้เข้าแข่งขันทั้งในเรื่องของวาจา และท่าทาง

4.5.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นตัวละครที่มีไว้เพื่อตัดสินการแข่งขันการร้องเพลง แต่เป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อ่อนไหวในเรื่องของครอบครัว เข้าใจชีวิตของการดิ้นรนทำ

มาหากิน เพราะตนเองก็เติบโตมาจากครอบครัวของเด็กต่างจังหวัดเช่นกัน คอยให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขัน

อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย) : มีหน้าที่ตัดสินการแข่งขันด้วยการร้องเพลง เป็นตัวละครที่มีความอ่อนไหวในเรื่องของครอบครัว พ่อ แม่ ลูก และความกตัญญู คอยแนะนำ ส่งเสริม และให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขัน มีความเห็นอกเห็นใจ และใช้เหตุผลในการตัดสินและการแนะนำเรื่องราวต่าง ๆ กับผู้เข้าแข่งขัน

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นตัวละครที่คอยสนับสนุนกำลังใจที่คณะกรรมการได้ให้ไปหรือกำลังใจของผู้เข้าแข่งขันที่มีอยู่ให้มากยิ่งขึ้น เข้าใจ และอ่อนไหวในเรื่องของพี่น้อง และการคืนหนี้ชีวิต ความยากจนที่ต้องมีความพยายามทำทุกอย่างเพื่อครอบครัว เพราะพื้นฐานชีวิตนั้นก็มาจากเด็กต่างจังหวัดที่ต้องคืนหนี้ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเองเสมอมา

4.5.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ภรรยาลุงบุญมี : ป่วยเป็นเส้นเลือดตายไม่สามารถไปเลี้ยงขาได้ จนต้องผ่าตัด ขูดเนื้อบริเวณขาออก แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะเดินได้เหมือนคนอื่น เป็นคู่ชีวิตคนล่าสุดของลุงบุญมี คอยร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน

พี่น้องไอ้ก : ช่วยแม่พี่น้องไอ้กเลี้ยงดูลูกมาตั้งแต่เด็ก ฝ่าฟันอุปสรรคและปัญหาครอบครัวมาด้วยกันตลอด ทำงานรับจ้างแบ่งเบาภาระ ช่วยเหลือครอบครัวมาโดยตลอด

แม่พี่น้องไอ้ก : เลี้ยงดูพี่น้องไอ้กมาด้วยตนเองเองตั้งแต่เด็ก เป็นคนไปกู้เงิน ธกส.เพื่อมารักษาพี่น้องไอ้กจำนวน 50,000 บาท เพื่อหวังจะให้ลูกหายป่วย มีความภูมิใจในตัวน้องไอ้กมากเพราะน้องเป็นเด็กดี เชื่อฟัง คอยทำงานช่วยเหลือครอบครัวมาโดยตลอด

4.5.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมที่อยู่ในห้องบันทึกเทป หรือห้องบันทึกรายการจะเป็นผู้ที่คอยสนับสนุนผู้เข้าแข่งขัน และเปลี่ยนเหมือนเป็นตัวแทนของผู้ชมทั่วประเทศที่จะคอยร่วมลุ้นและให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขันตั้งแต่ต้นจนจบ จะสังเกตได้จากเสียงปรบมือ เสียงโสร้องแสดงความดีใจหรือเสียใจไปกับผู้แข่งขันที่ชนะและตกรอบ หรือแม้กระทั่งการร่วมลุ้นเลือกไมค์หมดหนี้ไปกับผู้เข้าแข่งขันอีกด้วย แต่ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินการประชันขันใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ทำได้เพียงเชียร์ ให้กำลังใจอยู่บริเวณข้างเวทีเท่านั้น

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปถือเป็นอีกหนึ่งตัวละครที่สร้างสีสันให้กับรายการเป็นอย่างมากเพราะถ้าขาดผู้ชมเหล่านี้ไปรายการก็จะไม่สนุก ไม่มีรสชาติ

4.5.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมดหนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิต” ซึ่งในเทปนี้ น้องไอ้กเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.5.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) : เชื่อมั่นในความรัก โหยหาความรักที่ดีและมั่นคงมาโดยตลอด แต่ต้องผิดหวังกับความรักมามากถึง 4 ครั้งจนมาเจอภรรยาคนที่ 5 ที่ป่วยหนัก แต่ก็ยังรักเพราะภรรยาเป็นนดี ไม่นอกกลุ่มนอกทาง พยายามดูแลลุงบุญมีมาโดยตลอด และเชื่อว่ารักครั้งนี้จะเป็นรักแท้ครั้งสุดท้าย อยากปลดหนี้ที่ภรรยาได้ไปกู้ ธกส.มารักษาดตนเองจำนวน 50,000 บาท ให้หมด เพื่อหวังว่าชีวิตจะดีขึ้น และมีเงินเก็บไว้สร้างบ้านเป็นของตนเองสักที

ด.ช.เรืองศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) : เด็กน้อยกตัญญู ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ และหัวใจรั่วมาตั้งแต่เด็กจนแม่ต้องไปกู้เงิน ธกส.มารักษา จนทำให้เป็นหนี้ 50,000 บาท ต้องการมาปลดหนี้เพื่อช่วยพ่อกับแม่ เพราะเห็นท่านลำบากมานานแล้ว

4.5.3.7 ผู้ร้าย

นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) : ต้องดูแลภรรยาที่ป่วยหนักไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ลุงบุญมีเป็นหนี้เพราะภรรยาไปกู้เงินมารักษาดตนเอง จำนวน 50,000 จึงอยากใช้หนี้ให้ภรรยาให้หมด

ด.ช.เรืองศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) : ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบแต่ยังเด็ก ต้องช่วยแม่ทำงาน รับจ้างทุกอย่างเท่าที่จะทำได้เพื่อหาเงินใช้หนี้ที่แม่ น้องไอ้กได้ไปกู้ยืม ธ.ก.ส.มารักษาดตัวเองไอ้กจำนวน 50,000 บาท

4.5.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การแต่งกายของตัวละคร ในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 248 มีความแตกต่างกันออกไป แต่ละตัวละครจะสวมใส่เสื้อผ้า ดังนี้

4.5.4.1 ผู้ดำเนินรายการ

แต่งหน้าทำผมเล็กน้อยตามแบบของผู้ชาย สวมเสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว ทับด้วยเสื้อกั๊กสีฟ้า และทับด้วยเสื้อสูทสีฟ้าอ่อนอีกชั้น พร้อมทั้งกางเกงสแลกสีเดียวกันกับสูทคือสีฟ้าอ่อน รองเท้าผ้าใบ และนาฬิกาข้อมือ

4.5.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมเสื้อคอกลมสีฟ้าดำ และสูทสีดำทับอีกชั้นหนึ่ง แต่งหน้าทำผมสุภาพเรียบร้อย สวมใส่เครื่องประดับ อาทิ ต่างหู นาฬิกา และแหวน

อาภาพร นครสวรรค์ (ฮา) : สวมเสื้อยืดสีดำแขนยาว และเสื้อกั๊กยัดสีส้มเหลือง พร้อมทั้งแต่งหน้าทำผมสุภาพเรียบร้อย สวมใส่เครื่องประดับทั้งต่างหู นาฬิกา แหวน ข้อมือ

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อคอเต่าสีแดง ทับด้วยสูทสีดำ ทำผม แต่งหน้าเล็กน้อยตามแบบของผู้ชาย

4.5.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) : สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีคลิม กางเกงยีนส์ขายาว รองเท้าแตะ สวมแว่นตาไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเครื่องประดับ

ด.ช.เรืองศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) : ผมจุก สวมเสื้อยืดสีดำ ทับด้วยเสื้อแขนยาวสีดำ ขาว กางเกงยีนส์ขายาวสีดำ รองเท้าแตะสีแดง

4.5.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ภรรยาลุงบุญมี : สวมเสื้อยืดคอกลมสีเทา เสื้อคลุมแขนยาวสีเหลืองเข้ม กางเกงขาวยาว รองเท้าแตะสวม สวมสร้อยคอพระ

พี่น้องไอ้ก : สวมเสื้อเชิ้ตสีดำ กางเกงขาวยาวสีดำ ไม่ต้องหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับ รองเท้าแตะสวม

แม่พี่น้องไอ้ก : สวมเสื้อคอกลมสีดำ ทับด้วยเสื้อคลุมแขนยาวสีดำ กางเกงสีดำ รองเท้าแตะสวม

4.5.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

โดยปกติแล้วผู้ชมที่อยู่ในห้องบันทึกเทปนั้นจะสวมเสื้อผ้าสีเข้ม โดยเฉพาะสีดำ สีกรมสีม่วง ซึ่งกางเกงเป็นกางเกงขาวยาว รองเท้าหุ้มส้นสุภาพ และสีเข้มเช่นกัน เพื่อไม่ให้เป็นการโฟกัสภาพที่เด่นกว่าบนเวทีหลักมากเกินไป และง่ายต่อการโฟกัสหน้าของผู้ชม ที่มีเพียงการแสดงออกทางสีหน้าเท่านั้นในการให้กำลังใจ หรือร่วมลุ้นไปกับผู้เข้าแข่งขัน หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรายการ

4.5.4.6 อาวุธ

นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) : นำเพลง “อ้อมลูกน้อยตามเมีย” ของสรเพชร ศรีสุพรรณ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการประกวด

ด.ช.เรืองศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) : นำเพลง “ไก่อ้า” ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการประกวด

4.5.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไม้ค้หมดหนึ่ เทปที่ 248 มีมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ประเภท คือ

4.5.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง หรือ The first-Person Narrator เนื่องจากการเล่าเรื่องจากตัวของผู้เข้าแข่งขันเอง ที่มีการบอกเล่าถึงเรื่องราวของสาเหตุการเป็นหนี้และปัญหาชีวิตครอบครัวที่มีผลกระทบต่อความเป็นหนี้ จนเป็นเหตุให้ลุงบุญมีและน้องไอ้กต้องเข้ามาคืนรนต์สูั้ในรายการไม้ค้หมดหนึ่ฯ ให้กับผู้ชมได้รับฟัง การเล่าเรื่องในลักษณะนี้เป็นการเล่าเรื่องที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ชมได้มากกว่าการเล่าเรื่องจากมุมมองอื่น ๆ เนื่องจากการเล่าเรื่องจากตัวบุคคลนั้น ๆ เอง คือเรื่องราวของลุงบุญมีก็ถูกเล่าเรื่องจากตัวของลุงบุญมีเอง หรือเรื่องราวของน้องไอ้กเองก็เช่นกัน ก็ถูกเล่าด้วยตัวของน้องไอ้กเอง จะทำให้ผู้ชมรับรู้ถึงความรู้สึก อารมณ์ของเจ้าของเรื่องได้ดีที่สุด

4.5.5.2 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม หรือ The Third – Person Narrator คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม้ค้หมดหนึ่ที่พยายามถ่ายทอดให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ การต่อสู้ของลุงบุญมีกับน้องไอ้ก ผู้เข้าแข่งขัน ไม่ว่าจะผ่านทางกรนำเสนอแบบ Video Tape Recorder (VTR) การบอกเล่าและการสัมภาษณ์จากพิธีกรผู้ดำเนินรายการ การเล่าเรื่องในมุมมองลักษณะนี้จะทำให้ผู้ชมเห็นภาพของเรื่องราวชีวิตของลุงบุญมีและน้องไอ้กได้เพิ่มมากขึ้น ถือเป็นการสนับสนุนทมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง ให้ได้ข้อมูลที่กว้างและครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

4.6 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 254

ภาพที่ 4.6 รายการ ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 254 ออกอากาศเมื่อวันพุธ ที่ 29 พฤศจิกายน 2560

4.6.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการ ไมค์ไมค์หนี้ เทปที่ 254 ออกอากาศเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คือ การแข่งขันร้องเพลงระหว่างนางแอร์ ดาราวิรี่ (ป้าแอร์) แชมป์เก่า 1 สมัย เกษตรกรชาว จังหวัดกาฬสินธุ์ กับนางน้ำผึ้ง ฤทธิเยน (ป้าน้ำผึ้ง) อายุ 50 ปี แม่ค้าชาวอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร คู่ท้าชิง

ป้าแอร์ อาศัยอยู่กับครอบครัว และสามี ป้าแอร์ต้องอดทนทำงานรับจ้าง ทำนา ไร่ ไร่มัน ลำปะหลัง เพราะความจน หน้าซำยังต้องมาล้มเหลวกับชีวิตคู่อีกถึง 6 ครั้ง สามีคนปัจจุบันของป้าแอร์ถือเป็นสามีคนที่ 7 โดยป้าแอร์กล่าวว่า “สามีคนปัจจุบันรับรู้เรื่องราวของป้าแอร์ทุกอย่าง และเขาก็รับป้าแอร์ได้ ช่วยป้าแอร์ทำมาหากิน และเลี้ยงดูครอบครัวมาโดยตลอด ไม่เคยรังเกียจป้าแอร์และครอบครัวเลย” มาในวันนี้ป้าแอร์ต้องการที่จะมาปลดหนี้ให้กับครอบครัว หลังครอบครัวได้ไปกู้เงินจากธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาเพื่อลงทุนทำนาและปลูกไร่ ไร่มัน ลำปะหลังแล้วขาดทุน โดยการกู้เงินก้อนนี้ครอบครัวของป้าแอร์ต้องนำที่ดินไปมัดจำไว้ด้วย ป้าแอร์หวังเพียงว่าจะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดแล้วนำโฉนดที่ดินของครอบครัวกลับมาให้ได้

ซึ่งป้าแอร์เป็นหนี้อยู่จำนวน 77,406 บาท แต่ด้วยป้าแอร์เป็นแชมป์มาแล้ว 1 สมัยจึงสามารถลดหนี้ที่มีอยู่ไปได้จำนวน 10,000 บาท คงเหลือ 67,406 บาท โดยป้าแอร์ได้นำบทเพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา ของรัชชก ศรี โลกพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

ป่าน้ำผึ้ง อาศัยอยู่กับสามีและหลาน ป่าน้ำผึ้งประกอบอาชีพขายไก่ย่าง และทำกับข้าวส่งร้านเร่ขาย แต่ถ้ามื้อไหนที่ว่างจากงานขายของป่าน้ำผึ้งก็จะออกไปรับจ้าง สาเหตุของการเป็นหนี้ของป่าน้ำผึ้งก็เนื่องมาจาก ป่าน้ำผึ้งได้ไปยืมเงินของเพื่อนบ้านมาซื้อยาทานเอง จำนวน 70,000 บาท

ดังนั้น การแข่งขันระหว่างป้าแอร์ และป่าน้ำผึ้ง ก็เริ่มขึ้น โดยในรอบนี้ป้าแอร์ แชมป์เก่า 1 สมัย ได้นำเพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา ของรชนก ศรีโลพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งเพลงดังกล่าวเป็นเพลงแนวลูกทุ่งอีสาน มีทำนองที่ช้า มีเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวกับการต่อสู้ดิ้นรนของเด็กสาวตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งที่ต้องเก็บกระเป๋ามาทำงานในเมืองหลวง (กรุงเทพฯ) แล้วต้องเช่าห้องเล็ก ๆ อยู่ พยายามทำงานเก็บเงิน และเขียนความฝันของตนเองไว้ข้างฝาผนังห้องเอาไว้เดือนสติตตัวเองเมื่อครั้งต้องกลับมาอนห้องทุกครั้งว่าจะต้องสู้ ลำบากแค่ไหนก็ต้องอดทนเพื่อตนเองและครอบครัวที่รออยู่ที่ต่างจังหวัด ส่วน ป่าน้ำผึ้ง ผู้ทำชิงได้นำเพลงมอเตอร์ไซค์นุ่งสั้น ของสุนารี ราชสีมา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน โดยบทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงประเภทเพลงลูกทุ่งที่มีจังหวะเร็วปลานกลาง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนั่งมอเตอร์ไซค์ของหญิงสาววัยรุ่นคนหนึ่งที่ไม่ใส่กระโปรงสั้น เพราะคิดว่าจะไม่เกะกะ นั่งได้สบาย ๆ และยังคงเท่ ดูเซ็กซี่อีกด้วย

การแข่งขันที่เกิดขึ้นระหว่างป้าแอร์และป่าน้ำผึ้งเกิดขึ้นเพราะผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน มีเป้าหมายเดียวกันนั่นคือการเป็นผู้ชนะและก้าวเข้าไปในรอบต่อไปคือรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมดหนี้ เพราะนั่นคือโอกาสเดียวที่ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน จะประสบความสำเร็จกับเป้าหมายที่จขตนเองตั้งใจไว้ การได้เป็นผู้ชนะจะได้มีโอกาสในการปลดหนี้ได้ทั้งหมดสูงกว่าผู้แพ้ เพราะเมื่อใดที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องเป็นคนแพ้จะต้องกลับบ้านไปทันที จึงทำให้ป้าแอร์และป่าน้ำผึ้งต้องแข่งขันร้องเพลงให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามกติกาของรายการที่ได้นำเอากติกาของการประกวดร้องเพลงมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

ผลการแข่งขันพบว่าป้าแอร์เป็นฝ่ายชนะด้วยคะแนนเสียง 3:0 คะแนน ป้าแอร์ยังสามารถรักษาแชมป์ไว้ได้เป็นสมัยที่ 2 ได้รับโอกาสให้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมดหนี้ในรอบต่อไปอีกครั้ง ส่วนป่าน้ำผึ้งที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงินปลอบใจกลับบ้านไปจำนวน 5,000 บาท

เข้าสู่รอบของการค้นหาไม้ค้ำหมดหนี้ป้าแอร์ต้องเลือกไม้ค้ำเพียง 1 ตัว จากไม้ค้ำทั้งหมด 7 ป้าแอร์จึงเลือกไม้ค้ำหมายเลข 5 ที่คาดว่าจะเป็ไม้ค้ำหมดหนี้ ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 5 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมดหนี้ เพราะไม้ค้ำหมดหนี้ที่แท้จริงคือไม้ค้ำหมายเลข 1 แต่ถึงอย่างไรในรอบนี้ถึงป้าแอร์จะไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ป้าแอร์ก็สามารถลดหนี้ได้เพิ่มอีกจำนวน 10,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่จำนวน 67,406 บาท เหลือ 57,406 บาท และป้าแอร์ยังได้มีโอกาสเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้ทำชิงรายใหม่ในเทปต่อไปได้อีก จนกว่าจะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าป้าแอร์จะครบรอบแล้วกลับบ้านไป

4.6.2 โครงเรื่อง (Plot)

ชั้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไมค์หมดหนี่ เทปที่ 254 เปิดรายการด้วยการกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ด้วยเสียงภาคในเทป และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) โดยมีใจความว่า “ไมค์หมดหนี่วันนี้พบกับพีน้าฝิ่ง ชีวิตต่อสู้เพื่อหลานถึงจะป่วยเป็นมะเร็งระยะที่ 3 เธอจะได้เข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี่หรือไหม ซึ่งเธอต้องไค้นลั้มแซมปีเก่าอย่างพีแอร์ หญิงที่ชีวิตต้องลั้มเหลวกับความรักรถึง 6 ครั้ง ” ก่อนตัดไปที่หน้าเวทีหลักที่มีพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ (นายสมเกียรติ พรหมจันทร์ หรือเสนาลิง) ยืนอยู่บนเวทีพร้อมสวัสดี พูดทักทายผู้ชม บอกถึงกติกากการแข่งขัน และเงินรางวัล เงินสนับสนุนที่ผู้เข้าแข่งขันที่เป็นผู้ชนะจะได้รับ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันในรายการให้กับผู้ชมได้ทราบ โดยทุกครั้งที่พิธีกรเรียผู้เข้าแข่งขันจะใช้นามเรียผู้เข้าแข่งขันว่า “คนสู้ชีวิต” เสมอ

พิธีกร “สวัสดีครับท่านผู้ชมครับ ขอต้อนรับท่านผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการ ไมค์หมดหนี่ เมื่อคนสู้ชีวิตอยากจะหมดหนี่ในรายการแล้วหมดหนี่จริง ๆ เมื่อนั้น M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตอีก 50,000 บาทครับ เอาละครับมาดูมาดูแชมป์ 1 สมัยของเรา ป้าแอร์จากกาฬสินธุ์ จะเป็นอย่างไรบ้างหลังลดหนี่ได้ 10,000 บาท พบกับป้าแอร์จากกาฬสินธุ์ครับ และอีก 1 คนเขาก็ต้องการหมดหนี่เช่นกันกับป้าแอร์ มาจากกำแพงเพชร ขอเสียงปรบมือต้อนรับพีน้าฝิ่งครับ”

ช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหนี่ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้ที่คอยควบคุมรายการตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นผู้บอกถึงกติกา ขั้นตอนในการแข่งขัน รวมไปถึงเงินรางวัลที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อสามารถปลดหนี่ได้ทั้งหมด อีกด้วย

ชั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

ป้าแอร์ได้สิทธิในการแข่งขันร้องเพลงก่อนเนื่องจากเป็นแชมป์มาแล้ว 1 สมัย โดยในรอบของการแข่งขันร้องเพลงนี้ไม่มี Video Tape Recorder (VTR) เนื่องจากป้าแอร์ได้แนะนำตัวเองไปแล้วในเทปแรกของการแข่งขัน แต่ก่อนเข้าสู่การแข่งขันพิธีกรได้สรุปยอดหนี่ที่ป้าแอร์เป็นอยู่ และคงเหลือให้ผู้ชมได้รับทราบอีกครั้ง

พิธีกร “แชมป์ 1 สมัยของเรา ป้าแอร์จากกาฬสินธุ์หนี่ที่กู้ ธกส.มาลงทุนทำนา และทำไร่ มัน เป็นหนี่ 77,406 บาท ตอนนีลดหนี่ไปได้ 10,000 บาท เหลือ 67,406 บาท วันนี้ป้าแอร์จะมาร้องเพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา พร้อมแล้วเชิญครับ” ขณะที่ป้าแอร์กำลังแข่งขันร้องเพลงอยู่นั้น ทางรายการได้ตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) เรื่องราวชีวิตของป้าแอร์อีกครั้ง พร้อมทั้ง ตักสลับไปยังหน้าของผู้ชมในห้องบันทึกรายการ หน้าคณะกรรมการ หน้าของญาติป้าแอร์ คู่แข่งขันอย่างป้า น้ำฝิ่ง และบรรยากาศในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ

เมื่อป้าแอร์ร้องเพลงจบ พิธีกร ได้ขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ), และ สุณารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวว่า “ชอบจังเลยครับ เสียงเขามีเสน่ห์ ชอบบางรูปบางคำของคำที่ทำยคำมันสุดคำพอดี แต่วันนี้รู้สึกว่าร.เรือเยอะมากเช่นกัน แต่ก็ไม่เป็นไรวันนี้ผมชอบถือว่ามันเต็มที่ดี ขอให้โชคดีครับ”

สุณารี กล่าวว่า “ฟังพี่แอร์ร้องแล้วหนูเข้าใจแล้วว่าทำไมหมสมัยก่อนมีเวลาร้องในร้านอาหาร ทำไมถึงมีแฟนเพลงไปติด แต่ถ้าได้ร้องบ่อย ๆ ก็จะไม่ธรรมดาเหมือนกัน แต่วันนี้รู้สึกว่่าตื่นเวทีเท่านั้นเอง เขาร้องเป็นตัวของตัวเองไม่ร้องตามต้นฉบับดีมาก เก่งค่ะ เดี่ยวคุยต่อสู้นะ”

ป้าแอร์ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการล้มเหลวในชีวิตคู่ ต้องเจอกับรักที่ไม่ดีมาถึง 6 ครั้ง ต้องดิ้นรนเอาตัวรอดเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวมาด้วยตนเอง ๆ ด้วยความอดทน และขยันทำให้ทุกวันนี้ป้าแอร์ได้มาเจอกับสามีที่พร้อมจะดูแลและสามารถรับเรื่องราวความเป็นมาของป้าแอร์ได้ทุกอย่าง

ขั้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรเชิญป้าน้ำผึ้งผู้ทำชิงขึ้นสู่เวทีหลักอีกครั้ง พร้อมทั้งเชิญป้าแอร์ที่แข่งขันร้องเพลงเสร็จสิ้นแล้วลงไปรอที่โพเดียมข้างเวทีหลักก่อน พิธีกรเริ่มแนะนำป้าน้ำผึ้งให้กับผู้ชมและคณะกรรมการทราบโดยละเอียดอีกครั้งด้วยการบอกเล่า การสัมภาษณ์ และการนำเสนอผ่าน Video Tape Recorder (VTR.)

ป้าน้ำผึ้ง หรือ นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น อายุ 50 ปี แม่ค้าชาวอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร อาศัยอยู่กับสามีและหลาน ป้าน้ำผึ้งประกอบอาชีพขายไก่ย่าง และทำกับข้าวส่งร้านเร่ขาย แต่ถ้าเมื่อไหร่ที่ว่างจากงานขายของป้าน้ำผึ้งก็จะออกไปรับจ้างข้างนอก แล้วแต่จะมีคนจ้างให้ทำอะไร ป้าน้ำผึ้งพยายามทำงานหนักทุกอย่างก็เพราะหลาน เพราะในชีวิตนี้หลานของป้าน้ำผึ้งถือเป็นคนเดียวที่ป้าน้ำผึ้งห่วงมากที่สุด ป้าน้ำผึ้งต้องพยายามหาเงินมาจุนเจือครอบครัวให้ได้มากที่สุดเพราะกลัวว่าหลานจะไม่มีกิน กลัวว่าหลานจะไม่ได้เรียนหนังสือ กลัวว่าวันหนึ่งถ้าป้าน้ำผึ้งไม่อยู่แล้วหลานจะไม่มีคนดูแล เนื่องจากปัจจุบันป้าน้ำผึ้งป่วยเป็นโรคมะเร็งเต้านมระยะที่ 3 แล้ว ขณะเดียวกันป้าน้ำผึ้งยังเป็นโรคหัวใจตีบอีกด้วย ทำให้ป้าน้ำผึ้งไม่สามารถที่จะทำงานหนักได้ ป้าน้ำผึ้งทำได้เพียงกินยารักษาตามอาการไปวัน ๆ

ป้าน้ำผึ้ง เปิดเผยว่า “ป้าต้องพยายามทำตัวเองให้ดูแข็งแรง จนคนอื่นมองว่าไม่ได้เป็นอะไร ต่อให้เป็นมะเร็งก็ไม่จำเป็นว่าเราต้องทำตัวให้อ่อนแอ ที่ไหนมีงานป้าก็จะไปช่วยเขา ป้าขออยู่อีกสักหน่อยให้หลานโต ให้หลานป้าได้รู้จักทำมาหากินได้วันนั้นป้าคงจะตายตาหลับ ป้าอยากจะ

บอกหลานว่าป้ารักหลานคนนี้นัก ทุกวันนี้ที่ทำก็เพื่อเขา แต่ไม่อยากให้หลานเป็นห่วงต่อให้ป้าเหนื่อยแค่ไหนขอให้หลานได้มีกินก็พอ”

สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าน้ำผึ้งก็เนื่องมาจาก ป้าน้ำผึ้งได้ไปยืมเงินของเพื่อนบ้านมาซื้อยาทานเอง เพราะป้าน้ำผึ้งไม่ได้ไปรักษาที่โรงพยาบาล ไม่ได้ทำคีโม หรือฉายแสงเลย โดยเพื่อนบ้านที่ไปยืมเงินคนดังกล่าวก็ไม่คิดดอกเบี้ยด้วยเลยสักบาท ยานชนิดไหนที่เขาว่าดีป้าน้ำผึ้งก็พยายามหามาทานเพื่อประทังชีวิตของตนเอง อยากรอดูแลหลานไปนาน ๆ ไม่อยากไปรักษาในโรงพยาบาล เพราะต้องใช้เงินจำนวนมาก ป้าน้ำผึ้งไม่มีเงินที่จะรักษาตัวมากขนาดนั้น และที่สำคัญอยากเก็บเงินไว้ให้หลานได้เรียนหนังสือด้วย ป้าลาไปเป็นหนี้เพื่อนบ้านจำนวน 70,000 บาท โดยป้าน้ำผึ้งได้นำบทเพลง มอเตอร์ไซด์นุ่งสั้น ของสุนารี ราชสีมา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

ขณะที่ป้าน้ำผึ้งกำลังแข่งขันร้องเพลง ทางรายการได้ตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) เรื่องราวชีวิตของป้าน้ำผึ้งอีกครั้ง พร้อมทั้ง ตัดสลับ ไปยังหน้าของผู้ชมในห้องบันทึกรายการ หน้าคณะกรรมการ หน้าของญาติป้าน้ำผึ้ง และบรรยากาศในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ เมื่อป้าน้ำผึ้งร้องเพลงจบ พิธีกร ได้ขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก สุนารี ราชสีมา (สุ), ไชยยา มิตรชัย (เอ), และ สุนิทรานิษากร (ทรา) ตามลำดับ

สุนารี กล่าวว่า “ตอนที่ขึ้นบนเวทีแล้วแนะนำตัวบนเวทีเราก็มองว่าพี่ผึ้งเป็นผู้หญิงที่สวย ที่ต้องรักตัวเองมากด้วยนะค่ะ รู้ว่าห่วงหลาน แล้วยังเป็นโรคร้ายด้วย ยิ่งต้องไม่เครียด สิ่งพี่บอกว่าได้ไปช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยากก็เขาล่าปากกว่าเราอันนั้นเป็นสิ่งที่ดีนะ มันจะเกิดภูมิต้านทานทำให้ร่างกายและหัวใจเราแข็งแรง มะเร็งอาหารของมันคือความเครียด แต่ถ้าไม่เครียดและทำจิตใจให้สะอาดก็จะทำให้เราไม่ผอมโซ เราต้องควบคุมมันให้ได้ มันอาจจะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่มันได้ผลจริง ๆ หลานรู้ว่ารักรู้ว่าห่วง ให้พี่พยายามให้กำลังใจตัวเอง แข็งแรงที่จิตใจ ไม่เครียดเมื่อไหร่พี่จะได้อยู่กับหลานยาว ๆ หนูขออนุโมทนาบุญด้วย ขอให้พี่แข็งแรงนะค่ะ

เรื่องของการร้องเพลง จังหวะเปะมากเลย แต่ก็ต้องยอมรับว่ายังไร้อารมณ์ความรู้สึก สนุกสนานนิดหนึ่ง และอักขระควบกล้ำ ล.ล.ิง ร.เรื่อ ก็ยังไม่ค่อยสมบูรณ์เท่าไร แต่พี่ก็ทำเต็มที่แล้วเป็นกำลังใจให้จ้า”

ไชยยา กล่าวว่า “เป็นกำลังใจให้อีกดวงนะครึบ เพราะเห็นการต่อสู้ชีวิตแล้วผมอยากให้เป็นแบบนี้ ทำบุญแบบนี้เหมือนอย่างที่พี่สุว่า ถ้าเราทำบุญแล้วเราให้ด้วยใจตรงนั้นคือการฟอกเลือดไปในตัว เลือดเราจะดีขึ้น มันมีผลจริง ๆ ผมว่าพี่สู้กับมันได้ เป็นกำลังใจให้ครึบ ขอให้โรคภัยทุเลาเบาบางลง ขอให้คุณพระคุ้มครอง และอานิสงส์ที่พี่ทพญช่วยเหลือผู้อื่นทำให้พี่ดีขึ้น

ในส่วนของการร้องเพลงจังหวะดี ทำนองดี คีย์ตรง แต่ถ้าใส่อารมณ์เข้าไปอีกนิตจะช่วยให้มีชีวิตให้เพลงขึ้นมาเลย ”

ศิรินทรา กล่าวว่า “เวลาที่ต้องเหนื่อยแล้วต้องมาเจอโรคภัยไข้เจ็บ รู้เลยว่าต้องมากกว่า และเป็นโรคที่เรียกว่า โครเป็นใจมันห่อเหี่ยวทันที แต่ก็พิสูจน์แล้ว 8 ปีที่เราไม่ทำคิโม ไม่ยอมฉายแสงก็สามารถอยู่ได้แต่ถ้าเมื่อใดที่เราไปทำลายความเป็นธรรมชาติมันจะทรุดไปเร็วมาก เขาบอกว่า มะเร็งกลัวการหัวเราะ กลัวความสนุกสนาน นั่นแหละคือสารที่จะไปบล็อกมันไม่ให้มันขยายไปไหน และกับหลานอย่าลืมนะลูกเป็นกำลังใจให้กับคุณย่านะค่ะ วันนี้ต้องให้คุณย่ายิ้มสู้กับมันขอให้ ลีงศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองให้คุณน้ำผึ้งสุขภาพแข็งแรงอยู่กับหลานจนหลานเรียนจบปริญญา ให้ได้เห็นความสำเร็จของเขา เชื่อว่าสามารถทำได้จริง ๆ อย่าไปตกใจกับมันให้กำลังใจนะค่ะ

การร้องเพลงก็รู้สึกเหมือนกันอาจจะด้วยอาการที่มันห่อเหี่ยว ต่อจากนี้ไม่ได้แล้วนะค่ะ ต้องยิ้มและสู้กับมันชีวิตจะได้มีความสุข ได้อยู่กับหลานและได้เห็นความสำเร็จของเขา ขอให้โชค ดีค่ะ”

ป้าน้ำผึ้ง เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการต่อสู้ดิ้นรน ความเป็นแม่ ที่ต่อให้เป็นโรคร้ายแก่ไหนก็ไม่ยอมแพ้ ทำทุกอย่างเพื่อหลาน เพื่อครอบครัวให้ดีที่สุด รวมทั้งตัวละครอย่าง คณะกรรมการที่ถูกสร้างขึ้นให้มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้เข้าแข่งขัน

ทั้งนี้ยังพบว่าการแข่งขันที่เกิดขึ้นมีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นไปพร้อม ๆ กันด้วย เรียกว่า ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน ซึ่งเป็นกติกาในการแข่งขันที่ทางรายการฯ ได้กำหนดเอาไว้แล้ว ซึ่งในการแข่งขันนั้นจะต้องมีผู้แพ้ และผู้ชนะเกิดขึ้น ในที่นี้คือความขัดแย้งระหว่างป้าแอร์ แชมป์เก่า กับป้าน้ำผึ้งผู้ทำชิงคนใหม่ ที่ต้องเข้ามาแข่งขันร้องเพลงกันเพื่อให้ตนเองเป็นผู้ชนะ และได้รับโอกาสเข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี้ จนสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด แต่สำหรับผู้แพ้ต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจเพียง 5,000 บาท ดังนั้นความขัดแย้งในลักษณะนี้จึงเป็นความขัดแย้งที่มีลักษณะบังคับให้บุคคลทั้ง 2 ต้องปฏิบัติ ต้องแข่งขัน ต้องดิ้นรน ต้องทำให้อดีที่สุดเท่าที่ตนเองจะสามารถทำได้เพื่อให้ได้เป็นผู้ชนะ

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อป้าแอร์ และ ป้าน้ำผึ้งร้องเพลงเสร็จสิ้น ก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสิน ด้วยการให้ คณะกรรมการให้คะแนนการร้องเพลงกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยผู้ใดที่ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็น ผู้ชนะทันที พิธีกรจึงเริ่มขอคะแนนจาก ศิรินทรา นิยากร (ทรา), สุนารี ราชสีมา (สุ), และ ไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ ผลการให้คะแนนของคณะกรรมการปรากฏว่าป้าแอร์เป็นผู้ชนะการแข่งขัน ด้วยคะแนน 3:0 เป็นแชมป์สมัยที่ 2 ส่วนป้าน้ำผึ้งที่เป็นฝ่ายแพ้การแข่งขันต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจจำนวน 5,000 บาท ระหว่างการให้คะแนนรายการฯ ได้ใช้เสียงเพลงที่มีความตื่นเต้น ละ ทักใจ มีการเว้นช่วงจังหวะให้ผู้ชม ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน ได้ร่วมลุ้นไปด้วย

สิรินทรา กล่าวก่อนให้คะแนนว่า “คือผู้ทั้งคู่แต่ด้วยสิ่งที่แสดงออกมาให้เห็น มีความแตกต่างจริง ๆ เพราะฉะนั้นจึงอยากให้เอาพีแอร์เป็นตัวอย่างนะ ผู้แล้วมันจะก้าวผ่านได้ ในขณะที่เดียวกันพีแอร์ที่แข็งแรงอยู่แล้วต้องเข้มแข็งผู้ต่อไป ถึงเวลานี้การร้องเพลงเป็นตัวตัดสินใจ”

สุนารี กล่าวก่อนให้คะแนนเช่นกัน ว่า “ผู้ต่อไปนะ โดยเฉพาะที่น้ำผึ้ง ขออย่าเครียดอย่างเดียวทำใจสบาย ๆ ทุกคนเกิดมาต้องตายทำวันนี้ให้มีความสุขที่สุด เป็นกำลังใจให้พีแอร์เช่นกันนะคะแข็งแรงอยู่แล้วก็ให้ดูแลตัวเองด้วย”

พิธีกร ได้กล่าวสรุปผลการแข่งขันอีกครั้ง “และวันนี้ครับ มีกำลังใจจากพวกเรา กำลังใจจากคนผู้ชีวิตด้วยกัน ชีวิตต้องผู้ต่อไป จะอยู่อีกกี่วันก็เดือน ก็ปี จะอยู่เท่าไรก็อยู่ไปทำวินาทีที่เหลือให้คุ้มค่าที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ และผมคิดว่าผู้หญิง (ป่าน้ำผึ้ง) คนนี้ทำมัน ได้จริง ๆ และวันนี้รับ 5,000 บาทกลับบ้าน” ภาพบนเวทีหลักเป็นภาพของป้าแอร์กอดและให้กำลังใจป่าน้ำผึ้ง ก่อนป่าน้ำผึ้งจะเดินลงเวทีไปโอบกอดหลานสาว พร้อมกับตัดภาพไปยัง Video Tape Recoder (VTR) ของป่าน้ำผึ้งขณะที่ป้ากล่าวถึงหลานสาวอีกครั้ง ผู้ชมในห้องบรรทุกเทป รวมทั้งญาติผู้เข้าแข่งขันและคณะกรรมการก็ต่างปรบมือให้กำลังใจกับป่าน้ำผึ้งด้วยเช่นกัน

คณะกรรมการ เป็นตัวละครที่ในช่วงของการแข่งขันและการตัดสินใจมีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นตัวละครที่แสดงให้เห็นถึงความยุติธรรม การตัดสินใจ เกณฑ์การตัดสิน และความเห็นอกเห็นใจ หรือความสงสาร แต่สุดท้ายแล้วตัวละครนี้จะเป็นตัวแทนที่จะคอยให้กำลังใจกับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้แพ้หรือผู้ชนะ จะเห็นได้จากคำพูดที่พูดออกมา เช่น สุนารี กล่าวว่า “ผู้ต่อไปนะ โดยเฉพาะที่น้ำผึ้ง ขออย่าเครียดอย่างเดียวทำใจสบาย ๆ ทุกคนเกิดมาต้องตายทำวันนี้ให้มีความสุขที่สุด เป็นกำลังใจให้พีแอร์เช่นกันนะคะแข็งแรงอยู่แล้วก็ให้ดูแลตัวเองด้วย” เป็นต้น รวมไปถึงป่าน้ำผึ้งที่เป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้เป็นผู้แพ้ ที่ต้องยอมรับผลการตัดสิน และก้าวไปข้างหน้าต่อผู้คืนรนด้วยกำลังใจที่มีอยู่อย่างไม่ย่อท้อ

ขั้นของการตัดสินใจพบความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้น นั่นคือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคณะกรรมการ ที่ต้องมีการเลือก หรือการตัดสินผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน เพราะต้องมีเหตุผล ต้องแยกแยะระหว่างเกณฑ์การแข่งขัน ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจ ออกไปให้เห็น ได้อย่างชัดเจน จึงเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจของคณะกรรมการเกิดขึ้น ซึ่งท้ายที่สุดแล้วก็ต้องเลือกผู้แพ้ 1 คน ผู้ชนะ 1 คน เท่านั้น

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ป้าแอร์สามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้เป็นสมัยที่ 2 โดยป้าแอร์มีหนี้ที่ต้องการปลดหนี้ให้หมดจำนวน 77,406 บาท แต่ป้าแอร์สามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 10,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่

จำนวน 67,406 บาท ดังนั้นในเทปนี้ป่าแอร์ต้องเลือกไม้แค่เพียง 1 ตัวจากไม้ทั้งหมด 7 ตัว เนื่องจากไม้ 1 ตัวจะแทนหนี้จำนวน 10,000 บาท โดยจะมีเพียงไม้ตัวเดียวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดจำนวน 67,406 บาท

ป่าแอร์จึงเลือกไม้หมายเลข 5 เพราะป่าแอร์ชอบเลข 5 ที่เปรียบเหมือน M150 ผู้สนับสนุนหลักของรายการไม้ทั้งหมดนี้ จึงคาดว่าน่าจะเป็นไม้ทั้งหมดนี้ที่แท้จริง ปรากฏว่าไม้หมายเลข 5 ไม่ใช่ไม้ทั้งหมดนี้ ดังนั้นป่าแอร์จึงยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด สำหรับไม้ทั้งหมดนี้ที่แท้จริง คือ ไม้หมายเลข 1

ขณะที่ป่าแอร์เลือกไม้ทั้งหมดนี้ ทางรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะระทึกเพื่อให้เกิดอารมณ์ตื่นเต้น ลุ้นไปกับผู้แข่งขันด้วย พร้อมทั้งมีการตัดภาพของคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ญาติป่าแอร์ ผู้ชมในห้องบันทึกเทป สลับกันไปมาจนเข้าสู่ช่วงที่ป่าแอร์ต้องร้องเพลงใส่ไม้หมายเลข 5 จบลง แล้วรู้ว่าไม้หมายเลข 5 ไม่ใช่ไม้ทั้งหมดนี้ที่แท้จริง เหตุการณ์ดนตรีบนเวทีจึงสงบลงเป็นปกติอีกครั้ง

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อพิธีกรเฉลยไม้ทั้งหมดนี้ที่แท้จริงจบลง พิธีกรได้กล่าวให้กำลังใจและสรุปผลการแข่งขัน รางวัลที่ป่าแอร์จะได้รับ ว่า “ไม่หมด แต่ก็ลดหนี้ไปได้จากหนี้ 77,406 บาท ลดหนี้ไปได้ 20,000 บาท เหลือ 57,406 บาทครับ สรุป M150 ยังไม่ได้แจก แต่อย่างน้อยเราก็ไม่เคยแพ้ตัวเอง ถ้าคุณผู้ชมคิดว่ามันแน่นแฟ้นท้อแท้อยู่ ไม่มีทางหมดหนี้ เอาเสียงร้องมาแลกเปลี่ยนเวทีชีวิตแห่งนี้ทุกวัน จันทร์ถึงวันพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 จำไว้ง่าย ๆ คุณมีหนี้เรามีไม้ ไม้ทั้งหมดนี้ สวัสดิ์ครับ”

เมื่อสิ้นเสียงพิธีกร รายการได้เปิดเพลงประรายการไปพร้อม ๆ กับภาพบรรยากาศในห้องบันทึกเทป ภาพขณะที่ป่าแอร์แข่งขันร้องเพลง ภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) ของป่าแอร์บางตอน โดยเนื้อเพลงมีใจความว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทน สู้ไป รักดี ทำดี เอาไว้ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาที ชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” เมื่อสิ้นสุดเพลง รายการได้เปิดตัวอย่างรายการเทปต่อไปให้ผู้ชมได้ติดตาม นั่นคือ เทปที่ 255 เรื่อง ป่ากึ่งเคยเสียดิ เพราะไฟไหม้บ้าน

ป่าแอร์ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นมาซ้ำอีกว่า ถึงจะไม่สามารถหาไม้ทั้งหมดนี้พบในวันนี้ แต่ถ้าป่าแอร์มีความพยายาม อดทน ซื่อสัตย์ แบบนี้ก็จะยังมีโอกาสได้เข้าไปแข่งขัน ต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ได้อีก และยังมีโอกาสที่จะหมดหนี้ไม่วันใดก็วันหนึ่งอย่างแน่นอน

4.6.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 254 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุนารี ราชสีมา หรือ สุ, ศรินทรา นียากร หรือ ทรา และไชยยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นางแอร์ ดาราวิรี (ป้าแอร์) และ (2) นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น (ป้า น้ำผึ้ง) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.6.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นผู้ที่คอยดำเนินรายการตั้งแต่ต้นจนจบ ควบคุมรายการให้เป็นไปตามรูปแบบของรายการ เป็นผู้ที่จะไม่สามารถออกความคิดเห็นติชมการแข่งขัน หรือให้คะแนนกับผู้เข้าแข่งขันได้ เป็นตัวละครที่เป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และมีความเห็นอกเห็นใจผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายเป็นอย่างดี ซึ่งโดยพื้นฐานแล้ว พิธีกรนั้นก็เป็นคนต่างจังหวัดที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ด้วยตนเอง ๆ เช่นกัน จะเข้าใจบริบทของการใช้ชีวิตของคนชนบท หรือคนชั้นล่างเป็นอย่างดี

4.6.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นตัวละครที่ค่อนข้างจะเข้าใจบริบทของการใช้ชีวิตของคนต่างจังหวัดเป็นอย่างดี เพราะพื้นฐานชีวิตก็มาจากเด็กต่างจังหวัดที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ เลี้ยงดูตนเองและครอบครัวมาโดยตลอด เป็นตัวละครที่พยายามให้กำลังใจและให้เหตุผลในการตัดสินเสมอตรงไปตรงมาแต่ก็มีคำสอนหรือการยกตัวอย่างให้ผู้เข้าแข่งขัน ได้คิด ได้มีกำลังใจในการสู้ชีวิตเสมอเช่นกัน

ศรินทรา นียากร (ทรา) : เป็นตัวละครที่คอยหยิบยกชีวิตของแต่ละคนมาเปรียบเทียบกันได้เป็นอย่างดี รู้จักหยิบเอาปมด้อยที่ไม่ดีมาเป็นกำลังใจและแรงใจ หรือมาเป็นเรื่องที่มองในมุมบวกได้เป็นอย่างดี ทำให้หลาย ๆ ครั้งผู้เข้าแข่งขันรู้สึกภูมิใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ไม่รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในชีวิตของตนเอง คอยสนับสนุนและให้กำลังใจกับผู้เข้าแข่งขันด้วยเช่นกัน

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นตัวละครที่ทำหน้าที่ตัดสินการร้องเพลงอย่างตรงไปตรงมา หากเหตุผลที่มีประโยชน์มาให้กับผู้เข้าแข่งขัน ได้ยอมรับ คอยให้กำลังใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เข้าแข่งขันทุกคน รวมไปถึงบุคคลในครอบครัว หรือญาติของผู้แข่งขันเองด้วย มักแสดงออกทางสายตา สีหน้า ท่าทางมากกว่า รู้สึกแบบไหนก็แสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัด

4.6.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

สามี และญาติข้างบ้านของป้าแอร์ : คอยให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือป้าแอร์มาโดยตลอด โดยเฉพาะสามีคนที่ 7 นี้ เขายอมรับป้าแอร์ได้ทุกอย่าง ทำมาหากินช่วงกัน ช่วยส่งเสียเลี้ยงดูลูกของป้าแอร์ด้วย

หลานสาว เจ้าหนี่ และเพื่อนบ้านของป้าน้ำผึ้ง : คอยช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจแก่ป้าน้ำผึ้งมาโดยตลอด ให้กำลังใจ และอยู่ข้าง ๆ ป้าน้ำผึ้งมาตลอด

4.6.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปหรือห้องบันทึกรายการเปรียบเหมือนตัวแทนของผู้ชมที่ชมทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นตัวละครที่จะคอยสร้างสีสันให้กับรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ คอยสนับสนุนให้รายการมีความน่าสนใจ น่าติดตามมากยิ่งขึ้น โดยจะเห็นได้ทุกช่วงของรายการผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะเป็นตัวละครที่มีบทบาทเป็นอย่างมากไม่ว่าจะช่วงของการเปิดรายการที่ต้องการความสนุกสนาน ความตลกด้วยเสียงประหม่อ เสียงโห่ร้อง หรือไม่กี่ช่วงของการแข่งขันและตัดสินในรายการผู้ชมในห้องบันทึกรายการจะคอยร่วมลุ้นร่วมเชียร์ ร่วมให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขันด้วยเสมอ แต่สิ่งที่คุณชมในห้องบันทึกเทปจะไม่สามารถทำได้คือการให้คะแนนหรือการตัดสินหาผู้แพ้หรือผู้ชนะ ทำได้เพียงร่วมลุ้นไปพร้อม ๆ กับผู้เข้าแข่งขันเท่านั้น

สำหรับรายการไม่คัมหมัดหนี่ ผู้ชมในห้องบันทึกเทปนั้นจึงเป็นตัวละครที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันให้กับรายการ จะขาดผู้ชมในห้องบันทึกเทปไม่ได้

4.6.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไม่คัมหมัดหนี่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮีตสู้ชีวิต” ซึ่งในเทปนี้ ป้าแอร์เป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไม่คัมหมัดหนี่พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.6.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นางแอร์ ดาราวิรี่ (ป้าแอร์) : หญิงสาวที่ผิดหวังในความรักมาแล้วถึง 6 ครั้งหวังว่าจะหมดหนี่เพื่อทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น ด้วยการปลดหนี้ที่ไปกู้ ธ.ก.ส.มาลงทุนทำนา และทำไร่มันสำปะหลัง จำนวน 77,406 บาท

นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น (ป้าน้ำผึ้ง) : มีชีวิตอยู่เพื่อหลานสาวสุดที่รัก ขอมเหนื่อยแม้ร่างกายเจ็บหนักด้วยโรคมะเร็งระยะที่ 3 หวังหมดห่วงเมื่อไม่ได้อยู่บนโลกใบนี้แล้ว ด้วยการปลดหนี้ที่ไปกู้ยืมจากเพื่อนบ้านมาซื้อยารักษาโรคมะเร็งและโรคหัวใจของตนเองจำนวน 70,000 บาท

4.6.3.7 ผู้ร้าย

นางแอร์ ดาราวิร์ (ป้าแอร์) : ต้องเป็นเสาหลักให้กับครอบครัว ผิดหวังกับความรักมาแล้ว 6 ครั้ง เป็นหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส.มาลงทุนทำทำนา ปลูกไไร่มันสำปะหลัง จำนวน 77,406 บาทแล้วขาดทุน

นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น (ป้าน้ำผึ้ง) : ป่วยเป็นมะเร็ง ต้องดูแลหลานสาว และครอบครัว เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินจากเพื่อนมาซื้อยาทานเอง จำนวน 70,000 บาท

4.6.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การสวมใส่เครื่องแต่งกายของตัวละครในรายการ ไม่ค้ำหนดนี้ เทปที่ 254 ทั้ง 5 ตัวละคร ก็มีความแตกต่างกันออกไปเช่นกัน จะพบได้ดังนี้

4.6.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

สวมใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว ทับด้วยเสื้อกั๊กสีครีม และสูทสีฟ้า กางเกงสแลกสีฟ้าเช่นกัน ร้องเท้าผ้าใบสีดำขาวสุภาพแบบผู้ชาย แต่งหน้า ทำผม และสวมใส่นาฬิกาข้อมือ

4.6.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมเสื้อคอวีลายสีฟ้า และทับด้วยสูทสีฟ้าอ่อนอีกหนึ่งชั้น แต่งหน้าทำผม สวมใส่เครื่องประดับเช่น ต่างหู นาฬิกาข้อมือ และแหวนเป็นต้น

สิรินทรา นิยากร (ทรา) : สวมเสื้อคอเต่าสีแดง คลุมด้วยสูทสีขาวดำ แต่งหน้า ทำผม และสวมใส่เครื่องประดับ ไม่สำจะเป็นสร้อยคอ แหวน นาฬิกา และต่างหู

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว ทับด้วยเสื้อยืดแขนยาวลายด้านขาว แต่งหน้า ทำผมแบบผู้ชาย และสวมใส่นาฬิกาข้อมือ

4.6.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นางแอร์ ดาราวิร์ (ป้าแอร์) : สวมเสื้อยืดสีดำ ทับด้วยเสื้อแขนยาวลายสีฟ้าขาวดำ กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าสวม รวบผม ไม่แต่งหน้า และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น (ป้าน้ำผึ้ง) : สวมเสื้อโปโลสีชมพู กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าแตะ ไม่แต่งหน้า ถักผมเปีย ไม่สวมใส่เครื่องประดับ

4.6.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

สามีของป้าแอร์ : สวมเสื้อโปโลสีดำ ทับด้วยเสื้อยีนส์แขนยาว กางเกงขาสั้นแบบผู้ชาย สีขาว รองเท้าสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับมีราคาแต่อย่างใด

เพื่อนบ้านของป้าแอร์ : เสื้อคอกลมแขนสั้นสีดำทับด้วยเสื้อคลุมแขนยาวสีแดง กางเกง ขาวยาสีดำและรองเท้าสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเครื่องประดับแต่อย่างใด

หลานสาวป้าน้ำผึ้ง : สวมเสื้อคลุมแขนยาวสีดำ กางเกงขาวยาสีดำ รองเท้าสวม ไม่ แต่งหน้า หรือทำผม ไม่สวมใส่เครื่องประดับ

เพื่อนบ้านป้าน้ำผึ้ง : สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นลายดำแดง กางเกงยีนส์ขาขาว รองเท้าสวม ไม่ แต่งหน้า ไม่ทำผม

เจ้าหน้าป้าน้ำผึ้ง : สวมเสื้อสีดำ กางเกงยีนส์ รองเท้าสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม

4.6.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทป จะสวมใส่เสื้อผ้าสีเข้มเช่นสีดำ สีน้ำเงิน สุภาพกางเกงขาขาว รองเท้าสวม เพื่อให้การจับภาพในขณะที่ถ่ายทำเห็นหน้าได้อย่างชัดเจน และเพื่อไม่ให้บริเวณผู้ชม เด่นกว่าบริเวณเวทีหลักจึงต้องมีการบังคับในการสวมใส่เสื้อผ้าสีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับได้ และ แต่งหน้าทำผมให้สุภาพได้เล็กน้อย

4.6.4.6 อาวุธ

นางแอร์ ดาราวิวี (ป้าแอร์) : นำเพลง “เขียนฝันไว้ข้างฝา” ของรัชชก ศรีโลพันธุ์ มาเป็น เพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

นางน้ำผึ้ง ฤทธิเย็น (ป้าน้ำผึ้ง) : นำเพลง “มอเตอร์ไซค์นุ่งสั้น” ของสุนารี ราชสีมา มา เป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

4.6.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 254 มีมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ประเภท คือ

4.6.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง หรือ The first-Person Narrator คือ มุมมอง ของการเล่าเรื่องของป้าแอร์ และป้าน้ำผึ้งผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเอง ไม่ว่าจะเป็เรื่องราวชีวิต ความ เป็นอยู่ สภาพครอบครัว การทำมาหากิน การดิ้นรนสู้ชีวิต สาเหตุของการเป็นหนี้และตลอดจนการ ที่เข้ามาสมัครเพื่อเข้าแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้เพื่อปลดหนี้ในครั้งนี้ มุมมองการเล่าเรื่องใน ลักษณะนี้จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กันเรื่องราวได้มากกว่ามุมมองการเล่าเรื่องอื่น ๆ เพราะเป็นการ เล่าเรื่องจากเจ้าของเรื่องเอง คือเรื่องของป้าแอร์ก็ถูกเล่าจากปากของป้าแอร์เอง และส่วนเรื่องราว ของป้าน้ำผึ้งก็ถูกเล่าผ่านปากของป้าน้ำผึ้งเองเช่นกัน

มุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้จะทำให้ผู้ชมสัมผัสและเข้าถึงความรู้สึกของผู้เข้าแข่งขันได้เป็นอย่างดี ได้เห็นถึงสีหน้า ท่าทาง และรับรู้ถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับเจ้าของเรื่องจริง

4.6.5.2. มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม หรือ The Third – Person Narrator คือ มุมมองการเล่าเรื่องผ่านรายการไม่คำหกดหนี้ ที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของป้าแอร์และป้า น้ำผึ้ง ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน รวมทั้งเรื่องราวการแข่งขันในรายการฯ เพื่อชิงเงินรางวัล โดยผ่านการนำเสนอในแบบของ Video Tape Recoder (VTR) การบอกเล่า และการสัมภาษณ์จากพิธีกรผู้ดำเนินรายการ มุมมองการเล่าเรื่องลักษณะนี้จะเป็นมุมมองที่ช่วยสนับสนุนมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง เพิ่มมากขึ้น ให้ผู้ชมได้รับทราบข้อมูลที่กว้างและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการรับรู้ที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นด้วย

4.7 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258

ภาพที่ 4.7 รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258 ออกอากาศเมื่อวันพุธ ที่ 6 ธันวาคม 2560

4.7.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการ ไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258 ออกอากาศเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คือ การแข่งขันร้องเพลงระหว่างนายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) อายุ 51 ปี เกษตรกรชาวอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี แชมป์เก่า 2 สมัย กับนางไหล พิมพ์พา (ป้าไหล) อายุ 57 ปี เกษตรกรชาวอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม คู่ทำชิงคนใหม่

ลุงตุ้ม อาศัยอยู่กับภรรยาและลูกชายคนเล็กที่ป่วยเป็นดาวซินโดม ลุงตุ้มประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง ปลูกอ้อย และหน่อไม้ฝรั่งส่งขาย เพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ลูกชายคนเล็กของลุงตุ้มเกิดมาก็กลายเป็นเด็กผิดปกติ คุณหมอบอกว่าอาการที่ลูกชายของลุงตุ้มเป็น อาจเกิดมาจากสารเคมีที่ภรรยาลุงตุ้มได้รับเข้าไปเมื่อครั้งไปทำงานรับจ้างปลูกดอกไม้ที่ประเทศอิสราเอล เพราะการปลูกดอกไม้ต้องมีการฉีดยาฆ่าแมลงด้วย ช่วงหลังลูกของลุงตุ้มชอบดูทีวีเป็นอย่างมากโดยเฉพาะรายการประเภทภาพยนตร์ต่างประเทศ เพราะลุงตุ้มและภรรยาไม่มีเวลาดูแลจึงปล่อยให้ลูกชายคนเล็กดูภาพยนตร์ จนตอนนี้ลูกชายเกิดพฤติกรรมเรียนแบบเกิดขึ้น คือการจุดไฟเผาเนตัวเองมาแล้วถึง 7 ครั้ง ครั้งล่าสุดจุดไฟเผาตัวเองจนเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บสาหัส ปัจจุบันลูกชายของลุงตุ้มยังต้องไปล้างแผลกับคุณหมอบ่อยๆ เนื่องจากแผลที่ถูกไฟไหม้นั้นไม่มีเนื้อหุ้มแล้ว จึงค่อนข้างหายช้า โดยลุงตุ้มในฐานะที่เป็นหัวหน้าครอบครัวเปิดเผยว่า “ถึงจะเป็นอย่างไรก็จะพยายามดูแลลูก และภรรยาให้ดีที่สุด และจะพยายามปลดหนี้ที่มีอยู่ให้ได้”

สาเหตุของการเป็นหนี้ของลุงตุ้มคือ ครอบครัวของลุงตุ้มได้ไปกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาทำไร่มันสำปะหลัง และไร่อ้อย แล้วเกิดภาวะขาดทุน จนถึงปัจจุบันยังไม่สามารถหาเงินไปส่งคืนให้กับธนาคารฯ ได้ทั้งหมด จำนวน 168,000 บาท แต่

ขณะนี้ลุงตุ้มสามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 20,000 บาท คงเหลือหนี้ที่มีอยู่จำนวน 148,000 บาท โดยในรอบของการแข่งขันนี้ลุงตุ้มได้นำเพลง ไอ้หนุ่มมรดกไถ ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

ป้าไหล อาศัยอยู่กับลูกสาวคนโต ลูกชายคนเล็ก และหลานสาวอีก 1 คน โดยป้าไหลมีลูกทั้งหมด 5 คน ลูกสาวคนโตก็คิดเหล้าจนเบลอประสาทหลอน ป้าไหลประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป วันว่างก็เก็บผัก หาหอยเชอรี่ขายเป็นอาชีพเสริม สาเหตุของการเป็นหนี้คือ ป้าไหลและสามี เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ได้ไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า จำนวน 171,888 บาท

การแข่งขันระหว่าง ของลุงตุ้มกับป้าไหลจึงเกิดขึ้น ซึ่งในรอบนี้ลุงตุ้มแชมป์เก่า 2 สมัยได้นำเพลง ไอ้หนุ่มมรดกไถ ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน โดยเพลงดังกล่าวเป็นเพลงลูกทุ่งที่มีทำนองที่ช้า มีเนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับผู้ชายคนหนึ่งที่พรีนาเพื่อถึงคนรักเก่า ที่หญิงสาวทิ้งไปมีแฟนใหม่เป็นหนุ่มกรุงเทพฯ ขับรถเก่ง มีชีวิตที่ไฮโซดูดีขึ้น จากที่เคยซื่อได้ตามทุ่งนา พร้อมบอกผู้หญิงว่าทุกคนที่บ้านนอกยังรอให้หญิงสาวกลับมาอยู่บ้านเราเหมือนเดิม

ป้าไหล ผู้ทำชิงได้นำเพลงได้นำเพลงปริญาใจ ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน โดยบทเพลงดังกล่าวเป็นเพลงแนวลูกทุ่งที่มีจังหวะดนตรีช้า มีเนื้อหาของเพลงเกี่ยวกับผู้ชายคนหนึ่งเข้ามาในชีวิตผู้หญิงคนหนึ่งแล้วเหมือนการเข้ามาเติมเต็มชีวิตของผู้หญิงคนดังกล่าวมากยิ่งขึ้น จากเด็กที่มีความฝันอยากเรียนหนังสือจนจบปริญญาตรี แต่ด้วยความลำบากจนของครอบครัวจึงทำให้เธอไม่ได้มีโอกาสได้ศึกษาต่อเหมือนกับคนอื่น จึงฝืนตัวเองมาเป็นแม่ค้าขายของที่ระลึกตามหน้ามหาดลัยที่มีการจัดพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแทน แต่สิ่งหนึ่งที่เธอมองว่าเป็นปริญาที่ได้มาแทนการศึกษานั้นคือ ผู้ชายอันเป็นที่รักที่ฟ้าประทานมาให้เธอ ที่ช่างเป็นผู้ชายที่ดี และรักเธอ เธอมองว่าแค่ปริญาชีวิตที่ดี ๆ เช่นนี้ก็พอแล้ว

การแข่งขันที่เกิดขึ้นเพราะผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนมีเป้าหมายความต้องการเดียวกันนั่นคือการได้เป็นผู้ชนะ ที่ได้รับโอกาสให้เข้าไปในรอบของการค้นหาไม้ล้มหมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนต้องพยายามแข่งขัน เอาชนะกันอย่างเต็มความสามารถที่สุดด้วยการร้องเพลงออกมาให้ดีที่สุด เพราะถ้าเมื่อไหร่ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแพ้จะไม่มีโอกาสใด ๆ ให้เลย นอกจากผู้แพ้จะกลับบ้านทันที ดังนั้นการแข่งขันที่เกิดขึ้นจึงมาจากความต้องการที่ตรงกัน มีเป้าหมายเดียวกัน

ผลการแข่งขันพบว่าป้าไหลเป็นฝ่ายชนะ สามารถโค่นแชมป์เก่า 2 สมัยอย่างลุงตุ้มได้ด้วยคะแนนเสียง 3:0 ได้รับโอกาสได้เข้าไปค้นหาไม้ล้มหมดหนี้ ส่วนลุงตุ้มที่เป็นฝ่ายแพ้ในรอบนี้ลดหนี้ไปได้ 20,000 บาทคงเหลือหนี้จำนวน 148,000 บาท กลับบ้านไป

เข้าสู่รอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่งของแชมป์ใหม่อย่างป่าไหล ซึ่งรอบนี้ป่าไหลต้องเลือกไม้ค้ำเพียง 1 ตัวเท่านั้น จากไม้ค้ำทั้งหมด 17 ซึ่งป่าไหลได้เลือกไม้ค้ำหมายเลข 12 ที่คิดว่าเป็นไม้ค้ำหมัดนี้ ปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลขที่ 12 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดนี้ เพราะไม้ค้ำหมัดนี้ที่แท้จริงคือไม้ค้ำหมายเลข 8 แต่ถึงป่าไหลจะไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด รวมทั้ง M150 ไม่แจกเงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิตจำนวน 50,000 บาทด้วย

ในรอบนี้ถือว่าป่าไหลสามารถหนี้ได้จำนวน 10,000 บาท คงเหลือยอดหนี้จำนวน 161,888 บาทและป่าไหลยังได้มีโอกาสเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้ทำชิงคนใหม่ในเทปต่อไปได้อีก จนกว่าป่าไหลจะสามารถค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้พบและปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าป่าไหลจะตกกรอบกลับบ้านไป

4.7.2 โครงเรื่อง (Plot)

ขึ้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไม้ค้ำหมัดนี้ เทปที่ 258 เปิดรายการด้วยการนำเสนอตัวอย่างบางตอนของเรื่องราวในเทปที่ 258 พร้อมกับมีเสียงภาคในเทปที่มีใจความว่า “ไม้ค้ำหมัดนี้ในวันนี้แชมป์เก่าอย่างลุงตุ้มจะรักษาแชมป์แล้วได้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้เป็นครั้งที่ 3 ได้หรือไม่หรือคนสู้ชีวิตคนใหม่จะโค่นล้มแชมป์ใครจะถูกลิขิตให้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดนี้”

ก่อนนำเข้าสู่เวทีหลัก โดยมีพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการ (นายสมเกียรติ พรหมจันทร์ หรือเสนาสิง) ยืนอยู่บนเวทีพร้อมกับกล่าวสวัสดิทักทายผู้ชม บอกถึงกติกาการแข่งขันและเงินรางวัลที่จะได้รับเมื่อผู้เข้าแข่งขันสามารถชนะการแข่งขันและสามารถปลดหนี้ได้ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนให้กับผู้ชมได้รับรู้จัก โดยพิธีกรจะเรียกผู้เข้าแข่งขันว่า “คนสู้ชีวิต”

พิธีกร “สวัสดิทักคุณผู้ชมครับ ขอต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการไม้ค้ำหมัดนี้ รายการสำหรับคนสู้ชีวิตที่อยากหมดหนี้ เมื่อหมดหนี้ M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท แชมป์ 2 สมัยของเรา ลุงตุ้ม จากลพบุรีครับ และคุณป่าคนสู้ชีวิตอีก 1 คนที่จะมาร้องเพลงแข่งกับคุณลุง ขอเสียงปรบมือให้กับคนสู้ชีวิตอีก 1 คน ป่าไหลจากมหาสารคามครับ”

ช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไม้ค้ำหมัดนี้ เทปที่ 263 นี้ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร เป็นผู้ที่คอยควบคุมรายการทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนจบ รวมทั้งการบอกถึงกติกาการแข่งขัน และเงินรางวัลที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้เมื่อปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะเงินรางวัลพิเศษจากผู้สนับสนุนหลักอย่าง M150 รวมทั้งสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวละครที่เป็นผู้ดำเนินรายการด้วย โดยลักษณะดังกล่าวจะถูกถ่ายทอดผ่านคำพูด ท่าทาง และการแต่งกายของผู้ดำเนินรายการเอง

ขึ้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

ลุงตุ้มได้สิทธิในการแข่งขันร้องเพลงก่อนป้าไหล เนื่องจากเป็นแชมป์มาแล้ว 2 สมัย ซึ่งพิธีกรได้เชิญป้าไหลให้ลงไปรอบบริเวณ โปเดียมข้างเวทีก่อน เพื่อดูและรอลุงตุ้มแข่งขันให้เสร็จสิ้นก่อน โดยในรอบนี้ลุงตุ้มไม่มีการเล่าเรื่องราวชีวิตผ่านการนำเสนอ Video Tape Recorder (VTR) แต่อย่างใด เนื่องจากลุงตุ้มได้แนะนำตัวเองไปแล้วเมื่อ 2 เทปที่ผ่านมา พิธีกรจึงทำการสรุปความเป็นมาของลุงตุ้ม ยอดหนึ่งคงเหลือให้กับผู้ชมได้รับฟังอีกครั้ง และพิธีกรได้สัมภาษณ์ลุงตุ้มเกี่ยวกับความเป็นหน้าที่ลุงตุ้มกับล้งเผชิญอยู่ ก่อนให้ลุงตุ้มทำการร้องเพลง

พิธีกร “ทวนกันหน่อยไหมสำหรับคนที่ฟังดูสูงตุงแชมป์ 2 สมัย นี่สหกรณ์การเกษตรที่กู้มาลงทุนทำไร่มันฯ และไร่อ้อย เป็นหนี้ 168,000 บาท ตอนนี้อัดหนี้ไปได้ 20,000 บาท เหลือ 148,000 บาท นะครับ การเป็นหนี้มันดีไหมครับลุง ถ้าเรารู้ก่อนว่าการทำการเกษตรของเราทำแล้วไม่รู้อนาคตของเรา เราจะทำไหม”

ลุงตุ้ม “การเป็นหนี้ไม่ดีกว่า ถ้ารู้ล่วงหน้าว่าจะเป็นแบบนี้ก็จะไม่กู้ ไม่ทำครับ”

พิธีกร “ดังนั้น เราก็ต้องทำอะไรอย่างพอเพียงอย่างที่ในหลวงบอก วันนี้ลุงตุ้มจะมาร้องเพลงไอ้หนุ่มรถไถ พร้อมแล้ว เชิญครับ” ขณะที่ลุงตุ้มร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพสลับไปมากับภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ป้าไหลคู่ทำซิง และญาติของลุงตุ้มเป็นระยะ จนลุงตุ้มร้องเพลงจบ เมื่อร้องเพลงจบพิธีกรได้ขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ สุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวว่า “ก็นั่งจำกันอยู่ พี่อย่าไปซีเรียสกับมันนะครับ เพราะเราก็ไม่รู้ว่าคุณต่อสู้เป็นอย่างไร แต่วันนี้ถ้าเป็นขาดแคลนเสียพาสเตอร์หลายแผ่นเลยนะครับ เพลงมันต้องคล่องปาก และต้องชำนาญพอสมควร เห็นแล้วตั้งแต่ที่ขึ้นมาสู้เลยที่ไม่มั่นใจ ขอให้ผ่านไปได้ด้วยดีครับ”

สุนารี กล่าวว่า “ระหว่างพี่ตุ้มร้องหนูแอบมองป้าไหล ป้าไหลแอบทำว้าววว น่าจะปากแแกแห้ง (จำเล็กน้อย) ก็อย่างที่เห็นกันนะคะว่าเพลงไม่ถนัดก็เลยเป็นปกติ บางวันมีแบบนี้ คู่ต่อสู้มาแข่งกว่านี้อีก มันไม่มีอะไรแน่นอนบนเวทีนี้ เพราะคนไม่ใช่มีอาชีพ ทุกคนมาเพราะภาระหน้าที่ที่ต้องทำเพราะครอบครัวของตัวเอง เพราะฉะนั้นพี่ตุ้มอย่าพึ่งใจเสีย เดี่ยวดูป้าไหลนะว่าเป็นอย่างไรนะ โชคดีจ้า”

ลุงตุ้ม เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการเป็นหัวหน้าครอบครัว ที่ต้องรับผิดชอบดูแลครอบครัวให้ดีที่สุด รวมทั้งการเป็นพ่อที่ดี ที่ต้องดูแลลูกถึงแม้ลูกจะพิการและสร้างความเดือดร้อนให้มากเท่าไรก็ตาม โดยลุงตุ้มมีทั้งความอดทน ขยัน และสุจริตไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรเชิญลุงตุ้มลงไปรอบบริเวณ โปเดียมข้างเวที เพื่อให้ป้าไหล ผู้ทำซิงได้ขึ้นมาแข่งขันร้องเพลงบ้าง หลังจากลุงตุ้มได้ร้องเพลงเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว พิธีกรเริ่มแนะนำป้าไหลให้กับผู้ชม และ

คณะกรรมการได้รู้จัก ทั้งจากการบอกเล่า การสัมภาษณ์ และจากการนำเสนอเรื่องราวชีวิตผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

ป้าไหล อาศัยอยู่กับลูกสาวคนโต ลูกชายคนเล็ก และหลานสาวอีก 1 คน โดยป้าไหลมีลูกทั้งหมด 5 คน โดยหลานสาวที่อาศัยอยู่กับป้าไหลในปัจจุบันคือ ลูกสาวของลูกสาวป้าไหลคนที่ 2 ที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตตั้งแต่หลานสาวป้าไหลยังเด็ก ส่วนลูกสาวคนโตก็ติดเหล้าจนเบลอประสาทหลอน ลูกคนที่ 3 และ 4 ของป้าไหลได้แต่งงานมีครอบครัวใหม่ไปแล้ว ส่วนลูกคนที่ 5 ป่วยเป็นโรคหัวใจรั่ว ซึ่งคุณหมอบอกว่าเป็นเพราะป้าไหลมีลูกตอนอายุมากแล้ว ป้าไหลประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป วันว่างก็เก็บผัก หาหอยเชอรี่ขายเป็นอาชีพเสริม

ป้าไหลรู้สึกน้อยใจในชีวิตของตนเองเป็นอย่างมากเนื่องจากลูกสาวคนโตที่ป้าไหลคาดว่าจะเป็นคนที่ป้าไหลสามารถพึ่งพาอาศัยได้ในยามแก่เฒ่า แต่กลับมาติดเหล้าหนักจนทำให้ไม่มีสติ กลายเป็นคนเสียดสีไปต้องให้ป้าไหลผู้เป็นแม่มาดูแลแทน บางครั้งคลุ้มคลั่งถึงขั้นจะวิ่งลงน้ำ จนป้าไหลต้องดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ส่วนหลานสาวของป้าไหลด้วยปัญหาครอบครัวที่ล้มเหลว และป้าไหลต้องเป็นเสาหลักของครอบครัวเพียงคนเดียวจึงทำให้ป้าไหลไม่สามารถหาเงินส่งหลานสาวให้เรียนต่ออย่างคนอื่นได้ ป้าไหลรู้สึกผิดกับเรื่องนี้มากเช่นกัน อยากให้หลานได้เรียนแต่ด้วยความจริงใจไม่มีเงินส่งหลานได้

สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าไหลคือ ป้าไหลและสามีเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ได้ไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า ช่วงแรกของการรับซื้อของเก่าก็รายได้ดี ต่อมาไม่นานสามีของป้าไหลก็ป่วยเป็นโรคตับ และโรคมะเร็งเสียชีวิต กระทั่งหันทำให้ไม่มีใครพาป้าไหลออกไปรับซื้อของเก่าอีก จึงทำให้ยังไม่สามารถหาเงินไปส่งคืนธนาคารฯ ได้ทั้งหมด จำนวน 171,888 บาท โดยป้าไหลคิดว่าถ้าหมดหนี้ก้อนนี้ก็จะสามารถทำให้ครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมากกว่านี้ สามารถลืมตาอ้าปากได้บ้าง และยังสามารถมีเวลาดูแลลูกสาวคนโตอย่างใกล้ชิดและดีกว่าที่เป็นอยู่ด้วย ซึ่งป้าไหลนำเพลงปริศญาใจ มาเป็นเพลงในการแข่งขัน

ขณะที่ป้าไหลร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพสลับไปมาระหว่างภาพบางตอนใน Video Tape Recorder (VTR) กับภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ลุงตุ้มคู่ทำซิง และหลานสาวป้าไหลเป็นระยะ จนป้าไหลร้องเพลงจบ เมื่อร้องเพลงจบพิธีกรได้ขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ), สุนารี ราชสีมา (ตุ) และ ศิรินทรา นิยากร (ทรา) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวถึงการร้องเพลง และเรื่องราวของชีวิตป้าไหลว่า “ไม่เชื่อว่าไม่เคยร้องเพลงมาก่อน ขอบคุณมากนะครับที่ป้ามาในรายการไม่ค์หมดหนี้ในวันนี้ ครอบครัวของป้าไหลเป็น

ตัวอย่างที่ทำให้เห็นเลยว่า เขาไม่ได้ฆ่าเฉพาะตัวเขาเอง ที่ป่าไหลให้เหตุผลคือเท่ากับฆ่าพ่อแม่ทางอ้อมด้วย เขาบอกว่า ถ้าดื่มสุราแล้วเสียชีวิต ถ้าได้กลับมาเกิดก็จะสติเฟื่องเพื่อน โดยอัตโนมัติ เป็นกรรมติดตัวมาเลย ก็ได้แต่สวดมนต์ภาวนา อโหสิกรรมให้กับเขาเพราะเขาเป็นลูกของเรา เขาอาจจะตัดสินใจไม่ถูก พ่อแม่ต้องชี้ทางถูกให้กับลูก ขอให้มันมีแต่สิ่งที่ดี ๆ เข้ามานะ

ส่วนในเรื่องของการร้องเพลงในวันนี้มันอาจจะมีท่อนผิด แต่มันก็ไม่ได้มีผลเลยเพราะมันมีสิ่งที่ได้ใจเราเลย คือลีลาท่าทางครับ วันนี้เจ๋งมาก ๆ ขอให้โชคดีครับคุณป้า”

สุนารี กล่าวว่า “ป่าไหลจ้า หนูเห็นป้าร้องเพลงแล้วเดินทำให้หนูเห็นว่าช่วงวิกฤติของป้าที่ต้องเสียลูก ลูกเขย และสามีในระยะเวลาอันสั้นใกล้เคียงกันมากทำให้หนูก็ย้อนว่าป้าเป็นคนสนุกสนานไม่เครียดมาก ไม่แบกอะไรจนเกินไปเพราะปัญหาหอรุมเร้าเยอะมากเลย แต่ป้าก็ยังสามารถมาสร้างเสียงหัวเราะให้และรอยยิ้มให้กับเราได้ มันอาจจะเป็นบุญของป้าที่ไม่เป็นคนแบกเยอะ เป็นคนจิตใจดี และเป็นคนอารมณ์ดีด้วยทำให้ผ่านวิกฤติตรงนั้นมาได้ ถ้าเป็นบางคนอาจบ๊ายไปแล้ว เรื่องที่มันเกิดขึ้นกับป้าไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสามี หรือลูกสาว ลูกเขยที่เสียไปเขาจาก โลกนี้ไปแล้วถือว่าหมดเวรหมดกรรม แต่คนที่ยังอยู่อย่างดวงใจ ไม้รู้จะแก้ไขทันท่วงทีหรือเปล่า อย่างไรก็ตามหนูก็เป็นกำลังใจ สิ่งที่เป็นห่วงอีกอย่างหนึ่งคือหลานป่าไหล ป้าต้องเปลี่ยนวิถีที่ปฏิบัติมา บางสิ่งบางอย่างต้องเปลี่ยนแปลงบ้าง นื่องเป็นผู้หญิงด้วย หนูไม่รู้ว่าจะคิดอย่างไร ป้าจะต้องเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับเด็กคนนี้ เพราะหนูเป็นห่วงเด็กคนนี้นะป้าเนะ

เรื่องของการร้องเพลงก็รู้สึกเหมือนกันมีผิดบ้าง อะไรบ้างแต่ทำให้พวกเราสนุกและมีความสุขถือว่าเป็นคนที่ร้องเพลงดีเลยแหละ ขอให้โชคดีนะค่ะ”

ศิรินทรา กล่าวว่า “ชีวิตครอบครัวของป่าไหลถ้ามองก็เหมือนกับเขาที่ว่า ขาดพ่อคือหักขาดแม่แขนแตก วันนี้ที่ป่าไหลเล่าให้ฟังตอนที่ยังมีสามีก็เหมือนมี 2 แรงแฉียงขัน ถึงวันหนึ่งที่เขาจากไปป่าไหลก็ต้องมาต่อสู้ด้วยตนเอง ถึงบอกว่าหลักตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ป่าไหลยืนอยู่ตรงนี้ได้ก็เพราะก็อาจจะลำบากหน่อยต้องใช้ความอดทนจริง ๆ โดยเฉพาะภาระที่ไม่คิดว่าจะมาเป็นการคือเรื่องของลูกสาวคนโตที่เป็นดวงใจของป่าไหล เป็นความรักที่ต้องดูแลกันไป ก็คงมีความหวัง หวังของแม่ว่าอยากเห็นลูกกลับมาเป็นดวงใจของแม่จริง ๆ เหมือนก่อน และเชื่อว่าปัญหาทั้งหลายทั้งปวงจะแก้ได้ด้วยคามมีสติ สติคือการไม่ดื่มเหล้าตัวเอง แต่อย่าไปจมกับเรื่องที่มีมันทุกข์ จนทำให้ชีวิตของเรานั้นแย่ไปหมดให้หนักถึงวันที่มาขึ้นบนเวทีนี้ทำให้เรามีกำลังใจขึ้นมา นะ ทำให้คนอื่นมีความสุข เหมือนให้สุขแก่ท่าน สุขนั้นถึงตัว ให้กำลังใจกับป่าไหลนะค่ะ”

ป่าไหล เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เห็นถึงความเป้นแม่ ที่ต้องทำทุกอย่างเพื่อลูก และตัวอย่างของการคิดสุราอย่างหนักของลูกสาวป่าไหล ที่มีผลกระทบทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวลำบากมากยิ่งขึ้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวถูกถ่ายทอดจากคำบอกเล่าของคณะกรรมการ เช่น

ไชยยา กล่าวว่า “ครอบครัวของป่าไหลเป็นตัวอย่างที่ทำให้เห็นเลยว่า เขาไม่ได้ฆ่าเฉพาะตัวเขาเองที่ป่าไหลให้เหตุผลคือเท่ากับฆ่าพ่อแม่ทางอ้อมด้วย เขาบอกว่า ถ้าดื่มสุราแล้วเสียชีวิต ถ้าได้กลับมาเกิดก็จะสติเฟื่องเพื่อน โดยอัตโนมัติ เป็นกรรมติดตัวมาเลย ก็ได้แต่สวดมนต์ภาวนา อโหสิกรรมให้กับเขาเพราะเขาเป็นลูกของเรา เขาอาจจะตัดสินใจไม่ถูก พ่อแม่ต้องชี้ทางถูกให้กับ”

สำหรับการแข่งขันยังพบว่า มีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นอีกด้วย นั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการแข่งขัน ซึ่งความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นจากกฎกติกาหรือเกณฑ์ในการแข่งขันตามที่รายการกำหนดขึ้น ซึ่งความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ในที่นี้คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างลุงตุ้มกับป่าไหลที่ต้องมาแข่งขันร้องเพลงกันเพื่อให้ตนเองได้มีโอกาสเข้าไปในรอบของการค้นหาไมค์ทองคำนี้ แล้วสามารถปลดหนี้ที่ตนเองมีได้ทั้งหมด ทั้งสองคนจึงต้องพยายามร้องเพลงออกมาให้ดีที่สุดเท่าที่ตนเองจะสามารถร้องได้ เพื่อเอาชนะใจกรรมการจนก้าวเข้าสู่รอบต่อไป

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อลุงตุ้ม และ ป่าไหลร้องเพลงเสร็จสิ้น ก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสินด้วยการขอคะแนนจากคณะกรรมการทั้ง 3 คน โดยผู้ใดที่ได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะ ได้เป็นแชมป์ทันที พิธีกรจึงเริ่มขอคะแนนจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ), สุณารี ราชสีมา (สุ) และ ศิรินทรา นิยากร (ทรา) ตามลำดับผลการให้คะแนนของคณะกรรมการปรากฏว่าป่าไหล เป็นผู้ชนะสามารถล้มแชมป์เก่า 2 สมัยอย่างลุงตุ้มได้ด้วยคะแนน 3:0 ได้โอกาสเข้าไปค้นหาไมค์ทองคำในรอบต่อไป ส่วนลุงตุ้มแชมป์เก่า 2 สมัยต้องฝ้ายแพ้กกลับไปด้วยการลดหนี้ได้ 20,000 บาท คงเหลือหนี้จำนวน 148,000 บาทกลับบ้านไป ระหว่างการให้คะแนนของคณะกรรมการ ทางรายการได้เปิดเสียงเพลงที่มีจังหวะที่ลุ้นระทึกสร้างความตื่นเต้นให้กับผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกรายการเป็นอย่างมาก ทุกคนต่างลุ้นไปกับการให้คะแนนด้วย พร้อมทั้งมีการตัดภาพสลับไปมาระหว่างผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนที่อยู่บนเวทีหลัก กับคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกเทป และญาติผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่าย

ไชยยา กล่าวก่อนการให้คะแนนว่า “เห็นใจทั้งคู่นะครับ มาใช้โอกาสในวันนี้ก็อยากจะหมดหนี้กลับไป แต่วันนี้เชื่อว่าใครไม่ได้เข้าไปหาไมค์ทองคำนี้ ครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญยังก็ต้องมีกำลังใจ ยังไงก็ต้องสู้กันต่อไปให้ถึงที่สุด”

ศิรินทรา กล่าวก่อนการให้คะแนนว่า “เรื่องราวของกติกาบนเวทีคือเรื่องราวของการร้องเพลงที่นำมาใช้ในการตัดสิน สำหรับเรื่องราวชีวิตมันคือหน้าที่ที่เราต้องทำให้ดีที่สุดในความรับผิดชอบที่เรา มีอย่างไรก็ตามเราต้องให้กำลังใจ เวลานี้มีกติกาในการร้องเพลงก็ขอใช้กติกาการร้องเพลงตัดสินและเลือกคนที่ร้องได้ดีกว่าเข้าไปเลือกไมค์ทองคำนี้”

พิธีกร กล่าวสรุปการแข่งขันก่อนเข้าไปสู่ช่วงต่อไปว่า “อย่างที่กรรมการบอกเพลงที่นำมาร้องมีผลต่อนักร้องเป็นอย่างมาก ถ้าวันนี้ลุงต๋มได้เพลงที่เข้าปากกว่านี้อาจจะรักษาแชมป์เอาไว้ได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้เสียเปล่า เพราะลุงต๋มมาวันนี้ก็ลดหนี้ไปได้ ถึงไม่หมดก็ลดหนี้จาก 168,000 บาท ลดหนี้ไป 20,000 บาท ครับ” เมื่อสิ้นเสียงพิธีกร รายการได้ปล่อยภาพ Video Tape Recorder (VTR) ของลุงต๋มบางช่วงบางตอนอีกครั้ง

คณะกรรมการ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้มีความสำคัญกับการแข่งขันและการตัดสินในรายการฯ เป็นอย่างมาก ถูกกำหนดมาเพื่อตัดสินอย่างยุติธรรม ตามกติกาที่ได้ตั้งไว้ พร้อมกันนั้นยังต้องเป็นผู้ที่มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจ มีเหตุมีผล มีอำนาจ มีความรู้ร่วมด้วย รวมทั้งตัวละครอย่างลุงต๋มที่ถูกผลิตซ้ำอีกครั้ง ที่ต้องกลายเป็นผู้แพ้ที่ต้องยอมรับต่อกฎ กติกาในการแข่งขัน และเดินกลับบ้านไปด้วยกำลังใจในการสู้ชีวิตต่อไปอย่างเข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค โดยลักษณะนี้ จะถูกถ่ายทอดจากคำพูดของคณะกรรมการ และพิธีกรในรายการ นั้นเอง

ในส่วนของการตัดสินยังพบว่ามีความขัดแย้งความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นอีกด้วย นั่นคือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคณะกรรมการ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) กล่าวคือ ความขัดแย้งภายในจิตใจของคณะกรรมการแต่ละคนที่มีไม่เหมือนกัน ในการตัดสินต้องใช้หลักของเหตุและผลไปพร้อม ๆ กับหลักของความสงสาร เห็นใจ ซึ่งใน 2 ลักษณะนี้ต้องแยกให้ออก และสุดท้ายแล้วต้องเลือกผู้ชนะเพียง 1 เดียวเท่านั้น ความขัดแย้งในลักษณะนี้เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล บุคคลนั้นเอง เมื่อเกิดขึ้นแล้วบุคคลนั้น ๆ จะต้องเลือกทางใดทางหนึ่งที่คิดว่าเป็นทางที่ดีที่สุด

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ป่าไหลสามารถล้มแชมป์เก่าได้ มีโอกาสได้เข้ามาค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง ป่าไหลเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน 171,888 บาท ดังนั้นป่าไหลต้องเลือกไม้ค้ำเพียง 1 ตัวจากไม้ค้ำทั้งหมด 18 ตัว เนื่องจากไม้ค้ำ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท แต่จะมีเพียงไม้ค้ำตัวเดียวที่เป็นไม้ค้ำปลดหนี้ตัวจริงที่จะสามารถปลดหนี้ที่ป่าไหลมีอยู่ได้ทั้งหมด ป่าไหลจึงเลือกไม้ค้ำหมายเลข 12 เพราะเป็นหมายเลขที่มีความคล้ายคลึงกับจำนวนของคนที่ป่าไหลรักแล้วต้องจากป่าไหลไป จึงคิดว่าไม้ค้ำหมายเลข 12 จะเป็นไม้ค้ำหมัดหนึ่งแท้จริง

ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลขที่ 12 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนึ่งแท้จริง เพราะแท้จริงแล้วคือไม้ค้ำหมายเลข 8 ที่เป็นไม้ค้ำหมัดหนึ่งแท้จริง ขณะที่ป่าไหลค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง ทางรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะระทึกเพื่อให้เกิดอารมณ์ตื่นเต้น ให้ผู้ชม คณะกรรมการ ญาติป่าไหลได้ลุ้นไปกับป่าไหลด้วย พร้อมทั้งมีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ และครอบครัวของป่าไหลสลบกันไปมา จนรู้ผลว่าไม้ค้ำหมายเลข 12 ที่ป่าไหลเลือกไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนึ่งแท้

แท้จริง ก็มีเสียงสัญญาณว่าไม่ใช่เกิดขึ้น พร้อมไฟบนเวทีที่เป็นสีแดง เป็นสัญญาณลักษณะของความไม่ถูกต้องเกิดขึ้น ก่อนที่เหตุการณ์จะสงบลงด้วยเสียงแห่งความเสียดายของทุกคนในห้องบันทึกเทป

ขึ้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อพิธีกรเฉลยไมค์หมดหนี้ที่แท้จริงจบลง พิธีกรได้กล่าวสรุปผลการแข่งขันของป่าไหล่อีกครั้ง ก่อนปิดรายการ ว่า “เอาละ นี่ 171,888 บาท ไม่หมดแต่ลดหนี้ไปได้ 10,000 บาท เหลือ 161,888 บาท ไม่เป็นไรครับสรุป M150 ก็ไม่ได้แจก ถ้าคุณมีหนี้และมีเสียงร้อง มาบนเวทีชีวิตแห่งนี้ทุกวันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คุณมีหนี้เรามีไมค์ ไมค์หมดหนี้ สวัสดิ์ครับ”

เมื่อสิ้นเสียงพิธีกร รายการได้เปิดเพลงประจำรายการไปพร้อม ๆ กับภาพบรรยากาศในห้องบันทึกรายการ ภาพขณะป่าไหล่ร้องเพลง และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) ของป่าไหล่ โดยเนื้อหาของเพลงมีเนื้อร้องว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาทีชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” และเมื่อสิ้นสุดเสียงเพลง รายการได้เปิดตัวอย่างของรายการไมค์หมดหนี้เทปที่ 259 เพื่อให้ผู้ชมได้ติดตาม

ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ เป็นอีกตัวละครหนึ่งที่มีความสำคัญมากในช่วงกลางรายการ ไปจนถึงจบรายการเพราะ ตัวละครนี้แสดงแทนผู้ชมที่ชมอยู่ทั่วทั้งประเทศ เป็นสีสันให้กับรายการ ถือว่ารายการเกมส์โชว์ไม่ควรขาดตัวละครนี้โดยเด็ดขาด รวมไปถึง ป่าไหล่ ที่ถูกสร้างขึ้นซ้ำอีกครั้งกับการเป็นผู้ชนะแต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด แต่ถึงอย่างไรป่าไหล่ยังได้มีโอกาสไปแข่งขันกับผู้เข้าแข่งขันรายใหม่ต่ออีก เปรียบให้เห็นได้ว่าเมื่อไหร่ที่เราพยายามต่อสู้ดิ้นรน ด้วยความอดทนและสุจริต เมื่อนั้นเราจะมีโอกาสดี ๆ เข้ามาเพื่อให้เราได้ทำตามความฝันของเราอย่างแน่นอน

4.7.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุณารี ราชสีมา หรือ สุ, ศิรินทรา นิยากร หรือ ทรา และ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) และ (2) นางไหล่ พิมพ์พา (ยายไหล่) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.7.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่เป็นผู้ดำเนินรายการ ควบคุมรายการทั้งหมดตั้งเริ่มต้นจนถึงตอนจบ เพื่อให้รายการเป็นไปในทิศทางเดียวกันและตามรูปแบบที่รายการควรจะเป็น เป็นผู้คอยบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแนะนำผู้เข้าแข่งขัน บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขัน และสัมภาษณ์ผู้เข้าแข่งขัน สัมภาษณ์ญาติผู้เข้าแข่งขัน และคณะกรรมการ แต่ไม่สามารถออกความคิดเห็นหรือให้คะแนนตัดสินในการร้องเพลงได้ ต้องมีความเป็นกลาง และเป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายเป็นอย่างดีอีกด้วย

4.7.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าอกเข้าใจผู้เข้าแข่งขัน เป็นผู้คอยเสริมในเรื่องของการร้องเพลงต่อจาก เอ ไชยา มิตรชัย และคอยชื่นชม ให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายเท่า ๆ กันเสมอ

ศิรินทรา นียากร (ทรา) : เป็นตัวละครที่คอยให้กำลังใจจากการหยิบยกเรื่องการการสู้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขันเองมาให้กำลังใจและชื่นชมเพื่อให้เกิดกำลังใจในการสู้ชีวิต ตัดสินการร้องเพลงบนพื้นฐานความเป็นจริงที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นผู้เริ่มติชมการร้องเพลงได้แบบตรงไปตรงมา แต่ก็คอยให้กำลังใจไปด้วย มีความเข้าใจผู้เข้าแข่งขัน

4.7.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกสาวลูกตุ้ม : คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลืองานลูกตุ้ม

หลานสาวป้าไหล : เป็นผู้ที่คอยช่วยงานป้าไหลในการหารายได้เข้าบ้านจนไม่ได้เรียนหนังสือต่อเพราะไม่มีเงินเรียน ต้องออกมาช่วยป้าไหลทำงาน คอยเป็นกำลังใจ และดูแลป้าไหลและป้าดวงใจที่ติดเหล้าเป็นอย่างดี

4.7.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทป หรือผู้ชมในห้องบันทึกรายการเป็นตัวละครที่มีความสำคัญมากสำหรับรายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะรายการไม่ค์หมดหนี้ที่เป็นรายการเกมส์โชว์แนวทาลันท์ (Talent) เพราะตัวละครนี้จะเปรียบเสมือนตัวแทนของผู้ชมทั่วประเทศ ที่คอยสร้างสีสันให้กับรายการได้เป็นอย่างดี จะคอยช่วยลุ้น ช่วยให้กำลังใจ ช่วยเชียร์ ฯลฯ ผู้เข้าแข่งขัน และสนับสนุนพิธีกรตลอดทั้งรายการ เพิ่มรสชาติให้กับเรื่องเล่าในรายการได้เป็นอย่างดี แต่ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะไม่มีหน้าที่ในการตัดสินการร้องเพลงของลูกตุ้มกับป้าไหลแต่อย่างใด ทำได้เพียงดีใจกับผู้ชนะ และเสียใจ ให้กำลังใจกับผู้แพ้ ด้วยการปรบมือ

4.7.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมดหนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮีตสู้ชีวิต” ซึ่งในเทปนี้ ป้าไหลเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไมค์หมดหนี้พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.7.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) : แหมบ่เก่า 2 สมัย พ่อที่ต้องดูแลลูกที่ป่วยเป็นโรคดาวซินโดรม ไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เคยจะจุดไฟเผาบ้านตัวเองมาแล้วกว่า 7 ครั้งและครั้งล่าสุดพยายามจะจุดไฟเผาตัวเอง ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด ต้องการมาปลดหนี้ที่ไปกู้สหกรณ์การเกษตรทำไร่แล้วขาดทุนหวังให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้นกว่าที่เคยเป็นอยู่

นางไหล พิมพ์พา (ยายไหล) : กูทำซิงคนใหม่ของลุงตุ้ม แม่ที่หาเลี้ยงลูกสาวคนโตที่คิดว่าจะเป็นเสาหลักของบ้านได้ เพราะมีอาการป่วยทางจิตเพราะคิดเหล้าหนักมาก สู้ชีวิตเพื่อต้องการปลดหนี้ที่ไปกู้ยืม ธกส.มาลงทุนประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า แต่ยังไม่สามารถหาเงินมาส่งคืนได้ทั้งหมด สามีป้าไหลก็กลับมาป่วยและเสียชีวิตก่อน จนไม่มีคนพาไปรับซื้อของเก่าเหมือนก่อน ไม่มีเงินแม้กระทั่งส่งหลานสาวเรียนได้

4.7.3.7 ผู้ร้าย

นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) : ต้องดูแลภรรยา และลูกที่ป่วยเป็นดาวซินโดม เป็นหนี้เพราะลุงตุ้มไปกู้ ธ.ก.ส.มาลงทุนทำไร่มันสำปะหลัง และไร่อ้อย แล้วขาดทุน จำนวน 168,000 บาท

นางไหล พิมพ์พา (ยายไหล) : ต้องดูแลหลาน และลูกสาวที่ป่วยเป็นโรคประสาทเพราะดื่มเหล้ามาก ยายไหลมีหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส.มาลงทุนรับซื้อของเก่าเมื่อครั้งที่สามียังมีชีวิตอยู่ แต่เมื่อสามีต้องมาเสียชีวิตกระทันหันให้จึงไม่สามารถหาเงินไปใช้หนี้ที่มีอยู่ได้ จำนวน 171,888 บาท

4.7.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การสวมใส่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายของตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 258 ก็มีความแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

4.7.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

แต่งหน้า ทำผม สวมใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว ทับด้วยเสื้อกั๊กลายขาวเหลืองดำ และทับด้วยเสื้อสูทสีฟ้าอ่อนอีกชั้น กางเกงสแลกสีเดียวกัน และรองเท้าคัชชูสีดำแบบผู้ชาย มีเครื่องประดับเป็นนาฬิกาข้อมือ

4.7.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมเสื้อแขนปาดไหลสีดำ แต่งหน้าทำผมสวยงาม เรียบร้อย สวมใส่เครื่องประดับ เช่น ต่างหู นาฬิกาข้อมือ และแหวน

ศิรินทรา นิยากร (ทรา) : สวมเสื้อคอเต่าสีฟ้าอ่อน สูทลายสวมทับอีกหนึ่งชั้น แต่งหน้าทำผม สวมใส่เครื่องประดับ เช่น สร้อยคอ นาฬิกาข้อมือ แหวน เป็นต้น

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เสื้อเชิ้ตขาวทับด้วยเสื้อยืดแขนยาวลาย แต่งหน้าทำผมแบบผู้ชาย สวมแว่นตา และเครื่องประดับอย่างนาฬิกาข้อมือ

4.7.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) : สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีครีม กางเกงยีน รองเท้าแตะสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

นางไพล พิมพ์พา (ยายไพล) : สวมเสื้อเชิ้ตสีชมพูแขนสั้น กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าแตะสวม ไม่แต่งหน้า รวบผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

4.7.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

ลูกสาวลุงตุ้ม : สวมเสื้อเชิ้ตคอเต่าสีดำ กางเกงขายาวสีดำ และรองเท้าสวมสุภาพ ไม่แต่งหน้า รวบผมเรียบร้อย และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

หลานสาวป้าไพล : สวมเสื้อแขนยาวสีดำ กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่มี

4.7.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

สวมใส่เสื้อผ้าสีเข้ม เช่น สีดำ น้ำเงิน เป็นต้น กางเกงขายาวสีเข้มเช่นกัน และรองเท้าที่สุภาพ เพื่อให้เป็นในทิศทางเดียวกัน และง่ายต่อการโฟกัสของภาพที่จะได้เห็นสีหน้าของผู้ชม รายการในห้องส่งต้องสวมใส่เสื้อผ้าสีเข้ม แต่งหน้าทำผมบ้างในบางคน แต่ไม่มากนัก เครื่องประดับมีบ้างเล็กน้อยเช่นกัน

4.7.4.6 อาวุธ

นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) : นำเพลง “ไอ้หนุ่มรถไถ” ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

นางไพล พิมพ์พา (ยายไพล) : นำเพลง “ปริญญาดใจ” ของศิริพร อำไพพงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

4.7.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไม้ค้หมดหนี่ เทปที่ 258 มีมุมมองในการเล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 2 มุมมอง คือ

4.7.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง (The first-Person Narrator) คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่มาจากตัวของลุงตุ้มและป้าไพลที่เป็นผู้เข้าแข่งขันเอง ที่ได้มีการนำเรื่องราวชีวิตของ

ตนเองมาถ่ายทอดให้ผู้ชมได้รับทราบ ถึงสาเหตุของการเป็นหนี้ ที่ต้องดิ้นรนสู้ชีวิตอย่างไร การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุรุษที่หนึ่งถือเป็นการเล่าเรื่องที่มีความน่าเชื่อถือกว่าการเล่าเรื่องจากมุมมองอื่น ๆ โดยเฉพาะกับรายการที่เป็นเกมส์โชว์แนวทอล์กโชว์ (Talent) อย่างไม่ค์หมดหนี้ที่ต้องถ่ายทอดเรื่องราวความยากลำบากของชีวิตผู้เข้าแข่งขันด้วยตัวของผู้เข้าแข่งขันเอง

มุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้จะทำให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของเรื่องราว นั้น ๆ ที่ได้รับฟัง รวมทั้งยังทำให้ผู้ชมได้เห็นถึงสีหน้า ท่าทางของเจ้าของเรื่องเล่าด้วย

4.7.5.2 การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third – Person Narrator) คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม่ค์หมดหนี้ ที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของลุงต๋มและป้าไพลผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน รวมทั้งเรื่องราวการแข่งขันในรายการเพื่อชิงรางวัล โดยผ่านการนำเสนอในรูปแบบ Video Tape Recorder (VTR) การบอกเล่า และการสัมภาษณ์ของพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ

มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สามจะเป็นมุมมองที่คอยสนับสนุนมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่งให้ได้รายละเอียดของข้อมูลที่ละเอียด ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น

4.8 รายการไม่คุ้มค่านี เทปที่ 263

ภาพที่ 4.8 รายการไม่คุ้มค่านี เทปที่ 263 ออกอากาศเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 14 ธันวาคม 2560

4.8.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไม่คุ้มค่านี เทปที่ 263 ออกอากาศเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง อย่างนางไหล พิมพ์พา (ป้าไหล) อายุ 57 ปี เกษตรกรชาวอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม แชมป์เก่า 5 สมัย กับนางพนมไพร ศิริกุล (ป้าพนมไพร) อายุ 64 ปี เกษตรกรชาวอำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ทำชิงคนใหม่

ป้าไหล อาศัยอยู่กับลูกสาวคนโต ลูกชายคนเล็ก และหลานสาวอีก 1 คน โดยป้าไหลมีลูกทั้งหมด 5 คน ลูกสาวคนโตก็คิดเหล้าจนเบลอประสาทหลอน ป้าไหลประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป วันว่างก็เก็บผัก หาหอยเชอรี่ขายเป็นอาชีพเสริม สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าไหลคือ ป้าไหลและสามีเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ได้ไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า จำนวน 171,888 บาท ป้าไหลเป็นแชมป์มาแล้ว 5 สมัย ถึงป้าไหลจะยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดแต่ป้าไหลก็สามารถลดหนี้ไปได้แล้วจำนวน 50,000 บาท คงเหลือยอดหนี้จำนวน 121,888 บาท

ป้าพนมไพร อาศัยอยู่กับสามีที่พิการเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีกมานานกว่า 19 ปี ป้าพนมไพรประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับซ่อมเสื้อผ้า พร้อมทั้งเลี้ยงเป็ด รายได้ของป้าพนมไพรจากการรับตัดเย็บ ซ่อมแซมเสื้อผ้าอาทิตย์ละ 100 บาท หรือ 80 บาท ส่วนรายได้อื่น ๆ ตกวันละ 100 บาท สามีป้าพนมไพรอดีตเคยเป็นเจ้าของที่ปกรองที่อำเภอ ซึ่งสามีป้าพนมไพรเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีกไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งสามีของป้าพนมไพรเป็นแบบนี้มานานกว่า 19 ปีแล้ว สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าพนมไพรมาจากเมื่อครั้งลุงยังทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ปกรองที่อำเภอ ได้ไปกู้เงินธนาคารมาเพื่อมาสร้างบ้านหลังที่อาศัยอยู่ จำนวน 200,000 บาท แต่เมื่อสามีของป้าพนมไพรป่วย

จนต้องออกจากงานก็ไม่มีเงินไปส่งคืนให้กับธนาคาร จึงเป็นเหตุให้ป่าพนมไพรเข้ามาแข่งขันในวันนี้

การแข่งขันระหว่างป่าไหล และป่าพนมไพรจึงเกิดขึ้น โดยป่าไหล แชมป์เก่า 5 สมัย ได้นำบทเพลงดอกหญ้าในป่าปูน ของค่าย อรทัย มาเป็นเพลงในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงลูกทุ่ง มีทำนองซ้ำ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อสู้ชีวิตของหญิงสาวต่างจังหวัด ที่ที่ต้องเข้ามาคืนรน รับจ้าง ทำงานในเมื่อใหญ่ ที่ต้องห่างไกลครอบครัว ญาติพี่น้อง แต่ก็ต้องสู้ ฝ่าฟันกับอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามา เปรียบกับดอกหญ้าที่ต้องเติบโตในป่าปูน ไม่ใช่ป่าไม้ดั้งเดิมธรรมชาติที่มันควรจะเป็น ส่วนป่าพนมไพร นำบทเพลงผืนยัง ไกลใจยังหนาว ของ ค่าย อรทัย มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงลูกทุ่ง ทำนองซ้ำเช่นกัน มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวต้องเข้าไปทำงานหาเงินในเมืองหลวง (กรุงเทพฯ) ด้วยความจนจึงทำให้หญิงสาวต้องหลุดพรากบ้านเกิดไปทำงาน ด้วยความฝันที่อยากเห็นครอบครัวอยู่ดีกินดีมากขึ้น หวังว่าสักวันหนึ่งจะทำตามความฝันของตนเองให้ได้ในสักวัน

การแข่งขันนั้นเกิดขึ้นเพราะป่าไหล และป่าพนมไพรมีเป้าหมายความต้องการเดียวกัน นั่นคือการเป็นผู้ไม่มีหนี้ สามารถปลดหนี้ในรายการ ได้ทั้งหมด ผลการแข่งขันพบว่า ป่าไหล แชมป์เก่า 5 สมัยยังคงรักษาแชมป์เอาไว้ได้เป็นสมัยที่ 6 ชนะด้วยคะแนน 3:0 มีโอกาสเข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมดหนี้ในรอบต่อไปอีกครั้ง ส่วนป่าพนมไพรที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงินปลอบใจกลับบ้านไปจำนวน 5,000 บาท

เข้าสู่รอบของการเลือกไม้ค้ำของป่าไหล แชมป์เก่าสมัยที่ 6 ป่าไหลได้เลือกไม้ค้ำหมายเลข 6 ที่คาดว่าจะเป็นไม้ค้ำหมดหนี้ จากไม้ค้ำทั้งหมด 13 ตัว ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 6 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมดหนี้ แต่เป็นไม้ค้ำหมายเลข 7 ที่เป็นไม้ค้ำหมดหนี้ที่แท้จริง ดังนั้นในรอบนี้ป่าไหลก็ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดเช่นเคย แต่สามารถลดหนี้เพิ่มเป็น 60,000 บาท คงเหลือหนี้ 111,888 บาท จากหนี้ทั้งหมด 171,888 บาท ส่วน M150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษจำนวน 50,000 บาท

4.8.2 โครงเรื่อง (Plot)

ขั้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไม้ค้ำหมดหนี้ เทปที่ 263 เปิดรายการด้วยตัวอย่างบางช่วงบางตอนของรายการด้วยภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) และเสียงภาคจากในเทป โดยมีใจความว่า “ไม้ค้ำหมดหนี้วันนี้พบกับป่าพนมไพรหญิงที่ชีวิตต้องดูแลสามีที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีก การมารายการไม้ค้ำหมดหนี้ของเธอในวันนี้จะสามารถหมดหนี้ที่เคยกักกินชีวิตเธอหรือไม่” ก่อนตัดภาพไปยังหน้าเวทีหลักในห้องบันทึกรายการ ที่มีพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการ (นายสมเกียรติ พรหมจันทร์ หรือเสนาสิง) ยืนอยู่บนเวทีหลักพร้อมกล่าวทักทายผู้ชม แนะนำรายการ และแนะนำผู้เข้าแข่งขันในรายการ

พิธีกร “สวัสดิ์ครับคุณผู้ชม ขอต้อนรับคุณผู้ชมทุกท่านเข้าสู่รายการไมค์หมดหนี้ครับ รายการสำหรับคนมีฝันที่อยากจะหมดหนี้ อยากมีชีวิตที่ดีขึ้นมาในรายการของเราทุกคนก็มีความหวังอยากจะหมดหนี้ด้วยกันทุกคน เมื่อไหร่ก็ตามที่ผู้เข้าแข่งขันของเราหมดหนี้ M150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตอีก 50,000 บาทเอาละครับแชมป์ 5 สมัยของเราใกล้ความจริงเข้ามาทุกขณะเพราะเขาลดหนี้ไปได้แล้ว 50,000 บาทขอเสียงปรบมือต้อนรับป้าไหล จากมหาสารคามครับ

มาคู่ต่อสู้ของเราหน่อยเป็นอย่างไบบ้าง เป็นคู่ป้าเหมือนกันมาจากกาฬสินธุ์ขอเสียงปรบมือต้อนรับป้าพนมไพร จากกาฬสินธุ์ครับ

ช่วงของการเปิดเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ กำลังสร้างให้ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้ที่คอยควบคุมรายการ และบอกเล่าเรื่องราว กติกาการแข่งขัน พร้อมเงินรางวัลในรายการ เมื่อผู้เข้าแข่งขันสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะเงินรางวัลพิเศษที่จะได้จากผู้สนับสนุนหลักอย่าง M150 ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ถูกถ่ายทอดผ่านคำพูดที่ซ้ำ ๆ ทุกครั้งที่ผู้ดำเนินรายการต้องพูดถึงในช่วงของการเปิดรายการนี้ รวมทั้งดูจากบุคลิกภาพ และการแต่งกายร่วมด้วย

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

ป้าไหลด้วยความที่เป็นแชมป์มาแล้ว 5 สมัยจึงได้สิทธิในการแข่งขันในเทปนี้ก่อน โดยพิธีกรให้ป้าไหลไปรอที่โพลีเดวิดด้านข้างเวทีก่อน รอบนี้ป้าไหลไม่มี Video Tape Recorder (VTR) แต่อย่างไรก็ตามได้มีการแนะนำตัวให้ผู้ชมได้รับรู้เรื่องราวชีวิตแล้วในเทปที่ผ่านมา (เทปที่ 259) แต่ก่อนเข้าสู่การแข่งขันร้องเพลงของป้าไหล พิธีกรได้สรุปยอดหนี้คงเหลือของป้าไหลให้กับผู้ชมได้รับทราบอีกครั้ง

พิธีกร “สำหรับป้าไหลขณะนี้สามารถลดหนี้ไปได้แล้ว 50,000 บาท เพราะหนี้คงเหลือนี้อยู่ที่ 121,888 บาท ถือว่าเยอะมาก ๆ ค่อย ๆ ลดลงไปเรื่อย ๆ วันนี้ป้าไหลจะมาร้องเพลงดอกหญ้าในป่าปูน พร้อมแล้วเชิญครับ” ขณะที่ป้าไหลร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของป้าไหลในบางช่วงบางตอนอีกครั้ง รวมทั้งตัดสลับมาที่ภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ป้าพนมไพรคู่ทำชิง และหลานสาวป้าไหลที่เดินทางมาให้กำลังใจป้าไหลถึงในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ เมื่อป้าไหลร้องเพลงจบพิธีกรจึงเริ่มขอความเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยา มิตรชัย (เอ) และ สิริรินตรา นิยากร (ตรา) ตามลำดับ

ไชยา กล่าวถึงการร้องเพลงของป้าไหลว่า “เหตุการณ์นี้เคยเกิดขึ้นกับผู้เข้าแข่งขันไม่ใช่ตัวป้าคนเดียวเท่านั้น ไม่ได้เป็นอุปสรรคเลย เพราะเราเห็นในสัปดาห์ก่อนอยู่แล้ว อย่างวันนี้ผมชอบ

ที่สุดตรงที่แกเป็นคนที่ยังร้องเพลงแล้วรบคำเหมือนเล่าเรื่องไปแต่ตัวไหนที่เป็นลูกอ่อนแอกจะ
แบบขี้เลย ตรงนี้เป็นเสน่ห์จริง ๆ นะและประหลาดใจอย่างหนึ่งคือป่าไหลฟังเพลงน้อย เข้าดนตรี
น้อยแต่การทิ้งช่อง ทิ้งห่างในลูกขบได้สวยมาก เรายังแปลกใจเลน ขอให้โชคดีครับ”

ศิรินทรา กล่าวว่า “ไปอยู่ไหนมาป่า ไม่งั้นพื้นางไม่ได้เกิดนะเนี่ยสุขขอมมากกับความ
เป็นธรรมชาติของเขาสูงมาก แล้วก็ป็นมวยโดยไม่ต้องซ้อมอะไรเยอะ เพราะเทคนิคของป่าพร้อม
อยู่แล้ว พอตกคำก็เก้ ซึ่งทำให้เราฟังแล้วมีความสุข ขอให้โชคดีค่ะ”

ป่าไหล ยังเป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้เป็นผู้ชนะ หรือแชมป์ที่ได้มีโอกาสเข้ามาแข่งขัน
กับคู่ต่อสู้คนใหม่อยู่ ด้วยความที่ป่าไหลมีความอดทน ต่อสู้กับอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ เพื่อลูก หลาน
และครอบครัว

ขั้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรเชิญป่าพนมไพรขึ้นบนเวทีหลักอีกครั้ง หลังคณะกรรมการได้ให้คำแนะนำใน
การร้องเพลงของป่าไหลแล้วเสร็จ พร้อมกับเชิญป่าไหลลงไปรอบบริเวณ โปเดียวข้างเวทีหลักแทน
ป่าพนมไพร แล้วพิธีกรจึงเริ่มแนะนำป่าพนมไพรให้กับผู้ชม คณะกรรมการได้รู้จัก ทั้งจากการเล่า
เรื่อง การสัมภาษณ์ และการนำเสนอเรื่องราวชีวิตผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

ป่าพนมไพร อาศัยอยู่กับสามีที่พิการเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีกมานานกว่า 19 ปี มีลูก
ด้วยกัน 3 คนแต่ก็ได้แยกย้ายกันไปมีครอบครัวแล้ว ป่าพนมไพรประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับ
ซ่อมเสื้อผ้า พร้อมทั้งเลี้ยงเป็ด ปลูกต้นไม้บริเวณบ้าน รายได้ของป่าพนมไพรจากการรับตัดเย็บ
ซ่อมแซมเสื้อผ้าอาทิตย์ละ 100 บาท หรือ 80 บาท ส่วนรายได้อื่น ๆ ตกวันละ 100 บาท สามีป่าพนม
ไพรอดีตเคยเป็นเจ้าของที่ปกรองที่อำเภอ ซึ่งสามีป่าพนมไพรมีโรคประจำตัวคือ โรคเบาหวาน ด้วย
ความที่ทำงานหนักทำให้วันหนึ่งสามีป่าพนมไพรก็มีอาการวูบหมดสติ เมื่อฟื้นขึ้นมา ก็พบว่า เป็นอัม
พฤกษ์ครึ่งซีกไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งสามีของป่าพนมไพรเป็นแบบนี้มานานกว่า 19 ปี
แล้ว หลายคนมองว่าให้ป่าพนมไพรทิ้งสามีแล้วไปหาสามีที่เลี้ยงดูป่าพนมไพรได้จะดีกว่า เพราะอยู่
กันไปก็ลำบาก ป่าพนมไพรต้องมาเลี้ยงดูสามีที่ช่วยอะไรไม่ได้ ถือเป็นภาระของตนเองเพิ่มมากขึ้น
แต่ป่าพนมไพรก็ไม่สามารถทิ้งสามีไปได้ เนื่องจากป่าพนมไพรรักสามีของป่ามาก สามีของป่าพนม
ไพรเมื่อครั้งยังทำงานได้ก็ทำงานหาเงิน ดูแล เลี้ยงดูป่าพนมไพรด้วยดีเสมอมา เมื่อครั้งสามีของป่า
พนมไพรต้องป่วย ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงทำให้ป่าพนมไพรไม่สามารถที่จะทิ้งสามีไปได้
สมัยหนุ่ม ๆ สามีของป่าไหลก็เคยนอกถิ่นนออกทางมาบ้าง เคยมีผู้หญิงมาติดพันธุ้เยอะ หลายครั้งที่ป่า
พนมไพรจับได้ แต่ก็ให้อภัยเสมอ เพราะทุกครั้งสามีของป่าพนมไพรก็จะกลับมาง้ออด กลับมา
เลือกที่จะอยู่กับป่าพนมไพร และลูก ๆ เสมอ ถึงอย่างไรนั้นสามีของป่าพนมไพรก็ยังดูแลครอบครัว
ด้วยดีเสมอ จนมาป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้นั้นวันนั้น ทั้งนี้ป่าพนมไพรกล่าวอีกว่า “ป่าอยาก

บอกลุงว่าป้ารักลุงมาก จะดูแลลุงไปตลอดชีวิต จะไม่ทิ้งเขาไปไหน จะสู้กันไป เคียงข้างกันไป จนกว่าจะตายจากกัน”

สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าพนมไพรมาจากเมื่อครั้งลุงยังทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ปกครองที่อำเภอ ได้ไปกู้เงินธนาคารมาเพื่อมาสร้างบ้านหลังที่อาศัยอยู่ จำนวน 200,000 บาท แต่เมื่อสามีของป้าพนมไพรป่วยจนต้องออกจากงานก็ไม่มีเงินไปส่งคืนให้กับธนาคาร จึงเป็นเหตุให้ป้าพนมไพรเข้ามาแข่งขันในวันนี้ โดยป้าพนมไพรมองว่าถ้าหมคนี่ก่อนนี้ได้ก็จะสามารถทำให้สามีไม่ต้องเป็นห่วงหรือเป็นกังวล ป้าพนมไพรกับสามีก็จะได้ใช้ชีวิตในบ้านปลายได้อย่างมีความสุข และชีวิตความเป็นอยู่ก็คงลำบากน้อยกว่าที่เป็นอยู่ด้วย ป้าพนมไพรนำเพลง ผีน้อยไกล ใจยังหนาว ของ ต่าย อรทัย มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ขณะที่ป้าพนมไพรร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของป้าพนมไพรในบางช่วงบางตอนอีกครั้ง รวมทั้งตัดสลับมาที่ภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ป้าไหลคู่แข่งเป็นระยะ เมื่อป้าพนมไพรร้องเพลงจบพิธีกรจึงขอความเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก สุณารี ราชสีมา (สุ), ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ ศิรินทรา นียากร (ทรา) ตามลำดับ

สุณารี กล่าวถึงเรื่องราวชีวิต แลการร้องเพลงของป้าไหล ว่า “ฟังเรื่องราวของป้าแล้วมีทั้งสายบุญ สายฮาดคออร์ เป็นคนที่ใจนักเลงมาก ตรงไปตรงมาก เป็นเรื่องที่ดิฉันคะที่คุณป้าและคุณลุงอยู่ด้วยกันมาเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วยก็เห็นใจกัน เพราะบางคนชีวิตคู่ถ้าไม่รู้จักคำว่าให้อภัยคนที่ทุกข์ก็คือตัวเราเอง ถ้าป้าไม่ให้อภัยลุงเลยแล้วยังเก็บสิ่งที่แย่ ๆ ที่ลุงทำมาแบกไว้ป้าก็จะทุกข์อยู่อย่างนั้น เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่ดีกับการให้อภัยและดูแลกัน หนูว่าเรื่องครอบครัวทั่ว ๆ ไปไม่มีปัญหาอะไร มีเพียงแต่เรื่องหนี้ และหนูก็เชื่อว่าลูก ๆ ทั้ง 3 จะดูแลคุณพ่อ คุณแม่ได้เป็นอย่างดีด้วย เพราะกำลังใจยังดี เป็นกำลังใจให้นะค่ะ

ส่วนเรื่องของการร้องเพลงก็เป็นเหมือนนิสัยเลย ร้องเหมือนสไตร์ร็อกเลยนะ การออกเสียงป้าก็เป็นคนที่ร้องโอเค แบบธรรมชาติที่ป้าเป็นแต่ว่ารายละเอียดความไพเราะต้องดูอีกทีหนึ่งว่า จะสู้แชมป์เก่าเขาได้หรือเปล่า หนูเป็นกำลังใจให้ป้านะค่ะ แล้วก็ขอให้ลุงแข็งแรง ๆ ค่ะ”

ไชยา กล่าวว่า “ป้าพนมไพรครับ ขอบคุณอย่างสูงที่มาในรายการไมค์หมคนี่ ป้าเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องของความรัก ที่มีทั้งความอดทน เสียสละ แล้วก็ให้อภัย ถ้าครอบครัวทุกครอบครัวเป็นแบบนี้ก็จะอยู่ด้วยกันยืดยาวและก็จะอยู่ด้วยกันได้ กำลังใจในครอบครัวเป็นสิ่งที่ดี ผมถึงชื่นชมป้า อยากให้ทุกคนครอบครัวของป้าเป็นตัวอย่างที่ยามทุกข์ร้อนแล้วไม่ทิ้งกันเพราะมีอีกหลายครอบครัวเมื่อเกิดเรื่องแบบนี้ขึ้นก็ทิ้งกันเลย หนึ่งคือการฟังจากปากคนอื่นแล้วลืมไปว่าครอบครัวที่สร้างกันมาไม่ได้สร้างจากคนอื่น พูดยับปากคนอื่นมีผบทันที แต่ครอบครัวของป้า

ไม่ได้เป็นแบบนั้นครอบครัวของป้าอยู่ด้วยกันให้กำลังใจ เข้าใจซึ่งกันและกันตรงนี้แหละครับที่น่าเอาเป็นตัวอย่าง ขอบคุณจริง ๆ ที่มาในรายการในวันนี้

ส่วนในเรื่องของการร้องเพลงสิ่งที่เราจะชมรู้ว่าป้ามาวันนี้ร้องเต็มที่สุดความสามารถแล้วตรงนี้ตรงนี้ต่างหากที่ผมชมจากความจริงใจ ขอให้คุณป้าและคุณลุงให้มีแต่สิ่งที่ดี ๆ เข้ามา นะครับ โชคดีครับ”

ศิรินทรา กล่าวว่า “เป็นตัวอย่างให้เห็นถึงคำว่าร้อยชูหรือจะสู้เมียตนได้ชัดเจนมากเลยนี่คือความอดทนที่คุณป้ามี เพราะความอดทนคุณป้าต้องยอม ให้ ให้ และให้ ตลอดชีวิตรู้ว่าป้าเป็นคนที่ทำให้แต่ก็มีได้ตอบนิคหน่อย เราชื่นชมค่ะ ป้าเป็นผู้หญิงที่สุด ๆ แล้วอยากให้ทุกครอบครัวเป็นแบบนี้ แบบมีความสุขร่วมเสพ มีทุกข์ร่วมต้านสู้ต่อไป ยังไงก็ขอให้คุณลุงมีความสุขที่ดีขึ้นกลับมาเดินได้ช่วยตนเองได้เร็วขึ้น

ส่วนในเรื่องของการร้องเพลงก็คงไม่ได้ต่างกัน เพียงแต่คุณป้าก็ได้ทำเต็มที่แล้ว เอาเป็นว่าเราคงต้องมาดูกันว่าจะยังไง โชคดีค่ะ”

ป้าพนมไพร เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่ต้องเป็นเสาหลักของครอบครัวแทนสามี แสดงถึงความรักที่มั่นคง ความไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการบอกเล่าจากป้าพนมไพร และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) ของป้าพนมไพร ที่ต้องคอยดูแลสามีที่ป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้มานานหลายปี

สำหรับในชั้นของการแข่งขันนี้ยังพบว่ามี ความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นด้วย นั่นคือความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดจากการแข่งขันระหว่างป้าไหล แซมป์เก่า 5 สมัย กับป้าพนมไพร ผู้ทำชิง โดยความขัดแย้งในลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะบุคคลเหล่านั้นมีเป้าหมาย ความต้องการที่เหมือนกัน ในที่นี้คือความต้องการของผู้เข้าแข่งขันที่มีต่อเกมการแข่งขันในรายการไมค์หมัดหนึ่งเพื่อให้ตนเองได้เป็นผู้ชนะ หรือสามารถรักษาแชมป์ของตนเองเอาไว้ได้ด้วยการร้องเพลงลูกทุ่งที่ตนเองนำมาแข่งขันให้ดีที่สุด เพื่อที่จะได้รับโอกาสให้เข้าไปค้นหาไมค์หมัดหนึ่ง และสามารถหมัดหนึ่งที่ตนเองมีทั้งหมด จึงทำให้เกิดความขัดแย้งของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเกิดขึ้น ความขัดแย้งระหว่างบุคคลถือเป็นความขัดแย้งที่ถูกกำหนดขึ้นจากกติกาของรายการ เป็นความขัดแย้งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ในรายการไมค์หมัดหนึ่ง

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อป้าไหลกับป้าพนมไพร ร้องเพลงเสร็จเรียบร้อยก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสินด้วยการให้คะแนนจากคณะกรรมการทั้ง 3 คน โดยผู้เข้าแข่งขันคนใดได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะทันที พิธีกรจึงเริ่มขอคะแนนจาก สุณารี ราชสีมา (สุ), ศิรินทรา นิยากร (ทรา) และ ไชยยา มิตรชัย (เอ)

ตามลำดับ ผลการให้คะแนนของคณะกรรมการพบว่าป่าไหล แชมป์เก่า 5 สมัยเป็นผู้ชนะด้วยคะแนนเสียง 3:0 ยังคงสามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้ ได้รับโอกาสเข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่งในรอบต่อไปได้อีกครั้ง ส่วนป่าพนมไพรที่เป็นฝ่ายพ่ายแพ้รับเงินปลอบใจกลับบ้านไปเพียง 5,000 บาท

ระหว่างการให้คะแนนของคณะกรรมการ ทางรายการได้ใช้เสียงเพลงที่มีความตื่นเต้นและระทึกใจเพื่อให้ผู้ชม ญาติผู้เข้าแข่งขัน รวมถึงผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ได้ร่วมลุ้นไปกับคำตอบของคณะกรรมการว่าจะเลือกใครให้เป็นผู้ชนะและผ่านเข้ารอบไปในรอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดครั้งนี้ด้วย

สุนารี กล่าวก่อนการให้คะแนนว่า “ผู้ต่อไปนะคะคุณแม่ทั้ง 2 คนทำหน้าที่ของตนเองดีที่สุดแล้ว แต่วันนี้ผลของการร้องเพลงคือสิ่งที่นำมาวิเคราะห์คะ”

ศิรินทรา กล่าวว่า “ก่อนที่จะตัดสินก็ขอให้กำลังใจทั้งป่าพนมไพร และป่าไหลด้วยคะชีวิตที่มันจะดำเนินไปตราบใดที่เรายังหายใจ ท้อได้แต่ห้ามถอย และอดทนผู้ต่อไป ให้กำลังใจกับทั้ง 2 ท่านนะคะ”

พิธีกรได้กล่าวสรุปผลการแข่งขันอีกครั้ง “ป่าพนมไพรวันนี้ไม่ได้เข้าไป แต่สิ่งหนึ่งที่ต้องทำต่อไปคือดูแลคุณลุงต่อไป อดีตที่ผิดพลาดก็แก้ไขไม่ได้แต่เราเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมของเราได้ ถ้าวันนี้คุณผู้ชมไม่ได้พิการ ไม่ได้ป่วยสะกอน ลองเปลี่ยนคุณรับแล้วจะมีเรื่องดี ๆ เกิดขึ้นในชีวิต เอาละ!! ป่าพนมไพรรับ 5,000 บาทกลับบ้านครับ” เมื่อสิ้นเสียงของพิธีกรบนเวทีหลัก ทางรายการได้ใช้ดนตรีที่มีทำนองที่ช้า และใช้ความเร็วของภาพที่ช้าลง ถ่ายย้อนกลับไปบางช่วงบางตอนใน Video Tape Recorder (VTR) ของป่าพนมไพรบางช่วงบางตอน

คณะกรรมการ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เห็นถึงความยุติธรรม ความเป็นกลาง ความมีเหตุมีผล มีน้ำใจ มีความโอบอ้อมอารี และมีกำลังใจที่ดีให้กับผู้เข้าแข่งขันต่อสู้ชีวิตต่อไป ดังจะเห็นได้จากคำพูดที่คณะกรรมการได้ให้กับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนที่ว่า “ผู้ต่อไปนะคะคุณแม่ทั้ง 2 คนทำหน้าที่ของตนเองดีที่สุดแล้ว” เป็นต้น เป็นการสร้างตัวละครอย่างป่าพนมไพรซ้ำ ให้เห็นว่าให้ยอมรับในความพ่ายแพ้ แล้วลุกขึ้นมาต่อสู้ใหม่ ด้วยกำลังใจที่มีอยู่รอบตัว และจะต้องมีสักวันที่จะหมัดนี้ได้ ถ้าป่าพนมไพรขยันทำงานอย่างสุจริต มีจิตใจที่ดี และสู้แบบนี้ต่อไป

ในส่วนของการตัดสินยังพบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นอีกด้วย นั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือความขัดแย้งที่เกิดจากการแข่งขันระหว่างป่าไหล แชมป์เก่า 5 สมัย กับป่าพนมไพร ผู้ท้าชิง โดยความขัดแย้งในลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะบุคคลเหล่านั้นมีเป้าหมาย ความต้องการที่เหมือนกัน ในที่นี้คือความต้องการของผู้เข้าแข่งขันที่มีต่อเกมการแข่งขันในรายการไม้ค้ำหมัดนี้ เพื่อให้ตนเองได้เป็นผู้ชนะ หรือสามารถรักษาแชมป์ของตนเองเอาไว้ได้ด้วยการร้องเพลงลูกทุ่งที่ตนเองนำมาแข่งขันให้

ดีที่สุด เพื่อที่จะได้รับโอกาสให้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง และสามารถหมัดหนึ่งที่ตนเองมีทั้งหมด จึงทำให้เกิดความขัดแย้งของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเกิดขึ้น ความขัดแย้งระหว่างบุคคลถือเป็นความขัดแย้งที่ถูกกำหนดขึ้นจากกติกาของรายการ เป็นความขัดแย้งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ในรายการไม้ค้ำหมัดนี้

ชั้นคลี่คลาย (Climax)

ป่าไหลสามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้เป็นสมัยที่ 6 โดยป่าไหลมีหน้าที่ต้องการปลดหนี้ให้หมดจำนวน 171,888 บาท ซึ่งขณะนี้ป่าไหลสามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 50,000 บาท คงเหลือยอดหนี้ที่มีอยู่ขณะนี้จำนวน 121,888 บาท ดังนั้นในตอนนี้ป่าไหลต้องค้นหาไม้ค้ำเพียง 1 ตัวจากไม้ค้ำทั้งหมด 13 ตัว เนื่องจากไม้ค้ำ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท แต่จะมีไม้ค้ำเพียง 1 ตัวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ของป่าไหลจึงเลือกไม้ค้ำหมายเลข 6 เพราะป่าไหลชอบ มันสวยดี และเชื่อว่ามันน่าจะเป็นไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริง

ผลปรากฏว่า ไม้ค้ำหมายเลข 6 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนึ่ง เพราะไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริงคือไม้ค้ำหมายเลข 7 ขณะที่ป่าไหลค้นหาไม้ค้ำหมัดหนึ่ง ทางรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะทึบเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น ลุ้นไปกับผู้เข้าแข่งขัน พร้อมทั้งมีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ และครอบครัวของป่าไหลสลับกันไปมา จนรู้ผลว่าไม้ค้ำหมายเลข 6 ที่ป่าไหลเลือก ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริง ก็มีเสียงสัญญาณว่าไม่ใช่เกิดขึ้น พร้อมไฟบนเวทีที่เป็นสีแดง เป็นสัญลักษณ์ของความไม่ถูกต้องเกิดขึ้น ก่อนที่เหตุการณ์จะสงบลงด้วยเสียงแห่งความเสียดายของทุกคนในห้องบันทึกเทป

ชั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อพิธีกรเฉลยหมายเลขไม้ค้ำหมัดหนึ่งที่แท้จริงเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิธีกรก็ได้กล่าวให้กำลังใจและสรุปผลการแข่งขัน รางวัลที่ป่าบัวเวียนได้รับในวันนี้ พร้อมทั้งปิดรายการว่า “วันนี้หนี้ยังไม่หมดแต่สามารถลดหนี้ได้เพิ่มเป็น 60,000 บาท จากหนี้ที่มีอยู่ 171,888 บาท คงเหลือ 11,888 บาทครับ เอาละพักหายใจหายคอก่อนพรุ่งนี้มาพบกับรายการไม้ค้ำหมัดหนึ่งภาคพิเศษ ไม้ค้ำหมัดหนึ่งตั้งตัวรายการของคนมีฝันอยากได้ทุนไปตั้งตัวสูงสุดถึงวันละ 50,000 บาท ทุกวันศุกร์มาเจอกันนะครับ พรุ่งนี้กับ ไม้ค้ำตั้งตัว

สำหรับไม้ค้ำหมัดหนึ่งจันทร์ถึงพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คุณมีหนี้เรามีไม้ค้ำ ไม้ค้ำหมัดหนึ่ง สวัสดิ์ครับ” เมื่อสิ้นเสียงพิธีกร รายการได้เปิดเพลงประจำรายการไปพร้อม ๆ กับภาพบรรยากาศในห้องบันทึกรายการ ภาพขณะป่าไหลร้องเพลง และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) ของป่าไหล โดยเนื้อหาเพลงมีเนื้อร้องว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาทีชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” เมื่อ

สิ้นสุดเสียงเพลงรายการได้เปิดตัวอย่างของรายการไมค์หมดหนี้เทปที่ 264 เพื่อให้ผู้ชมได้ติดตามต่อ

ป้าไหล เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นซ้ำอีกครั้ง กับการรักษาแชมป์ได้เป็นครั้งที่ 6 ถึงจะไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดก็ยังสามารถลดหนี้ได้เพิ่มอีกเล็กน้อย ซึ่งทั้งหมดนี้มาจากความพยายาม ความสามารถ และความอดทนที่ป้าไหลมี รวมทั้งยังเป็นการตอกย้ำอีกว่าการเป็นผู้ชนะอย่างไรแล้วก็ยังมีโอกาสที่จะหมดหนี้ได้ในสักวันอีกด้วย

4.8.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 263 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุนารี ราชสีมา หรือ สุ, ศิรินทรา นียากร หรือ ทรา และ ไซยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ

2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)

ประเภทผู้รับ คือ (1)นางไหล พิมพ์พา (ป้าไหล) และ (2) นางพนมไพร ศิริกุล (ป้าพนมไพร) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน

ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.8.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่มีหน้าที่ควบคุมรายการให้เป็นไปในรูปแบบที่กำหนดไว้ เป็นตัวละครที่จะบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรายการ อธิบายรายละเอียด กฎกติกาการแข่งขันต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชม ได้รับรู้เรื่องราวเหล่านั้น พิธีกรจะเป็นตัวละครที่จะไม่มีสิทธิในการตัดสินหรือให้คะแนนผู้เข้าแข่งขัน รวมทั้งต้องตั้งตัวเป็นกลางไม่เอนเอียงไปหาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือพิธีกรเปรียบเหมือนตัวแทนของทุก ๆ ฝ่าย

4.8.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา หรือ (สุ) : ตัวตัวละครที่รับบทเป็นคณะกรรมการที่มีความเห็นอกเห็นใจ
ศิรินทรา นียากร หรือ (ทรา) : เป็นตัวละครที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขัน สามารถหยิบยกเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันมาเป็นเป็นบทเรียนชีวิต ให้ผู้ชมและป้าไหล ป้าพนมไพร ได้มองเห็นมุมดีของชีวิตตัวเองได้มากขึ้น

ไซยา มิตรชัย หรือ (เอ) : เป็นตัวละครที่สามารถหยิบยกตัวอย่างการใช้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขันมาเป็นตัวอย่าง และเป็นบทเรียนให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างดี เป็นตัวละครที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำที่ดีในการใช้ชีวิตให้กับผู้เข้าแข่งขัน และเป็นผู้ที่คอยตอกย้ำในกฎกติกาการแข่งขันเสมอ

4.8.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

หลานสาวป่าไหล : เป็นตัวละครที่ป่าไหลรู้สึกผิดเสมอเพราะไม่สามารถส่งหลานเรียนหนังสือได้ เนื่องจากยากจน หลานสาวป่าไหลต้องออกจากโรงเรียนเพื่อมาช่วยป่าไหลเก็บผักขาย รับจ้างทั่วไปเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว รวมทั้งต้องดูแลน้ำที่ป่วยติดเหล้าช่วยป่าไหลอีกด้วย

4.8.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปหรือห้องบันทึกรายการ เปรียบเหมือนตัวแทนของผู้ชมที่ชมการแข่งขันร้องเพลงของป่าไหลเรียนและพินิทั่วประเทศ เนื่องจากตัวละครนี้จะเป็นตัวละครที่คอยสร้างสีสันให้กับรายการ เป็นตัวละครที่คอยสนับสนุนเนื้อหาของรายการให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะเป็นตัวละครที่มีบทบาทของทุกช่วงรายการตั้งแต่เริ่มรายการจนจบรายการ จะคอยให้กำลังใจผู้เข้าแข่งขันทั้งป่าไหลและป่าพนมไพร รวมทั้งให้กำลังใจพิธีกรและคณะกรรมการอีกด้วย คอยร่วมลุ้น ร่วมเชียร์ ร่วมเสียใจและดีใจไปกับผู้เข้าแข่งขัน

แต่ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นในรายการได้ ไม่สามารถตัดสินใจเชียร์ผู้แพ้หรือผู้ชนะ ได้เช่นกัน

4.8.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไมค์หมัดหนึ่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150 จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิต” ซึ่งในเทปนี้ ป่าไหลเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไมค์หมัดหนึ่พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150 จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.8.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นางไหล พิมพพา (ป่าไหล) : เป็นตัวละครที่เป็นแชมป์สมัยที่ 5 ที่เข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมัดหนึ่เพื่อหวังว่าจะสามารถปลดหนี้ให้กับตนเองได้ เมื่อปลดหนี้ได้ทั้งหมดก็จะสามารถมีเวลาไปดูแลลูกสาวที่ป่วยติดเหล้าได้มากกว่าเดิม ป่าไหลถือเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลลูกสาว และหลานสาวเพียงลำพัง มีความอดทน ต่อสู้กับชีวิตด้วยการประกอบอาชีพรับจ้างค้าขาย

นางพนมไพร ศิริกุล (ป่าพนมไพร) : เป็นตัวละครที่เป็นผู้ทำชิงที่เข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมัดหนึ่เพื่อหวังจะหมัดหนึ่เช่นกัน ป่าพนมไพรก็ถือเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ต้องดูแลสามีที่พิการ ไม่สามารถช่วยตนเองได้ ขยันทำมาหากินโดยสุจริต ด้วยการรับตัดเย็บเสื้อผ้า และรับจ้างทั่วไป มั่นคงในความรัก พร้อมทั้งจะดูแลสามีไปจนวันตาย

4.8.3.7 ผู้ร้าย

นางไพล พิมพ์พา (ป้าไพล) : ต้องดูแลหลาน และลูกสาวที่ป่วยเป็นโรคประสาทเพราะดื่มเหล้ามาก ขยายไพลมีหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส.มาลงทุนรับซื้อของเก่าเมื่อครั้งที่สามียังมีชีวิตอยู่ แต่เมื่อสามีต้องมาเสียชีวิตกระทันหันให้จึงไม่สามารถหาเงินไปใช้หนี้ที่มีอยู่ได้ จำนวน 171,888 บาท

นางพนมไพร ศิริกุล (ป้าพนมไพร) : ต้องดูแลสามีที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์กว่า 19 ปี ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ป้าพนมไพรมีหนี้เพราะไปกู้เงิน ธ.ก.ส. มาปลูกบ้านจำนวน 200,000 บาท

4.8.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การสวมใส่เครื่องแต่งกาย หรือเสื้อผ้าของตัวละครในรายการไม้คัมภีร์นี้เทปที่ 263 ก็มีความแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

4.8.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

สวมเสื้อเชิ้ตสีขาว เสื้อกั๊กดำลายขาวฟ้า ทับด้วยสูทสีฟ้า กางเกงสแลกสีฟ้า รองเท้าคัทชู สีดำผู้ชาย แต่งหน้าทำผมแบบผู้ชายและสวมนาฬิกาข้อมือ

4.8.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : ชุดเดรสสีชมพู คอวี แขนยาวลายลูกไม้สุภาพ แต่งหน้าทำผม สวมใส่เครื่องประดับ เช่นต่างหู สร้อยข้อมือ และแหวน

ศิรินทรา นิยากร (ทรา) : สวมเสื้อคอเต่าสีม่วง เสื้อคลุมลายแขนยาว แต่งหน้าทำผม และสวมใส่เครื่องประดับไม่ว่าจะเป็นต่างหู เสื้อคอ แหวน และนาฬิกา

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อยืดลายดำเขียว ทับด้วยสูทสีขาวแขนยาว สวมใส่เครื่องประดับ เช่นนาฬิกาข้อมือ แวนดา แต่งหน้าและทำผมแบบผู้ชาย เรียบง่ายดูน่าเชื่อถือ

4.8.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นางไพล พิมพ์พา (ป้าไพล) : สวมเสื้อลายสีฟ้าแขนยาว กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าแตะ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเครื่องประดับ

นางพนมไพร ศิริกุล (ป้าพนมไพร) : สวมเสื้อลายดอกขาวม่วง ผ้าถุงและรองเท้าแตะ มีสร้อยพระ

4.8.4.4 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

หลานสาวป้าไพล : เสื้อยืดคอกลมสีฟ้าลาย กางเกงขายาว รองเท้าแตะ รวบผม ไม่แต่งหน้า ไม่สวมเครื่องประดับที่มีค่า

4.8.4.5 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกรายการนั้นส่วนมากแล้วจะให้ใส่เสื้อผ้าสีเข้ามา เช่น สีดำ สีน้ำเงิน สีกรม และให้สุภาพเรียบร้อย คือเสื้อยืด เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าผ้าใบ หรือรองเท้าสวม

รูปภาพ เพื่อให้เกียรติรายการ และเป็นภาพที่สวยงามเมื่อกล้องจับไปทางผู้ชม ใบหน้าของแต่ละคนก็จะเห็นได้เด่นชัดมากขึ้นด้วยเช่นกัน

4.8.4.6 อาวุธ

นางไหล พิมพ์พา (ป้าไหล) : นำเพลง “ดอกหญ้าในป่าปูน” ของ ต่าย อรทัย มาใช้เป็นเพลงในการแข่งขัน

นางพนมไพร ศรีกุล (ป้าพนมไพร) : นำเพลง “ฝันยังไกล ใจยังหนาว” ของ ต่าย อรทัย มาใช้เป็นเพลงในการแข่งขัน

4.8.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไม้ค้ำหมัดนี้ ตอนที่ 263 มีมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ลักษณะ คือ

4.8.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง หรือ The first-Person Narrator คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากตัวผู้เข้าแข่งขันเอง ในที่นี้คือป้าไหล และป้าพนมไพร ที่ได้นำเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ ความลำบากในการใช้ชีวิตของตนเอง สาเหตุของการเป็นหนี้ และสาเหตุที่เข้ามาแข่งขันในรายการไม้ค้ำหมัดนี้มาเล่าให้ผู้ชมในรายการได้รับรู้ โดยมุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้ถือเป็นมุมมองการเล่าเรื่องที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด เนื่องจากการเล่าเรื่องจากเจ้าของเรื่องเอง ทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของป้าไหล และป้าพนมไพรได้เป็นอย่างดี รวมทั้งทำให้เราได้เห็นท่าทาง น้ำเสียงระหว่างที่ป้าไหลและป้าพนมไพรเล่าด้วย

4.8.5.2 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม หรือ The Third – Person Narrator คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่เกิดจากการเล่าเรื่องจากรายการไม้ค้ำหมัดนี้ ที่เป็นสื่อกลางในการบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งการแข่งขัน และเรื่องราวของผู้เข้าแข่งขัน การสัมภาษณ์ การบอกเล่า และการนำเสนอผ่าน Video Tape Recorder (VTR) ที่มีพิธีกรเป็นผู้ควบคุมและดำเนินรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ มุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้เป็นการเล่าเรื่องที่ช่วยสนับสนุนการการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง ให้ความชัดเจน ละเอียดมากยิ่งขึ้น

4.9 รายการไม้ค้ำหมุดหนี เทปที่ 268

ไม้ค้ำหมุดหนี EP.268 | พิธีไม้ออกเป็นภาระของใครสู้แม่ดวงดาไกลมีดต้น | 25 ธ.ค. 60 FULL HD
ดู 41,786 ครั้ง

ภาพที่ 4.9 รายการไม้ค้ำหมุดหนี เทปที่ 268 ออกอากาศเมื่อวันจันทร์ ที่ 25 ธันวาคม 2560

4.8.1 แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องของรายการไม้ค้ำหมุดหนีเทปที่ 268 ออกอากาศเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2560 ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 คือ การแข่งขันร้องเพลงระหว่างนางบัวเรียม ภคยะ (ป้าบัวเรียม) อายุ 54 ปี เกษตรกรชาวอำเภอภูคั้ง จังหวัดมหาสารคาม แซมปีเก่า 1 สมัย กับ น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (พีนี) อายุ 38 ปี เกษตรกรชาวอำเภอนอนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ผู้ทำชิง

ป้าบัวเรียมอาศัยอยู่กับหลานชาย อายุ 10 ขวบ ซึ่งเป็นลูกของลูกชายคนโต ป้าบัวเรียมป่วยเป็นผู้พิการขาอ่อนแรง เพราะเคยไม่สบายแล้วไปฉีดยากับหมอพื้นบ้าน หมอฉีดโดนเส้นทำให้ขาเริ่มมีอาการปวดและอ่อนแรงลงเรื่อย ๆ ปัจจุบันป้าบัวเรียม ทำอาชีพปลูกใบหม่อนเก็บใบหม่อนขายเพื่อนำเงินมาจุนเจือครอบครัวประมาณกิโลกรัมละ 3-5 บาท ป้าบัวเรียมไม่สามารถที่จะเดินหรือยืนได้นาน ๆ เวลาที่ต้องเข้าไปเก็บใบหม่อนก็ต้องเอาเก้าอี้เข้าไปนั่งเก็บด้วย เพราะถ้ายืนนานก็จะล้ม รวมทั้งเวลาวางป้าบัวเรียมก็รับจ้างเย็บปะผ้า รายได้เฉลี่ยอยู่ที่เดือนละ 2,000 – 3,000 บาท ถือว่านำมาจุนเจือครอบครัวได้เพิ่มบ้างเล็กน้อย ป้าบัวเรียมเคยมีสามีมาแล้ว 2 คน สามีของป้าบัวเรียมคนแรกอยู่กินกันกว่า 7 ปีมีลูกด้วยกัน 1 คน ส่วนสามีคนที่ 2 ของป้าบัวเรียมอยู่กินกันกว่า 19 ปี มีลูกด้วยกัน 1 คนเช่นกัน ระหว่างอยู่กินกันป้าบัวเรียมกับสามีก็มีเรื่องทะเลาะกันมาเรื่อยจนป้าบัวเรียมทนไม่ไหว จึงขอเลิกกันไปโดยหนี้สินทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างที่อยู่กินกับสามีป้าบัวเรียมขอรับผิดชอบเพียงคนเดียว ส่วนลูกชายของป้าบัวเรียมคนโตไปทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ แต่ไม่สามารถติดต่อได้ ไม่ทราบว่าอยู่ตรงไหนของกรุงเทพฯ และลูกชายของป้าบัวเรียมคนดังกล่าวก็ไม่ได้ติดต่อกลับมาเลยเช่นกัน ส่วนลูกชายคนที่ 2 ของป้าบัวเรียมก็ฟังจะเข้าไปทำงานที่กรุงเทพฯ เช่นกันตอนนี้ยังไม่ได้ส่งเงินมาให้ป้าบัวเรียมเนื่องจากไปทำงานในกรุงเทพฯ ได้ไม่ถึงเดือน สิ่งที่

เป็นห่วงในตอนนี่คือหลาน ป้าบัวเรียนสงสารหลานมากเพราะหลานมักถามหาพ่อบ่อย ๆ แต่ก็ไม่สามารถติดต่อหรือให้คำตอบกับหลานได้ว่าพ่อของเขาเป็นอย่างไร หรืออยู่ที่ไหน

ป้าบัวเรียนเปิดเผยว่า “ชีวิตตอนนี้ลำบากมากเพราะไม่มีเงิน บางครั้งต้องพาหลานไปร้องเพลงตามตลาดเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ป้าบัวเรียนกับหลานต้องเดินทางกว่า 60 กิโลเมตรจะถึงตลาด บางครั้งไม่มีข้าวกินก็ต้องไปขอข้าวที่วัดกิน หรือบางครั้งเพื่อนบ้านสงสารก็จะเอามาแบ่งให้กินบ้าง ส่วนหลานบางวันที่ต้องไปโรงเรียนป้าบัวเรียนก็ไม่มีเงินให้ บางวันก็ได้เพียง 5 บาท มองว่าถ้าหมดหนีก่อนนี้คงทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวดีขึ้น” สาเหตุของการเป็นหนี้ของป้าบัวไหลคือได้ไปกู้เงินกองทุนหมู่บ้านมาเพื่อให้สามีคนที่ 2 ไปซื้อรถเพื่อนำมาลงทุนค้าขาย เลี้ยงตุ๊กแก ทำขนมขาย พอทำไปทำมาไม่นานก็ขาดทุนจำนวน 88,500 บาท จนตอนนี้ป้าบัวเรียนยังไม่สามารถหาเงินไปคืนให้กับกองทุนหมู่บ้านได้ ป้าบัวเรียนเป็นแชมป์มาแล้ว 1 สมัยสามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 10,000 บาท คงเหลือหนี้ จำนวน 78,500 บาท ซึ่งในรอบนี้ป้าบัวเรียนได้นำบทเพลงล้นเกล้าเฝ้าไทย ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

พีนี ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสามี และลูกชาย ลูกสาว และหลานชาย พีนีประกอบอาชีพทำนา ปลูกไร่มันสำปะหลัง และรับจ้างเย็บพรมเช็ดเท้าในช่วงที่ว่างจากหน้านา พีนีตาบอดใต้วงซ้าย พีนี อยากเห็นอนาคตของลูก ๆ อยากเลี้ยงดูลูก ๆ ด้วยตนเอง และอยากให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือสูง ๆ ถ้าหมดหนีก่อนนี้ก็คงจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นมากกว่านี้ พีนีพยายามทำงานให้ได้เหมือนเดิม จนปัจจุบันตาด้านขวาของพีนีก็เริ่มมัวมากแล้วเช่นกัน สาเหตุของการเป็นหนี้ของพีนีคือพีนีได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้าน และลงทุนซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท

การแข่งขันของป้าบัวเรียน และพีนีจึงเกิดขึ้น ป้าบัวเรียนแชมป์เก่า 1 สมัย ได้นำบทเพลงล้นเกล้าเฝ้าไทย ของสายัญห์ สัญญา มา เป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงลูกทุ่ง มีทำนองที่ช้า มีเนื้อร้องที่เกี่ยวกับความจงรักภักดีของประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ที่ท่านคอยเสียสละทำงานหนักเพื่อปกป้องดูแลประชาชนทั้งประเทศ

พีนี ได้นำบทเพลงต้องฮักให้สุดใจ ของป๊อปปี้ ปรัชญาลักษณ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ซึ่งบทเพลงดังกล่าวเป็นบทเพลงลูกทุ่ง มีทำนองที่ช้าเช่นกัน มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตรักของผู้หญิงคนหนึ่งที่มีฐานะที่จน แต่ก็มีผู้ชายที่รักคบหาและหวังว่าผู้ชายคนดังกล่าวจะไม่ทำให้ตัวเองผิดหวัง เพราะชีวิตของผู้หญิงคนดังกล่าวไม่ได้สมบูรณ์แบบเหมือนกับผู้หญิงคนอื่น ๆ กล่าวกันว่าวันหนึ่งเจออุปสรรคปัญหามากมายเข้ามาแล้วผู้ชายที่เป็นที่รักจะปล่อยมือกันทิ้ง จะทำให้ต้องเสียใจ จึงอยากบอกให้ผู้ชายอันเป็นที่รักรู้ว่าให้รักกันให้สุดใจเพื่อจะได้พิสูจน์ให้ทุกคนเห็นว่า

สามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้ และถ้ารักกันมากพอแล้วก็จะสามารถก้าวข้ามอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมดอย่างแน่นอน

การแข่งขันที่เกิดขึ้นระหว่างป่าบัวเรียน และพีนี่เกิดขึ้นเพราะทั้ง 2 มีเป้าหมายเดียวกัน นั่นก็คือรางวัลที่จะได้ในรายการ นั่นคือการเป็นผู้ไม่มีหนี้ สามารถปลดหนี้ในรายการได้ทั้งหมด ผลการแข่งขันพบว่าป่าบัวเรียนได้เป็นแชมป์สมัยที่ 2 ด้วยคะแนน 3:0 ได้รับโอกาสเข้าไปหาไม้ค้ำหมัดหนี้ในรอบต่อไปอีกครั้ง ส่วนพีนี่ที่เป็นฝ่ายแพ้ได้เงินปลอบใจกลับบ้านไปจำนวน 5,000 บาท

เข้าสู่รอบของการค้นหาไม้ค้ำหมัดหนี้ป่าบัวเรียนได้เลือกไม้ค้ำเพียง 1 ตัว จากไม้ค้ำทั้งหมด 8 ตัว ป่าบัวเรียนจึงเลือกไม้ค้ำหมายเลข 5 ที่คาดว่าเป็นไม้ค้ำหมัดหนี้ ผลปรากฏว่าไม้ค้ำหมายเลข 5 ไม่ใช่ไม้ค้ำหมัดหนี้แต่แท้จริงแล้วคือไม้ค้ำหมายเลข 3 ป่าบัวเรียนยังไม่สามารถหมัดหนี้ได้ ในรอบนี้ป่าบัวเรียนจึงทำได้เพียงลดหนี้เพิ่มเป็น 20,000 บาท จากหนี้ทั้งหมด 88,500 บาท คงเหลือ 68,500 บาท ด้าน M150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิตจำนวน 50,000 บาทเช่นกัน แต่ถึงอย่างไรป่าบัวเรียนป่าบัวเรียนยังได้มีโอกาสเข้าไปแข่งขันร้องเพลงกับผู้ที่ชิงรายใหม่ในเทปต่อไปได้อีก จนกว่าจะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือจนกว่าป่าบัวเรียนจะตรอบแล้วกลับบ้านไป

4.9.2 โครงเรื่อง (Plot)

ขั้นเปิดเรื่อง (Exposition)

รายการไม้ค้ำหมัดหนี้ เทปที่ 268 เปิดรายการด้วยการกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ด้วยเสียงพากย์ในเทป และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) โดยมีใจความว่า “ไม้ค้ำหมัดหนี้ในวันนี้เรายังคงอยู่กับแชมป์เก่า 1 สมัยอย่างป่าบัวเรียน หญิงที่ชีวิตไร้ที่พึ่งอดทนเลี้ยงหลานเพียงลำพัง วันนี้เธอจะสามารถรักษาแชมป์ และได้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนี้เป็นครั้งที่ 2 ได้หรือไม่ ซึ่งเธอต้องพาดพิงเสียงร้องกับพีนี่หญิงที่ตลอดชีวิตต้องปกปิดความลับว่าดวงตาข้างหนึ่งของเธอมีดบาด ใครจะสามารถโค่นล้มคู่ต่อสู้ และได้รับโอกาสได้เข้าไปค้นหาไม้ค้ำหมัดหนี้วันนี้จะมีเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น” ก่อนตัดภาพไปบนเวทีหลักที่มีพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ (นายสมเกียรติ พรหมจันทร์ หรือเสนาลิง) ยืนอยู่บนเวทีพร้อมกับกล่าวทักทายผู้ชมรายการ บอกถึงกติกาของการแข่งขันพร้อมกับเงินทุนสนับสนุนจากผู้สนับสนุนหลักของรายการอย่าง M150 และแนะนำผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ซึ่งทุกครั้งที่พิธีกรเรียกนามผู้เข้าแข่งขันจะใช้นามเรียกว่า “คนสู้ชีวิต” เสมอ

พิธีกร “สวัสดีครับคุณผู้ชมครับ ขอต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการไม้ค้ำหมัดหนี้ ไม้ค้ำ 1 ตัว หรือไม้ค้ำตัวเดียวที่มีความสำคัญต่อผู้คนที่เป็หนี้ คนที่เป็นหนี้ส่วนแล้วที่อยากจะเข้าไปหาไม้ค้ำตัวนี้ให้เจอเพื่อหมัดหนี้ครับ เมื่อหมัดหนี้ เอ็ม 150 มอบทุนชีวิตให้เป็นแรงใจในการฮึดสู้ชีวิตอีก 50,000 บาท ขอเสียงปรบมือให้แชมป์ 1 สมัย ป่าบัวเรียน จากมหาสารคาม และคนสู้ชีวิตอีก 1 คน ที่มาจากเมืองแห่งช้าง ขอเสียงปรบมือต้อนรับพีนี่จากสุรินทร์ครับ”

พิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างให้มีความน่าเชื่อถือ และเป็นผู้ควบคุมรายการทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบรายการ จะเป็นผู้ที่รู้รายละเอียดทั้งหมดของรายการ โดยเฉพาะกติกาการแข่งขันและเงินรางวัลที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้จากบุคลิกภาพ การแต่งกาย และคำพูดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรายการ

ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Incidental Moment)

ป้าบัวเรียง ด้วยความที่เป็นแชมป์ 1 สมัยจึงได้มีสิทธิแข่งขันร้องเพลงก่อน โดยพิธีกรให้พีธีไปรอที่โพลีเทียมข้างเวทีหลักก่อน โดยในรอบของการแข่งขันของป้าบัวเรียงไม่มี Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวเองซ้ำแต่อย่างใด เนื่องจากป้าบัวเรียงได้แนะนำตัวและบอกเล่าเรื่องราวชีวิต และสาเหตุของการเป็นหนี้ให้กับผู้ชมได้รับทราบแล้วในเทปที่ผ่านมา (เทปที่ 267) แต่ก่อนเข้าสู่การแข่งขันของป้าบัวเรียงพิธีกรได้สรุปยอดหนี้ของป้าบัวเรียงให้กับผู้ชมได้รับทราบอีกครั้งหนึ่ง

พิธีกร “แชมป์ 1 สมัยของเราหนึ่งที่กู้กองทุนหมู่บ้านมาลงทุนทำอาชีพ เป็นหนี้ 88,500 บาท ตอนนี้อัดหนี้ไปได้ 10,000 บาท เหลือ 78,500 บาท วันนี้ป้าบัวเรียงจะมาร้องเพลงสั้นเกล้าเผ่าไทย ถ้าพร้อมแล้วเชิญครับ” ขณะที่ป้าบัวเรียงร้องเพลงทางรายการได้มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของป้าบัวเรียงอีกครั้ง รวมทั้งภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ พีธี และหลานชายของป้าบัวเรียงที่เดินทางมาให้กำลังใจป้าบัวเรียงถึงในห้องบันทึกเทปเป็นระยะ จนป้าบัวเรียงร้องเพลงจบ เมื่อร้องเพลงจบพิธีกรจึงเริ่มขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดยเริ่มจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ) และ ศิริพร อยู่ยอด (ต๊อ) ตามลำดับ

ไชยยา กล่าวถึงการร้องเพลงของป้าบัวเรียงว่า “ชื่นใจและเต็มอิมมาก นี่เพลงที่ 2 แล้วก็เลือกที่จะเอาเพลงใหญ่มา เขาร้องเพลง เขามีหมดครบเครื่องจริง ๆ ในเพลง ๆ นี้ สิ่งที่ชอบมากที่สุดคือการวางเสียงเป็นวางเสียงได้ถูกช่อง ลูกเอื้อนก็เอื้อนเก่ง แล้วรวมทั้งนาสิก (Nasal) ที่มีอยู่แต่ก็ไม่ได้ใช้พร้าเพื่อ ช่วงที่เป็นเสียงสูงคนที่ร้องไม่เป็นจริง ๆ ก็จะกลายเป็นเสียงหลบไปแต่นี่เสียงที่เขาร้องออกมาเต็ม เป็นนักร้องตัวจริงต้องเป็นแบบนี้ ชื่นใจจังเลยป้า ขอให้โชคดีครับ”

ศิริพร “ถึงขั้นต้องยืนปรบมือเลย เพราะเพลงนี้ก็รู้อยู่แล้วว่ามันเป็นเพลงที่ยากมาก และเป็นเพลงใหญ่ ยังนั่งคุยกันอยู่เลยว่าเหมือนพี่เป้ามาในแบบของผู้หญิงเลย คือป้าบัวเรียงเก็บรายละเอียดไว้หมด เพลงนี้ต้องใช้แรงและลมเยอะแต่ป้าร้อง ขนลุก หนูชอบคุณป้าบัวเรียงมาก ๆ เลย หนูมีความสุขมาก ๆ ในวันนี้ ชอบคุณค่ะ”

ป้าบัวเรียง เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงการเป็นหัวหน้าครอบครัวเพียงคนเดียวที่ต้องรับผิดชอบหลานชาย ทั้ง ๆ ที่ป้าบัวเรียงก็ป่วยแทบจะไม่สามารถทำงานได้แล้ว แต่ด้วยความ

อดทน ความรักที่มีต่อหลานจึงทำให้ป้าบัวเรียนพยายามทำงาน รับจ้าง หาเงินมาจนเกือบครบครว
เพื่อให้หลานได้มีกิน ซึ่งจะเห็นได้จากการบอกเล่าของป้าบัวเรียนใน Video Tape Recorder (VTR)
และการสัมภาษณ์ในรายการ

ขั้นจุดหักเห (Turning Action)

พิธีกรเชิญพินี คู่ทำซิงของป้าบัวเรียนขึ้นสู่เวทีหลักอีกครั้งหลังป้าบัวเรียนร้องเพลงจบ
ส่วนป้าบัวเรียนพิธีกรได้เชิญให้โปรอที่โบเดียมข้างเวทีหลักแทนพินี เพื่อให้พินีได้ขึ้นมาแข่งขัน
ร้องเพลงในรอบนี้ ก่อนการแข่งขันพิธีกรเริ่มแนะนำพินีให้กับผู้ชมและคณะกรรมการได้รู้จัก ทั้ง
จากการเล่า การสัมภาษณ์ และจากการนำเสนอผ่าน Video Tape Recorder (VTR)

พินี ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสามี และลูกชาย ลูกสาว และหลานชาย พินีประกอบอาชีพทำ
นา ปลูกไผ่มันสำปะหลัง และรับจ้างเย็บพรมเช็ดเท้าในช่วงที่ว่างจากหนานา สามีของพินีคน
ปัจจุบันเป็นสามีคนที่ 3 ส่วนสามีคนแรกของพินีต้องเลิกกันไปเพราะติดเหล้าหนัก และเมื่อดื่ม
เหล้าก็มักจะชวนทะเลาะทำร้ายทุบตีพินีอยู่เป็นประจำ จนพินีทนไม่ไหวก็ขอเลิกกันไป ส่วนสามี
คนที่ 2 ช่วงอยู่กินกันแรก ๆ ก็ดี แต่เมื่อพินีตั้งท้องลูกสาว สามีของพินีก็เริ่มดื่มเหล้าจนติด ทุกครั้งที่
ดื่มเหล้าก็จะชวนทะเลาะและมักจะทะเลาะกับพ่อตาอย่างรุนแรงหลายครั้งจนพินีทนไม่ไหวจึงได้
เลิกกันไปอีกครั้ง จนมาถึงสามีคนปัจจุบันของพินี ก่อนหน้านั้นครอบครัวของพินีไม่เคยรู้มาก่อน
เลยว่าพินีตาบอดข้างหนึ่งจนมาถึงช่วงที่ทางรายการไมค์หมัดหนึ่งได้ไปถ่ายทำ Video Tape Recorder
(VTR) ที่บ้านพินีในจังหวัดสุรินทร์ พินีเคยบอกสามีหรือคนญาติพี่น้องที่อยู่ในหมู่บ้านแล้วว่า
ตนเองตาบอดใต้อข้างซ้าย แต่ก็ไม่มีใครเชื่อเนื่องจากพินียังสามารถทำงานได้เหมือนเช่นคนปกติ
หลายครั้งญาติพี่น้องที่อยู่ใกล้เคียงมาขอความช่วยเหลือให้ขับรถพาไปโน้นไปนี้ ก็บอกเขาว่าไม่ไป
เพราะมองไม่เห็น มองไม่ค่อยชัด เขาก็หาว่าพินีไม่อยากจะช่วยเหลือ พินีก็จำยอมต้องทำให้ทั้ง ๆ ที่
ตาตนเองมองไม่เห็นข้างหนึ่งแล้ว หลังจากนั้นเป็นต้นมาพินีจึงเลือกที่จะไม่พูดเรื่องที่ตนเองตาบอด
กับใครอีก รวมทั้งพินีกลัวว่าจะต้องเป็นภาระของคนอื่นด้วยจึงพยายามดูแลตัวเองเท่าที่จะทำได้
กลัววันหนึ่งตาจะบอดสนิททั้ง 2 ข้างแล้วจะไม่สามารถมองเห็นหน้าลูก หน้าสามีได้ พินีกล่าวว่า
“อยากเห็นอนาคตของลูก ๆ อยากเลี้ยงดูลูก ๆ ด้วยตนเอง และอยากให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือสูง ๆ
อยากบอกกับสามีว่า ขอขอบคุณที่เราเป็นแบบนี้ยังรับได้ และอยู่เลี้ยงดูลูกเรา อยากให้ครอบครัวอยู่
ด้วยกันแบบนี้ตลอดไป ถ้าหมัดหนึ่งก่อนนี้ก็จะคงจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นมากกว่านี้” พินี
พยายามทำงานให้ได้เหมือนเดิม จนปัจจุบันตาข้างขวาของพินีก็เริ่มมัวมามากแล้วเช่นกัน ตาขวาของ
พินีเริ่มมีน้ำตาไหลมากขึ้น ตาเริ่มแดงและแสบเป็นพัก ๆ โดยเฉพาะช่วงไหนที่ต้องทำงานและใช้
สายตาหนัก ๆ เป็นอุปสรรคที่ทำให้พินีไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่เหมือนก่อน เช่นการเย็บ

พรมเช็ดเท้าที่ไปรับเขามาทำด้วยตาที่เริ่มใกล้บอดอีกข้าง ทำให้พื้เนียบได้ช้าลงจากปกติเย็บได้วันละ 20 ฟืน มาตอนนี้พื้เนียบได้วันละ 10 หรือ 15 ฟืนทำให้รายได้ที่เคยมีลดน้อยลงไปด้วย

สาเหตุของการเป็นหนี้ของพื้เนียบคือ พื้เนียบได้ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้าน และลงทุนซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท โดยพื้เนียบได้นำบทเพลงต้องฮักให้สุดใจมาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ขณะที่พื้เนียบเริ่มการแข่งขันทางรายการได้มีการตัดภาพไปยัง Video Tape Recorder (VTR) แนะนำตัวของพื้เนียบบางช่วงบางตอนอีกครั้ง รวมทั้งภาพบรรยากาศภายในห้องบันทึกรายการ คณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ ป้าบัวเรียน และครอบครัวของพื้เนียบที่เดินทางมาให้กำลังใจพื้เนียบเป็นระยะ ๆ ด้วย เมื่อพื้เนียบร้องเพลงจบพิธีกรจึงขอความคิดเห็นจากคณะกรรมการ โดย ศิริพร อยู่ยอด (ต๊ก) ตามลำดับ, สุณารี ราชสีมา (สุ) และ ไชยยา มิตรชัย (เอ) ตามลำดับ

ศิริพร กล่าวถึงการร้องเพลง และให้กำลังใจพื้เนียบว่า “วันนี้มีความสุขในการฟังเพลงจริง ๆ ฟังอย่างลืมนะว่าเวทีนี้คือชาวบ้านไม่ใช่พวกเดินสายประกวด คิดดูสิร้องกันแบบว่าพรสวรรค์ประทานมาให้จริง ๆ แกร่งตรงจังหวะเปะ ฟังเพลิน รู้ว่าพื้เนียบทำเต็มที่มากกับเพลงนี้ อย่างกับร้องในห้องอัดเลย พื้เนียบจำตึกฐึ้นนะว่าพื้ต้องผ่านอะไรมาเยอะแยะมากมาย ไม่ว่าจะการงานที่หนัก และเรื่องสุขภาพอีกแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต๊กขออวยพรให้พื้บ้านดาลเล็งเห็นความดีตรงนี้ ต๊กขอให้มีแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิตพื้เนียบ ก็ขอให้พื้มองไปเจอแต่ความสว่างไสวนะกะพื้เนียบ อย่าไปเจอโรคมืดเลย ต๊กเป็นกำลังใจให้พื้เนียบนะ”

สุณารี กล่าวถึงเรื่องราวชีวิตและการร้องเพลงของพื้เนียบว่า “พื้ฟังเรื่องของฉันแล้วพื้เห็นใจมาก ๆ ทั้งในเรื่องของการใช้ชีวิตอย่างยากลำบากของดวงตา อยากรู้แล้วแต่อันที่มันบอดก็ให้มันบอดไป แต่ที่เป็นห่วงคืออันที่กำลังใจบอดอัยรอนสายเกินไป เสียเวลาหยุดงานน้อยแล้วไปดูแลตัวเอง จะได้มองเห็นความเจริญของลูก ๆ ต่อไป เห็นแล้วชื่นใจลูก ๆ ที่นั่งฟังเรื่องราวของแม่ รู้ว่าเขสงสารแม่ของเขามาก ส่วนเรื่องของการร้องเพลง เป็นคนที่ร้องเพลงดี วันนี้ต้องวัดกันที่แสนจริง ๆ ถือเป็นมวยที่สูสีกันพอสมควร ขอให้พื้เนียบโชคดีพื้เป็นกำลังใจให้ทุกเรื่องกะ”

ไชยยา กล่าวถึงพื้เนียบว่า “นิครับ พื้ไม่อยากให้โทษตัวเองนะว่าเราไม่สามารถให้โอกาสกับชีวิตหนึ่งได้ลืมนตาอ้าปากมองโลกได้ ให้ชีวิตเขามาแล้วมันยิ่งใหญ่กว่าอะไรหลาย ๆ อย่าง ฝากลูกพื้เนียบด้วยนะครับว่าจริง ๆ แล้วบางคนอาจจะคิดน้อยใจว่าเราไม่ได้มีโอกาสได้ศึกษาเหมือนคนอื่น ซึ่งพ่อแม่ทุกคนอยากให้ทั้งนั้นแต่ด้วยความไม่พร้อมของครอบครัวจึงทำให้เราไม่ได้มีโอกาสตรงนั้น วันหนึ่งที่เราโตขึ้นก็ต้องคิดให้ได้ว่าไม่เป็นไร เราไม่มีโอกาสตรงนั้นเราทำงานก่อนก็ได้ ประสบการณ์การทำงานเราก็ดีก่อนคนอื่น พื้เนียบเป็นกำลังใจให้นะครับ แล้วก็ขอให้พื้เนียบใช้ชีวิตดีขึ้น โรคภัยไข้เจ็บที่จะมาเบียดเบียนก็ขอให้พื้เนียบหายไป ขอให้ครอบครัวมีความสุขนะครับ

ส่วนการร้องเพลง ฟังแล้วก็ชื่นใจ เก่งจังเลยร้องถูกเมโลดี้หมด ออกมาเป็นคำ ๆ และต้องขอขอบคุณมากในความตั้งใจที่จะมาใช้โอกาสบนเวทีไม่ค์หมดหนี้ในวันนี้ ขอให้โชคดีครับ”

พีณี เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงความอดทน ความรักของแม่ที่มีต่อลูก และความรักของภรรยาที่มีต่อสามี พยายามทำงานทุกอย่างเท่าที่จะทำได้เพื่อหาเงินมาเจือครอบครัวช่วยกัน ทั้ง ๆ ที่ดวงตาทั้งสองข้างใกล้มีคอด โดยที่ไม่มีใครรู้

ในส่วนของการแข่งขัน ยังพบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นอีกด้วย นั่นคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือ ความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล (Interpersonal Conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดจากการแข่งขันระหว่างป้าบัวเรียนแชมป์เก่า 1 สมัยที่ต้องการปลดหนี้ให้กับตนเองหลังไปกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้านมาลงทุนประกอบอาชีพ จำนวน 88,500 บาท และพีณีคู่แข่งคนใหม่ พีณีแม่ที่ทำทุกอย่างเพื่อครอบครัว ทำงานรับจ้างหาเลี้ยงครอบครัวถึงแม้ดวงตาใกล้บอดสนิท ทั้ง 2 ข้าง ต้องการปลดหนี้ให้กับครอบครัวหลังไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านและซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท จึงต้องเข้ามาแข่งขันกันเพื่อให้ได้เป็นผู้ชนะในรายการและได้รับโอกาสเข้าไปค้นหาไม่ค์หมดหนี้และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ความขัดแย้งระหว่างบุคคลจึงถือเป็นความขัดแย้งที่ถูกกำหนดขึ้นจากกติกาของรายการ ที่ต้องแข่งขันกัน ด้วยการนำบทเพลงลูกทุ่งมาเป็นเครื่องมือในต่อสู้ เพื่อให้ได้เป็นผู้ชนะ ได้เป็นแชมป์และได้รับโอกาสให้เข้าไปสู่อรอบของการเลือกไม่ค์หมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดในที่สุด จึงทำให้ป้าบัวเรียน และพีณีต้องร้องเพลงที่ตนเองเลือกมาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้ตนเองเป็นผู้ที่ถูกเลือกให้เป็นผู้ชนะ และก้าวเข้าสู่การเป็นผู้หมดหนี้ในที่สุดนั่นเอง

ขั้นของการแก้ไขปัญหา (Falling Action)

เมื่อป้าบัวเรียน และพีณีร้องเพลงเสร็จสิ้นก็เข้าสู่ช่วงของการตัดสินด้วยการให้คณะกรรมการให้คะแนนการร้องเพลงกับผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน โดยผู้เข้าแข่งขันคนใดได้คะแนน 2 ใน 3 จะเป็นผู้ชนะทันที พิธีกรจึงเริ่มขอคะแนนจาก ไชยยา มิตรชัย (เอ), ศิริพร อยู่ยอด (ต๊อ) และ สุนารี ราชสีมา (สุ) ตามลำดับผลการให้คะแนนของคณะกรรมการพบว่าป้าบัวเรียนเป็นผู้ชนะสามารถรักษาแชมป์ไว้ได้เป็นสมัยที่ 2 ด้วยคะแนน 3:0 ได้โอกาสเข้าไปค้นหาไม่ค์หมดหนี้อีกครั้ง ส่วนพีณีที่เป็นฝ่ายแพ้การแข่งขันต้องกลับบ้านไปด้วยเงินปลอบใจจากรายการจำนวน 5,000 บาท

ระหว่างการให้คะแนนของคณะกรรมการ ทางรายการได้ใช้เสียงเพลงที่มีความตื่นเต้นและระทึกใจเพื่อให้ผู้ชม ญาติผู้เข้าแข่งขัน รวมถึงผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเองจะได้ร่วมลุยไปกับคำตอบของคณะกรรมการว่าจะเลือกใครให้เป็นผู้ชนะและผ่านเข้ารอบไปในรอบของการค้นหาไม่ค์หมดหนี้ด้วย

ไชยยา กล่าวก่อนการให้คะแนนว่า “ทั้ง 2 ท่านที่มาบนเวทีแห่งนี้เป็นที่แล้วก็คิดจะใช้หนี้เลยมาขอโอกาสในไม่ช้าวันนี้ในวันนี้ แต่ในวันนี้ถ้าเพื่อว่าใครพลาดโอกาสก็ขอให้รู้เนะครับว่าพวกเราขอเป็นกำลังใจให้จริง ๆ ขอให้สู้ต่อไปอย่างพื้งท้อแท้ และหมอดหวัง”

ศิริพร กล่าวก่อนให้คะแนนว่า “ขอบคุณพี่นี่ และป้าบัวเรียนที่อุส่าหรับ โอกาสที่ทางรายการของเราหยิบยื่นให้เชื่อเถอะคะว่าสิ่งทีทั้ง 2 ท่านทำไปในวันนี้ออกสู่สายตาประชาชน ตักเชื่อว่ามันมันจะต้องไปโดนใจคนใดคนหนึ่ง แม้ว่าวันนี้จะต้องมีคนต้องกลับบ้าน ไปก็ตาม ขอเป็นกำลังใจให้เนะคะ”

พิธีกรได้กล่าวสรุปผลการแข่งขันอีกครั้ง “ไม่ใช่ว่าพี่นี่ร้องไม่เพราะ แต่เพราะผู้ป้าบัวเรียนไม่ได้ทำนั่นเอง แต่ไม่เป็นไรหรอกพี่นี่ พี่นี่ยังมีลูกมีสามีที่คอยดูแลกันและกัน แต่ป้าบัวเรียนไม่เหลือใครมีกันแค่ 2 คนฆ่าหลาน วันนี้ด้วยความดีที่พี่นี่ด้วยการต่อสู่มารับ 5,000 บาทกลับบ้านไป” เมื่อสิ้นเสียงของพิธีกรบนเวทีหลัก ทางรายการได้ใช้ดนตรีที่มีทำนองที่ช้า และใช้ความเร็วของภาพที่ช้าลง ถ่ายย้อนกลับไปยังช่วงบางตอนใน Video Tape Recorder (VTR) ของป้าบัวบางช่วงบางตอนตัดกับภาพที่พี่นี่เดินลงจากเวทีเพื่อมาหาลูกชายที่มารอรับอยู่ข้างเวทีพร้อมโอบกอดให้กำลังใจกัน

คณะกรรมการ เป็นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นให้เห็นถึงความเห็นอกเห็นใจ ความสงสาร การให้โอกาส ให้กำลังใจ ไปพร้อม ๆ กับความยุติธรรม กฎกติกาค่าที่ต้องเป็นไปตามการแข่งขัน โดยคณะกรรมการนั้นก็ต้องมีความน่าเชื่อถือ มีเหตุผลผลรวมด้วย รวมทั้งการสร้างตัวละครอย่างพี่นี่ช้าให้กลายเป็นคนสู้ชีวิตที่แพ้ว และต้องยอมรับผลการตัดสิน แต่ไม่ยอมย่อท้อต่อชะตาชีวิต และอุปสรรคที่ต้องพบเจอในอนาคต โดยรายการแสดงให้เห็นว่า ถ้าเมื่อใดพี่นี่ยังขยัน ซื่อสัตย์อยู่ก็จะสามารถปลดหนี้ได้ในสักวัน

สำหรับขั้นของการตัดสินยังพบว่ามีความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน นั่นคือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Internal conflict) คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้คณะกรรมการทั้ง 3 คน ที่ต้องมีการใช้เหตุผลและผลในการตัดสิน ให้มีผู้ชนะและผู้แพ้วเกิดขึ้น ซึ่งทำให้คณะกรรมการทั้ง 3 คนต้องคิดหนัก มีความหนักใจ เพราะเห็นใจผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายไม่ต่างกัน แต่ด้วยรายการฯ เป็นรายการของเกมการแข่งขันจึงต้องมีคนแพ้วและคนชนะในเวลาเดียวกัน จึงทำให้คณะกรรมการต้องเลือกผู้เข้าแข่งขันคนใดคนหนึ่ง และต้องทำให้ผู้เข้าแข่งขันที่แพ้วเสียใจน้อยที่สุดในเวลาเดียวกันด้วย

ขั้นคลี่คลาย (Climax)

ป้าบัวเรียนสามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้เป็นสมัยที่ 2 โดยป้าบัวเรียนมีหนี้ที่ต้องการปลดทั้งหมดจำนวน 88,500 บาท ซึ่งขณะนี้ป้าบัวเรียนสามารถลดหนี้ได้แล้วจำนวน 10,000 บาท

คงเหลือยอดหนี้ที่มีอยู่ขณะนี้จำนวน 78,500 บาท ดังนั้นในเทปนี้ป่าบัวเรียนต้องค้นหาไม้ค้เพียง 1 ตัวจากไม้ค้ทั้งหมด 8 ตัว เนื่องจากไม้ค้ 1 ตัวจะแทนเงินปลดหนี้จำนวน 10,000 บาท แต่จะมีไม้ค้เพียง 1 ตัวเท่านั้นที่จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ป่าบัวเรียนจึงเลือกไม้ค้หมายเลข 5 เพราะเชื่อหลาน เชื่อว่าไม้ค้หมายเลข 5 จะเป็นไม้ค้หมดหนี้ที่แท้จริง

ผลปรากฏว่า ไม้ค้หมายเลข 5 ไม่ใช่ไม้ค้หมดหนี้ เพราะไม้ค้หมดหนี้ที่แท้จริงคือไม้ค้หมายเลข 3 ขณะที่ป่าบัวเรียนค้นหาไม้ค้หมดหนี้ ทางรายการได้ใช้เสียงดนตรีที่มีจังหวะระทึกเพื่อให้เกิดอารมณ์ตื่นเต้น ลุ้นไปกับผู้เข้าแข่งขัน พร้อมทั้งมีการตัดภาพไปยังคณะกรรมการ ผู้ชมในห้องบันทึกรายการ และครอบครัวของป่าบัวเรียนสลับกันไปมา จนรู้ผลว่าไม้ค้หมายเลข 5 ที่ป่าบัวเรียนเลือกไม่ใช่ไม้ค้หมดหนี้ที่แท้จริง ก็มีเสียงสัญญาว่าไม่ใช่เกิดขึ้น พร้อมไฟบนเวทีที่เป็นสีแดงเป็นสัญญาณลึกลับของความไม่ถูกต้องเกิดขึ้น ก่อนที่เหตุการณ์จะสงบลงด้วยเสียงแห่งความเสียดายของทุกคนในห้องบันทึกเทป

ขั้นของบทสรุป/ตอนจบ (Conclusion)

เมื่อพิธีกรเฉลยหมายเลขไม้ค้หมดหนี้ที่แท้จริงเสร็จเรียบร้อยแล้ว พิธีกรก็ได้กล่าวให้กำลังใจและสรุปผลการแข่งขัน รางวัลที่ป่าบัวเรียนได้รับในวันนี้ พร้อมทั้งปิดรายการว่า “ไม่หมดหนี้วันนี้เต็ม 150 ยังไม่ได้แจกเงินทุนชีวิตเพื่อเป็นกำลังใจในการฮึดสู้ชีวิต จำนวน 50,000 บาทครับไม่เป็นไร ร้องเพราะขนาดนี้หากคนมาสู้ยาก ป้ามาขนาดนี้ได้ก็ไม่ต้องกลัวอะไรแล้ว แล้วคนที่กลัวว่ามาแล้วจะแพ้ไม่ต้องกลัวครับอย่างน้อยท่านมาท่านจะได้รับกำลังใจกลับไป จากเวทีชีวิตแห่งนี้ทุกวันจันทร์ถึงพฤหัสบดี ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เรารักคนเป็นหนี้ไม้ค้หมดหนี้ สวัสดิ์ครับ” เมื่อสิ้นเสียงพิธีกรรายการได้เปิดเพลงประจำรายการไปพร้อม ๆ กับภาพบรรยากาศในห้องบันทึกรายการ ภาพขณะป่าบัวเรียนร้องเพลง และภาพจาก Video Tape Recorder (VTR) ของป่าบัวเรียนโดยเนื้อหาเพลงมีเนื้อร้องว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาทีชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” เมื่อสิ้นสุดเสียงเพลงรายการได้เปิดตัวอย่างของรายการไม้ค้หมดหนี้เทปที่ 269 เพื่อให้ผู้ชมได้ติดตามเพิ่มเติม

ป่าบัวเรียน เป็นตัวละครที่ถูกผลิตซ้ำอีกครั้ง ด้วยการเป็นคนสู้ชีวิตที่ ผิดหวังไม่สามารถปลดหนี้ได้ แต่อย่างน้อย ๆ ด้วยความพยายาม ตั้งใจ ขยัน ของป่าบัวเรียนก็ทำให้ในรอบนี้ป่าบัวเรียนสามารถลดหนี้ไปได้ และยังมีโอกาสที่จะหมดหนี้ในสักวันหนึ่ง ถ้าสามารถอดทน ต่อสู้กับผู้แข่งขันรายต่อไปได้นั่นเอง

4.9.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครในรายการไม้ค้หมดหนี้ เทปที่ 268 มีทั้งหมด 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภทผู้ช่วยเหลือ คือ (1) นายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ หรือเสนาสิง รับบท เป็นผู้ดำเนินรายการหรือ พิธีกร (2) สุนารี ราชสีมา หรือ สุ, ศิริพร อยู่ยอด หรือ ตัก และ ไชยา มิตรชัย หรือ เอ รับบทเป็นกรรมการ (3) ญาติผู้เข้าแข่งขัน (4) ผู้ชม ในห้องบันทึกรายการ
- 2) ประเภทผู้ให้ คือ M150 (ผู้สนับสนุนหลักของรายการ)
- 3) ประเภทผู้รับ คือ (1) นางบัวเรียน ภกยะ (ป้าบัวเรียง) และ (2) น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (พีณี) รับบทเป็นผู้เข้าแข่งขัน
- 4) ประเภทผู้ร้าย คือ ความลำบาก โชคชะตา และการเป็นหนี้

4.9.3.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

เป็นตัวละครที่มีหน้าที่ควบคุมรายการให้ไปในรูปแบบที่กำหนด เป็นผู้อธิบาย รายละเอียดของการดำเนินรายการ กฎกติกาการแข่งขันต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชม ผู้เข้าแข่งขัน และ กรรมการรับรู้และเข้าใจ เป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของผู้เข้าแข่งขันที่เป็นกลาง ไม่เอนเอียง หาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือไม่ปลุกปั่นผู้ชม พิธีกรจะทำหน้าที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในรายการทั้ง ผู้เข้าแข่งขัน คณะกรรมการ และญาติผู้เข้าแข่งขัน เพื่อให้ทุกคนบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง ดึงอารมณ์ของการดำเนินต่อสู้ออกมาให้ผู้ชมได้รับทราบและรับรู้ เพื่อเป็นตัวอย่างการสู้ชีวิตของคนในสังคม เปรียบเหมือนตัวแทนของทุก ๆ ฝ่าย

4.9.3.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : เป็นตัวละครที่มีความเห็นอกเห็นใจ และพยายามดึงเอาเรื่องราวชีวิตของผู้แข่งขันทั้งสองออกมาเป็นบทเรียนและตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้ชม คอยให้กำลังใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เข้าแข่งขันเป็นอย่างดี เพราะโดยพื้นฐานแล้วเป็นเด็กต่างจังหวัดที่ต้องดิ้นรนทำงานหาเลี้ยงครอบครัวและตนเองมาแต่ยังเด็กเช่นกัน

ศิริพร อยู่ยอด (ตัก) : เป็นตัวละครที่ให้ความสนใจ และเข้าใจกับเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันเป็นอย่างดี คอยให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขันทั้งในด้านของการใช้ชีวิตที่ต้องสู้และอดทนต่อไป และทั้งการร้องเพลง

ไชยา มิตรชัย (เอ) : เป็นตัวละครที่คอยให้คำแนะนำในเรื่องของความคิดและการใช้ชีวิตที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เข้าแข่งขันได้มีกำลังใจในการต่อสู้ดิ้นรนกับความทุกข์ยากได้เพิ่มมากขึ้น จะคอยชี้ให้ผู้เข้าแข่งขันเห็นคุณค่าในชีวิตของตนเอง ไม่มองหากความบกพร่องหรือความผิดพลาดที่ตนเองไม่สามารถที่จะทำได้ แต่จะเป็นตัวละครที่คอยเตือนผู้เข้าแข่งขันให้เห็นถึงคุณค่าในตัวเองให้ได้มากที่สุด มองในมุมที่ดีในชีวิตให้ได้มากที่สุด

4.9.3.3 ญาติผู้เข้าแข่งขัน

หลายชายป่าบัวเรียน : คอยให้กำลังใจ และช่วยงานป่าบัวเรียงเท่าที่จะทำได้

หลานสาวและลูกชายพีนี้ : คอยเป็นกำลังใจและช่วยกันทำมาหากินช่วยพีนี้ตั้งแต่เด็ก เพราะไม่มีเงินเรียนหนังสือจึงต้องออกมาหางานทำเลี้ยงชีพตนเอง

4.9.3.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

ผู้ชมในห้องบันทึกเทปหรือห้องบันทึกรายการเปรียบเหมือนผู้ชมที่ชมการแข่งขันร้องเพลงของป่าบัวเรียนและพีนี้ทั่วประเทศ เนื่องจากตัวละครนี้จะเป็นตัวละครที่คอยสร้างสีสันให้กับรายการเป็นอย่างมาก เป็นตัวละครที่คอยสนับสนุนเนื้อหาของรายการให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะเป็นตัวละครที่มีบทบาทของทุกช่วงรายการตั้งแต่เริ่มรายการจนจบรายการ จะคอยให้กำลังใจผู้เข้าแข่งขันทั้งป่าบัวเรียนและพีนี้ ให้กำลังใจพิธีกรและคณะกรรมการ ร่วมลุ้นร่วมเชียร์ ร่วมเสียใจและดีใจไปกับผู้เข้าแข่งขันด้วย

แต่ผู้ชมจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นในรายการได้ ไม่สามารถตัดสินผู้แพ้หรือผู้ชนะได้เช่นกัน ผู้ชมในห้องบันทึกเทปจะเป็นผู้ที่คอยเห็นอกเห็นใจ เป็นตัวละครที่สร้างให้รายการมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4.9.3.5 M150 (ผู้สนับสนุนหลักรายการ)

M150 ถือเป็นผู้สนับสนุนหลักของรายการไม่ค์หมดหนี้ ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เข้าแข่งขัน ถ้าเมื่อใดผู้เข้าแข่งขันที่เป็นฝ่ายชนะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด โดย M150จะมีเงินรางวัลพิเศษให้เพิ่มทันทีจำนวน 50,000 บาท โดยพิธีกรเรียกเงินส่วนนี้ว่า “เงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิต” ซึ่งในเทปนี้ ป่าบัวเรียนเป็นฝ่ายชนะ แต่ไม่สามารถค้นหาไม่ค์หมดหนี้พบ จึงไม่สามารถปลดหนี้ที่มีอยู่ได้ทั้งหมด M150จึงไม่ได้แจกเงินรางวัลพิเศษดังกล่าว

4.9.3.6 ผู้เข้าแข่งขัน

นางบัวเรียน ภกยะ (ป่าบัวเรียง) : ย่าที่สู้ชีวิตเพื่อหลานชายเพียงคนเดียวทำงานหนักแม้ตนเองจะพิการป่วยกล้ามเนื้ออ่อนแรง ต้องการหมดหนี้ที่ตนเองไปกู้สหกรณ์หมู่บ้านมาลงทุนทำอาชีพ หวังว่าถ้าหมดหนี้ก้อนนี้จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและหลานชายดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (พีนี้) : แม่ที่ทำทุกอย่างเพื่อครอบครัวถึงแม่ดวงดาใกล้จะมีคבוד พีนี้พิการตาบอดหนึ่งข้างมาตั้งแต่เด็ก โดยไม่มีใครรู้แม้กระทั่งสามีและลูกทั้ง 3 คน ถึงดาใกล้บอดก็ไม่อยากเป็นภาระกับครอบครัวจึงพยายามทำงานทุกอย่างตามปกติ และหวังว่าอยากปลดหนี้ที่ไปกู้ยืม ธ.ก.ส.เพื่อมาต่อเติมบ้านและซื้อวัวมาเลี้ยงให้หมด ชีวิตครอบครัวจะได้ดีขึ้นกว่านี้

4.9.3.7 ผู้ร้าย

นางบัวเรียน ภกยะ (ป่าบัวเรียง) : ป่วยเป็นกล้ามเนื้ออ่อนแรง ต้องทำงานดูแลหลานชาย มีหนี้ที่ต้องใช้จำนวน 88,500 บาท หลังไปกู้เงินกองทุนหมู่บ้านมาลงทุนค้าขาย

น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (พีนี) : ป่วยเป็นผู้พิการทางสายตามาแต่กำเนิดโดยไม่มีใครรู้ และปัจจุบันตามทั้งสองข้างกำลังจะบอดสนิท พีนีต้องดูแลครอบครัว มีหนี้เพราะไปกู้ ธ.ก.ส.มาต่อเติมบ้านและลงทุนซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท

4.9.4 เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry)

การสวมใส่เสื้อผ้า หรือเครื่องแต่งกายของตัวละครทั้ง 5 ตัว ในรายการไม่คุ้มค่านี้นี้ เทปที่ 268 มีความแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

4.9.4.1 ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร

สวมใส่เสื้อเชิ้ต ทับด้วยเสื้อกั๊กลาย สุธสีฟ้า กางเกงสแลกสีฟ้าและรองเท้าผ้าใบสีดำ แต่งหน้าทำผมตามแบบของผู้ชาย และสวมใส่นาฬิกาข้อมือ คู่มือความน่าเชื่อถือ

4.9.4.2 กรรมการ

สุนารี ราชสีมา (สุ) : สวมชุดเดรสสีแดงคอเต่า แขนสั้น แต่งหน้าทำผมสวยงามตามแบบฉบับของผู้หญิง พร้อมทั้งสวมใส่เครื่องประดับ เช่น ต่างหู นาฬิกาข้อมือ และแหวน

ศิริพร อยู่ยอด (ต๊ก) : สวมเสื้อคอเต่าสีดำ ทับด้วยสูทลายดำเทา แต่งหน้าทำผม แบบผู้หญิงและสวมใส่เครื่องประดับทั้ง ต่างหู นาฬิกาข้อมือและแหวน

ไชยา มิตรชัย (เอ) : สวมเสื้อยืดคอกลมสีดำลายแดง ทับด้วยสูทสีแดง สวมแว่นตา แต่งหน้าทำผมแบบผู้ชาย คุณภาพเรียบร้อย น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งสวมใส่ นาฬิกาข้อมือเป็นเครื่องประดับด้วย

4.9.4.3 ผู้เข้าแข่งขัน

นางบัวเรือน ภกยะ (ป้าบัวเรือน) : สวมเสื้อแขนยาวคอกลมสีคลีน กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าแตะ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (พีนี) : สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวลายดำ กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าแตะ ไม่สวมใส่เครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผมญาติผู้เข้าแข่งขัน

หลานชายป้าบัวเรือน : สวมเสื้อยืดคอกลมสีดำ ทับด้วยเสื้อคลุมแขนยาวสีดำคลีน กางเกงขายาวสีดำและรองเท้าแตะ ไม่สวมใส่เครื่องประดับ และไม่แต่งหน้าทำผม

หลานสาวพีนี : สวมชุดเดรสสีดำ รองเท้าสวม ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

ลูกชายพีนี : สวมเสื้อยืดสีเท กางเกงขายาว รองเท้าสวม ไม่สวมเครื่องประดับ และไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม

4.9.4.4 ผู้ชมในห้องบันทึกเทป

สวมใส่เสื้อผ้าสีเข้มเช่น สีดำ สีน้ำเงิน หรือสีกรม ที่สุภาพเรียบร้อย กางเกงขายาว รองเท้าผ้าใบหรือรองเท้าวางสุภาพ สวมใส่เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย แล้วแต่ใครจะแต่ง เนื่องจากเน้นการจับภาพและอารมณ์ที่ใบหน้า การสวมใส่เสื้อผ้าที่สีไม่เด่นเกินไปจะทำให้เห็นใบหน้าของผู้ชม ได้ชัดเจนมากขึ้น

4.9.4.5 อาวุธ

นางบัวเรียน ภกยะ (ป้าบัวเรียน) : นำเพลง “ลั่นเกล้าผ้าไทย” ของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

น.ศ.จันทน์ ดวงเดือน (พีณี) : นำเพลง “ต้องรักให้สุดใจ” ของป๊อปปี้ ปรัชญาลักษณ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน

4.9.5 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

รายการไมค์หมดหนี้ เทปที่ 268 มีมุมมองในการเล่าเรื่องอยู่ 2 ลักษณะ คือ

4.9.5.1 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง หรือ The first-Person Narrator คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากตัวผู้เข้าแข่งขันเองในที่นี้คือป้าบัวเรียน และพีณี ถึงชีวิตความเป็นอยู่ ความลำบากในการใช้ชีวิตของตนเอง สาเหตุของการเป็นหนี้ และสาเหตุที่เข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้ในครั้งนี้ โดยมุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้เป็นมุมมองการเล่าเรื่องที่มีความน่าเชื่อถือสูง เพราะเป็นการเล่าเรื่องจากเจ้าของเรื่องเอง จะทำให้ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของป้าบัวเรียน และพีณีได้เป็นอย่างดี รวมทั้งทำให้เราเห็นท่าทาง น้ำเสียงระหว่างที่ป้าไหลและพีณีเล่าเรื่องด้วย

4.9.5.2 มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม หรือ The Third – Person Narrator คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่เกิดจากการเล่าเรื่องของรายการไมค์หมดหนี้ การเล่าเรื่องจากพิธีกรทั้งการสัมภาษณ์ การบอกเล่า และการนำเสนอผ่าน Video Tape Recorder (VTR) ที่จะทำให้รายละเอียดของการบอกเล่าจากบุรุษที่หนึ่งมีความชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น ถือเป็นมุมมองที่คอยช่วยสนับสนุนมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่งได้เป็นอย่างดี

วิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการ

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากโปรดิวเซอร์ (Producer) รายการไม้ค้หมดหนึ่ คุณชวิศฐานิดา ชัยชาติ ตำแหน่งหัวหน้าผู้ควบคุมรายการ (Group Head Producer) รายการไม้ค้หมดหนึ่ ช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เมื่อวันที่อังคาร ที่ 18 กันยายน 2561 เวลา ประมาณ 14.00 น. ที่ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเม้น จำกัด (มหาชน) สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ พบว่าผู้ผลิตรายการไม้ค้หมดหนึ่มีกระบวนการประกอบสร้างอุดมการณ์ของผู้ผลิตรายการไม้ค้หมดหนึ่ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสุตรายการ ด้วยวัตถุประสงค์หลักของรายการที่ประกอบด้วย

1. เป็นนโยบายขององค์กร ที่ต้องการช่วยเหลือกลุ่มคนที่เป็นหนี้ และเป็นคนดี ด้วยการนำรายการที่เป็นรายการโทรทัศน์ประเภทเกมโชว์ ที่ช่องเวิร์คพอยท์ถนัดมารวมเข้ากับรายการประเภทการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) มาเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือ
2. เป็นรายการที่ทำให้กำลังใจกับผู้คนในสังคม
3. เป็นรายการที่เข้าถึงกลุ่มคนได้ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มคนชนชั้นล่าง และชั้นกลางขึ้นไปในสังคมไทย

ดังนั้น จึงพบว่าเป้าหมายของรายการมีความชัดเจน ผู้เข้าแข่งขัน พิธีกร คณะกรรมการในรายการจึงถูกกำหนดไว้แล้วว่าแต่ละบุคคลควรมีคุณสมบัติและลักษณะอย่างไร ลักษณะของการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันจึง พบว่า ผู้ผลิตรายการมีเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจนประกอบด้วย

1. ผู้แข่งขันจะต้องเป็นคนจนที่มีหนี้
2. ผู้เข้าแข่งขันต้องเป็นคนดี คนดีในที่นี้หมายถึง คนที่คิดจะทำแต่ความดี สิ่งที่ดีที่สังคมยอมรับ และเลือกที่จะไม่ทำความชั่ว ความเลว หรือสิ่งที่สังคมรับไม่ได้ เช่นคนดีคือคนที่เลือกประกอบอาชีพที่สุจริต คนที่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ รักครอบครัว ขยันทำมาหากิน คนที่ต่อสู้ชีวิต คนที่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น คนที่ไม่สร้างวามเดือนร้อนให้กับครอบครัวและสังคม หรือแม้กระทั่งคนที่มองโลกในแง่ดีด้วย เป็นต้น

3. ผู้เข้าแข่งขันต้องเป็นคนที่มีหนี้ที่น่าสงสาร
4. ผู้เข้าแข่งขันต้องเป็นคนที่ร้องเพลงลูกทุ่งได้ในระดับหนึ่ง
5. ผู้เข้าแข่งขันต้องเป็นผู้ที่มีความฝัน ซึ่งฝันนั้นก็คืออยากหมดหนึ่

ลักษณะของการคัดเลือกพิธีกร พบว่า ผู้ผลิตรายการไม้ค้หมดหนึ่ต้องการผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรที่มีคุณสมบัติ 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. พิธีกรต้องสามารถเข้าถึงความรู้สึกของผู้เข้าแข่งขัน ได้

2. พิธีกรต้องสามารถรับฟังปัญหา จับประเด็นเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าแข่งขันและนำมาถ่ายทอดอธิบาย ให้กับผู้ชมได้รับทราบได้ไปพร้อม ๆ กันได้

ผู้ผลิตรายการฯ จึงเลือกเสนาสิงห์ หรือนายสมเกียรติ จันทร์พราหมณ์ มาเป็นผู้ดำเนินรายการเนื่องจาก นายสมเกียรติ เป็นพิธีกรและนักแสดงที่เติบโตมาจากเด็กต่างจังหวัด (จ.ระยอง) ต่อสู้ คืบหน้าทำงาน จนประสบความสำเร็จมาด้วยตนเอง ๆ มีพื้นฐานของการพูด การฟัง และการนำเสนอที่อยู่ในเกณฑ์ดีตั้งแต่เริ่มเข้าวงการ ด้วยการแข่งขันได้เวที การเป็นพิธีกรในงาน และรายการทางโทรทัศน์ต่าง ๆ มากมายมาโดยตลอด จึงมีความเข้าใจผู้เข้าแข่งขันที่เป็นคนชนชั้นล่าง หรือชนชั้นแรงงานได้เป็นอย่างดี

ลักษณะของการคัดเลือกคณะกรรมการตัดสิน พบว่า ผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี่มีคุณสมบัติของคณะกรรมการในรายการฯ อยู่แล้ว ประกอบ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

1. คณะกรรมการต้องเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ หรือมีชื่อเสียงในวงการเพลงลูกทุ่ง
2. คณะกรรมการต้องสามารถเข้าถึงความรู้สึกของผู้เข้าแข่งขันได้
3. คณะกรรมการต้องยึดมั่น ซื่อตรง ยุติธรรม

ผู้ผลิตรายการฯ จึงเลือกคณะกรรมการจำนวน 3 คนที่เป็นนักร้องลูกทุ่ง ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป รวมทั้งมีพื้นฐานชีวิตมาจากเด็กต่างจังหวัด ที่ยากจน ต้องต่อสู้คืบหน้ามาด้วยตนเองตั้งแต่ยังเด็กจนมาประสบความสำเร็จเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน โดยคณะกรรมการที่พบบ่อยที่สุด ที่จะเข้ามาหมุนเวียนปลัดเปลี่ยนกันตัดสินการแข่งขันร้องเพลงในรายการไมค์หมดหนี่ ประกอบด้วย ไชยยา มิตรชัย (เอ), สุณารี ราชสีมา (สุ), อาภาพร นครสวรรค์ (ฮาย), ศิรินทรา นิยากร (ทรา), และ ศิริพร อยู่ยอด (ต๊อ)

จากรายชื่อข้างต้นจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการแต่ละคนที่ทางผู้ผลิตรายการฯ เลือกมาแล้วล้วนแล้วแต่เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และชีวิตความเป็นอยู่มาจากชนชั้นล่าง หรือชนชั้นแรงงานด้วยกันทั้งสิ้น กลุ่มคนเหล่านี้จึงมีคุณสมบัติหนึ่งที่เหมือนกันคือความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจกับคนจนที่มีหนี่ แล้วก็ต้องเลี้ยงดูครอบครัวที่อยากลำบากด้วย นั่นเอง

ในส่วนของการจัดเตรียมเวที ขั้นตอนในการการแข่งขันแต่ละช่วงรายการพบว่า ผู้ผลิตรายการฯ มีการออกแบบเวที แสง สี เสียง ให้เป็นไปตามรูปแบบของการผลิตรายการโทรทัศน์อยู่แล้วนั่นคือ การใช้เสียงเพลงประจำรายการเป็นหลัก ด้วยการนำเพลงประกอบรายการมาทำเป็นทำนองช้าและทำนองเร็วเพื่อให้เข้ากับบรรยากาศของรายการแต่ละช่วง และเสียงเพลงประกอบอื่น ๆ เช่นในช่วงของการลุ้นระทึก ก็ใช้เสียงดนตรีที่เป็นสากลตามที่รายการอื่น ๆ ใช้เช่นกัน ส่วนแสง

สี บนเวทีจะเลือกแสงสีที่ตัดกับเสื้อผ้าของพิธีกร และผู้เข้าแข่งขัน เพื่อให้ผู้ดำเนินรายการ และผู้เข้าแข่งขันบนเวทีเด่นขึ้นมา พร้อมทั้งมีการควบคุมการแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน คณะกรรมการ และผู้ชมในห้องบันทึกรายการ หรือผู้ชมในห้องบันทึกเทปด้วย คือ

1) การแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ พบว่าผู้ดำเนินรายการจะสวมเสื้อผ้าที่สวยงาม มีสีสันสดใสเสมอส่วนมากแล้วเป็นการสวมสูท รองลงมาเป็นการสวมเสื้อกั๊ก กางเกงสแลกขาวยาว รองเท้าคัชชู รองลงมาเป็นรองเท้ายาไปที่สวยงาม ยกเว้นในช่วงของการไว้ทุกข์ แต่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในพระบรมโกศ ที่ต้องสวมใส่เสื้อผ้าสีดำ

2) การแต่งกายของผู้เข้าแข่งขัน และญาติผู้เข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการจะให้สวมเสื้อผ้าปกติที่เป็นเสื้อผ้าอยู่บ้านของตนเองเลย โดยผู้ผลิตรายการฯ ให้เหตุผลว่า “ต้องการความเป็นธรรมชาติมากที่สุด และต้องการให้ผู้ชมได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เข้าแข่งขันจริง ๆ ด้วย” โดยเสื้อผ้าที่ห้ามใส่คือเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของสินค้าทุกประเภท มีบางกรณีที่ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ทางรายการฯ ก็จะมีเสื้อผ้าในการเปลี่ยนให้ก่อนเข้าห้องบันทึกรายการด้วยการแต่งกายของคณะกรรมการ จะถูกกำหนดจากคอสตูมอยู่แล้ว โดยส่วนมากจะเป็นชุดแฟชั่นที่สวยงาม มีเครื่องประดับเล็กน้อยพอสมควร

3) การแต่งกายของผู้ชมในห้องบันทึกเทป พบว่าโดยส่วนมากแล้วจะเป็นเสื้อผ้าที่เป็นโทนมืด เช่นสีดำ สีน้ำเงิน ไม่มีลาย โดยผู้ผลิตรายการฯ ให้เหตุผลว่า เป็นข้อจำกัดในการถ่ายทำรายการโทรทัศน์อยู่แล้ว เนื่องจากถ้าผู้ชมสวมใส่เสื้อผ้าที่มีสีชุดคาดมากเกินไปจะทำให้กล้องไม่โฟกัสหน้าของผู้ชมเลย เพราะการทำงานของกล้องจะโฟกัสไปหาจุดที่เด่นกว่าเสมอ ทางรายการจึงต้องแก้ปัญหาด้วยการให้ผู้ชมในห้องบันทึกเทปสวมใส่เสื้อผ้าสีทึบทั้งหมดทุกเทปนั่นเอง

ดังนั้น จึงสรุปกระบวนการในการผลิตรายการไม่ค์หมดหนี้ จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ผลิต หรือผู้ควบคุมรายการได้ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.10 กระบวนการในการผลิตรายการไม่ค์หมดหนี้

จากผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกมาเพื่อทำการศึกษาระบวนการในการประกอบสร้าง
อุดมการณ์ในรายการไมค์หมัดหนึ่ ในครั้งนี้สามารถสรุปออกมาเป็นตารางเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ และมองเห็นภาพความหมายและอุดมการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นจาก
รายการแข่งขันความสามารถ ประเภทเกมโชว์ทางโทรทัศน์ อย่างรายการไมค์หมัดหนึ่ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สรุปการวิเคราะห์การประกอบสร้างความหมาย

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 228 (2 ต.ค. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นายวิริยะ สีม่วง (ลุงชะ) กับ 2. นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) โดยทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมา เป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ลุงชะ ใช้เพลงคนหัวใจโทรม ของยอด หยาดเหงื่อเพื่อแม่ ของเอกพล มนต์ตะการ มาเป็นเพลงที่ใช้ใน การแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ลุงลำไยชนะการ แข่งขัน แต่ไม่สามารถปลดหนึ่ ได้ทั้งหมด ทำได้เพียงลดหนึ่ไป	ความขัดแย้งที่เกิดจากกติกการแข่งขันของ รายการระหว่างลุงชะ ที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ครึ่งซีก ต้องดูแลภรรยาที่พิการขาขาดด้วย โรคเบาหวาน โดยลุงชะต้องการปลดหนึ่ ให้กับตนเองหลังไปกู้เงินกองทุนหมู่บ้านมา ลงทุนประกอบอาชีพ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ จำนวน 42,460 บาท กับลุงลำไย ที่ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือ ตัวเองได้ ต้องการปลดหนึ่ให้กับครอบครัว หลังไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเค็มบ้าน และรักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็ง จำนวน	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็น อกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ชื่นชม ให้โอกาส 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีลักษณะให้ กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ กตัญญู มีรัก มี เมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อผู้ความลำบาก ไปด้วยกัน ผู้รับ ลุงชะ ถูกสร้างให้เป็นเป็นหัวหน้าครอบครัว ขยันทำงาน สุจริต และรู้จักพอเพียง และ ลุงลำไย ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว ขยันทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความกตัญญู ต่อมารดา	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่ สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดู น่าเชื่อถือ แต่งหน้าทำผม สวมใส่ เครื่องประดับที่มีค่า ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้า ที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่ สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำ ผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของ ผลิตภัณฑ์สินค้า	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากลุงชะ และลุงลำไย ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ การ เล่าเรื่องผ่านรายการไมค์หมัดหนึ่ที่ พยายามถ่ายทอดให้เห็นถึงชีวิต ความเป็นอยู่ของลุงชะ และลุงลำไย ผ่าน VTR การสัมภาษณ์ และการ บอกเล่าจากพิธีกร

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 228 (ต่อ)	ได้จำนวน 10,000 บาท จากทั้งหมด 160,000 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	160,000 บาท	ผู้ร้าย ลุงยะ มีหนี้จากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านมาลงทุนประกอบอาชีพ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ จำนวน 42,460 บาท และยังมีป่วยเป็นอัมพฤกษ์ครึ่งซีกไม่สามารถทำงานหนักได้ และต้องดูแลภรรยาที่พิการขาขาดจากโรคเบาหวาน ส่วน ลุงลำไย เป็นหนี้เพราะกู้เงินกับธนาคารมาต่อเติมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็ง จำนวน 160,000 บาท และยังมีต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุนเป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้เฒ่าที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด	ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม กิ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับหรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 233 (10 ต.ค. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) กับ 2. นางนภัสกร ต้นบุตร (พี่ชู) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมา เป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ลุงลำไย แชมป์เก่า 5 สมัย ใช้เพลง ทางลูกทุ่ง ของไมค์ ภิมยศพร ส่วน พี่ชู ใช้เพลงเพื่อแม่ แพ้ไปได้ ของศิริพร อำไพพงษ์ มา เป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ลุงลำไยชนะการแข่งขันอีกครั้ง เป็นแชมป์สมัยที่ 6 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำให้พี่ชูลดหนี้เพิ่มไป ได้จำนวน 60,000 บาท จากทั้งหมด 160,000 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ใน เทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	ความขัดแย้งที่เกิดจากคิดการ การแข่งขันของรายการระหว่างลุงลำไย แชมป์เก่า 5 สมัย ที่ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องการปลดหนี้ให้กับครอบครัว หลัง ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มา ต่อเคมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วย เป็นมะเร็ง จำนวน 160,000 บาท กับ พี่ชู ผู้ทำชิง ที่ต้องดูแลครอบครัว โดยเฉพาะพี่ชายที่ป่วย เป็นมะเร็งระยะสุดท้าย ต้องการมาปลดหนี้ให้พี่ชาย หลังไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่ส้ม จำนวน 113,540 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ชื่นชม ให้โอกาส 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีความเห็นอกเห็นใจ เห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ กตัญญู มีรัก มีเมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อผู้ความลำบากไปด้วยกัน ผู้รับ ลุงลำไย ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว ขยันทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความกตัญญูต่อมารดา และ พี่ชู ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว รักพี่ชาย มีความรับผิดชอบ กตัญญูอดทน สู้ ขยันทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริต ผู้ร้าย ลุงลำไย เป็นหนี้เพราะกู้เงินกับธนาคารมาต่อเคมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วย เป็นมะเร็ง จำนวน 160,000 บาท และยังคงดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ พี่ชู เป็นหนี้เพราะพี่ชายไปกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่ส้ม จำนวน 113,540 บาท แล้วขาดทุน และยังมีมาป่วย เป็นมะเร็ง ทำให้พี่ชูต้องกลายเป็นหัวหน้าครอบครัวแทน ต้องการให้หนี้แทนพี่ชาย เพราะอยากให้พี่ชายสบายใจและอยู่กับพี่ชูไปนาน ๆ	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้านที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ แต่งหน้าทำผม สวมใส่เครื่องประดับที่มีค่า ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้าน ปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้านที่มี โลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม ถึงทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ มุมของการเล่าเรื่องจากลุงลำไย และ พี่ชู มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม่หมกหมิ่นที่ผ่านการสัมภาษณ์ คำบอกเล่าจากพิธีกร และผ่าน VTR

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 233 (ต่อ)			ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้วิเศษที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		
ตอนที่ 238 (1 พ.ย. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นายลำไย พังน้ำคำ (ลุงลำไย) กับ 2. นายมานพ บัวสีมา (ลุงเตี้ย) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ลุงลำไย แชมป์เก่า 10 สมัย ใช้เพลงหนึ่งปีที่ทรมาณ ของสาขัณฑ์ สัญญา ส่วน ลุงเตี้ย ผู้ทำชิง ใช้เพลงออกหักจากปีกไต้ ของเอกชัย ศรีวิชัย มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ลุงลำไยชนะการแข่งขันอีกครั้ง เป็นแชมป์สมัยที่ 11 และสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด 160,000 บาท एम 150 แจกเงินรางวัลในการฮีตผู้ชีวิตให้เพิ่มทันที จำนวน 50,000 บาท	ความขัดแย้งที่เกิดจากกติกาการแข่งขันของรายการระหว่างลุงลำไย แชมป์เก่า 10 สมัย ที่ต้องดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องการปลดหนี้ให้กับครอบครัวหลัง ไปกู้เงินกับธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็ง จำนวน 160,000 บาท กับลุงเตี้ย ผู้ทำชิง ที่ต้องดูแลภรรยาที่ป่วยเป็นโรคชักเกร็ง ไม่สามารถทำงานหนักได้ อย่างไม่กล้าชืด ต้องการมาปลดหนี้ให้ตนเอง หลังไปกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้าน มาซ่อมแซมบ้านจำนวน 40,000 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ชื่นชม ให้โอกาส 3. ชูชาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีความเห็นอกเห็นใจ เห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ กตัญญู มีรัก มีเมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อผู้ความลำบากไปด้วยกัน ผู้รับ ลุงลำไย ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว ขยันทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความกตัญญูต่อมารดาและ ลุงเตี้ย ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว มีรักแท้ มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทนทำงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ แต่งหน้าทำผม สวมใส่เครื่องประดับที่มีค่า ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม กึ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับหรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ มุมมองของการเล่าเรื่องจากผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ในที่นี้หมายถึงลุงลำไย และลุงเตี้ย ที่เข้ามาเล่าเรื่องราวของชีวิต ความ เป็นอยู่และสาเหตุของการสมัครเข้ามาแข่งขันในรายการไม่ทั้งหมดนี้ มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ มุมมองการเล่าเรื่องผ่านรายการไม่ทั้งหมดนี้ที่พยายามถ่ายทอดผ่านการเล่า ผ่าน VTR ผ่านคนในครอบครัวของลุงลำไย และลุงเตี้ย และการสัมภาษณ์จากพิธีกร

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 238 (ต่อ)			ผู้ร้าย ลุงลำไย เป็นหนี้เพราะกู้เงินกับธนาคารมาต่อเติมบ้านและรักษาพ่อที่ป่วยเป็นมะเร็ง จำนวน 160,000 บาท และยังคงดูแลหลายครอบครัว โดยเฉพาะแม่ที่แก่ชรา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ลุงเตี้ย เป็นหนี้เพราะกู้เงินสหกรณ์หมู่บ้าน มาซ่อมแซมบ้านที่ทรุดโทรม จำนวน 40,000 บาท และยังคงดูแลภรรยาที่ป่วยอย่างใกล้ชิดจากโรคชักเกร็งที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นมาเป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้เป็นเหมือนผู้วิเศษที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		
เทปที่ 243 (9 พ.ย. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. น.ส.บุญสร้าง เอกวิชา (ป้าตึก) กับ 2. นางเสียง วัชรวิมาเพศ (ยายเสียง) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ป้าตึก แชมป์เก่า 3 สมัย ใช้เพลงฝากคำขอโทษ ของศิริพร อำไพพงษ์ ส่วน ยายเสียง ผู้ท้าชิง	ความขัดแย้งที่เกิดจากคิการการแข่งขันของรายการระหว่างป้าตึก แชมป์เก่า 3 สมัย ที่พิการตาบอด ต้องการทดแทนบุญคุณพ่อแม่เท่าที่จะทำได้ ต้องการปลดหนี้ให้พ่อ หลังพ่อพี่ตึกไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านให้ได้อยู่อาศัย จำนวน 150,000 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีความเป็นห่วงเห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ กตัญญู มีรัก มีเมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อสู้ความลำบากไปด้วยกัน	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ การเล่าเรื่องจากผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนเอง การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม่คัมหมัดนี้ ผ่านการสัมภาษณ์ การบอกเล่า และจาก VTR

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 243 (ต่อ)	ใช้เพลงเขียนฝันไว้ข้างฝา ของรช นก ศรี โฉพันธุ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ชายเชียง ชนะการแข่งขัน สามารถล้มแชมป์ 3 สมัยได้ แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำได้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวน 10,000 บาท จากทั้งหมด 150,000 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	กับชายเชียง ผู้ทำชิง ที่ป่วยเป็นโรคกระดูกเสื่อม กระดูกทับเส้นประสาท และกระดูกเบี้ยว ไม่สามารถทำงานหนักได้ รวมทั้งยังต้องดูแลหลานสาว ต้องการมาปลดหนี้ให้ตนเอง หลังกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง จำนวน 150,000 บาท โดยชายเชียงมาในรายการอีกสาเหตุคือ ต้องการมาตามหาลูกสาวที่หายตัวไปอย่างไรร่องรอยนานกว่า 1 ปี 3 เดือนอีกด้วย	ผู้รับ ป้าตึก ถูกสร้างให้เป็นลูกที่ดี มีความกตัญญู ผู้ชีวิตถึงดวงตามืดบอด ขยันทำงาน ส่วนชายเชียง ถูกสร้างให้เป็นแม่ที่ดี มีรักแท้ที่มอบให้ลูกและหลาน ขยัน อดทนทำงาน อย่างซื่อสัตย์ สุจริต ผู้ร้าย ป้าตึก เป็นหนี้เพราะพ่อไปกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านให้ได้อยู่อาศัย จำนวน 150,000 บาท ต้องการปลดหนี้ให้พ่อเป็นการตอบแทนบุญคุณ ถึงตนเองจะดาบอดก็อยากแบ่งเบากภาระของครอบครัวบ้าง ชายเชียง เป็นหนี้เพราะเงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง จำนวน 150,000 บาท มีโรคประจำตัว ป่วย ไม่สามารถทำงานหนักได้ รวมทั้งต้องดูแลหลาน และต้องการตามหาลูกสาวที่หายตัวไปนานกว่า 1 ปี 3 เดือน ด้วยความเป็นห่วง และคิดถึง	ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สุภาพ กิ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 243 (ต่อ)			ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้วิเศษที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		
ตอนที่ 248 (20 พ.ย. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นายบุญมี คำคุณ (ลุงบุญมี) กับ 2. ค.ช.เรื่องศักดิ์ สิงห์ประโคน (น้องไอ้ก) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ลุงบุญมี ใช้เพลงอุ้มลูกน้อยตามเมีย ของสรเพชร ศรีสุพรรณ ส่วน น้องไอ้ก ใช้เพลงไถ่จำของสายัญห์ สัญญา มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : น้องไอ้ก ชนะการแข่งขัน เป็นแชมป์สมัยที่ 1 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำได้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวน 10,000 บาท จากทั้งหมด 50,000 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วนแอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	ความขัดแย้งที่เกิดจากกติกการแข่งขันของรายการระหว่างลุงบุญมี ที่ผิดหวังกับความรักมาแล้ว 4 ครั้ง จนเคยคิดว่าตาย บังคับตัวเองดูแลภรรยาที่ไม่สามารถเดินได้ปกติ เหมือนคนทั่วไป เพราะต้องผ่าตัดขา เพราะเป็นไขมันอุดตันถึง 7 ครั้ง ลุงบุญมีเป็นหนี้เพราะภรรยาไปกู้เงินมารักษาอาการป่วยของตนเอง จำนวน 50,000 บาท กับน้องไอ้ก ที่ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบและรื้อมาตั้งแต่เด็ก เป็นหนี้เพราะแม่ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มารักษาอาการป่วยของน้องไอ้ก จำนวน 50,000 บาท โดยสาเหตุที่ลุงบุญมีมาในรายการอีก 1 สาเหตุ คือ ต้องการมาตามหาลูกที่เกิดกับภรรยาคนที่ 1 หลังไม่เจอกันนานมาแล้ว ด้วยความรักของพ่อ และความคิดถึง	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีความเห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ มีรัก มีเมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อผู้ความลำบากไปด้วยกัน ผู้รับ ลุงบุญมี ถูกสร้างให้เป็นหัวหน้าครอบครัว มีความรับผิดชอบ รักจริง มั่นคงในรัก สู้ชีวิต ขยันทำงาน ส่วนน้องไอ้ก ถูกสร้างให้เป็นลูกที่ดี มีความกตัญญู ขยัน อดทนทำงาน มีน้ำใจ ซื่อสัตย์ สุจริต	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเลขสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สุภาพ กึ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับ หรือ แต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ การเล่าเรื่องจากตัวของผู้เข้าแข่งขันเอง ทั้งลุงบุญมี และน้องไอ้ก มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการ ไม่เห็นหน้าของลุงบุญมีกับน้องไอ้ก ผู้เข้าแข่งขัน ไม่ว่าจะผ่านทาง การนำเสนอแบบ VTR การบอกเล่า และการสัมภาษณ์จากพิธีกรในรายการ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 248 (ต่อ)			ผู้ร้าย ลุงบุญมี เป็นหนี้เพราะภรรยาไปกู้เงินมารักษาอาการป่วยของตนเอง จำนวน 50,000 บาท ต้องการปลดหนี้ให้ภรรยา ต้องดูแลภรรยาที่ป่วยไม่สามารถเดินได้อย่างปกติเหมือนคนอื่นทั่วไปอย่างใกล้ชิด และต้องการพบลูกที่เกิดกับภรรยาคนแรก หลังพลัดหลากันไปนาน น้องไอ้ก เป็นหนี้เพราะแม่ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มารักษาอาการป่วยของน้องไอ้ก จำนวน 50,000 บาท น้องไอ้กป่วยเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบและรั่วมาตั้งแต่เด็ก ต้องช่วยแม่ทำงานขายของรับจ้างทุกอย่าง เพื่ออยากให้หมดหนี้ และครอบครัวจะได้กลับมาอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันอีกครั้ง ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้เสียที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 254 (29 พ.ย. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นางแอร์ คาราวีร์ (ป้าแอร์) กับ 2. นางน้ำผึ้ง ฤทธิ์เย็น (ป้าน้ำผึ้ง) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมา เป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ป้าแอร์ ใช้เพลงเขียนฝันไว้ข้าผา ของรชนก ศรีโลพันธุ์ ส่วน ป้า น้ำผึ้ง ใช้เพลงมอเดิร์นไซนึ่งสั้น ของสุนารี ราชสีมา มาเป็นเพลง ที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ป้าแอร์ ชนะการ แข่งขัน เป็นแชมป์สมัยที่ 2 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำได้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวน จำนวน 20,000 บาท จากทั้งหมด 77,406 บาท แต่ยังมีโอกาสไป แข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงิน รางวัลในการชิงชีวิต	ความขัดแย้งที่เกิดจากการการแข่งขันของ รายการระหว่าง ป้าแอร์ ที่คิดหวังกับความรัก มาแล้ว 6 ครั้ง ต้องดูแลครอบครัว ป้าแอร์เป็น หนี้เพราะภรรยาไปกู้เงิน ธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่มันสำปะหลัง จำนวน 77,406 บาท กับป้าน้ำผึ้ง ที่ป่วยเป็นมะเร็ง ระยะที่ 3 ต้อง ดูแลครอบครัว และหลาน เป็นก๊วยมเพื่อนบ้าน มาซื้อยาทาน บรรเทาอาการมะเร็งที่กำลัง เป็นอยู่ จำนวน 70,000 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็น ออกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีลักษณะให้ กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ มีรัก มีเมตตา และความซื่อสัตย์ ต่อคู่ความลำบากไป ด้วยกัน ผู้รับ ป้าแอร์ ถูกสร้างให้เป็นผู้ที่มิชอบในเรื่อง ความรัก ผู้มีความรับผิดชอบ มีรัก ผู้ชีวิต ขยันทำงานด้วยความสุจริต ส่วน ป้าน้ำผึ้ง ถูกสร้างให้แม่ที่ดี ผู้ชีวิต เสียสละ ขยัน อดทนทำงาน อย่างซื่อสัตย์ สุจริต ผู้ร้าย ป้าแอร์ เป็นหนี้เพราะกู้เงินธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่มันสำปะหลัง แล้วขาดทุน จำนวน 77,406 บาท ต้องดูแลครอบครัว และ ลูก หลาน	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่ สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดู น่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้า ที่ตนเองเลขสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่ สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำ ผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของ ผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สุภาพ กึ่ง ทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่ หนึ่ง คือ มุมมองของการเล่าเรื่อง ของป้าแอร์ และป้าน้ำผึ้งผู้เข้า แข่งขันทั้ง 2 คนเอง มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่ สาม คือ มุมมองการเล่าเรื่องผ่าน รายการไม่หักมุมนี้ ที่ถ่ายทอด ผ่านการนำเสนอในแบบของ VTR การบอกเล่า และการ สัมภาษณ์จากพิธีกร

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 254 (ต่อ)			ป้าน้ำผึ้ง เป็นหนี้เพราะกู้ยืมเพื่อนบ้านมาซื้อยาทาน บรรเทาอาการมะเร็งที่กำลังเป็นอยู่ จำนวน 70,000 บาท ป่วยเป็นมะเร็งระยะที่ 3 ต้องดูแลหลาน และครอบครัว ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นมาเป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้เฒ่าที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		
ตอนที่ 258 (6 ธ.ค. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นายสกุล สกลนิจ (ลุงตุ้ม) กับ 2. นางไหล พิมพพา (ป้าไหล) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมา เป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ลุงตุ้ม ใช้เพลงไอ้หนุ่มรถไถ ของสา ชัย สัจญา ส่วน ป้าไหลใช้ เพลงปริญญาใจ ของศิริพร อำไพ พงษ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการ แข่งขัน	ความขัดแย้งที่เกิดจากการการแข่งขันของ รายการระหว่างลุงตุ้ม แชมป์เก่า 2 สมัย พ่อที่ ต้องทำงานเลี้ยงครอบครัว และต้องดูแลลูกที่ ป่วยเป็นดาวซินโดม มีพฤติกรรมชอบจุดไฟ เผาบ้าน เมาตัวเอง อย่งใกล้ชิด เป็นหนี้เพราะ กู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่มัน สำปะหลัง และไร่อ้อย จำนวน 168,000 บาท กับป้าไหล ผู้ทำชิง เป็แม่ที่ต้องทุกข์ใจเพราะ ลูกสาวคนโตป่วยเป็นประสาทรลอกจากการ ติดเหล้าอย่างหนัก และยังคงทำมาหากิน แต่	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็น อกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีลักษณะให้ กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ มีรัก ต่อสู้ความลำบาก ไปด้วยกัน ผู้รับ ลุงตุ้ม ถูกสร้างให้เป็นพ่อที่ดี เป็นหัวหน้า ครอบครัว มีความรับผิดชอบ ผู้ชีวิต ขยัน ทำงานด้วยความสุจริต ส่วน	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่ สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดู น่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้า ที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่ สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำ ผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของ ผลิตภัณฑ์สินค้า	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่ หนึ่ง คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่มา จากตัวของลุงตุ้มและป้าไหลที่ เป็นผู้เข้าแข่งขันเอง ในที่นี้คือลุง ตุ้ม และชายไหล การเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ การเล่าเรื่องผ่านรายการไม่ทั้งหมด หนี้ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบ VTR การบอกเล่า และการ สัมภาษณ์จากพิธีกร

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 258 (ต่อ)	ผลการแข่งขัน : ป้าไหล ชนะการแข่งขัน สามารถล้มแชมป์เก่าได้ แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำให้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวน จำนวน 10,000 บาท จากทั้งหมด 171,888 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	ก็ไม่มีเงินส่งหลานสาวเรียน จนหลานสาวต้องออกมาช่วยทำงานรับจ้าง เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า จำนวน 171,888 บาท	ป้าไหล ถูกสร้างให้เป็นแม่ที่ดี สู้ชีวิต อดทน ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้ร้าย ลุงค่อม เป็นหนี้เพราะกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนทำไร่มันสำปะหลัง และไร่อ้อย แล้วขาดทุน จำนวน 168,000 บาท ต้องดูแลครอบครัว และลูกป่วยเป็นดาวซินโดม มีพฤติกรรมชอบจู่โจมไฟผาบ้าน เคาตัวเองอย่างใกล้ชิด ป้าไหล เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า แล้วขาดทุน จำนวน 171,888 บาท ต้องดูแลลูกสาวคนโตที่ป่วยเป็นประสาทหลอนจากการติดเหล้าหนัก และยังคงดูแลหลานสาวที่ไม่ได้เรียนหนังสือ เพราะไม่มีเงินส่งเรียนอีกด้วย ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้เสียที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด	ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม กิ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับหรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ตอนที่ 263 (14 ธ.ค. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นางไหล พิมพ์พา (ป้าไหล) กับ 2. นางพนมไพร ศิริกุล (ป้าพนมไพร) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย ป้าไหล ใช้เพลงดอกหญ้าในป่าปูน ของ ต่าย อรทัย ส่วน ป้าพนมไพร ใช้เพลงฝันยังไกล ใจยังหนาว ของ ต่าย อรทัย มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : ป้าไหล ชนะการแข่งขันเป็นสมัยที่ 6 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด ทำได้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวนจำนวน 60,000 บาท จากทั้งหมด 171,888 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการอีคิ่วชีวิต	ความขัดแย้งที่เกิดจากกติกาการแข่งขันของรายการระหว่างป้าไหล ผู้ทำชิง เป้าแม่ที่ต้องทุกข์ใจเพราะลูกสาวคนโตป่วยเป็นประสาทหลอนจากการคิดเห่ออย่างหนัก และยังคงต้องทำมาหากิน แต่ก็ไม่มีเงินส่งหลานสาวเรียนจนหลานสาวต้องออกมาช่วยทำงานรับจ้างเป็นหนี้เพราะ ไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า จำนวน 171,888 บาท กับป้าพนมไพร ที่ต้องกลายมาเป็นหัวหน้าครอบครัวแทนสามีเพราะสามีป่วยเป็นอัมพฤกษ์ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มานานกว่า 19 ปี เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาปลูกบ้าน จำนวน 200,000 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีลักษณะให้กำลังใจ เห็นอกเห็นใจ มีรัก เป็นภาระที่ต้องดูแล แต่ก็ต้องต่อสู้ความลำบากไปด้วยกัน ผู้รับ ป้าไหล ถูกสร้างให้เป็นแม่ที่ดี ผู้ชีวิต อดทน ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ป้าพนมไพร ถูกสร้างให้เป็นภรรยาที่ดี มีความอดทน อดกลั้น มีรักแท้ มั่นคงในความรักที่มีต่อสามี ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้ร้าย ป้าไหล เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาลงทุนรับซื้อของเก่า แล้วขาดทุน จำนวน 171,888 บาท ต้องดูแลลูกสาวคนโตที่ป่วย	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเลขสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม กึ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากตัวผู้เข้าแข่งขัน ในที่นี้คือป้าไหล และป้าพนมไพร มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่เกิดจากการเล่าเรื่องจากรายการไมค์หมดหนี้ ด้วยการนำเสนอผ่าน VTR ที่มีพิธีกรเป็นผู้ควบคุมและดำเนินรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 263 (ต่อ)			เป็นประสาทหลงจากการคิดเล่ห์เหลี่ยม และยังคงดูแลหลานสาวที่ไม่ได้เรียนหนังสือ เพราะไม่มีเงินส่งเรียนอีกด้วย ป้าพนมไพพร เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาปลูกบ้าน จำนวน 200,000 บาท แต่สามีมาป่วยก่อนจึงไม่มีคนทำงานหาเงินไปใช้หนี้ช่วย และยังคงดูแลสามีที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้นานกว่า 19 ปีแล้ว ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นมาเป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้วิเศษที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 268 (25 ธ.ค. 60)	เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่าง 1. นางบัวเรือน ภกษะ (บัวบัว เรือน) กับ 2. น.ส.จันทน์ ดวงเดือน (จันทน์) โดย ทั้งสองใช้บทเพลงลูกทุ่งมาเป็นอาวุธในการต่อสู้ โดย บัวบัวเรือน ใช้เพลงสั้นเกล้าผ้าไทย ของสาขัญห์ สัญญา ส่วน จันทน์ ใช้เพลง ต้องฮักให้สุดใจ ของป๊อปปี้ ประชญาลักษณ์ มาเป็นเพลงที่ใช้ในการแข่งขัน ผลการแข่งขัน : บัวบัวเรือน ชนะการแข่งขันเป็นสมัยที่ 2 แต่ยังไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดทำได้เพียงลดหนี้ไปได้จำนวน 20,000 บาท จากทั้งหมด 88,500 บาท แต่ยังมีโอกาสไปแข่งขันกับคู่ต่อสู้ในเทปต่อไป ส่วน เอม 150 ก็ยังไม่ได้แจกเงินรางวัลในการฮึดสู้ชีวิต	ความขัดแย้งที่เกิดจากคิดการการแข่งขันของรายการระหว่างบัวบัวเรือนแชมป์เก่า สมัยป่วยเป็นขาอ่อนแรงเพราะความผิดพลาดจากการฝึกษา จนกลายเป็นผู้พิการ ไม่สามารถยืนหรือเดินนาน ๆ ได้ และยังคงดูแลหลานชายที่อาศัยอยู่ด้วย ต้องการปลดหนี้ให้กับตนเอง หลัง ไปกู้เงิน สหกรณ์ หมู่บ้าน มาลงทุน ประกอบอาชีพ จำนวน 88,500 บาท กับจันทน์ ผู้ทำชิง ตาบอดโสมคั้งแต่เด็กแต่ไม่มีใครรู้ และปัจจุบันตาอีกข้างก็เริ่มมีมัวลง โกล้บอดสนิททั้ง 2 ข้าง ต้องทำงานหาเงินมาช่วย จุนเจือครอบครัว ต้องการปลดหนี้ให้กับครอบครัวหลังไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านและซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท	ผู้ช่วยเหลือ 1. พิธีกร ถูกสร้างให้มีความเป็นกลาง 2. กรรมการ ถูกสร้างให้มีลักษณะเป็นคนเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาส ชื่นชม 3. ญาติ และ ผู้ชม ถูกสร้างให้มีความเห็นอกเห็นใจ มีรัก เป็นภาระที่ต้องดูแล แต่ก็ต้องต่อสู้ความลำบากไปด้วยกัน ผู้รับ บัวบัวเรือน ถูกสร้างให้เป็นแม่ที่ดี สู้ชีวิตอดทน เข้มแข็ง ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต จันทน์ ถูกสร้างให้มีความอดทน อดกลั้น เสียสละ มีน้ำใจ ขยันทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร และกรรมการ สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด เป็นทางการ เรียบร้อย ดูดี ดูน่าเชื่อถือ สวมใส่เครื่องประดับ แต่งหน้าทำผม ผู้รับ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวมใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเลขสวมใส่อยู่บ้านปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้าที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้สนับสนุน ผู้ชม สวมใส่เสื้อผ้าที่สุภาพ กึ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่เครื่องประดับหรือแต่งหน้าทำผมได้เล็กน้อย	มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนึ่ง คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากตัวผู้เข้าแข่งขันเองในที่นี้คือบัวบัวเรือน และจันทน์ มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม คือ มุมมองการเล่าเรื่องที่เกิดจากการเล่าเรื่องของรายการไม่ค้หมดหนี้ การเล่าเรื่องจากพิธีกร ทั้งการสัมภาษณ์ การบอกเล่า และการนำเสนอผ่าน VTR

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
เทปที่ 268 (ต่อ)			ผู้ร้าย ป้าบัวเรียน เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินสหกรณ์ หมู่บ้านมาลงทุนประกอบอาชีพ จำนวน 88,500 บาท แล้วขาดทุน ป้าบัวเรียนป่วยเป็นขาอ่อนแรงเพราะความผิดพลาดจากการฉีดยา จนกลายเป็นผู้พิการ ไม่สามารถยืนหรือเดินนาน ๆ ได้ และยังคงดูแลหลานชายที่อาศัยอยู่ด้วย พี่นี่ เป็นหนี้เพราะไปกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาต่อเติมบ้านและซื้อวัวมาเลี้ยง จำนวน 149,629 บาท รวมทั้งพี่นี่กำลังจะกลายเป็นผู้พิการทางสายตา ที่มีคบบอดคนดีทั้ง 2 ข้าง ต้องทำงานหาเงินมาช่วยสามีมาจนเจ็ครอบครวั ผู้ให้ M150 ถูกสร้างขึ้นให้เป็นผู้สนับสนุน เป็นผู้ให้ เป็นเหมือนผู้วิเศษที่จะมาต่อชีวิตให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
โปรคิวเซอร์ รายการ	เป็นการแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่งของผู้เข้าแข่งขัน 2 คนเพื่อเข้าไปหาแม่ทั้งหมดนี้ แล้วสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด และเมื่อใดที่ผู้เข้าแข่งขันสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด เอ็ม 150 จะมองเงินรางวัลที่เรียกว่าเงินทุนชีวิตในการฮึดสู้ชีวิตให้เพิ่มอีกจำนวน 50,000 บาท ซึ่งทุกคนที่เข้ามาแข่งขันในรายการถึงจะไม่สามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด หรือไม่ได้เข้ารอบ ไม่ได้เป็นผู้ชนะการแข่งขัน แต่อย่างน้อย ๆ ก็ได้กำลังใจกลับไปทุกคน	มีแนวคิดในการเลือกผู้เข้าแข่งขันที่ต้องเป็นคนจน ที่ดี และมีหนี้ที่น่าสนใจ น่าสนใจในที่นี้คือ พ่อเห็นหรือรับรู้แล้วอยากติดตามต่อ ซึ่งส่วนมากแล้วจะเป็นเทคนิคทางด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ไม่สามารถที่จะบอกรายละเอียดได้ทั้งหมด	-เลือกพิธีกร และคณะกรรมการที่เป็นผู้มีชื่อเสียงในวงการพิธีกร และนักร้องเพลงลูกทุ่ง โดยแต่ละคนจะมีพื้นฐานการต่อสู้ดิ้นรน ทำมาหากินมาจากเด็กต่างจังหวัด ที่ยากจน จนสามารถประสบความสำเร็จมีชื่อเสียง มีเงินทองเพราะความขยัน ไม่ย่อท้อตลอดมา -เลือกผู้เข้าแข่งขันที่มีหนี้ที่น่าสนใจ จากบุคคลที่เป็นคนดีคือ ดูจากการประวัติ การสัมภาษณ์การใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้เข้าแข่งขันจริง ๆ เป็นผู้ที่คิดจะทำแต่เรื่องดีดี และหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำสิ่งที่ไม่ดี -เลือกผู้ชมในห้องบันทึกเทปจากการจ้าง จากบริษัทตัวแทน เนื่องจากรายการเป็นรายการที่ต้องใช้ความต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการถ่ายทำผู้ชมต้องสามารถนั่งชมในห้องบันทึกเทปนั้น ได้ตลอดช่วงระยะเวลาที่ถ่ายบันทึกเทปอยู่	-มีการเลือกเสื้อผ้าให้กับพิธีกร และคณะกรรมการด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่าย Costume ของรายการ -มีการกำหนดให้ผู้เข้าแข่งขันสวมเสื้อผ้าที่อยู่บ้านเข้าร่วมรายการได้เลย เนื่องจากอยากให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของผู้เข้าแข่งขัน ห้ามไม่ให้ใส่เสื้อ หรือกางเกงที่มีตราหรือโลโก้ของผลิตภัณฑ์ใด เพื่อหลีกเลี่ยงการโฆษณา -ผู้ชมในห้องบันทึกเทป ให้สวมใส่เสื้อผ้าสีทึบ กางเกงขาขาว รองเท้าหุ้มสนสุภาพ เพื่อเทคนิคทางด้านการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ -ผู้เข้าแข่งขันต้องนำเพลงลูกทุ่งที่ตนเองสามารถร้องได้ และถนัดที่สุดมาเป็นเพลงในการแข่งขัน ซึ่งแต่ละครั้งในการแข่งขันจะใช้การเพียง 1 บทเพลงเท่านั้น	-เป็นเทคนิคของการจัดรายการโทรทัศน์

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เทปที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ความหมายที่ ถูกสร้างใน รายการ	ทั้ง 9 เทป ได้นำเสนอการแข่งขันระหว่างผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คน ด้วยการนำเพลงลูกทุ่งมาใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจหรือเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติจะเข้าไปค้นหาไม่คัมภีร์นี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตที่ได้ตั้งใจไว้ ดังนั้นเพลงลูกทุ่งถือเป็นอาวุธที่สำคัญที่ผู้เข้าแข่งขันจะใช้ในการต่อสู้เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ โดยอาวุธนี้ต้องเป็นสิ่งที่คุณเข้าแข่งขันสามารถนำมาใช้ต่อสู้ได้จริง และมีความถนัดอยู่ในระดับที่พอใช้ได้แล้ว อาจหมายถึงสิ่งที่คนสู้ชีวิตต้องมีเครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่ ในการทำมาหากินที่ดี ที่สุจริต ซื่อสัตย์ โปร่งใส เป็นธรรม จึงจะสามารถปลดหนี้หรือชีวิตความเป็นอยู่จะ	ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เข้าแข่งขัน ซึ่งเป็นตัวแทนของคนจน ที่ส่วนใหญ่เป็นหนี้ในระบบ และมีภาระที่ต้องรับผิดชอบดูแลรวมทั้งยังมีความลำบากจากโรคภัยทางร่างกาย ความลำบากจากญาติพี่น้อง ฯลฯ ถือว่าไม่มีความสอดคล้องกับผู้ผลิตรายการ เนื่องจากผู้ผลิตไม่ได้มีการกำหนดให้รูปแบบหนี้ต้องอยู่ในระบบเสมอไป แต่ผลการค้นพบจากการวิเคราะห์นั้นแสดงให้เห็นเอง	ตัวละครแต่ละประเภทจากการวิเคราะห์ดังกล่าวพบว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ผู้ช่วยเหลือ พิธีกร กรรมการ ต้องมีความเป็นกลาง เห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ให้กำลังใจ มีอำนาจในการให้โอกาส ชื่นชม ส่วน ญาติ และ ผู้ชม มีรัก เป็นภาระที่ต้องดูแล แต่ก็ต้องต่อสู้ความลำบากไปด้วยกัน เป็นกำลังใจ เป็นแรงผลักดันให้สู้และมีชีวิตต่อไป ผู้รับ ถูกสร้างให้ทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัว เป็นคนจน มีภาระต้องรับผิดชอบ มีหนี้สินแต่ก็ไม่คิดหนีหนี มีภาระในเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บที่ต้องเผชิญ แต่ก็มีกำลังใจจากครอบครัว และคนรอบข้างในการสู้ชีวิต ผู้ร้าย คือหนี้สิน ภาระที่ผู้เข้าแข่งขันต้องแบกรับ เช่น ลูกหลาน ครอบครัว โรคภัยไข้เจ็บ อาการป่วย คนที่ต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ถือเป็นผู้ร้ายที่เข้ามาบังคับให้ผู้เข้าแข่งขันที่ถือเป็นตัวแทนของคนจนนี้ต่อสู้ ต้องดิ้นรนเพื่อให้ตนเองและครอบครัวหลุดพ้น	การแต่งกายของตัวละครในการเล่าเรื่องพบว่า ผู้ช่วยเหลือ ที่เป็น พิธีกร และ กรรมการ จะมีความเป็นทางการ ดูสะอาดเรียบร้อย ทันสมัย มีการแต่งหน้า ทำผม และ สวมใส่เครื่องประดับ ซึ่งบ่งบอกถึงผู้มีโอกาส หรือผู้ที่มอำนาจในการให้โอกาสแก่คนจน เปรียบกับคนในระดับชนชั้นกลาง ที่ต้องเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ผลักดันคนจนให้มีโอกาสในการหลุดพ้นจากความทุกข์ที่มี ให้ชีวิตคนจนได้รับโอกาสที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนญาติ จะมีความคล้ายคลึงกันกับผู้เข้าแข่งขัน เป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่อยู่บ้านปกติ แต่สภาพขึ้นมาเล็กน้อย ไม่สวมใส่เสื้อผ้าที่มีโลโก้ตราสินค้า ใดๆ ทั้งสิ้น	มุมมองการเล่าเรื่องทั้งหมดในการเล่าเรื่องพบว่า เป็นมุมมองของผู้ผลิตรายการเองทั้งหมด โดยตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมรายการที่ผู้ผลิตมีการกำหนดวาระกำหนดประเด็นในการนำเสนอผ่านสื่อหลักช่องทางโทรทัศน์ มีการกำหนดรูปแบบรายการ กำหนดพิธีกร กรรมการ ผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชม ทั้งหมดนี้จึงแสดงให้เห็นว่า มุมมองการเล่าเรื่องจึงเกิดจากผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์จากทางผู้ผลิตรายการที่ทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนแล้วแต่เกิดจากเทคนิคของการผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งสิ้น

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ความหมายที่ ถูกสร้างใน รายการ (ต่อ)	ดีขึ้น ถ้าเมื่อใดยังไม่ห้อย หรือ จะมองอีกนัยหนึ่งคือ คนที่มี ฐานะยากจนต้องต่อสู้ คื่นรน โดยใช้ความสามารถของตัวเองที่ มี และการต่อสู้นั้น ต้องอยู่ภายใต้ กฎกติกา หากแพ้ ก็ต้องยอมรับ และอดทน มีกำลังใจต่อสู้ต่อไป นั่นเอง		ผู้ให้ คือ M150 ที่เป็นผู้สนับสนุนหลักใน รายการ เปรียบเหมือน ผู้เฒ่าที่จะมาต่อชีวิต ต่อลมหายใจให้กับผู้รับ เมื่อผู้รับสามารถ ปลดหนี้ได้ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าถ้าเมื่อใด คนจนที่เป็นหนี้ ยังสู้ชีวิต ด้วยความอดทน ทำ มาหากินด้วยความสุจริต ไม่คิดหนีหนี้ สักวัน ก็จะสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมด รวมทั้งยัง อาจจะได้รับเงินเก็บในการตั้งตัว ตั้งหลักไม่ห กับครอบครัว เป็นเงินทุนในการสู้ชีวิตในวัน ข้างหน้าเพิ่มอีกด้วย	ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นถึงเรื่องชนชั้น ที่รายการโทรทัศน์พยายามผลิตซ้ำ อุดมการณ์ที่ว่า ระบบทุนนิยม ระบบ ชนชั้นมีผลต่อการช่วยเหลือคนจนใน ประเทศไทยอยู่ ผู้รับ คือ ผู้เข้าแข่งขัน และ ญาติ สวม ใส่เสื้อผ้าที่ตนเองเคยสวมใส่อยู่บ้าน ปกติ ไม่สวมเครื่องประดับ ไม่ แต่งหน้า ไม่ทำผม และไม่สวมเสื้อผ้า ที่มีโลโก้ของผลิตภัณฑ์สินค้า บ่งบอก ให้เห็นว่าผู้ที่ถือว่าเป็นตัวแทนของคน จนต้องแสดงให้เห็นว่าชีวิตมีความจน ประสบกับปัญหาในการประกอบ อาชีพ ในการทำมาหากิน และมีฐานะ ที่ยากจนจริง ๆ จนไม่มีเครื่องประดับ หรือเสื้อผ้าที่สวยงามสวมใส่ดังเช่น คนชนชั้นกลาง เมื่อเป็นเช่นนั้นคน กลุ่มนี้จึงจะสมควรจะได้รับการ ช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลมากขึ้น	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตอนที่	แก่นเรื่อง/การแข่งขัน	ความขัดแย้ง	ตัวละคร	เครื่องแต่งกาย	มุมมองในการเล่าเรื่อง
ความหมายที่ ถูกสร้างใน รายการ (ต่อ)				ผู้สนับสนุน คือ ผู้ชม จะมีลักษณะการ สวมใส่เสื้อผ้าที่คล้ายกับผู้เข้าแข่งขัน เล็กน้อย แต่เสื้อผ้าจะเป็นเสื้อผ้าที่ สุภาพ กึ่งทางการ สีเข้ม สวมใส่ เครื่องประดับ หรือแต่งหน้าทำผมได้ เล็กน้อย บ่งบอกว่าในช่วงระหว่างชน ชั้นล่างกับชนชั้นกลางยังมีคนที่อยู่ใน ระดับ หรือกึ่งชนชนกลางที่มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน ที่คอย เข้าอกเข้าใจคนจน พร้อมทั้งจะเป็น กำลังใจ และเป็นกระบอกเสียงให้เกิด การช่วยเหลือคนจนอีกทางหนึ่งด้วย	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

จากตารางการวิเคราะห์การเล่าเรื่องดังกล่าวพบว่ารายการไมค์หมดนี้มีการสร้างความหมายหลัก ๆ อยู่ 3 อย่างประกอบด้วย

1 คนจน ถูกประกอบสร้างความหมายผ่าน Video Tape Recorder (VTR) การบอกเล่าและการสัมภาษณ์ผู้เข้าแข่งขันของพิธีกร ถูกถ่ายทอดผ่านภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้เข้าแข่งขัน ถูกถ่ายทอดผ่าน การเป็นหนี้เช่น น้อง โอ๊ก เด็กชายวัย 11 ปี ที่ต้องอาศัยอยู่กับแม่เพียงลำพัง เพราะพ่อและพี่ชายต้องเข้ามาเรียน และทำงานในกรุงเทพฯ เพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว จนทำให้น้องโอ๊กต้องพยามทำงาน ช่วยแม่รับจ้าง ขายขนม หวังให้หมดหนี้ที่แม่ไปกู้ยืมมารักษาอาการป่วยของน้องโอ๊กตั้งแต่เด็ก แล้วครอบครัวจะได้กลับมาอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันอีกครั้ง

2 คนดี ถูกประกอบสร้างความหมายผ่านผู้เข้าแข่งขัน ผ่านพิธีกร ผ่านคณะกรรมการ และผ่านเพลงประกอบในรายการฯ “คนดี” ในที่นี้จึง หมายถึง หัวหน้าครอบครัว คนสู้ชีวิต ต่อสู้คืนวัน คัดดี ทำดี ไม่คิดหนีหนี อดทน สุจริต ต่อสู้ กตัญญู มีจิตสำนึก มีน้ำใจ รักกัน มีรักแท้ รับผิดชอบหน้าที่ สุภาพบุรุษ มีความเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูก เช่น เพลงประกอบรายการที่ว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาไว้ ต้องมีวันไหนที่มันเป็นวันของเรา ท่องไว้ทุกนาทีชีวิตต้องมีวันนั้นให้ได้” หรือ การเรียกผู้เข้าแข่งขันของพิธีกรผู้ดำเนินรายการที่ว่า “คนสู้ชีวิต” เป็นต้น

3 ผู้ให้-ผู้ได้รับโอกาส ถูกประกอบสร้างผ่าน การแต่งกายของตัวละคร ซึ่งผู้ให้โอกาสในที่นี้หมายถึง พิธีกร คณะกรรมการ ที่มีการแต่งกายที่ดูดี ทันสมัย น่าเชื่อถือ และมีเครื่องประดับ ส่วน ผู้ได้รับโอกาส คือ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน ที่สวมใส่เสื้อผ้าตามที่ตนเองมี หรือใส่เป็นประจำอยู่ที่บ้าน ซึ่งส่วนมากจะเป็นเสื้อยืด เสื้อเชิ้ต กางเกงขาสั้น รองเท้าสวมเก่า ๆ ไม่มีเครื่องประดับ ไม่ได้แต่งหน้าหรือทำผมทำผม

โดยความหมายที่พบดังกล่าวถูกสร้างผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่องในส่วนต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 แก่นเรื่อง/การแข่งขัน

แก่นเรื่องของเทปรายการกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 เทป จะเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าแข่งขันที่ปรากฏชื่อ นามสกุล อายุ อาชีพ ของผู้เข้าแข่งขันได้อย่างชัดเจน เป็นการบ่งบอกถึงการมีตัวตนจริง ๆ ของผู้เข้าแข่งขันคนดังกล่าว ผู้เข้าแข่งขันแต่ละคนจะต้องมีภาระความรับผิดชอบตามมาด้วยเสมอ ทั้งในเรื่องของครอบครัว ญาติพี่น้อง พ่อ แม่ หรือแม้กระทั่งภาระที่เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่ผู้เข้า

แข่งขันประสาอยู่ที่ถือเป็นอุปสรรคแห่งความลำบาก ยากจน เป็นอุปสรรคของการใช้ชีวิต และทำมาหากิน จนกลายมาเป็นสาเหตุของการเป็นหนี้ในที่สุด

สาเหตุของการเข้ามาแข่งขันร้องเพลงในรายการ ไมค์หมดหนี้ พบว่าสาเหตุหลักของผู้เข้าแข่งขันอยากมาปลดหนี้ให้กับครอบครัวมากที่สุด รองลงมาเป็นเหตุผลของการเข้ามาแข่งขันเพื่ออยากปลดหนี้ให้กับตนเอง ส่วนสาเหตุรองที่พบว่าผู้เข้าแข่งขันอยากเข้ามาแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่งในรายการไมค์หมดหนี้คือต้องการเข้ามาตามหาลูก หรือญาติที่พลัดพรากจากกันไป

ในส่วนของผู้ผลิต พบว่ามีการสร้างความหมายให้กับแก่นเรื่องในรายการไมค์หมดหนี้ที่ต้องการให้ผู้เข้าแข่งขันที่เข้ามาต่างได้กำลังใจที่ดีในการสู้ชีวิตกลับไป ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้ชนะก็ตาม ดังนั้นการประกอบสร้างความหมายในส่วนนี้จึงประกอบไปด้วย การต่อสู้ดิ้นรน การแข่งขัน การแพ้ การชนะ ความอดทน และ กำลังใจ

ส่วนที่ 2 โครงเรื่อง/ความขัดแย้ง

การเล่าเรื่องในแต่ละช่วงของรายการ ไมค์หมดหนี้จะแบ่งออกเป็น 6 ช่วง ได้แก่ ขึ้นเปิดเรื่อง ขึ้นพัฒนาเหตุการณ์ ขึ้นจุดหักเห ขึ้นการแก้ไขปัญหา ขึ้นคลิคลาย และขึ้นบทสรุป ซึ่งในแต่ละขึ้นจะมีรูปแบบตายตัวคือ มีการเปิดรายการด้วยพิธีกร แนะนำผู้สนับสนุน (एम 150) และเงินรางวัลเชิญผู้เข้าแข่งขัน แนะนำผู้เข้าแข่งขันแต่ละคน พร้อมกับการร้องเพลง คณะกรรมการตัดสินให้กำลังใจ ตัดสิน เข้ารอบไปค้นหาไมค์หมดหนี้ ถ้าค้นพบก็หมดหนี้ ถ้าค้นไม่พบก็ไปแข่งขันกับผู้ทำชิงคนใหม่ต่อไป ดังนั้นจากรูปแบบรายการที่คล้ายกันทุกเทปจึงทำให้เกิดความหมายที่มีความคล้ายคลึงกัน และมีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ในส่วนของการสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการในส่วนนี้ผู้ผลิตรายการให้เหตุผลว่าเป็นเทคนิคของการผลิตรายการ โทรทัศน์ ที่ผู้ผลิตสามารถออกแบบเองได้เพื่อความน่าสนใจและความสนุกสนานของผู้ชม จากตารางผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่าในส่วนนี้รายการไมค์หมดหนี้มีการสร้างความหมายไว้อย่างหลากหลาย ประกอบด้วย เงินรางวัล เงินทุนชีวิต ถ้าผู้แล้วจะได้รับเงินรางวัลเพิ่ม การต่อสู้ การแข่งขัน คนดี กำลังใจ ความพยายาม อดทน สุจริต กตัญญู หัวหน้าครอบครัว ครอบครัว ความรัก ชื่นชมในการทำดี คิดดี ความหวัง ความสำเร็จที่ได้มาจากความอดทน เมื่อสู้ก็จะมีโอกาสที่ดีต่อไปเสมอ และ การหมดหนี้

ส่วนที่ 3 ตัวละคร/ตัวร้าย

ผู้เข้าแข่งขันที่เข้ามาแข่งขันร้องเพลงในรายการ ไมค์หมดหนี้จะถูกคัดเลือกมาจากเหตุผลต่าง ๆ โดยเฉพาะการเป็นคนดี ดังนั้นคนดีในมุมมองของแต่ละบุคคลก็ย่อมต่างกันออกไปด้วย

โดยนิยามความดีในรายการไมค์หมดหนี้ที่พบได้จากพิธีกร คณะกรรมการ และบุคคลอื่น ๆ จะประกอบด้วย ผู้ชีวิต กตัญญู จิตใจดี อดทน รักครอบครัว สุจริต รักแท้ รู้จักหน้าที่ของตนเอง ไม่ท้อถอย ขยัน มีจิตสำนึกที่ดี ไม่คิดหนีหนี้ รักดี ทำดี ไม่ท้อถอย โดยความดีที่พบมากที่สุดคือ คนดีต้องเป็นคนผู้ชีวิต รองลงมา คนดีจะต้องกตัญญู สุจริต อดทน ไม่ท้อถอย ขยัน จิตใจดี และไม่คิดหนีหนี้ ตามลำดับ

ตัวร้าย ในรายการไมค์หมดหนี้ผู้วิจัยพบว่าเป็นในเรื่องของภาระ การเป็นหนี้ ที่ทำให้ผู้เข้าแข่งขันทุกข์ทรมานลำบากในการใช้ชีวิต ซึ่งสาเหตุของการเป็นหนี้ของผู้เข้าแข่งขันมีผลกระทบต่อครอบครัวเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่หนี้ก้อนนั้นเป็นของผู้เข้าแข่งขันเอง หรือเป็นของคนในครอบครัวของผู้เข้าแข่งขันก็ล้วนแต่มีผลกระทบเช่นเดียวกันทั้งหมด เนื่องจากสาเหตุที่พบมากที่สุดคือการกู้เงินมาลงทุนทำไร่นา หรือประกอบอาชีพ รองลงมาจะเป็นในเรื่องของการกู้เงินมาซ่อมแซมบ้าน หรือปลูกที่อยู่อาศัยให้คนในครอบครัวได้อยู่ดีกินดีมากยิ่งขึ้นนั่นเอง โดยส่วนมากผู้เข้าแข่งขันหวังว่าถ้าหมดหนี้แล้วจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวดีขึ้น รองลงมาคือเมื่อหมดหนี้จะทำให้มีเวลาไปดูแลคนที่รักได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินไปใช้หนี้เหมือนก่อน

ส่วนที่ 4 เครื่องแต่งกาย/อาวุธ

จากการวิเคราะห์เครื่องแต่งกายของตัวละครในรายการไมค์หมดหนี้ ที่ประกอบด้วย พิธีกร คณะกรรมการ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป จะพบอุดมการณ์ในเรื่องชนชั้นเกิดขึ้นกับกลุ่มคนดังกล่าวได้อย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มชนชั้น คือ

1. ชนชั้นกลาง คือ ส่วนของการแต่งตัวของพิธีกร และคณะกรรมการ จากตารางจะเห็นได้ว่าคนกลุ่มจะสวมใส่เสื้อผ้าที่มียี่ห้อ สะอาด คูตตามแฟชั่นที่ทันสมัย พร้อมทั้งมีการสวมเครื่องประดับที่มีค่าทั้งสร้อยคอ ต่างหู นาฬิกา ส่วนพิธีกรชายและกรรมการชายส่วนมากก็จะมีการสวมใส่สูทที่ดูเป็นทางการเมื่อเข้ารายการ การสวมใส่ในลักษณะนี้จะเห็นได้จากคนชั้นกลางในสังคมไทยส่วนมากที่เป็นกลุ่มคนที่คอยช่วยเหลือ มีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจคนอื่นอยู่เสมอ

2. ชนชั้นล่าง คือ ส่วนของการแต่งตัวของผู้เข้าแข่งขัน ญาติของผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป คนกลุ่มนี้จะสวมใส่เสื้อผ้าที่ดูไม่มีราคาเท่าไรนัก เช่น เสื้อแจกพรี กางเกงขาด ๆ ผ้าถุงเก่า ๆ ร้องเท้าฟองน้ำ รองเท้าแตะ เป็นต้น รวมทั้งจะไม่มีมีการสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแต่อย่างใด ยกเว้นสร้อยพระที่ทำจากเชือกหรือสแตนเลสที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจตามความเชื่อ

ของชาวบ้าน คุณแล้วนำเสนอ นำให้ความช่วยเหลือ ส่วนผู้ชมในห้องบันทึกเทปก็เช่นกันที่ถูกกำหนดให้สวมใส่เสื้อผ้าสีเข้ม ไม่ให้ใส่เครื่องประดับที่ฉูดฉาด และไม่สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างไรได้เลย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอุดมการณ์ทางชนชั้นที่ออกมาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มคนชนชั้นกลางต้องเป็นผู้ที่แต่งตัวดี ภูมิฐานะ และยังคงต้องมีจิตใจดี เห็นอกเห็นใจ คอยช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกยากลำบากด้วยกัน ถึงไม่สามารถช่วยเหลือเรื่องเงินได้ แต่ก็ยังสามารถที่จะช่วยเหลือในเรื่องของกำลังใจได้ เป็นกลุ่มคนที่คอยมอบโอกาสที่ดีให้กับกลุ่มคนชนชั้นล่างต่อไป เพื่อให้ชีวิตของผู้คนชนชั้นล่างมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ส่วนคนชนชั้นล่างก็ต้องเป็นคนดี คุณนำเสนอ คุณนำเสนอ เป็นผู้ที่ต้องสู้ชีวิตประกอบอาชีพสุจริต ขยัน อดทน กตัญญู ทำเพื่อผู้อื่นมากกว่าทำให้ตนเอง ไม่ใช่ของฟุ่มเฟือย ประหยัด อดออม ถึงจะสมกับการเป็นผู้ที่ต้องถูกช่วยเหลือจากคนชนชั้นกลาง

ในส่วนของกรวิเคราะห์ท้าวูฒิ ที่ผู้เข้าแข่งขันนำมาใช้ในการต่อสู้ในรายการไมค์หมดหนี่คือ เพลงลูกทุ่งที่เป็นกฎ กติกาของทางรายการที่ได้รับไว้แล้ว ว่าต้องเป็นการแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่งเท่านั้น จะเห็นได้ว่าเพลงลูกทุ่งนั้นจะเป็นเพลงที่เข้าถึงกลุ่มคนชนชั้นแรงงาน หรือชนชั้นล่างมาโดยตลอด ซึ่งจะเห็นได้จากการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องมือหรือเป็นท้าวูฒิให้กับกลุ่มคนชนชั้นล่างได้ใช้ในการยกระดับตนเองขึ้นมาอยู่ในระดับชนชั้นกลางของสังคม

จากการวิเคราะห์นิยามของคนดีจากผู้แพ้และผู้ชนะในรายการไมค์หมดหนี่จะพบที่มีความคิดคล้ายคลึงกันแต่จะต่างกันที่ผู้ชนะจะเป็นผู้ที่ร้องเพลงลูกทุ่งได้ไพเราะกว่า และส่วนมากแล้วเพลงลูกทุ่งที่ผู้เข้าแข่งขันได้เลือกมาร้องจะไม่ได้สื่อความหมายถึงเรื่องราวชีวิต หรือเรื่องอะไรเป็นพิเศษจะมีบ้างเล็กน้อยอย่างเช่นของลูกดำเีย ที่ร้องเพลงหยาดเหงื่อเพื่อแม่ เพื่อมอบให้แม่ที่เป็นที่รักของลูกดำเีย เป็นต้น

ส่วนที่ 5 มุมมองในการเล่าเรื่อง

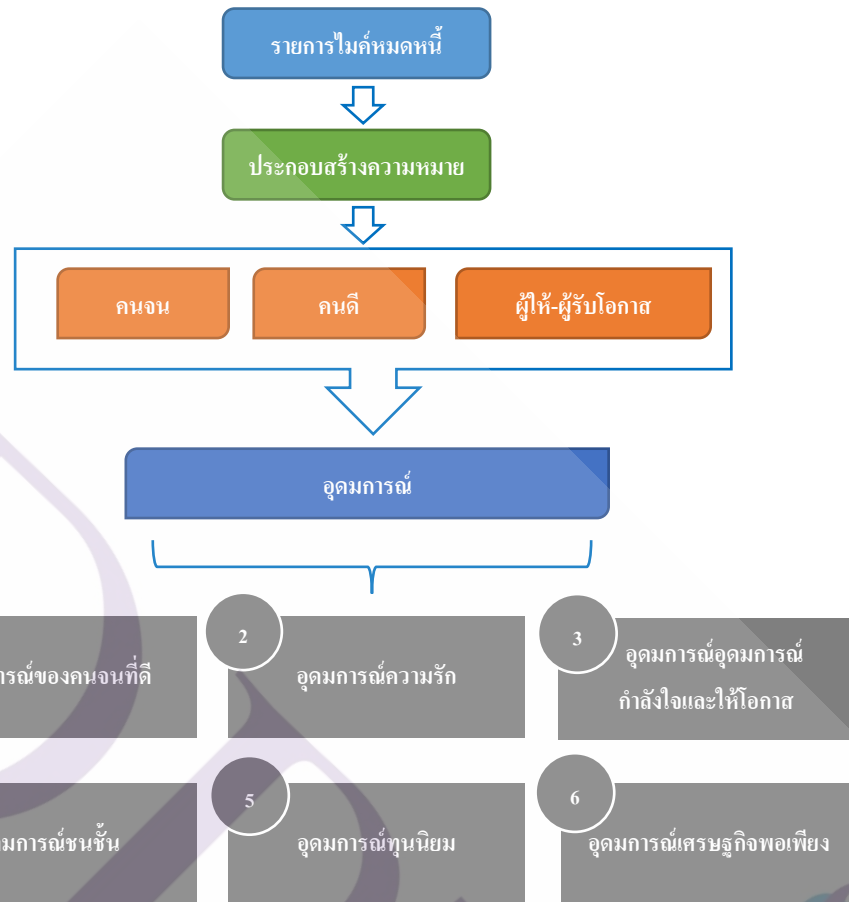
มุมมองในการเล่าเรื่องของรายการไมค์หมดหนี่ที่พบจะแบ่งเป็น 2 มุมมองหลัก ๆ คือ มุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่หนี่ (The First-Person Narrator) และมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม (The Third – Person Narrator) ซึ่งทั้งสองมุมมองนี้บ่งบอกถึงการสร้างความหมายของอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี่เอง เนื่องจากมุมมองจากบุรุษที่หนี่ที่

เป็นการบอกเล่าเรื่องราวของตนเองและครอบครัวของผู้เข้าแข่งขัน ถูกพิจารณาการออกอากาศด้วย ผู้ผลิตรายการ ซึ่งผู้เข้าแข่งขันไม่มีสิทธิในการกำหนดว่าจะนำเสนอช่วง หรือตอนใดที่ตนเองกล่าว หรือพูดง่าย ๆ ว่า ผู้ผลิตจะเลือกบางช่วงบางตอนที่ตอบโจทย์รายการเพื่อออกอากาศเท่านั้น รวมถึงมุมมองการเล่าเรื่องจากบุรุษที่สาม ที่เป็นมุมมองของผู้ผลิตรายการ ผู้ดำเนินรายการ โดยตรงที่ต้องมีการสัมภาษณ์ การบอกเล่าเรื่องราวของผู้เข้าแข่งขัน รวมทั้งการเข้าไปถ่ายทำ Video Tape Recorder (VTR) ความเป็นอยู่ของผู้เข้าแข่งขัน ที่ถูกกำหนดไว้แล้วว่าจะต้องมีการเก็บภาพ หรือมีบทในการพูดอย่างไร ซึ่งจะเห็นได้จากบทพูดของผู้เข้าแข่งขันที่มีความคล้ายคลึงกันทุกเทป คือ แนะนำตัว อาชีพ อาศัยอยู่ที่ไหน กับใคร มีความลำบากอย่างไร เพราะอะไร มีหนี้เพราะอะไร ทำไหมถึงอยากหมดหนี้ เป็นต้น รวมไปถึงมุมมองภาพในการถ่ายทำ VTR ก็มีส่วนคล้ายคลึงกันหลายจุดอีกด้วย

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้

จากการวิเคราะห์การสร้างความหมายในส่วนนี้จึงพบว่ารายการไมค์หมดหนี้ได้ ประกอบสร้างความหมายเพื่อสร้างอุดมการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้ชมได้เข้าใจโดยผู้ผลิตรายการเอง ถือเป็น การผลิตซ้ำความหมายของความจน คนดี และผู้ให้-ผู้รับซ้ำเข้าไปอีก โดยผู้เข้าแข่งขัน หรือผู้ชม ไม่มีสิทธิเลือกได้ว่าจะต้องการชมช่วงหรือตอนใด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถสรุปอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ที่พบจากการ วิเคราะห์การประกอบสร้างความหมายในรายการไมค์หมดหนี้จากการเล่าเรื่อง และการสัมภาษณ์ เชิงลึกจากผู้ผลิตรายการได้ทั้งหมด 6 อุดมการณ์หลัก ๆ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.11 ข้อค้นพบอุปมการณ์ในรายการไม่คัมหมตหนี

(1) อุปมการณ์ของคนจนที่ตี (Poor man) คือ อุปมการณ์การหนึ่งในอุปมการณ์คุณธรรมศีลธรรม (Moralism) มีลักษณะของการนำเสนอในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน มีน้ำใจ กตัญญู ฯลฯ เป็นอุปมการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ตามเงื่อนไขของรายการ ซึ่งการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันของรายการไม่คัมหมตหนี สร้างอุปมการณ์ของคนจนที่ต้องเป็นคนดี และมีหนี้ที่น่าสนใจขึ้นมาคือ ผู้ที่จะสามารถเข้ามาแข่งขันในรายการไม่คัมหมตหนีได้ต้องเป็นคนจนที่มีหนี้ที่น่าสนใจ คือ การมีหนี้ที่ต้องนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเพื่อมาลงทุนประกอบอาชีพ หนี้ที่กู้ยืมมารักษาตัวหรือรักษาคนในครอบครัว หรือหนี้ที่กู้ยืมมาเพื่อต่อเติมบ้านที่ทรุดโทรมอย่างมาก เป็นต้น และที่สำคัญบุคคลนั้นต้องเป็นคนดีด้วย คนดีในที่นี้หมายถึง คนที่ไม่คิดจะทำในสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดีที่สังคมรับไม่ได้ และคิดกระทำแต่เรื่องดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมจึงจะเรียกว่าเป็นคนดีที่แท้จริง

รวมทั้ง คนจนที่ดี ต้องเป็นคนสู้ชีวิต กตัญญู จิตใจดี อุตุน รักครอบครัว สุจริต รักแท้ รู้จักหน้าที่ของตนเอง ไม่ท้อถอย ขยัน มีจิตสำนึกที่ดี ไม่คิดหนีหนี รักดี ทำดี ไม่ท้อถอย คนจนที่ดี ต้องต่อสู้ดิ้นรน (Fight of Life) ซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านกติกากการแข่งขันในรายการที่ต้องมีการแข่งขัน เพื่อให้เป็นผู้ชนะได้เข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ได้ในที่สุด ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้ชีวิตแล้วแสดงให้เห็นว่า ถ้าเป็นคนจนที่ดีแต่มีหนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการดิ้นรน ต่อสู้ เอาชนะ อุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ แล้วสักวันหนึ่ง โอกาสที่ดีก็จะเข้ามาหาเอง หรือเมื่อได้พยายามเต็มที่แล้วก็จะ มีสิ่งที่ดีเข้ามาหาอย่างแน่นอน

ดังนั้นอุดมการณ์นี้จึงมีความหมายว่า เมื่อเกิดเป็นคนจนแล้วสิ่งที่ตามมาคือการเป็นหนี้ ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่เมื่อเป็นหนี้แล้วสิ่งที่คนจนต้องทำต่อไปคือการประกอบอาชีพที่สุจริต ขยันทำ มาหากิน เลี้ยงครอบครัว และพยายามดิ้นรนต่อสู้ให้ได้เงินมาไปใช้หนี้ที่มีอยู่ให้หมดเพื่อใช้ชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวดีขึ้น ซึ่งบางครั้งการประกอบอาชีพที่สุจริต ความกตัญญูต่อ ผู้มีพระคุณอาจจะเห็นผลช้า ต้องใช้ระยะเวลาาน แต่เมื่อมีผู้รู้เห็น ผ่านการบอกเล่าของรายการแล้ว สักวัน โอกาสที่ดี โอกาสที่จะหมดหนี้ก็อาจจะมาเร็วขึ้นได้ เป็นต้น

(2) อุดมการณ์ความรัก (Romanticism) คือลักษณะการถ่ายทอดเรื่องราวของความเชื่อใจ ไว้วางใจกันระหว่างผู้เขาแข่งขัน กับ คู่ต่อสู้แข่งขันไม่ว่าจะเป็น ลูก สามี ภรรยา พ่อ แม่ ฯลฯ มีการรักษาสัญญา ความมั่นคงในความรัก แม้แต่การจะดูแลกันไปตลอดชีวิตถึงอีกฝ่ายจะป่วยหนักไม่สามารถดูแลตัวเองได้ก็ยอมที่จะดูแลจนกว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะตายไปก่อนกัน

(3) อุดมการณ์กำลังใจและให้โอกาส (Encouragement and Opportunity) คือ อุดมการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อผู้แข่งขันเข้ามาแข่งขันในรายการ ไมค์หมดหนี้แล้ว ถึงจะไม่ได้เป็นผู้ชนะ หรือไม่สามารถปลดหนี้ได้ แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีกำลังใจ ๆ จาก คณะกรรมการ จากพิธีกรในรายการให้ทุกครั้ง รวมไปถึงผู้ชมรายการที่ต่างก็ได้รับชมเรื่องราวชีวิต ความลำบากของผู้แข่งขันทำให้เกิด ความรู้สึกฮึดสู้ชีวิตอีกครั้ง อุดมการณ์นี้เกิดขึ้นและถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากกับการใช้ชีวิตของผู้แข่งขัน หรือผู้ที่กำลังทุกข์ยาก และลำบาก รายการฯ จึงถือเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด เรื่องราวความจน ความ ดี ความเป็นหนี้ที่ต้องลำบากออกไปให้กับผู้ชมที่ตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับผู้แข่งขันได้รับรู้ เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านั้นได้มีความหวัง ได้มองเห็นโอกาสที่เพิ่มมากขึ้น ในการหมดหนี้ หรือทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองดีขึ้น

โอกาส เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์หลักของรายการที่จะเห็นได้ว่าการให้โอกาสกับคนสู้ชีวิต คือสิ่งที่จำเป็น และสมควรทำมากที่สุด ในขณะที่ เนื่องจากประเทศไทยที่ถือเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และจะก้าวเข้าไปเป็นประเทศไทยในยุค 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาลแล้ว แต่กลับยังมีกลุ่มคนที่ยากจน ยากลำบาก เป็นหนี้ และต้องทำมาหากินด้วยตนเอง เอง เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว รายการไมค์หมดหนี้จึงสร้างอุดมการณ์การให้โอกาสขึ้นมา เพื่อถ่ายทอดความจนในรูปแบบดังกล่าวให้ผู้ชมในหลาย ๆ ชั้นชั้นได้รับรู้ และได้เห็น โดยเฉพาะในชนชั้นกลางขึ้นไป ที่ถือเป็นชนชั้นที่มีกำลังทรัพย์ มีอำนาจ มีอิทธิพลต่อสังคมมากพอในการเข้าไปช่วยเหลือ และมองเห็นกลุ่มคนเหล่านี้

(4) อุดมการณ์ชนชั้น (Social Class Ideology) คือการถ่ายทอดผ่านการแต่งกายของพิธีกร คณะกรรมการ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป ที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างผู้ให้และผู้รับ โดยผู้รับที่เป็นคนจนที่มีหนี้การแต่งตัวก็จะเป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่ประจำอยู่บ้าน เช่นรองเท้ายาว กางเกงขาว เสื้อยืด ไม่สวมเครื่องประดับเนื่องจากไม่มีเงินที่จะหาซื้อจึงต้องการความช่วยเหลือ ส่วนผู้ให้ จะมีลักษณะที่สวมใส่เสื้อผ้าที่ดี สุภาพ มีเครื่องประดับตกแต่ง แสดงถึงกำลังทรัพย์ที่มี อำนาจ ชื่อเสียงที่น่าเชื่อถือก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่บ่งบอกให้คนกลุ่มนี้ที่เรียกว่า ชนชั้นกลาง มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ และเข้าใจกลุ่มคนชนชั้นล่างที่เป็นชนชั้นแรงงานในสังคมไทย

ซึ่งอุดมการณ์ชนชั้น ถือเป็นอุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Ideology)

(5) อุดมการณ์ทุนนิยม (Capitalism) คือ อุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Ideology) พบลักษณะการถ่ายทอดในเรื่องของการแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้ และผู้สนับสนุนหลักอย่าง เอม 150 ที่มีเงินทุนให้ผู้เข้าแข่งขันนอกเหนือจากเงินปลดหนี้ ยังถือได้ว่าเงินทุนยังมีความสำคัญ และจำเป็นกับผู้คนในสังคมไทยเป็นอย่างมากอีกด้วย ซึ่งทุนนิยมในรายการไมค์หมดหนี้นี้จะแตกต่างทุนนิยมสมัยก่อน คือถือเป็นทุนนิยมสมัยใหม่ที่ถูกกำหนดมาเพื่อให้กับผู้เข้าแข่งขันหรือผู้ที่คืนคนต่อผู้อย่างแท้จริงแล้วเท่านั้น เป็นทุนนิยมที่มาจากผู้ที่มีอำนาจที่พอใจและเต็มใจที่จะมอบให้กับผู้เข้าแข่งขันที่มีความพยายาม สู้ ออกทน จนประสบความสำเร็จเท่านั้น

(6) อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Ideology) คือ อุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Ideology) พบในลักษณะของการนำเสนอผ่านเรื่องราวชีวิต

และวัตถุประสงค์หลักของผู้เข้าแข่งขัน คือ ผู้เข้าแข่งขันส่วนมากมีการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย พอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่โลภ รวมทั้งเรื่องความสุขของผู้เข้าแข่งขันที่ไม่ใช่อยู่ที่เงิน เพราะมีแค่ครอบครัวคนรักก็เพียงพอ ผู้เข้าแข่งขันไม่ต้องการเงินที่มากมายแต่ต้องการแค่หมดยี่ เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการทำมาหากิน หรือเก็บกำไร หรือจะได้มีเวลาไปดูแลคนรักเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น อุดมการณ์ดังกล่าวนี้จึงถูกซ่อนอยู่ในเนื้อหาของส่วนจรรยาไม้มค้หมดยี่ตลอดทั้งรายการ

จากการวิเคราะห์อุดมการณ์และลักษณะที่ปรากฏในรายการไม้มค้หมดยี่พบว่า อุดมการณ์ส่วนใหญ่เป็นอุดมการณ์คุณธรรม ศีลธรรม (Moralism) คือ อุดมการณ์ของคนจนที่ดี และอุดมการณ์การกำลังใจและให้โอกาสที่เป็นตัวชีวิตในการเลือกผู้เข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร รวมทั้งคณะกรรมการด้วย บุคคลเหล่านี้เปรียบเหมือนส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เกิดขึ้น มีความแตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน แต่ที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ คุณธรรม จริยธรรมที่ดีตามที่สังคมยอมรับ รองลงมาเป็นอุดมการณ์ความรัก (Romanticism) ที่ผู้เข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการ และคณะกรรมการที่เป็นตัวละครหลักมีต่อกันและกัน หรือมีต่อบุคคลรอบข้าง และสังคม ต่อมาคืออุดมการณ์ชนชั้น (Social Class Ideology) ที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอกของคณะกรรมการ พิธีกร ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป รวมไปถึงข้อกำหนดของผู้ผลิตรายการที่มีต่อคณะกรรมการ พิธีกร และผู้เข้าแข่งขันที่เห็นอย่างได้ชัดเจน เช่น การกำหนดว่าผู้เข้าแข่งขันต้องสวมใส่เสื้อผ้าที่สวมใส่ปกติที่อยู่บ้าน เป็นต้น ต่อมาคือ อุดมการณ์ทุนนิยม (Capitalism) เกิดขึ้นจากกติกาการแข่งขันที่มีเงินรางวัล มีผู้สนับสนุนหลักอย่าง M150 เข้ามา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบทุนนิยมบนรายการโทรทัศน์ยังมีความจำเป็น ต่อให้รายการโทรทัศน์นั้นจะเป็นรูปแบบของการผลิตเพื่อสังคมก็ตาม และอุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Ideology) คือการดำเนินชีวิตและการแข่งขันเพิ่มมาด้วย เนื่องจากผู้เข้าแข่งขันขอเพียงหมดยี่ที่มีอยู่ โดยไม่ได้มีการขอเงินรางวัลเพิ่มจากหมดยี่ที่มีอยู่เลย ไม่หวังร้ายหวังเพียงครอบครัวไม่มีหมดยี่ และกลับไปทำมาหากินโดยสุจริตกัน เช่นเดิม ส่วนเงินจากผู้สนับสนุนหลักอย่าง M150 จำนวน 50,000 บาทที่ผู้แข่งขันจะได้รับเมื่อสามารถปลดหมดยี่ได้ทั้งหมดเปรียบได้กับเงินรางวัลของคนสู้ชีวิตที่พยายามต่อสู้ด้วยตนเองด้วยความสามารถ ความอดทน และสุจริตมาโดยตลอดถือเป็นเงินทุนชีวิตที่ให้เหนือความคาดหวังของผู้เข้าแข่งขัน นั่นเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “กระบวนการการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้” เพื่อศึกษาถึงกระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ รวมทั้งศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีปัญหาคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ 2 ประเด็น คือ กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้เป็นอย่างไรบ้าง และ อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ได้แก่อะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร โดยมีข้อสรุปของผลการศึกษาแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์กระบวนการการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่อง (Textual Analysis) ของรายการไมค์หมดหนี้จำนวน 9 เทปรายการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2560 จากทั้งหมด 44 เทปรายการ โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่อง ที่ประกอบด้วย แก่นเรื่อง (Theme), การแข่งขัน (Competition), โครงเรื่อง (Plot), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), เครื่องแต่งกาย (Costume) / อาวุธ (Weaponry), และมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View), ร่วมกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) จากผู้ควบคุมรายการหรือ โปรดิวเซอร์รายการไมค์หมดหนี้ (Producer) เพื่อให้ทราบถึงการประกอบสร้างความหมายในรายการไมค์หมดหนี้ แล้วนำไปสู่อุดมการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยตัวของวิจัยเอง โดยใช้ข้อมูลจากการประกอบสร้างความหมายทั้ง 2 ส่วน นั่นคือข้อมูลจากการเล่าเรื่องและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์หาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้น และใช้แนวคิดทฤษฎีเข้ามาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อหาอุดมการณ์ที่พบทั้งหมดของรายการไมค์หมดหนี้

โดย การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ต่าง ๆ ในรายการไมค์หมดหนี้ ที่เป็นรายการแข่งขันความสามารถ ประเภทเกมโชว์ และสามารถสรุปผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังต่อไปนี้

5.1 กระบวนการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการไมค์หมัดหนึ่

พบว่า “อุดมการณ์” ที่เกิดขึ้นในรายการ ไมค์หมัดหนึ่ล้วนถูกประกอบสร้างขึ้นจากกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการเริ่มตั้งแต่ต้นนโยบายขององค์กร จนไปถึงกระบวนการคิด การออกแบบรายวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายของรายการที่ออกมาเพื่อเป็นรายการที่เปิดโอกาสให้กับคนจนที่เป็นคนดี มีหนึ่ และอยากหมัดหนึ่ ด้วยการใ้ความสามารถด้านการร้องเพลงของตนเองที่มีอยู่เข้ามาแข่งขันในรายการเพื่อที่จะได้รับโอกาสในการหมัดหนึ่ในที่สุด ซึ่งอุดมการณ์ที่พบในวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญอีกหนึ่งอย่างคือ กำลังใจ ที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับกลับไปหลังจากเข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมัดหนึ่ด้วย รวมทั้งจากการวิเคราะห์เนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 เทป รายการ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2560 มีการประกอบสร้างความหมายไว้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ความหมายหลัก ๆ ได้แก่ ความหมายของคนจน ความหมายของคนดี และความหมายของผู้ใ้-ผู้รับโอกาส

ความหมายของคนจน ถูกประกอบสร้างความหมายผ่าน VTR การบอกเล่า และการสัมภาษณ์ผู้เข้าแข่งขันของพิธีกรในรายการ ถูกถ่ายทอดผ่านภาระ หน้าทีที่ผู้เข้าแข่งขันต้องรับผิดชอบ ความเป็นอยู่ และการเป็นหนึ่หรือจำนวนหนึ่ที่ต้องเผชิญ

ความหมายของคนดี ถูกประกอบสร้างความหมายผ่านผู้เข้าแข่งขัน ผ่านพิธีกร ผ่านคณะกรรมการ และผ่านเพลงประกอบในรายการฯ “คนดี” จึง หมายถึง คนที่คิดจะทำแต่สิ่งทีดี และเลือกจะไม่ทำในสิ่งทีไม่ดี คนทีเป็นหัวหน้าครอบครัว คนสู้ชีวิต คนทีต้องต่อสู้ ดันรน คนทีมีความคิดทีดี ทำดี ไม่คิดหนึ่หนึ่ อดทน สุจริต กตัญญู มีจิตสำนึก มีน้ำใจ มีความรักใ้แก่กัน สุภาพบุรุษ มีความเป็นพ่อเป็นแม่ ดังเช่น เพลงประกอบรายการทีว่า “ชีวิตคน ลำบาก ลำบน ต้องอด ต้องทนสู้ไป รักดี ทำดีเอาใ้ ต้องมีวันไหนทีมันเป็นวันของเรา ท่องใ้ทุกนาทีชีวิตต้องมีวันนั้นใ้ได้” หรือ การเรียกผู้เข้าแข่งขันของพิธีกรผู้ดำเนินรายการทีว่า “คนสู้ชีวิต” เป็นต้น

ความหมายของผู้ใ้-ผู้รับโอกาส ถูกประกอบสร้างผ่าน การแต่งกายของตัวละคร ซึ่ง “ผู้ใ้โอกาส” หมายถึง พิธีกร คณะกรรมการ ทีมีการแต่งกายทีสุภาพ ดูดี ทันสมัย น่าเชื่อถือ และมีเครื่องประดับ ทีบ่งบอกว่าเป็นกลุ่มคนชนชั้นกลางทีมีอำนาจ มีสิทธิในการใ้โอกาส แต่มีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจกลุ่มคนจน ส่วน “ผู้ได้รับโอกาส” คือ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน ทีการสวมใ้เสื้อผ้าตามทีตนเองมี หรือสวมใ้เสื้อผ้าทีใ้เป็นประจำอยู่ทีบ้าน ซึ่งส่วนมากจะเป็นเสื้อยืด เสื้อเชื้ด กางเกงขายาว รองเท้าสวมเก่า ๆ ไม่มีเครื่องประดับ ไม่ได้แต่งหน้าหรือทำผม บ่งบอก

ให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้คือชนชั้นแรงงานที่ต้องใช้กำลัง หรือแรง หรือความสามารถเข้ามาแข่งขัน เพื่อให้ได้รับโอกาสที่ดีขึ้น

5.2 อุดมการณ์ที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้

จากการวิเคราะห์การสร้างความหมายของรายการไมค์หมดหนี้ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 เทปรายการ ที่ออกอากาศในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2560 และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ผลิตรายการ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์หาอุดมการณ์ที่เกิดขึ้น พบว่าในรายการไมค์หมดหนี้มีอุดมการณ์แฝงอยู่ทั้งสิ้น 6 อุดมการณ์ ประกอบด้วย อุดมการณ์ของคนจนที่ดี อุดมการณ์ความรัก อุดมการณ์กำลังใจและให้โอกาส อุดมการณ์ชนชั้น อุดมการณ์ทุนนิยม อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง

(1) อุดมการณ์ของคนจนที่ดี (Poor man) คือ อุดมการณ์การหนึ่งในอุดมการณ์คุณธรรม ศีลธรรม (Moralism) มีลักษณะของการนำเสนอในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน มีน้ำใจ กตัญญู ฯลฯ เป็นอุดมการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ตามเงื่อนไขของรายการ ซึ่งการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันของรายการไมค์หมดหนี้ สร้างอุดมการณ์ของคนจนที่ต้องเป็นคนดี และมีหนี้ที่น่าสนใจขึ้นมาคือ ผู้ที่จะสามารถเข้ามาแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้ได้ต้องเป็นคนจนที่มีหนี้ที่น่าสนใจ คือ การมีหนี้ที่ต้องนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเพื่อมาลงทุนประกอบอาชีพ หนี้ที่กู้ยืมมารักษาตัวหรือรักษาคคนในครอบครัว หรือหนี้ที่กู้ยืมมาเพื่อต่อเติมบ้านที่ทรุดโทรมอย่างมาก เป็นต้น และที่สำคัญบุคคลนั้นต้องเป็นคนดีด้วย คนดีในที่นี้หมายถึง คนที่ไม่คิดจะทำในสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่สังคมรับไม่ได้ และคิดกระทำแต่เรื่องดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมจึงจะเรียกว่าเป็นคนดีที่แท้จริง

รวมทั้ง คนจนที่ดี ต้องเป็นคนสู้ชีวิต กตัญญู จิตใจดี อดทน รักครอบครัว สุจริต รักแท้ รู้จักหน้าที่ของตนเอง ไม่ท้อถอย ขยัน มีจิตสำนึกที่ดี ไม่คิดหนีหนี้ รักดี ทำดี ไม่ท้อถอย คนจนที่ดี ต้องต่อสู้ดิ้นรน (Fight of Life) ซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านกติกาการแข่งขันในรายการที่ต้องมีการแข่งขัน เพื่อให้เป็นผู้ชนะ ได้เข้าไปค้นหาไมค์หมดหนี้ และสามารถปลดหนี้ได้ในที่สุด ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้ชีวิตแล้วแสดงให้เห็นว่า ถ้าเป็นคนจนที่ดีแต่มีหนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการดิ้นรน ต่อสู้ เอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ แล้วสักวันหนึ่งโอกาสที่ดีก็จะเข้ามาหาเอง หรือเมื่อได้พยายามเต็มที่แล้วก็จะ มีสิ่งที่ดีเข้ามาหาอย่างแน่นอน

ดังนั้นอุดมการณ์นี้จึงมีความหมายว่า เมื่อเกิดเป็นคนจนแล้วสิ่งที่ตามมาคือการเป็นหนี้ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่เมื่อเป็นหนี้แล้วสิ่งที่คนจนต้องทำต่อไปคือการประกอบอาชีพที่สุจริต ขยันทำมาหากิน เลี้ยงดูครอบครัว และพยายามดิรนต่อสู้ให้ได้เงินมาไปใช้หนี้ที่มีอยู่ให้หมดเพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวดีขึ้น ซึ่งบางครั้งการประกอบอาชีพที่สุจริต ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณอาจจะเห็นผลช้า ต้องใช้ระยะเวลาานาน แต่เมื่อมีผู้รู้เห็น ผ่านการบอกเล่าของรายการแล้วสักวันโอกาสที่ดี โอกาสที่จะหมดหนี้ก็อาจจะมาเร็วขึ้นได้ เป็นต้น

(2) อุดมการณ์ความรัก (Romanticism) คือ ลักษณะการถ่ายทอดเรื่องราวของความเชื่อใจ ไว้วางใจกันระหว่างผู้เขาแข่งขัน กับ ญาติผู้เข้าแข่งขันไม่ว่าจะเป็น ลูก สามี ภรรยา พ่อ แม่ ฯลฯ มีการรักษาสัญญา ความมั่นคงในความรัก แม้แต่การจะดูแลกันไปตลอดชีวิตถึงอีกฝ่ายจะป่วยหนักไม่สามารถดูแลตัวเอง ได้ก็ยอมที่จะดูแลจนกว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะตายไปก่อนกัน

(3) อุดมการณ์กำลังใจและให้โอกาส (Encouragement and Opportunity) คือ อุดมการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เข้าแข่งขันเข้ามาแข่งขันในรายการไม่ว่าหมดหนี้แล้ว ถึงจะไม่ได้เป็นผู้ชนะ หรือไม่สามารถปลดหนี้ได้ แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีกำลังใจดี ๆ จาก คณะกรรมการ จากพิธีกรในรายการให้ทุกครั้ง รวมไปถึงผู้ชมรายการที่ต่างก็ได้รับชมเรื่องราวชีวิต ความลำบากของผู้เข้าแข่งขันทำให้เกิดความรู้สึกอีกผู้ชีวิตอีกครั้ง อุดมการณ์นี้เกิดขึ้นและถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากกับการใช้ชีวิตของผู้เข้าแข่งขัน หรือผู้ที่กำลังทุกข์ยาก และลำบาก รายการฯ จึงถือเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวความจน ความ ดี ความเป็นหนี้ที่ต้องลำบากออกไปให้กับผู้ชมที่ตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับผู้เข้าแข่งขัน ได้รับรู้ เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านั้น ได้มีความหวัง ได้มองเห็นโอกาสที่เพิ่มมากขึ้นในการหมดหนี้ หรือทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองดีขึ้น

โอกาส เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์หลักของรายการที่จะเห็นได้ว่าการให้โอกาสกับคนสู้ชีวิต คือสิ่งที่จำเป็น และสมควรทำมากที่สุดขณะนี้ เนื่องจากประเทศไทยที่ถือเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และจะก้าวเข้าไปเป็นประเทศไทยในยุค 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาลแล้ว แต่กลับยังมีกลุ่มคนที่ยากจน ขาดลำบาก เป็นหนี้ และต้องทำมาหากินด้วยตนเอง เอง เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว รายการไมค์หมดหนี้จึงสร้างอุดมการณ์การให้โอกาสขึ้นมา เพื่อถ่ายทอดความจนในรูปแบบดังกล่าวให้ผู้ชมในหลาย ๆ ชั้นชั้นได้รับรู้ และ ได้เห็น โดยเฉพาะในชนชั้นกลางขึ้นไป ที่ถือเป็นชนชั้นที่มีกำลังทรัพย์ มีอำนาจ มีอิทธิพลต่อสังคมมากพอในการเข้าไปช่วยเหลือ และมองเห็นกลุ่มคนเหล่านี้

(4) อุดมการณ์ชนชั้น (Social Class Ideology) คือการถ่ายทอดผ่านการแต่งกายของพิธีกร คณะกรรมการ ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป ที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างผู้ให้และผู้รับ โดยผู้รับที่เป็นคนจนที่มีหนี้การแต่งตัวก็จะเป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่ประจำอยู่บ้าน เช่นรองเท้านวม กางเกงขาว สียัด ไม่สวมเครื่องประดับเนื่องจากไม่มีเงินที่จะหาซื้อจึงต้องการความช่วยเหลือ ส่วนผู้ให้ จะมีลักษณะที่สวมใส่เสื้อผ้าที่ดี สุภาพ มีเครื่องประดับตกแต่ง แสดงถึงกำลังทรัพย์ที่มี อำนาจ ชื่อเสียงที่น่าเชื่อถือก็เป็นอีกนัยหนึ่งปัจจัยที่บ่งบอกให้คนกลุ่มนี้ที่เรียกว่า ชนชั้นกลาง มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ และเข้าใจกลุ่มคนชนชั้นล่างที่เป็นชนชั้นแรงงานในสังคมไทย

ซึ่งอุดมการณ์ชนชั้น ถือเป็นอุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Ideology)

(5) อุดมการณ์ทุนนิยม (Capitalism) คือ อุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Ideology) พบลักษณะการถ่ายทอดในเรื่องของการแข่งขันในรายการไมค์หมดหนี้ และผู้สนับสนุนหลักอย่าง เอม 150 ที่มีเงินทุนให้ผู้เข้าแข่งขันนอกเหนือจากเงินปลดหนี้ ยังถือได้ว่าเงินทุนยังมีความสำคัญ และจำเป็นกับผู้คนในสังคมไทยเป็นอย่างมากอีกด้วย ซึ่งทุนนิยมในรายการไมค์หมดหนี้จะแตกต่างทุนนิยมสมัยก่อน คือถือเป็นทุนนิยมสมัยใหม่ที่ถูกกำหนดมาเพื่อให้กับผู้เข้าแข่งขันหรือผู้ที่คืนรถต่อตัวอย่างแท้จริงแล้วเท่านั้น เป็นทุนนิยมที่มาจากผู้ที่มีอำนาจที่พอใจและเต็มใจที่จะมอบให้กับผู้เข้าแข่งขันที่มีความพยายาม สู้อดทน จนประสบความสำเร็จเท่านั้น

(6) อุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Ideology) คือ อุดมการณ์ย่อยของอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Ideology) พบในลักษณะของการนำเสนอผ่านเรื่องราวชีวิตและวัตถุประสงค์หลักของผู้เข้าแข่งขัน คือ ผู้เข้าแข่งขันส่วนมากมีการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย พอใจในสิ่งที่ตนเองมี ไม่โลภ รวมทั้งเรื่องความสุขของผู้เข้าแข่งขันที่ไม่ใช่อยู่ที่เงิน เพราะมีแค่ครอบครัวคนรักก็เพียงพอ ผู้เข้าแข่งขันไม่ต้องการเงินที่มากมายแต่ต้องการแค่หมดหนี้ เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการทำมาหากิน หรือเก็บค่า หรือจะได้มีเวลาไปดูแลคนรักเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น อุดมการณ์ดังกล่าวนี้จึงถูกซ่อนอยู่ในเนื้อหาของส่วนจรรยาไมค์หมดหนี้ตลอดทั้งรายการ

จากการวิเคราะห์อุดมการณ์และลักษณะที่ปรากฏในรายการไมค์หมดหนี้พบว่า อุดมการณ์ส่วนใหญ่เป็นอุดมการณ์คุณธรรม ศีลธรรม (Moralism) คือ อุดมการณ์ของคนจนที่ดี และอุดมการณ์การกำลังใจและให้โอกาสที่เป็นตัวชีวิตในการเลือกผู้เข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกร รวมทั้งคณะกรรมการด้วย บุคคลเหล่านี้เปรียบเหมือนส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เกิดขึ้น มีความ

แตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน แต่ที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ คุณธรรม จริยธรรมที่ดีตามที่สังคมยอมรับ รองลงมาเป็นอุดมการณ์ความรัก (Romanticism) ที่ผู้เข้าแข่งขัน ผู้ดำเนินรายการ และคณะกรรมการที่เป็นตัวละครหลักมีต่อกันและกัน หรือมีต่อบุคคลรอบข้าง และสังคม ต่อมาคืออุดมการณ์ชนชั้น (Social Class Ideology) ที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอกของคณะกรรมการ พิธีกร ผู้เข้าแข่งขัน ญาติผู้เข้าแข่งขัน และผู้ชมในห้องบันทึกเทป รวมไปถึงข้อกำหนดของผู้ผลิตรายการที่มีต่อคณะกรรมการ พิธีกร และผู้เข้าแข่งขันที่เห็นอย่างได้ชัดเจน เช่น การกำหนดว่าผู้เข้าแข่งขันต้องสวมใส่เสื้อผ้าที่สวมใส่ปกติที่อยู่บ้าน เป็นต้น ต่อมาคือ อุดมการณ์ทุนนิยม (Capitalism) เกิดขึ้นจากกติกาการแข่งขันที่มีเงินรางวัล มีผู้สนับสนุนหลักอย่างเอ็ม 150 เข้ามา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบทุนนิยมบนรายการโทรทัศน์ยังมีความจำเป็น ต่อให้รายการโทรทัศน์นั้นจะเป็นรูปแบบของการผลิตเพื่อสังคมก็ตาม และอุดมการณ์เศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Ideology) คือการดำเนินชีวิตและการแข่งขันเพิ่มมาด้วย เนื่องจากผู้เข้าแข่งขันขอเพียงหมัดหนึ่งที่มีอยู่ โดยไม่ได้มีการขอเงินรางวัลเพิ่มจากหมัดที่มีอยู่เลย ไม่หวังร้ายหวังเพียงครอบครัวไม่มีหนี้ และกลับไปทำมาหากินโดยสุจริตกัน เช่นเดิม ส่วนเงินจากผู้สนับสนุนหลักอย่าง เอ็ม 150 จำนวน 50,000 บาทที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้รับเมื่อสามารถปลดหนี้ได้ทั้งหมดเปรียบได้กับเงินรางวัลของคนสู้ชีวิตที่พยายามต่อสู้ด้วยตนเองด้วยความสามารถ ความอดทน และสุจริตมาโดยตลอดถือเป็นเงินทุนชีวิตที่ให้เหนือความคาดหวังของผู้เข้าแข่งขัน นั่นเอง

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา กระบวนการในการประกอบสร้างอุดมการณ์ในรายการ ไม่ค์หมัดหนึ่ง ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่น่าสนใจในกระบวนการประกอบสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของผู้ผลิตรายการ ไม่ค์หมัดหนึ่ง และการศึกษาอุดมการณ์การที่ปรากฏในรายการ ไม่ค์หมัดหนึ่ง จำนวน 3 ประเด็น คือ คนจนที่ถูกสร้างจากมุมมองของผู้ผลิตรายการ โทรทัศน์, คนจนต้องเป็นหนี้ในระบบ และรู้จักความพอเพียง และรายการแข่งขันความสามารถ ประเภทเกมโชว์ ที่ไม่เป็นเกม ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

5.3.1 คนจนที่ถูกสร้างจากมุมมองของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์

จากแนวคิดเรื่องสื่อกับการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Construction of Social Reality) ของ Stuart Hall ที่ได้อธิบายไว้ว่า “ความเป็นจริง” ต้องมีผู้สร้างขึ้นมา ดังนั้น จึงไม่มีความเป็นจริงในเรื่องของ “คนดี” หรือ “คนชั่ว” จนกว่าจะมีผู้สร้างภาษาสื่อขึ้นมา โดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่นเดียวกับสิ่งที่ผู้วิจัยได้ค้นพบในการศึกษากระบวนการการประกอบสร้าง

อุดมการณ์ในรายการไม่ค์หมคหนึ่ ที่นโยบายผู้บริหาร ผู้ผลิตรายการไม่ค์หมคหนึ่ หรือผู้ควบคุมรายการหลัก (Producer) เป็นผู้มีอำนาจหลักในการควบคุม กำหนดรูปแบบ เลือกสิ่งที่จะนำเสนอ และไม่นำเสนอรายการในเทปนั้น ๆ ให้กับผู้ชมได้รับรู้ มีการคัดเลือกผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรหลัก คัดเลือกคณะกรรมการที่ตรงกับความต้องการและรูปแบบของรายการให้มากที่สุด เช่น เป็นผู้ที่อยู่ในวงการเพลงลูกทุ่ง มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก มาจากเด็กต่างจังหวัดที่ต้องดิ้นรนจนสามารถประสบความสำเร็จอย่าง ไชยา มิตรชัย หรือ สุนารี ราชสีมา เป็นต้น รวมทั้งมีการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันที่เป็นคนจน ที่ดี และมีหน้าที่หน้าสนใจเข้ามาแข่งขันในรายการ มีการจำกัดการแต่งตัวของผู้เข้าแข่งขันและญาติผู้เข้าแข่งขันให้เป็นเสื้อผ้าอยู่บ้าน เพื่อให้บ่งบอกถึงการเป็นผู้ที่ด้อยโอกาส และสมควรได้รับการช่วยเหลือ รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินรายการที่ผู้ควบคุมรายการได้กำหนดไว้แล้วตามเทคนิคของการจัดรายการโทรทัศน์ จึงทำให้เห็นว่าถึงแม้ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปมากเพียงใด รายการโทรทัศน์ยังคงมีรูปแบบในการกำหนด หรือสร้างความหมายซ้ำ ๆ ให้ผู้ชมได้รับรู้รับทราบอยู่เสมอ จากการค้นพบดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่า คนจนในปัจจุบันต้องมีพลังความคิดที่สามารถปลดหนี้ หรือทำให้ตนเองและครอบครัวดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ยังไม่พบงานวิจัยใดที่พบว่าคนจนต้องมีพลังของปัญญา พลังของความรู้ และพลังของนวัตกรรมถึงจะสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้

ผลการค้นพบในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เห็นว่าลักษณะของคนจนดังกล่าว คือ คนจนที่เป็นคนดี เพราะต่อให้จนเพียงใด ต้องลำบากเพราะหนี้สินมากแค่ไหนคนจนเหล่านี้ยังมีความอดทน ผู้ดิ้นรน ทำงานโดยสุจริต คิดทำในสิ่งที่ดี ละเว้นการทำในสิ่งที่ไม่ดี เพื่อหาเงินไปใช้หนี้ที่เป็น การที่คนจนมีพลังของความคิดจึงเป็นเหตุแห่งการไปสู่เป้าหมายของคนจนที่เป็นหนี้ได้ คือ การปลดหนี้ได้ในสักวัน ด้วยการใช้แรงกายแข่งขัน ทำมาหากินด้วยความสุจริต โดยจากการศึกษาในครั้งนี้ยังไม่พบว่าทางออกในการปลดหนี้ของคนจนในรายการโทรทัศน์ ประเภทการแข่งขันความสามารถเกมโชว์นี้จะสร้างอุดมการณ์ของคนจนที่ใช้พลังของปัญญา พลังของความรู้ หรือพลังของนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ได้เห็น ซึ่งการค้นพบข้อนี้ทำให้ขัดกับนโยบายของรัฐบาลยุคนี้ ในเรื่องของความเท่าเทียมกันของคนในสังคมโดยเฉพาะเรื่องการศึกษาของผู้ด้อยโอกาสในสังคม หรือคนจนในสังคมที่ต้องได้รับการศึกษามากขึ้นเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนในประเทศให้ดีขึ้น ส่งผลกระทบให้ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคตดีขึ้นจนก้าวไปเป็นไทยแลนด์ 4.0 ตามนโยบายที่รัฐบาลได้วางไว้

ดังนั้น ผลการค้นพบในข้อนี้จึงมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของขวัญฟ้า ศรีประพันธ์ (2551) ได้ศึกษาภาพตัวแทนของคนจนในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ พบว่า เกมโชว์ทางโทรทัศน์ถูกสร้างรหัสความหมายในการรับรู้ไว้แล้วตั้งแต่เริ่มต้น โดยความหมายของ คนจน ที่

ถูกสร้างขึ้นโดยรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์ คือ ผู้ที่ล้มเหลวในการลงทุนประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่มีกรรม และมีชีวิตที่ถูกกำหนดจากโชคชะตาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การเป็น “หนี้” กลายเป็นเหตุแห่งความทุกข์ของคนจน คนจนจึงต้องเป็นผู้ที่มีอาชีพใช้แรงงาน และขาดโอกาสทางการศึกษา ขาดแคลนทางเศรษฐกิจ แต่ถึงอย่างไรคนจนก็ไม่คิดที่จะหนีหนี้ และยังมีความอดทนต่อความทุกข์ รักและดูแลครอบครัว โดยคนจนมีวิธีหลุดพ้นปัญหาดังกล่าวได้ด้วยการใช้แรงกายทำงานแข่งขันกับเวลารวมทั้งต้องรับความช่วยเหลือจากชนชั้นกลาง ต้องมีความอดทน ซึ่งคนจนจะได้รับกำลังใจจากสังคม มีโอกาสปลดหนี้ได้ แต่ก็ยังต้องเป็นแรงงานบนสายพานการผลิตในระบบทุนนิยมต่อไป

แต่การศึกษาในครั้งนี้นี้ยังมีข้อค้นพบที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฟ้า ที่ว่า คนจนต้องเป็นผู้ที่มีหนี้ในระบบถึงจะเป็นที่ยอมรับ และนำช่วยเหลือ เพราะสามารถตรวจสอบการเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงได้ ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าต้องการช่วยเหลือคนจนในสังคมให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รายการโทรทัศน์ต้องมีการนำเสนอเกมโชว์ในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อประกอบสร้างให้คนจนเกิดการแข่งขันที่ใช้ความรู้มาใช้เพื่อคิดค้นนวัตกรรมต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคตให้คนกลุ่มนี้ได้มีอุปกรณ์ หรือแหล่งทำมาหากินได้ตลอดชีวิต เพื่อไม่ให้เขากลับไปเป็นหนี้อีก

5.3.2 คนจนต้องเป็นหนี้ในระบบ และรู้จักความพอเพียง

อีกหนึ่งการค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยยังพบกรณีการเป็นหนี้ของคนจนที่นอกเหนือจากงานวิจัยของขวัญฟ้า ศรีประพันธ์, 2551 กรณีการเป็นหนี้ของคนจนด้วย คือจากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่าส่วนมากแล้วจะเป็นคนจนที่มีหนี้ที่อยู่ในระบบ โดยเฉพาะการเป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ดังนั้นผลการค้นพบจึงสามารถเรียกได้ว่าการเป็นคนที่ดีในยุคปัจจุบันต้องเป็นคนจนที่มีหนี้ในระบบที่เป็นระบบใบสายพานของทุนนิยม ถึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม หรือคนทั่วไป อาจจะเนื่องมาจากการเป็นหนี้ในระบบบ่งบอกถึงจิตสำนึกและความบริสุทธิ์ใจในการกู้ยืมเงินไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวของคนจนมากที่สุด เพราะเงินกู้ในระบบสามารถตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายได้จริง รวมทั้งยังแสดงให้เห็นว่าคนจนไม่คิดที่จะหนีหนี้ ยังพยายามทำงานเพื่อไปใช้หนี้อยู่

ซึ่งระบบทุนนิยมในที่นี้ถือเป็นระบบทุนนิยมแบบใหม่อีกด้วย คือ ระบบทุนนิยมที่ผู้มีอำนาจ หรือกลุ่มคนชนชั้นกลางตั้งใจจะให้หรือมอบให้กับคนจนโดยตรง โดยไม่ได้หวังให้เข้ามาอยู่ในระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ เป็นระบบทุนนิยมที่เดินหน้าไปคู่กับความพอเพียง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งอุดมการณ์ที่ผู้วิจัยพบในการศึกษาในครั้งนี้ด้วย คือ คนจนที่เข้ามาแข่งขันในรายการไม้ค้ำหมัดหนี้ไม่ได้หวังที่จะเข้ามาเพื่อเงินรางวัลก้อนโต ไม่ได้หวังที่จะมีบ้าน มีรถคันใหม่ แต่หวังเพียงว่าต้องการปลดหนี้ที่มีอยู่ทั้งหมด แล้วกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัวที่บ้านหลังเดิม แต่มีเวลาดูแลคนในครอบครัวมากขึ้น ไม่ต้องเหนื่อยเหมือนก่อน รับจ้าง ทำไร ทำนา แล้วยังเหลือเงินเก็บบ้างไว้ใช้ยาม

จำเป็นด้วยเหตุผลของตัวเอง เป็นต้น ความพอเพียงจึงเข้ามาพร้อม ๆ กับระบบทุนนิยม ซึ่งอุดมการณ์ทั้ง 2 นี้มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่จากผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้เห็นว่าในปัจจุบันระบบทุนนิยมก็จำเป็นที่จะต้องพึ่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วย แสดงให้เห็นถึงการเป็นคนจนที่ต่อให้เป็นคนชั้นแรงงานที่อยู่บนสายพานของระบบทุนนิยมก็ต้องรู้จักการประมาณตนให้เป็นที่รู้จักทำมาหากินด้วยความสุจริต พอเพียง พอประมาณ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้ชีวิตที่เป็นหนี้้นหนี้้นน้อยน้อยลง พอใจในสิ่งที่ตนเองมีมากที่สุด เพื่อยกระดับจิตใจของคนจนให้สูงขึ้น แทนระดับของฐานะที่ยังเป็นไปได้อย่างยากในระบบเศรษฐกิจไทยปัจจุบัน รวมไปถึงอุดมการณ์ความรักที่พบ เข้ามาเสริมให้เรื่องราวในชีวิตของคนจนที่คิดว่าแย่ที่สุดในชีวิต กลับกลายมาเป็นเรื่องราวที่ดีขึ้นได้ เช่น ต่อให้จะมีความลำบากมากเพียงใดแต่ก็ยังมีความรักจากครอบครัว จากคนรอบข้างที่ ดูแลกัน มอบความอบอุ่น มอบกำลังใจให้กันและกัน ถือเป็นเครื่องมือปลดปล่อยคนจนจากความทุกข์ยากที่กำลังเผชิญ

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า แท้จริงแล้วคนจนเป็นกลุ่มคนที่ไม่เพียงเป็นผู้รอรับโอกาสจากกลุ่มคนชั้นสูงเพียงอย่างเดียว แต่คนจนพยายามต่อสู้ดิ้นรน ทำมาหากิน ต้องการพื้นที่ในการแสดงความสามารถ ซึ่งเปรียบกับพื้นที่ในการทำมาหากินเพื่อหาเงินไปใช้จ่าย คนจนต้องการอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน

5.3.3 รายการแข่งขันความสามารถ ประเภทเกมโชว์ ที่ไม่เป็นเกม

จากแนวคิดของรายการโทรทัศน์ประเภทเกมโชว์ที่มีรูปแบบที่สำคัญอย่างหนึ่งนั้นคือการแข่งขัน งานวิจัยในครั้งนี้ค้นพบว่า ถึงแม้รายการไม่ทั้งหมดนั้นจะเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทเกมโชว์ ที่แข่งขันความสามารถในการร้องเพลงลูกทุ่งระหว่างผู้เข้าแข่งขันที่ถือว่าเป็นคนจนก็จริง แต่การแข่งขันที่ปรากฏในรายการยังไม่ถือเป็นการแข่งขันที่แท้จริง เนื่องจากพบว่าความสามารถในการร้องเพลงที่ผู้เข้าแข่งขันนำมาร้องนั้นเป็นเพียงเครื่องมือที่นำมาใช้ตัดสินให้เกิดการโชว์ขึ้นในรายการเท่านั้น เพราะจากการวิเคราะห์ผู้เข้าแข่งขันหลายคนไม่เคยผ่านการร้องเพลงบนเวที หรือคนเป็นนักร้องมาก่อน เรียกว่าง่าย ๆ ว่าเป็นเพียงคน ๆ หนึ่งที่สามารถร้องเพลงได้เท่านั้น ซึ่งก็ยังไม่ต้องขึ้นที่อยู่ในระดับดีอีกด้วย รวมทั้งการนำเสนอเรื่องราวส่วนมากในรายการ ไม่ทั้งหมดนั้นเป็นการเล่าเรื่อง การสัมภาษณ์ การถ่ายทอดชีวิต คำชื่นชม คำให้กำลังใจของผู้เข้าแข่งขัน พิธีกร และคณะกรรมการเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาในการแข่งขันร้องเพลงตามวัตถุประสงค์ของรายการแท้จริงแล้วนั้นถือว่าการแข่งขันมีอัตราส่วนที่น้อยมาก ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสังเกตได้ว่าการเข้ามาแข่งขันในรายการแท้จริงแล้วผู้เข้าแข่งขัน ไม่ได้ตั้งใจจะมาแข่งขันเพื่อเอาชนะใคร แต่เข้ามาเพื่อจะเอาชนะใจตัวเอง เข้ามาเพราะโอกาส มีพื้นที่ให้ดิ้นรน ต่อสู้ ทำมาหากินเพิ่ม ในส่วนของผู้ผลิตรายการเองนั้นก็ผลิตรายการเพื่อให้โอกาส และเปิดโอกาสให้กับกลุ่มคนที่เรียกว่าเป็นคนจนที่ดีเป็น

หนี้ และอยากปลดหนี้ให้ได้โดยเร็ว จึงใช้รายการเกมโชว์ที่มีรูปแบบของความสุข ความบันเทิงมาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ช่วยเหลือกลุ่มคนกลุ่มนี้

5.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย

งานวิจัยเล่มนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งทำการศึกษาวิเคราะห์รายการไมค์หมดหนี้ในเชิงอุดมการณ์ที่เป็นเรื่องในเชิงนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ จึงทำให้การรวบรวมข้อมูลจากผู้ผลิตรายการฯ เป็นไปได้ยาก เนื่องจากความเข้าใจในความหมายของ “อุดมการณ์” ระหว่างผู้ผลิตรายการไมค์หมดหนี้กับผู้วิจัยแตกต่างกัน จึงทำให้ข้อมูลที่ได้รับต้องนำมาตีความและสรุปตามความหมายในการวิจัยอีกครั้ง

5.5 ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผู้ผลิต (Sender) และตัวสาร (Message) โดยไม่ได้ทำการศึกษาผู้รับสาร (Receiver) ดังนั้นเพื่อทำให้งานวิจัยสามารถตอบคำถามได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งทำให้ทราบถึงผลของการถ่ายทอดอุดมการณ์ในรายการไมค์หมดหนี้ว่ามีผลอย่างไร ด้านใดบ้างของการรับรู้และการยอมรับของผู้ชม (Audience) ที่ถูกถ่ายทอดจากผู้ผลิต มีผลต่อความคิด ความเชื่อของผู้รับสารหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ทำการวิจัยในส่วนของผู้รับสารเพิ่มเติม

2. การศึกษาอุดมการณ์ในรายการประเภทการแข่งขันความสามารถ (Talent Contest) อย่างรายการไมค์หมดหนี้ยังไม่มีข้อเปรียบเทียบของอุดมการณ์ที่เกิดขึ้น การให้ความหมาย และอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นกับรายการประเภทนี้ของช่อง หรือรายการอื่น ๆ อาจมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ทำการวิจัยเปรียบเทียบกับรายการอื่น ๆ ที่มีลักษณะรายการที่คล้ายคลึงกัน แต่อยู่คนละช่อง เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กัจจกร หลุยยะพงศ์. (2559). *หนังสือเล่ม ๆ กับเด็กน้อย ๆ*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

กาญจนา แก้วเทพ. (2541). *สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

_____. (2544). *การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ (Critical theory) : แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย*. กรุงเทพฯ : โครงการวิทยานิพนธ์ สำนักทฤษฎีวิพากษ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

_____. (2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : เอดิชั่นเพรสโปรดักส์, น. 323-324.

_____. (2545). *สื่อบันเทิง : อำนาจแห่งความไร้สาระ*. กรุงเทพฯ : ออล อเบอร์ท พรินท์.

_____. (2547). *สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Higher Press.

_____. (2548). *กลุ่มทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหา / สารและความหมาย*. ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีสื่อสาร หน่วยที่ 12. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

_____. (2552). *การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2553). *แนวพินิจใหม่ในสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

_____. (2554). *สื่อเก่า-สื่อใหม่ : สัญญา อัตลักษณ์ อุดมการณ์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขวัญฟ้า ศรีประพันธ์. (2551). *ภาพตัวแทนคนจนในรายการเกมโชว์ทางโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทิพย์วัลย์ ว่องวรการวิทย์. (2551). *รายการสารคดีเชิงข่าว “สื่ूपชีวิต” ทางสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 และผลที่มีต่อผู้ด้อยโอกาส*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- คัคนางค์ จามะริก. (2559). *รายการโทรทัศน์ประเภท Talent Contest ที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์.
- จอห์น นกคต วสินสุนทร. (2556). *แนวคิดสัญวิทยาและการสร้างความหมาย. เอกสารประกอบการบรรยายเสริมความรู้ทางด้านทฤษฎี* : สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จูกร ตันทสิทธิ์. (2559). *แข่งร้องเพลงแรงคันทเรตติ้ง ทีวีดิจิตอล*. คมชัดลึก วันที่ 28 ก.ค.2559: คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
- ณัชชา อาจารย์ยุตต์. (2547). *การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ มูลลา. (2556). *การสื่อสารกับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ผ่าน “หนังสือฮาวทู”*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บัญชา เตส่วน. (2560). *การประกอบสร้างความหมายผู้ชายแบบเมโทรเซ็กส์ชวล (Metrosexual) ในนิตยสาร Attitude และ Lips*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน). (2558) *ประวัติความเป็นมาของบริษัทเวิร์คพอยท์*, สืบค้น 12 สิงหาคม 2560, จาก www.workpoint.co.th.
- ประกายกาวีล ศรีจินดา. (2549). *การสื่อสารอุดมการณ์ผ่านการเล่าเรื่องฮีโร่หน้ากากในละครโทรทัศน์ไทยยุคหลังการรัฐประหารปี 2549*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ วรรกิจโกคาทร. (2541). *ผู้รับสารในการสื่อสารมวลชน*. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วย 6. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิมพ์พร สุนทรวิริยกุล. (2551). *กระบวนการประกอบสร้างอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ไทยในช่วงภาวะวิกฤตทางการเมือง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูมิสิทธิ์ กฤตพิพัฒน์น โชดี. (2558). *เปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- ระวีวรรณ ประกอบผล. (2541). *ผู้ส่งสารในการสื่อสารมวลชน. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร.* (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รวมพร ศรีสุมานันท์. (2541). *วิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์เกสร บุญอำไพ. (2557). *การผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัฒนาพร นนลือชา, อุมารินทร์ ตูลารักษ์. (2557). “อุดมการณ์ในละครโทรทัศน์แนวผีไทย.” *วารสารวิชาการแพรววาทศิลป์*, (2557, ฉบับที่ 3), เลขหน้า 26-46.
- อวยพร พานิช และคณะ. (2544). *ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2534). *ทฤษฎีสังคมวิทยา.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เวิร์คพอยท์ เอนเทอร์เทนเมนท์, “ไมค์หมดหนี้,” (2559). สืบค้น 13 สิงหาคม 2560, จาก, <http://www.workpoint.co.th/news/pressrelease/11545>
- สมเจตน์ เจตน์ เมฆพายัพ. (2556). “การผลิตรายการโทรทัศน์เบื้องต้น. สืบค้น 18 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/124467>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *ทฤษฎีสังคมวิทยา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิภ ภัทรเดชไพศาล. (2555, 27 กรกฎาคม). *เว็่วิภาช หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ฉบับ คนตรีกับความเป็นไทยสองแบบ.* สืบค้น 24 กันยายน 2560, จาก, <http://oknation.nationtv.tv/blog/insanetheater/2012/07/29/entry-1>
- พลวุฒิ สงสฤต. (2561, 20 พฤศจิกายน). *เปิดตัวเลขคนจนเพิ่มขึ้นเกือบล้านคน รายได้ลด ค่าอาหารแพงขึ้น ประชากรรัฐซ้ำเติม.* สืบค้น 12 ธันวาคม 2561, จาก, <https://thestandard.co/poverty-number-increase/>
- ประชาไท ออนไลน์. (2556, 27 ธันวาคม). *สรุปผลประมาณการที่วิตติจติอด 24 ช่อง วงเงินประมาณรวม 50,862 ล้านบาท.* สืบค้น 17 ธันวาคม 2561, จาก, <https://prachatai.com/journal/2013/12/50709>
- สุรการ ศิริโมทย์. (2559, 3 กันยายน). *เวิร์คพอยท์อวดกำไรพุ่ง 111% มั่นใจสิ้นปีกวาด 3 พันล้าน / จ่อขยับค่าโฆษณาอีก.* สืบค้น 17 ธันวาคม 2561, จาก, <http://www.thansettakij.com/content/91768>

Nielsen. (2560, 9 เมษายน). 10 อันดับรายการโทรทัศน์ประจำสัปดาห์. สืบค้น 17 ธันวาคม 2561, จาก, <http://www.agbnielsen.com/>

เพ็ญศรีริยะ. (2560, 21 พฤศจิกายน). คนจนหมดประเทศ?. สืบค้น 17 ธันวาคม 2561, จาก, <https://www.thairath.co.th/content/1131298>

ภาษาอังกฤษ

Eugene J. Kolb, A Framework for Political Analysis, (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1978), p.154.

Gaye Tuchman, Making News: A Study in the Construction of Reality, (New York: Free Place, 1978).

Peter Berger and Thomas Luckmann, The Social Construction of Reality, (Garden City, New York: Anchor Books, 1967), p. 158.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

ว่าที่ร้อยตรีหญิงชุตติมณัฏ์ คลผาด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 ระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขต
จักรพงษ์ภูวนารอด

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

พนักงานการเดินรถ ระดับ 4 แผนกงานสารบรรณและ
สารสนเทศ กองบริหารงานทั่วไป ฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ
การรถไฟแห่งประเทศไทย

ทุนการศึกษา

ทุนสื่อมวลชน ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจ-
บัณฑิตย

